Program studiów na kierunku Pielęgniarstwo

studia I stopnia, stacjonarne

Filia Tomaszów Mazowiecki

AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH IM. JÓZEFA GOŁUCHOWSKIEGO

Rok akademicki 2023/2024

@copyright by Akademia Nauk Stosowanych

Spis treści

Plan studiów.....7

Efekty kształcenia.....9

Macierz…….……..33

Przewodnik po przedmiotach.....40

Moduł A – nauki podstawowe.....41

Moduł B – nauki społeczne i humanistyczne.....95

Moduł C – nauki w zakresie podstaw opieki zdrowotnej…….....136

Moduł D – nauki w zakresie opieki specjalistycznej.....236

Przedmioty dodatkowe…….…….....……421

Opis kierunku studiów

Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
Poziom kwalifikacji PRK	6
Jednostka naukowo-dydaktyczna do której organizacyjnie przyporządkowane są studia	Wydział Nauk o Zdrowiu
Jednostka wewnętrzna właściwa merytorycznie dla studiów	Katedra Pielęgniarstwa
Dziedzina nauki	Dziedzina Nauk medycznych i Nauk o Zdrowiu
Dyscyplina naukowa	Nauki o zdrowiu – dyscyplina wiodąca (83%) Nauki medyczne (17%)
Forma	Studia stacjonarne
Profil	Praktyczny
Stopień	Pierwszy
Specjalności/Specjalizacje	
Punkty ECTS	**185**
Czas realizacji	3 lata (6 semestrów)
Uzyskiwany tytuł zawodowy	licencjat

Warunki przyjęcia na studia	Przyjętym na studia może być kandydat legitymujący się świadectwem maturalnym, po spełnieniu wymogów formalnych zawartych w Regulaminie studiów ANSG oraz stosownych uchwałach i zarządzaniach organów uczelni ws. rekrutacji na dany rok akademicki.
Cel studiów	Celem programu kształcenia na kierunku pielęgniarstwo jest wyposażenie studentóww aktualną wiedzę z zakresu nauk o zdrowiu i nauk medycznych, kształcenie umiejętności oraz postaw społecznych. Realizacja programu kształcenia zakłada przygotowanie kadry pielęgniarek i pielęgniarzy o wysokich kwalifikacjach, posiadających teoretyczne i praktyczne przygotowanie do realizacji zadań zawodowych.
Sylwetka absolwenta	Absolwent studiów pierwszego stopnia kierunku pielęgniarstwo posiada ogólną wiedzę medyczną, wiedzę szczegółową z zakresu pielęgniarstwa oraz wykazuje się znajomością regulacji prawnych, zasad etycznych i deontologii odnoszących się do zawodu pielęgniarki. Potrafi korzystać z aktualnej wiedzy dla zapewnienia bezpieczeństwa i wysokiego poziomu opieki pielęgniarskiej. Udziela świadczeń zdrowotnych w zakresie promowania zdrowia, zachowania zdrowia i zapobiegania chorobom. Sprawuje całościową i zindywidualizowaną opiekę nad pacjentem w różnym stanie zdrowia i/lub choroby oraz stanie zagrożenia życia. Potrafi skutecznie i empatycznie komunikować się z pacjentem i/lub jego rodziną. Umie organizować pracę własną i współpracować w zespole terapeutycznym. Wykazuje się inicjatywą oraz wspiera działania społeczności lokalnej na rzecz zdrowia. Jest przygotowany do samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz potrafi respektować prawa pacjenta. Jest zdolny do krytycznej analizy własnego postępowania i wyciągania wniosków oraz jest przygotowany do ustawicznego kształcenia zawodowego.
Języki obce na studiach	Preferowanym językiem obcym, którego opanowanie w stopniu przewidzianym w programie studiów pozwoli na realizację zakładanych efektów uczenia, jest język angielski. Jest to związane z potrzebą przyswojenia sobie przez studentów anglojęzycznej, powszechnie używanej na płaszczyźnie międzynarodowej, ale też krajowej, terminologii medycznej.
Zajęcia ogólnouczelniane lub niezwiązane z kierunkiem studiów, w których student zobowiązany jest uczestniczyć	Brak
Praktyki studenckie	Kształcenie praktyczne jest realizowane zgodnie ze Standardem Kształcenia zawartym w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do

	wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (T.J. Dz. U. z 2021rok, poz. 755 z poź.zm.), Regulaminem Praktyk Studenckich ANSG stanowiącym załącznik do Zarządzenia nr 13/2022 Rektora ANSG z dnia 1 października 2022 r. oraz kierunkowymi wytycznymi praktyk dla kierunku Pielęgniarstwo. Nad prawidłowym przebiegiem praktyk czuwa kierunkowy opiekun praktyk, który oprócz nadzoru merytorycznego służy studentom pomocą w toku realizacji kształcenia praktycznego.
Kontynuacja nauki	Ukończone studia umożliwiają kontynuowanie nauki na studiach drugiego stopnia na kierunku Pielęgniarstwo

PLAN STUDIÓW

Plan nauczania - Kierunek Pielęgniarstwo - Studia stacjonarne – I stopień Filia Tomaszów Mazowiecki

Plan obowiązujący od roku akademickiego 2023/2024

PRZEDMIOT								ROK STUDIÓW I																							
				ILOŚĆ GODZIN				SEMESTR I												SEMESTR II											
	ECTS	K/P	FORMA ZAL.	Og	T	ZP	PZ	W	E-L	Ćw.	Sem	PWS	ECTS/EL	ECTS	MCSM	ZP	PZ	ECTS	W	E-L	Ćw.	Sem	PWS	ECTS/EL	ECTS	MCSM	ZP	ECTS	PZ	ECTS
Wychowanie fizyczne			zal	60						20											20									
Moduł A - Nauki podstawowe																														
Anatomia	4		egz	90					45	20		25	2	2																
Fizjologia	3		egz	75					50		10	15	2	1																
Patologia /patomorfologia/patofizjologia /	2		egz	80																50		10	20	1,5	0,5					
Genetyka	2		egz	45															35				10		2					
Biochemia z biofizyką	2		egz	50				20			10	20		2																
Mikrobiologia z parazytologią	2		egz	50				20		15		15		2																
Farmakologia	4		egz	85															60			15	10		4					
Radiologia	1		zal/o	25															15				10		1					
	20			500				40	95	35	20	75	4	7	0	0	0	0	110	60	0	25	50	2	7	0	0	0	0	0
Moduł B - Nauki społeczne i humanistyczne											265											235								
Psychologia	3		egz	55				30			5	20		3																
Socjologia	1		zal/o	40				20				20		1																
Pedagogika	2		egz	50					30			20	2																	
Prawo medyczne	2		zal/o	55				20			15	20		2																
Zdrowie publiczne	2		egz	45					35		10	10	1	1																
Język angielski	2,5		zal/o	60						30				1,25							30				1,25					
	12,5			305				70	65	30	30	90	3	1,25	0	0	0	0	0	0	30	0	0		1,25	0	0	0	0	0
Moduł C - Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej																														
Podstawy pielęgniarstwa	8		egz	205				20		70		5		3					20		80		10		5					
Etyka zawodu pielęgniarki	1		zal/o	45															20		10		15		1					
Promocja zdrowia	1		zal/o	55				10		10																				
Podstawowa opieka zdrowotna	3		egz	55																40			15	3						
Dietetyka	1		zal/o	40				15		10		15		1																
Badanie fizykalne	3		egz	60															25		20		15		3					
Zakażenia szpitalne	1		zal/o	45					30			15	1																	
Systemy informacji w ochronie zdrowia	1		zal/o	30				15				15	1																	
Zajęcia fakultatywne do wyboru - Język migowy lub *Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej*	1		zal/o	40															10		15		15		1					
	20			575				60	30	90	5	50	2	4	0	0	0	0	75	40	125	0	70	3	10	0	0	0	0	0
Moduł D - Nauki w zakresie opieki specjalistycznej																														
Moduł E- Zajęcia Praktyczne																														
Podstawy pielęgniarstwa	3					80																				5	75	3		
Moduł F – praktyki zawodowe																														
Podstawy pielęgniarstwa	4						120																						120	4
Ogółem I rok studiów	55,5			1380		80	120																							
Przedmiot dodatkowy	+																													
Projektowanie uniwersalne	1							6		9																				

PRZEDMIOT								ROK STUDIÓW II																								
				ILOŚĆ GODZIN				Semestr III												Semestr IV												
	ECTS	K/P	FORMA ZAL.	Og	T	ZP	PZ	W	E-L	Ćw.	Sem	SK	ECTS EL	ECTS	MCSM	ZP	ECTS	PZ	ECTS	W	E-L	Ćw.	Sem	P WS	ECTS EL	ECTS	MCSM	ZP	ECTS	PZ	ECTS
Moduł A - Nauki podstawowe																																
Moduł B - Nauki społeczne i humanistyczne															0									0								
Zdrowie publiczne	2		egz	45					20		10	15	1	1																		
Język angielski	2,5		zal/o	60						30				1,25								30				1,25						
	4,5			105				0	20	30	10	15	1	1,25	0	0	0	0	0	0	0	30	0	0		1,25	0	0	0	0	0
Moduł C - Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej																																
Moduł D - Nauki w zakresie opieki specjalistycznej															0									0								
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	3	K P	egz	100	35 65			25 50				10 15		3																		
Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	3	K P	egz	100	35 65															50	20			15 15	1	2						
Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	3	K P	egz	100	35 65			20 50				15 15		3																		
Położnictwo i ginekologia i pielęgniarstwo położniczo - ginekologiczne	1	K P	egz	55	25 30															15 20				10 10		1						
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	2	K P	egz	60	25 35															15 25				10 10		2						
Ogółem	12			415				145				55		6						125	20			70	1	5						
Moduł E – Zajęcia praktyczne																																
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	4					120	160								5	115	4															
Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	6																										10	150	6			
Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	4														5	110	4															
Położnictwo i ginekologia i pielęgniarstwo położniczo - ginekologiczne	3																										5	75	3			
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	3																										5	75	3			
Ogółem	20					120	160								20	220	8										20	300	12			
Moduł F – Praktyki zawodowe																																
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	6																	160	6													
Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	6																													160	6	
Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	6																	160	6													
Położnictwo i ginekologia i pielęgniarstwo położniczo - ginekologiczne	2																													40	2	
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	3																													80	3	
Ogółem	23																	320	12											280	11	

PRZEDMIOT								ROK STUDIÓW III																						
				ILOŚĆ GODZIN				Semestr V												Semestr VI										
	ECTS	K/P	FORMA ZAL.	Og	T	ZP	PZ	W	E-L	Ćw.	Sem	PWS	ECTS EL	ECTS	MCSM	ZP	ECTS	PZ	ECTS	W	E-l	Ćw.	Sem	PWS	ECTS	MCSM	ZP	ECTS	PZ	ECTS
Moduł A - Nauki podstawowe																														
Moduł B - Nauki społeczne i humanistyczne																														
Moduł C - Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej																														
Organizacja pracy pielęgniarki	2		zal/o	45																	25		5	15	2					
Ogółem	2			45				0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	25	0	5	15	2	0	0	0	0	0
Moduł D - Nauki w zakresie opieki specjalistycznej																														
Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	2	K P	egz	50	25 35			25	15			10 10	1	1																
Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia	3	K P	egz	65	25 40			15 30				10 10		3																
Pielęgniarstwo opieki długoterminowej	2		egz	55	55			35				20		2																
Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne	2	K P	egz	60	25 35			25	15			10 10	1	1																
Opieka paliatywna	1	P	egz	55	55															35				20	1					
Podstawy rehabilitacji	1	P	zal/o	45										1																
Postawy ratownictwa medycznego	2	P	egz	50																12		18		20	2					
Badania naukowe w pielęgniarstwie	2		zal/o	45				25				20		2																
Seminarium dyplomowe	2		zal/o	50							25			1									25		1					
Ogółem	17			465	295			155	30		25	100	2	11						47		18	25	40	4					
Egzamin dyplomowy	5																													
Moduł E Zajęcia praktyczne																														
Promocja zdrowia	1					20																				5	15	1		
Podstawowa opieka zdrowotna	4					120																				5	115	4		
Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	3					80																				5	75	3		
Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia	3					80																				10	70	3		
Pielęgniarstwo opieki długoterminowej	2					40																				5	35	2		
Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne	3					80																				5	75	3		
Opieka paliatywna	2					40																				5	35	2		
	18					460																				50	410	18		
Ogółem w planie studiów ZP	41					1100																				95	1005	41		
Moduł F- Praktyki zawodowe																														
Podstawowa opieka zdrowotna	6																												160	6
Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	3																												80	3
Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia	3																												80	3
Pielęgniarstwo opieki długoterminowej	2																												40	2
Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne	3																												80	3
Opieka paliatywna	2																												40	2
	19																												480	
Ogółem w planie studiów PZ	46																												1200	46
Egzamin dyplomowy	5																													
Przedmioty dodatkowe																														
Projektowanie uniwersalne	4			60				10		15				1,5						5		15			1,5					
BHP				4				4																						
Podstawy bezpieczeństwa				8				8																						
Taktyczna pomoc ratunkowa na polu walki				10				2		8																				
Podstawy informatyki	1		Zal/o	30	15			5		10		15		1																

Ogółem godzin : 4832 ECTS 185

LEGENDA:

wykład
e-learning
ćwiczenia
seminarium
samokształcenie
punkty ETCS
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE
PRAKTYKI ZAWODOWE
MCSM

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty kształcenia	Odniesienie efektów do przedmiotów
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	**Wiedza (W)**	
A.W.1	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna);	NP-A
A.W.2	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie;	NP-F
A.W3	udział układów i narządów organizmu w utrzymaniu jego homeostazy;	NP-F
A.W4.	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu;	NP-F
A.W5.	podstawy działania układów regulacji (homeostaza) oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego;	NP-F
A.W6.	podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu;	NP-P
A.W7.	wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, układu trawiennego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu moczowopłciowego i układu nerwowego;	NP-P
A.W8.	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne;	NP-P
A.W9.	uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh;	NP-G
A.W10.	problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie;	NP-G
A.W11.	budowę chromosomów i molekularne podłoże mutagenezy;	NP-G
A.W12.	zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej;	NP-G
A.W13.	podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);	NP-BiB
A.W14.	witaminy, aminokwasy, nukleozydy, monosacharydy, kwasy karboksylowe i ich pochodne, wchodzące w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych;	NP-BiB
A.W15.	mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie;	NP-BiB
A.W16.	wpływ na organizm czynników zewnętrznych, takich jaktemperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczneoraz promieniowanie jonizujące;	NP-BiB
A.W17.	klasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniemmmikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka;	NP-MiP

A.W18.	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologiioraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej;	NP-MiP
A.W19.	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmyich działania i powodowane przez nie przemiany w ustroju idziałania uboczne;	NP-FA
A.W20.	podstawowe zasady farmakoterapii;	NP-FA
A.W21.	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte wlekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania;	NP-FA
A.W22.	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminacjęleków;	NP-FA
A.W23.	ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;	NP-FA
A.W24.	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceńlekarskich;	NP-FA
A.W25.	zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi;	NP-FA
A.W26.	metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej.	NP-R
B.W1.	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowaniaprawidłowe i zaburzone;	NSiH-PS
B.W2.	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne imechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;	NSiH-PS
B.W3.	etapy rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tychetapach prawidłowości;	NSiH-PS
B.W4.	pojęcie emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe;	NSiH-PS
B.W5.	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesieprzekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej;	NSiH-PS
B.W6.	techniki redukowania lęku, metody relaksacji oraz mechanizmypowstawania i zapobiegania zespołowi wypaleniazawodowego;	NSiH-PS
B.W7.	pojęcia oraz zasady funkcjonowania grupy, organizacji,instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu	NSiH-S
B.W8.	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;	NSiH-S
B.W9.	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanialokalnych społeczności i ekosystemu;	NSiH-S
B.W10.	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniempatologii dziecięcej;	NSiH-S
B.W11.	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć;	NSiH-S PD-PU
B.W12.	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania);	NSiH-S
B.W13.	problematykę procesu kształcenia w ujęciu edukacjizdrowotnej;	NSiH-P
B.W14.	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i dorosłych;	NSiH-P

B.W15.	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w życiuspołeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;	NSiH-Pr PD-PU
B.W16.	podstawowe regulacje prawne z zakresu ubezpieczeńzdrowotnych obowiązujące w Polsce i w państwachczłonkowskich Unii Europejskiej oraz wybrane trendyw polityce ochrony zdrowia w Polsce i w państwach członkowskich Unii Europejskiej;	NSiH-Pr
B.W17.	podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, w tymprawa i obowiązki pielęgniarki, organizację i zadaniasamorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa iobowiązki jego członków;	NSiH-Pr
B.W18.	zasady odpowiedzialności karnej, cywilnej, pracowniczej izawodowej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarki;	NSiH-Pr
B.W19.	prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta;	NSiH-Pr
B.W20.	zadania z zakresu zdrowia publicznego	NSiH-ZP
B.W21.	kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;	NSiH-ZP
B.W22.	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;	NSiH-ZP PD-PU
B.W23.	istotę profilaktyki i prewencji chorób;	NSiH-ZP
B.W24.	zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Polsce orazw wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	NS-ZP
B.W25.	swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowiskuzamieszkania, edukacji i pracy;	NSiH-ZP
B.W26.	międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób iproblemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych(ICD-9) oraz funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia(ICF).	NSiH-ZP PD-PU
C.W1.	uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacjiopieki pielęgniarskiej i profesjonalizacji współczesnego	POP-PP
C.W2.	pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomaganiai towarzyszenia;	POP-PP
C.W3.	funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta wprocesie realizacji opieki pielęgniarskiej;	POP-PP
C.W4.	proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady) i *primarynursing*(istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego napraktyki pielęgniarskiej;	POP-PP
C.W5.	klasyfikacje diagnoz i praktyk pielęgniarskich;	POP-PP
C.W6.	istotę opieki pielęgniarskiej opartej o wybrane założeniateoretyczne (Florence Nightingale, VirginiaHenderson, Orem, Callista Roy,Betty Neuman);	POP-PP
C.W7.	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania,obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowychczynności pielęgniarskich, diagnostycznych, leczniczych irehabilitacyjnych;	POP-PP

C.W8.	zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu;	POP-PP
C.W9.	zakres i charakter opieki pielęgniarskiej w wybranych stanachpacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficyciesamoopieki,zaburzonym komforcie, zaburzonej sferze psychoruchowej;	POP-PP
C.W10.	zakres opieki pielęgniarskiej i interwencji pielęgniarskich wwybranych diagnozach pielęgniarskich;	POP-PP
C.W11.	udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesiepromowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia irehabilitacji;	POP-PP
C.W12.	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej;	POP- EZP
C.W13.	istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywaniadylematów moralnych w pracy pielęgniarki;	POP- EZP
C.W14.	problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości,powinności i sprawności moralnych istotnych w pracypielęgniarki;	POP- EZP
C.W15.	kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej;	POP- EZP
C.W16.	zasady promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;	POP-PZ
C.W17.	zasady konstruowania programów promocji zdrowia;	POP-PZ
C.W18.	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym iświatowym;	POP-PZ
C.W19.	organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnejw Polsce i na świecie, z uwzględnieniem zadań pielęgniarki iinnych pracowników systemu ochrony zdrowia;	POP-POZ
C.W20.	warunki realizacji i zasady finansowania świadczeńpielęgniarskich w podstawowej opiece zdrowotnej;	POP-POZ
C.W21.	metody oceny środowiska nauczania i wychowania w zakresierozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży;	POP-POZ
C.W22.	zapotrzebowanie organizmu na składniki pokarmowe	POP-D
C.W23.	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wiekuoraz żywienia dojelitowego i pozajelitowego;	POP-D
C.W24.	zasady leczenia dietetycznego i powikłania dietoterapii;	POP-D
C.W25.	rodzaje i zastosowanie środków spożywczych specjalnegoprzeznaczenia żywieniowego;	POP-D
C.W26.	pojęcie stanowiska pracy, zakres obowiązków, uprawnień iodpowiedzialności;	POP-OPP
C.W27.	przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej,rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarskich;	POP-OPP
C.W28.	podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i ichznaczenie dla jakości tej opieki;	POP-OPP
C.W29.	etapy planowania pracy własnej i podległego personelu;	POP-OPP
C.W30.	możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego;	POP-OPP
C.W31.	problematykę jakości w opiece zdrowotnej;	POP-OPP

C.W32.	pojęcie i zasady prowadzenia badania podmiotowego i jegodokumentowania;	POP-BF
C.W33.	metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego;	POP-BF
C.W34.	znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowegow formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dlapotrzebopieki pielęgniarskiej;	POP-BF
C.W35.	sposoby przeprowadzania badania fizykalnego zwykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności;	POP-BF
C.W36.	pojęcie zakażeń związanych z udzielaniem świadczeńzdrowotnych, w tym zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów wśrodowiskupozaszpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ichszerzenia;	POP-ZS
C.W37.	sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczaniazakażeń szpitalnych;	POP-ZS
C.W38.	mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi,zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejscaoperowanego;	POP-ZS
C.W39.	zasady budowy i funkcjonowania Systemu InformacjiMedycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a takżezasady ich współdziałania;	POP-SIWOZ
C.W40.	metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych;	POP-SIWOZ
C.W41.	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzneiideograficzne, w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta;	POP-JM
C.W42.	zasady komunikowania się z pacjentem niesłyszącym;	POP-JM
C.W43.	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające naefektywność pracy zespołu;	POP-WwZOZ
C.W44	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości iefektywności pracy;	POP-WwZOZ
C.W45.	rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowejoraz ich wady i zalety;	POP-WwZOZ
C.W46.	proces podejmowania decyzji w zespole;	POP-WwZOZ
C.W47.	metody samooceny pracy zespołu;	POP-WwZOZ
C.W48.	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole.	POP-WwZOZ
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	OS-CHWiPI, OS-PiPP, OS-CHiPCH, OS-PGiPGP, OS-PsiPPs, OS-AiPZŻ, OS-NiPN, OS-GiPG, OS-OP

D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie,rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach;	OS-CHiPCH, OS-PGiPGP, OS-PsiPPs, OS-AiPZŻ, OS-NiPN, OS-GiPG, OS-OP
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentemw pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo- ginekologicznym, pediatrycznym,geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiecedługoterminowej;	OS-CHWiPI, OS-PiPP, OS-CHiPCH, OS-PGiPGP, OS-PsiPPs, OS-AiPZŻ, OS-POD, OS-NiPN, OS-GiPG, OS-OP
D.W4.	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;	OS-CHWiPI, OS-PiPP, OS-CHiPCH, OS-PGiPGP, OS-PsiPPs, OS-AiPZŻ, OS-NiPN, OS-GiPG, OS-OP
D.W5.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i staniezdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a takżezasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	OS-CHWiPI, OS-PiPP, OS-CHiPCH, OS-PGiPGP, OS-PsiPPs, OS-AiPZŻ, OS-NiPN, OS-GiPG, OS-OP

D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządypacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych,interakcji z innymi lekami i dróg podania;	OS-CHWiPI, OS-PiPP, OS-CHiPCH, OS-PGiPGP, OS-PsiPPs, OS-AiPZŻ, OS-NiPN, OS-GiPG, OS-OP
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiecenad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	OS-CHWiPI, OS-PiPP, OS-CHiPCH, OS-PGiPGP, OS-PsiPPs, OS-AiPZŻ OS-NiPN, OS-GiPG, OS-OP
D.W8.	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala ihospitalizację;	OS-CHWiPI, OS-PiPP, OS-CHiPCH, OS-PGiPGP, OS-PsiPPs, OS-AiPZŻ, OS-NiPN, OS-GiPG, OS-OP
D.W9.	proces starzenia się w aspekcie biologicznym,psychologicznym, społecznym i ekonomicznym;	OS-GiPG,
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	OS-CHWiPI, OS-PiPP, OS-CHiPCH, OS-PGiPGP, OS-AiPZŻ, OS-POD, OS-NiPN,

		OS-GiPG,
D.W11.	etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego;	OS-GiPG OS-NiPN
D.W12.	narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji;	OS - NiPN
D.W13.	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie irokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, drógmoczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi;	OS-PiPP OS-GiPG
D.W14.	patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanówzagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz podstawy opieki pielęgniarskiej w tym zakresie;	OS-PiPP
D.W15.	cel i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz zasadyplanowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej;	OS-PGiPGP
D.W16.	okresy porodu fizjologicznego i zasady opieki nad kobietąw okresie połogu;	OS-PGiPGP
D.W17.	etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych;	OS-PGiPGP
D.W18.	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości iprzytomności;	OS-AiPZŻ OS-GiPG OS-PiPP OS-NiPN
D.W19.	etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeńpsychicznych;	OS-PsiPPs OS-NiPN OS-PiPP
D.W20.	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusubezpośredniego;	OS-PsiPPs OS-NiPN
D.W21.	możliwości stosowania psychoterapii u pacjentów zzaburzeniami psychicznymi;	OS-PsiPPs
D.W22.	zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed-i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołooperacyjnej dla poprawy wyników leczeni (*EnhanceRecoverAfteSurgery*, ERAS);	OS-CHiPCH,
D.W23.	czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne;	OS-CHiPCH,
D.W24.	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;	OS-CHiPCH,
D.W25.	zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową imoczową;	OS-CHiPCH,
D.W26.	podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej;	OS-PR

		OS-NiPN
D.W27.	przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego wróżnych chorobach;	OS-PR OS-NiPN
D.W28.	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych izabiegach ratujących życie;	OS-AiPZŻ OS-PiPP OS- NiPN OS-PRMEPW
D.W29.	zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym,obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym	OS-CHiPCH OS-AiPZŻ
D.W30.	metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem poznieczuleniu;	OS-AiPZŻ
D.W31.	patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiącychzagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego,wstrząs, sepsa);	OS-AiPZŻ OS-PiPP
D.W32.	metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeńsnu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia;	OS-AiPZŻ OS-NiPN
D.W33.	metody i techniki komunikowania się z pacjentemniezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowaneleczenie;	OS-AiPZŻ OS-NiPN
D.W34.	zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie krytycznym;	OS-AiPZŻ OS-NiPN
D.W35.	zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmypostępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (*Basic Life Support*, BLS)i zaawansowanego podtrzymywania życia (*Advanced Life Support*, ALS);	OS-PRMEPW OS-NiPN
D.W36.	zasady organizacji i funkcjonowania systemu PaństwoweRatownictwo Medyczne;	OS-PRMWPW
D.W37.	procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniachmasowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych;	OS-PRMEPW
D.W38.	przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty pielęgniarstwa	OS-BNwP
D.W39.	metody i techniki prowadzenia badań naukowych;	OS-BNwP
D.W40.	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowychi podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa	OS-BNwP

	autorskiego i prawa ochrony własności	
E.D.W1	Zna i rozumie zasady projektowania uniwersalnego i dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej i cyfrowej umożliwiające pacjentom korzystanie z pełni praw człowieka i praw pacjenta bez względu na swoje indywidualne możliwości w zakresie mobilności i percepcji.	PD - PU
E.D.W2	Zna i rozumie istotę stosowania terminologii niedyskryminującej oraz modele i style komunikacji interpersonalnej zgodne z savoir vivre wobec osób ze szczególnymi potrzebami.	PD - PU
E.D.W3	Zna i rozumie model komunikacji alternatywnej i wspomagającej dla pacjentów nie komunikujących się werbalnie.	PD - PU
E.D.W4	Zna i rozumie metodę Design Thinking jako narzędzie edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i osób dorosłych i metodę wypracowywania uniwersalnych rozwiązań w zakresie wsparcia pacjenta.	PD - PU
E.D.W5	Student zna i rozumie zasady oceny stanu poszkodowanego charakterystyczne dla w czasie konfliktów zbrojnych i pola walki, podstawy podejmowania czynności ratunkowych, działań zabezpieczających, ewakuacyjnych, transportowych zgodnie z taktyczną pomocą rannym na polu walki (TCCC)	PD- TPRPW
EDW6	zasady narzędzia i technologię informacyjne za pomocą których może on pozyskiwać informacje, selekcjonować je, analizować, przetwarzać, zarządzać i przekazywać innym ludziom oraz sprawnie posługiwać się komputerem w społeczeństwie informacyjnym;	PD- PI
Umiejętności (U) **W zakresie umiejętności absolwent potrafi:**		
A.U1.	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;	NP-A
A.U2.	łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych;	NP-P
A.U3.	szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych	NP-G
A.U4.	wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób;	NP-G
A.U5.	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;	NP-BiB
A.U6.	rozpoznawać najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych;	NP-MiP
A.U7.	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych;	NP-FA
A.U8.	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych	NP-FA

A.U9.	wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji	NP-FA
A.U10.	leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich; przygotowywać zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;	NP-FA
A.U11.	stosować zasady ochrony radiologicznej.	NP-R
B.U1.	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone ipatologiczne;	NS-Ps
B.U2.	oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;	NS-Ps
B.U3.	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej;	NS-Ps
B.U4.	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się;	NSiH -Ps
B.U5.	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarskiej;	NSiH -Ps
B.U6.	tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki;	NSiH -Ps
B.U7.	wskazywać i stosować właściwe techniki redukowania lęku i metody relaksacyjne;	NSiH -Ps
B.U8.	stosować mechanizmy zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego	NSiH -Ps
B.U9.	proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży	NSiH -S
B.U10.	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorcówusług pielęgniarskich;	NSiH -P
B.U11.	opracowywać programy edukacyjne w zakresie działańprozdrowotnych dla różnych grup odbiorców;	NSiH -P
B.U12.	stosować przepisy prawa dotyczące praktyki zawodowejpielęgniarki;	NSiH -Pr
B.U13.	oceniać światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia waspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;	NSiH -ZP
B.U14.	analizować i oceniać funkcjonowanie różnych systemówopieki medycznej oraz identyfikować źródła ich finansowania;	NSiH -ZP
B.U15.	stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, wtym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedurmedycznych (ICD-9) oraz funkcjonowanianiepełnosprawności i zdrowia (ICF);	NSiH -ZP
B.U16.	analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim;	NSiH -JA
B.U17.	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	NSiH -JA
C.U1.	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem	POP-PP
C.U2.	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji,pomiarów, badania przedmiotowego, analizy dokumentacjiw celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta isformułowania pielęgniarskiej;	POP-PP
C.U3.	ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej oraz realizować jąwspólnie z pacjentem i jego rodziną;	POP-PP
	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu	POP-PP

	ochrony zdrowia;	
C.U5.	dokonywać bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowiapacjenta i podejmowanych działań pielęgniarskich;	POP-PP
C.U6.	wykonywać testy diagnostyczne dla oznaczenia ciałketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi oraz inne testy paskowe;	POP-PP
C.U7.	prowadzić, dokumentować i oceniać bilans płynówpacjenta;	POP-PP
C.U8.	wykonywać pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu,ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, obwodów, saturacji, szczytowego przepływu wydechowegooraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała,wzrostu, wskaźnika BMI, wskaźników dystrybucji tkankitłuszczowej: WHR, WHtR, grubości fałdów skórnotłuszczowych);	POP-PP
C.U9.	pobierać materiał do badań laboratoryjnych imikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych;	POP-PP
C.U10.	stosować zabiegi przeciwzapalne;	POP-PP
C.U11.	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie zobowiązującymi standardami;	POP-PP
C.U12.	podawać pacjentowi leki różnymi drogami, zgodnie zpisemnym zleceniem lekarza lub zgodnie z posiadanymi kompetencjami oraz obliczać dawki leków;	POP-PP
C.U13.	wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW i tężcowi;	POP-PP
C.U14.	wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha,żołądka,pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany;	POP-PP
C.U15.	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, wykonywaćkroplowe wlewy dożylne oraz monitorować i pielęgnowaćmiejsce wkłucia obwodowego, wkłucia centralnego i portunaczyniowego;	POP-PP
C.U16.	wykorzystywać dostępne metody karmienia pacjenta(doustnie, przez zgłębnik, przetoki odżywcze);	POP-PP
C.U17.	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniemróżnych technik i metod;	POP-PP
C.U18.	wykonywać gimnastykę oddechową i drenaż ułożeniowy,odśluzowywanie dróg oddechowych i inhalację;	POP-PP
C.U19.	wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia czynne ibierne;	POP-PP
C.U20.	wykonywać zabiegi higieniczne;	POP-PP
C.U21.	pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe zzastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;	POP-PP
C.U22.	oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działaniaprofilaktyczne;	POP-PP
C.U23.	wykonywać zabiegi doodbytnicze;	POP-PP
C.U 24.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorowaćdiurezę i usuwać cewnik;	POP-PP
C.U25.	zakładać zgłębnik do żołądka oraz monitorować i usuwać zgłębnik;	POP-PP
C.U26.	prowadzić dokumentację medyczną oraz posługiwać sięnią;	POP-PP
C.U27.	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne w praktyce pielęgniarskiej;	POP-EZP

C.U28.	oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodzinyz wykorzystaniem skal, siatek i pomiarów;	POP-PZ
C.U29.	rozpoznawać uwarunkowania zachowańzdrowotnychpacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia;	POP-PZ
C.U30.	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji choróboraz kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych;	POP-PZ
C.U31.	uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia;	POP-PZ
C.U32.	opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocjizdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych;	POP-PZ
C.U33.	realizować świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowejopieki zdrowotnej;	POP-POZ
C.U34.	oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowaniaoraz pracy w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych;	POP-POZ
C.U35.	oceniać stan odżywienia organizmu z wykorzystaniemmetod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresieżywienia;	POP-D
C.U36.	stosować diety terapeutyczne w wybranych schorzeniach;	POP-D
C.U37.	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczeniażywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji natemat ich stosowania;	POP-D
C.U38.	podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy orazwspółpracy w zespole;	POP-OPP
C.U39.	monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynnikisprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy;	POP-OPP
C.U40.	współuczestniczyć w opracowaniu standardów i procedurpraktyki pielęgniarskiej oraz monitorować jakość opiekipielęgniarskiej;	POP-OPP
C.U41.	nadzorować i oceniać pracę podległego zespołu;	POP-OPP
C.U42.	planować własny rozwój zawodowy i rozwijaćumiejętności aktywnego poszukiwania pracy;	POP-OPP
C.U43.	przeprowadzać badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki;	POP-BF
C.U44.	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności wbadaniu dziecka i osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku;	POP-BF
C.U45.	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do ocenyfizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamybrzusznej, narządów płciowych, układu sercowo naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układukrążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badaniafizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta;	POP-BF
C.U46.	przeprowadzać kompleksowe badanie podmiotowe iprzedmiotowe pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opiekipielęgniarskiej;	POP-BF
C.U47.	przeprowadzać badanie fizykalne z wykorzystaniemsystemów teleinformatycznych lub systemów łączności;	POP-BF

C.U48.	wdrażać standardy postępowania zapobiegającegozakażeniom szpitalnym;	POP-ZS
C.U49.	stosować środki ochrony własnej, pacjentów iwspółpracowników przed zakażeniami;	POP-ZS
C.U50.	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemuinformacyjnego z wykorzystaniem zaawansowanych metodi technologii informatycznych w wykonywaniu ikontraktowaniu świadczeń zdrowotnych;	POP-SIWOZ
C.U51.	posługiwać się w praktyce dokumentacją medyczną orazprzestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacjimedycznej oraz prawa ochrony własności intelektualnej;	POP-SIWOZ
C.U 52.	posługiwać się znakami języka migowego i innymi sposobami oraz środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem z uszkodzeniem słuchu;	POP-JM
C.U53.	analizować korzyści wynikające z pracy zespołowej;	POP-WwZOZ
C.U54.	korzystać z wybranych modeli organizowania pracywłasnej i zespołu;	POP-WwZOZ
C.U55.	wskazywać sposoby rozwiązywania problemów członkówzespołu;	POP-WwZOZ
C.U56.	planować pracę zespołu i motywować członków zespołu dopracy;	POP-WwZOZ
C.U57.	identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołuiwskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej	POP-WwZOZ
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	OS-CHWiPI, OS-PiPP, OS-CHiPCH, OS-PGiPGP, OS-PsiPPs, OS-AiPZŻ, OS-NiPN, OS-GiPG, OS-OP
D.U2.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	OS-CHWiPI, OS-PiPP, OS-CHiPCH, OS-PGiPGP, OS-PsiPPs, OS-AiPZŻ,, OS-NiPN, OS-GiPG, OS-OP
D.U3.	prowadzić profilaktykę powikłań występujących wprzebiegu chorób;	OS-CHWiPI, OS-PiPP,

		OS-CHiPCH, OS-PGiPGP, OS-PsiPPs, OS-AiPZŻ, OS-POD, OS-NiPN, OS-GiPG, OS-OP
D.U4.	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;	OS-CHWiPI, OS-PiPP, OS-CHiPCH, OS-PGiPGP, OS-PsiPPs, OS-GiPG, OS-OP
D.U5.	oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju;	OS-PiPP
D.U6.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tymzakładania opatrunków;	OS-CHiPCH
D.U7.	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ichklasyfikacji;	OS-CHiPCH
D.U8.	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniachdiagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	OS-CHiPCH OS-ChWiPI OS-NiPN
D.U9.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stanpodczas tlenoterapii;	OS-AiPZŻ OS_NiPN OS-CHWiPI OS-PiPP
D.U10.	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawaćzaburzenia zagrażające życiu;	OS-CHWiPI ,
D.U11.	modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótko-działającej;	OS-CHWiPI OS-NiPN
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badańdiagnostycznych;	OS-CHWiPI OS-PsiPPs, OS-PiPP OS-NiPN

D.U13.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badańdiagnostycznych;	OS-CHWiPI
D.U14.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancjileczniczych w ramach kontynuacji leczenia;	OS-CHWiPI OS-PCHWiPI
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych	OS-CHWiPI OS-AiPZŻ OS-CHiPCH OS-PsiPPs, OS-POD, OS-PiPP OS-NiPN
D.U16.	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowaniasprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	OS-CHWiPI OS-PsiPPs, OS-POD, OS-PiPP OS-PR
D.U17.	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe(przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	OS-AiPZŻ OS-PiPP OS-CHiPCH
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego,dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo pielęgnacyjnego;	OS-CHWiPI, OS-PiPP, OS-CHiPCH, OS-PsiPPs, OS-AiPZŻ, OS-POD, OS-NiPN, OS-GiPG,
D.U19.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurkąintubacyjną i tracheotomijną;	OS-CHiPCH, OS-AiPZŻ, Op-NiPN OS-GiPG OS-PsiPPs
D.U20.	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	OS-CHWiPI,

		OS-PiPP, OS-PsiPPs OS-NiPN
D.U21.	prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	OS-PsiPPs, OS-PR OS-NiPN
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	OS-PiPP, OS-CHiPCH, OS-PsiPPs, OS-AiPZŻ, OS-NiPN, OS-PR
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	OS-PiPP, OS-NiPN
D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	OS-CHiPCH, OS-PiPP OS-NiPN,
D.U25.	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	OS-PiPP, OS-AiPZŻ, OS-NiPN,
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymidrogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	OS-PiPP, OS-PsiPPs, OS-NiPN,
D.U27.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniegozagrożenia życia;	OS-PRMEPW
D.U28.	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia iskręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu;	OS-PRMEPW
D.U29.	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;	OS-PRMEPW
D.U30.	wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osóbdorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylatorzewnętrzny (*AutomatedExternalDefibrillator*, AED)i bezprzyrządowe udrożnienie dróg oddechowych orazprzyrządowe udrażnianie dróg oddechowych zzastosowaniem dostępnych urządzeń nadgłośniowych;	OS-PRMEPW
D.U31.	krytycznie analizować publikowane wyniki badańnaukowych;	OS- SEM

D.U32.	przeprowadzać badanie jakościowe, posługując sięnarzędziami badawczymi.	OS- SEM
EDU1	Potrafi proponować działania zapobiegające dyskryminacji ze względu na wiek i poziom sprawności obejmujące stasowanie zasad projektowania uniwersalnego, racjonalnych usprawnień lub dostępu alternatywnego.	PD- PU
EDU2	Potrafi stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF)	PD- PU
EDU3	Potrafi opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców – uwzględniając zasady projektowania uniwersalnego i zasady projektowania uniwersalnego i dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej i cyfrowej.	PD- PU
EDU4	Potrafi wykorzystywać techniki komunikacji alternatywnej i wspomagającej w opiece pielęgniarskiej.	PD- PU
EDU5	Potrafi oceniać światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych oraz zmian prawnych, a także potrafi stosować przepisy prawa związane z funkcjonowaniem osób z niepełnosprawnościami w codziennej pracy.	PD- PU
EDU6	Potrafi stosować zapisy Programu Dostępność Plus, Ustawy z 19 lipca 2019 o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz Ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców.	PD- PU
ED.U8.	Student potrafi ocenić stan pacjenta i formułować diagnozę ratowniczą wg zasad taktycznej pomocy rannym na polu walki (TCCC), potrafi podjąć czynności ratunkowe w obrażeniach powstałych w warunkach pola walki, zgodnie z zasadami TCCC	PD-TPRPW
EDU2	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemu informacyjnego z wykorzystaniem podstawowych metod itechnologii informatycznych;	PD- PI
KS1	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	P1P_POP.PP P1P_POP.POZ P1P_POP.BF P1P_OS.CHWiPI P1P_OS.PiPP P1P_OS.CHiPCH P1P_OS.GiPGP P1P_OS.PsiPP P1P_OS.AiPPŻ P1P_OS.POD P1P_OS.NiPN P1P_OS.GiPG

		P1P_OS.OP P1P_OS.PR P1P_OS.PRM P1P_OS. PD-PU
KS2	Przestrzegania praw pacjenta	P1P_POP.PP P1P_POP.POZ P1P_POP.BF P1P_OS.CHWiPI P1P_OS.PiPP P1P_OS.CHiPCH P1P_OS.GiPGP P1P_OS.PsiPP P1P_OS.AiPPŻ P1P_OS.POD P1P_OS.NiPN P1P_OS.GiPG P1P_OS.OP P1P_OS.PR P1P_OS.PRM PD-PU
KS3	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	P1P_POP.PP P1P_POP.POZ P1P_POP.BF P1P_OS.CHWiPI P1P_OS.PiPP P1P_OS.CHiPCH P1P_OS.GiPGP P1P_OS.PsiPP P1P_OS.AiPPŻ P1P_OS.POD

		P1P_OS.NiPN P1P_OS.GiPG P1P_OS.OP P1P_OS.PR P1P_OS.PRM
KS4	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	P1P_POP.PP P1P_POP.EZP P1P_POP.PZ P1P_POP.POZ P1P_POP.D P1P_POP.PP P1P_POP.OPP P1P_POP.BF P1P_POP.ZS P1P_POP.SIWOZ P1P_POP.JM P1P_WwzOZ P1P_OS.CHWiPI P1P_OS.PiPP P1P_OS.CHiPCH P1P_OS.GiPGP P1P_OS.PsiPP P1P_OS.AiPPŻ P1P_OS.POD P1P_OS.NiPN P1P_OS.GiPG P1P_OS.OP P1P_OS.PR P1P_OS.PRM PD-PU
KS5	Zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemów	P1P_POP.PP

		P1P_POP.EZP P1P_POP.PZ P1P_POP.POZ P1P_POP.D P1P_POP.PP P1P_POP.OPP P1P_POP.BF P1P_POP.ZS P1P_POP.SIWOZ P1P_POP.JM P1P_WwzOZ P1P_OS.CHWiPI P1P_OS.PiPP P1P_OS.CHiPCH P1P_OS.GiPGP P1P_OS.PsiPP P1P_OS.AiPPŻ P1P_OS.NiPN P1P_OS.GiPG P1P_OS.PR P1P_OS.PRM P1P_OS.BNwP P1P_OS.SEM PD-PU
KS6	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na relacje własne i pacjenta	P1P_POP.PP P1P_POP.POZ P1P_POP.BF P1P_POP.ZS P1P_OS.CHWiPI P1P_OS.PiPP P1P_OS.CHiPCH

		P1P_OS.GiPGP P1P_OS.PsiPP P1P_OS.AiPPŻ P1P_OS.NiPN P1P_OS.GiPG P1P_OS.PR P1P_OS.PRM
KS7	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy i umiejętności	P1P_POP.PP P1P_POP.POZ P1P_POP.BF P1P_OS.CHWiPI P1P_OS.PiPP P1P_OS.CHiPCH P1P_OS.GiPGP P1P_OS.PsiPP P1P_OS.AiPPŻ P1P_OS.NiPN P1P_OS.GiPG P1P_OS.PR P1P_OS.PRM PD-PU
EDKS1	Jest gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania zasad projektowania uniwersalnego i wynikających z nich wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem z różnymi typami niepełnosprawności.	PD-PU
EDKS2	Jest gotów do pełnienia funkcji koordynatora ds. dostępności w placówce medycznej lub wydziału ds. zdrowia/ choroby/ niepełnosprawności w instytucji władzy publicznej.	PD-PU
ED.KS.3.	Identyfikacji specyfiki działań w zakresie realizacji działań ratunkowych, zabezpieczających, ewakuacyjnych i transportowych typowych w czasie konfliktów zbrojnych	PD-TPRPW

MACIERZ

A. Nauki podstawowe	WIEDZA	A.W1	A.W2	A.W3	A.W4	A.W5	A.W6	A.W7	A.W8	A.W9	A.W10	A.W11	A.W12	A.W13	A.W14	A.W15	A.W16	A.W17	A.W18	A.W19	A.W20	A.W21	A.W22	A.W23	A.W24	A.W25	A.W26	UMIEJĘTNOŚCI	AU01	AU02	AU03	AU04	AU05	AU06	AU07	AU08	AU09	AU10	AU11	AU12	AU13	AU14	AU15	AU16	AU17	KOMPETENCJE SPOŁECZNE
Anatomia		■																											■																		
Fizjologia			■	■	■	■																																									
Patologia/Patofizjolog. patomorf.							■	■	■																					■																	
Genetyka										■	■	■	■																		■	■																
Biochemia z biofizyką														■	■	■	■																■															
Mikrobiologia i parazytologia																		■	■															■														
Farmakologia																				■	■	■	■	■	■	■									■	■	■	■									
Radiologia																											■													■								
B. Nauki społeczne i humanistyczne	**WIEDZA**	**B.W1**	**B.W2**	**B.W3**	**B.W4**	**B.W5**	**B.W6**	**B.W7**	**B.W8**	**B.W9**	**BW10**	**B.W11**	**B.W12**	**B.W13**	**B.W14**	**B.W15**	**B.W16**	**B.W17**	**B.W18**	**B.W19**	**B.W20**	**B.W21**	**B.W22**	**B.W23**	**B.W24**	**B.W25**	**B.W26**	**UMIEJĘTNOŚCI**	**BAU01**	**BU02**	**BU03**	**BAU04**	**BAU05**	**BAU06**	**BU07**	**BU08**	**BU09**	**BU10**	**BU11**	**BU12**	**BU13**	**BU14**	**BU15**	**BU16**	**BU17**	**KOMPETENCJE SPOŁECZNE**
Psychologia		■	■	■	■	■	■																						■	■	■	■	■	■	■	■										
Socjologia								■	■	■	■	■	■																								■										
Pedagogika														■	■																							■	■								
Prawo medyczne																■	■	■	■	■																				■							
Zdrowie publiczne																					■	■	■	■	■	■	■														■	■	■			
Język angielski																																														■	

C. Nauki w zakresie podstaw pielęgniarskich	WIEDZA	C.W1	C.W2	C.W3	C.W4	C.W5	C.W6	C.W7	C.W8	C.W9	CW10	C.W11	C.W12	C.W13	C.W14	C.W15	C.W16	C.W17	C.W18	C.W19	C.W20	C.W21	C.W22	C.W23	C.W24	C.W25	C.W26	C.W27	C.W28	CW29	c.W30	C.W31	C.W32	C.W33	C.W34	C.W35	CW36	C.W37	C.W38	C.W39	C.W40	C.W41	C.W42	C.W43	C.W44	C.W45	C.W46	C.W47	C.W48
Podstawy pielęgniarstwa		▮	▮	▮	▮	▮	▮	▮	▮	▮	▮	▮																																					
Etyka zawodu pielęgniarki													▮	▮	▮	▮																																	
Promocja zdrowia																	▮	▮	▮																														
Podstawowa opieka zdrowotna																				▮	▮	▮																											
Dietetyka																							▮	▮	▮	▮																							
Org.pracy pielę																											▮	▮	▮	▮	▮	▮																		
Badanie fizykalne																																	▮	▮	▮	▮													
Zakażenia szpitalne																																					▮	▮	▮										
Syst.inf. w och zdrowia																																								▮									
j. migowy																																										▮	▮						
Współpraca w zoz																																												▮	▮	▮	▮	▮	▮

C. Nauki w zakresie podstaw pielęgniarskich	UMIEJĘTNOŚCI	C.U1	C.U2	C.U3	C.U4	C.U5	C.U6	C.U7	C.U8	C.U9	CU10	C.U11	C.U12	C.U13	C.U14	C.U15	C.U16	C.U17	C.U18	C.U19	C.U20	C.U21	C.U22	C.U23	C.U24	C.U25	C.U26	C.U27	C.U28	CU29	C.U30	C.U31	C.U32	C.J33	C.U34	C.U35	C.U36	C.U37	C.U38	C.U39	C.U40	C.U41	C.U42	C.U43	C.U44	C.U45	C.U46	C.U47	C.U48	C.U49	C.U50	C.U51	C.U52	C.U53	C.U54	C.U55	C.U56	C.U57
Podstawy pielęgniarstwa		▮	▮	▮	▮	▮	▮	▮	▮	▮	▮	▮	▮	▮	▮	▮	▮	▮	▮	▮	▮	▮	▮	▮	▮	▮	▮																															
Etyka zawodu pielęgniarki																												▮																													
Promocja zdrowia																													▮	▮	▮	▮	▮																									
Podstawowa opieka zdrowotna																																		▮	▮																						
Dietetyka																																				▮	▮	▮																		
Org.pracy pielę																																							▮	▮	▮	▮	▮													
Badanie fizykalne																																												▮	▮	▮	▮	▮								
Zakażenia szpitalne																																																	▮	▮							
Syst.inf. w och zdrowia																																																			▮	▮						
j. migowy																																																					▮					

Współpraca w zoz																																																						■	■	■	■	■
C. Nauki w zakresie podstaw pielęgniarskich	KOMPETENCJE	1	2	3	4	5	6	7																																																
Podstawy pielęgniarstwa		■	■	■	■	■	■	■																																																
Etyka zawodu pielęgniarki					■	■																																																		
Promocja zdrowia					■	■																																																		
Podstawowa opieka zdrowotna		■	■	■	■	■	■	■																																																
Dietetyka					■	■																																																		
Org.pracy pielę					■	■																																																		
Badanie fizykalne		■	■	■	■	■	■	■																																																
Zakażenia szpitalne					■	■	■																																																	
Syst.inf. w och zdrowia					■	■																																																		
j. migowy					■	■																																																		
Współpraca w zoz					■	■																																																		
D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	WIEDZA	D.W1	D.W2	D.W3	D.W4	D.W5	D.W6	D.W7	D.W8	D.W9	D.W10	D.W11	DW12	D.W13	D.W14	D.W15	D.W16	D.W17	D.W18	D.W19	D.W20	D.W21	D.W22	D.W23	D.W24	D.W25	D.W26	D.W27	D.W28	D.W29	D.W30	D.W31	D.W32	D.W33	D.W34	D.W35	DW36	D.W37	D.W38	D.W39	D.W40																	
Choroby wew i piel Inter.		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■																																													
Pediatria i piel pediatr		■	■	■	■	■	■	■	■		■			■	■				■										■			■																										
Chirurgia i piel chirur		■	■	■	■	■	■	■	■		■												■	■	■	■				■																												
Położ. Ginekologia..		■	■	■	■	■	■	■	■		■					■	■	■																																								
Psychiatria i piel psychiatryczne		■	■	■	■	■	■	■	■											■	■	■																																				
Anestezjologia i piel anestezjologiczne		■	■	■	■	■	■	■	■		■								■							■			■	■	■	■	■	■	■	■																						
Pielęgn.opieki długoterminowej		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■																																													
Neurologia i piel. neurologiczne		■	■	■	■	■	■	■	■		■	■	■						■	■	■						■	■	■				■	■	■	■																						

D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	UMIEJĘTNOŚCI	D.U1	D.U2	D.U3	D.U4	D.U5	D.U6	D.U7	D.U8	D.U9	D.U10	D.U11	DU12	D.U13	D.U14	D.U15	D.U16	D.U17	D.U18	D.U19	D.U20	D.U21	D.U22	D.U23	D.U24	D.U25	D.U26	D.U27	D.U28	D.U29	D.U30	D.U31	D.U32
Geriatria i piel geria.		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■					■														
Opieka paliatywna		■	■	■	■	■	■	■	■																								
Podstawy rehabilitacji		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■																				
Podst.ratow.med																													■				
Badania naukowe w pielęgniarstwie																																	
Seminarium dypl.																																	
Choroby wew i piel Inter.		■	■	■	■				■	■	■	■	■	■	■	■	■				■			■		■	■						
Pediatria i piel pediatr		■	■	■	■	■				■			■	■		■		■	■		■		■	■	■	■	■						
Chirurgia i piel chirur		■	■	■			■	■	■							■		■	■	■	■		■		■								
Położ. Ginekologia..		■	■	■	■																												
Psychiatria i piel psychiatryczne		■	■	■	■								■			■	■		■		■	■	■				■						
Anestezjologia i piel anestezjologiczne		■	■	■						■						■		■	■	■			■			■							
Pielęgn.opieki długoterminowej		■	■	■	■		■	■	■	■	■	■		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■		■		■						
Neurologia i piel. neurologiczne		■	■	■	■				■	■		■	■			■			■		■	■	■	■	■	■	■						
Geriatria i piel geria		■	■	■	■																												
Opieka paliatywna		■	■	■	■																												
Podstawy rehabilitacji																																	
Podst.ratow.med																												■	■	■	■		
Badania naukowe w pielęgniarstwie																																■	■
Seminarium dypl.																																■	■

D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	KOMPETENCJE	1	2	3	4	5	6	7																																																						
Choroby wew i piel Inter.		■	■	■	■	■	■																																																								
Pediatria i piel pediatr		■	■	■	■	■	■	■																																																							
Chirurgia i piel chirur		■	■	■	■	■	■	■																																																							
Położ. Ginekologia..		■	■	■	■	■	■	■																																																							
Psychiatria i piel psychiatryczne		■	■	■	■	■	■	■																																																							
Anestezjologia i piel anestezjologiczne		■	■	■	■	■	■	■																																																							
Pielęgn.opieki długoterminowej		■	■	■	■	■	■																																																								
Neurologia i piel. neurologiczne		■	■	■	■	■	■	■																																																							
Geriatria i piel geria		■	■	■	■	■	■	■																																																							
Opieka paliatywna		■	■	■	■																																																											
Podstawy rehabilitacji		■	■	■	■	■	■																																																								
Podst.ratow.med		■	■	■	■	■	■	■																																																							
Badania naukowe w pielęgniarstwie																																																																
Seminarium dypl.						■																																																											
Przedmioty dodatkowe		EDW1	EDW2	EDW3	EDW4	EDW5	EDW6	EDU1	EDU2	EDU3	EDU4	EDU5	EDU6	EDU7	EDU8	EDU9																																																	
Projektowanie uniwersalne		■	■	■	■			■	■	■	■	■	■	■																																																		
Taktyczna Pomoc Ratunkowa na polu walki						■									■																																																	
Podstawy informatyki							■									■																																																	

PRZEWODNIKIPO PRZEDMIOTACH

MODUŁ A – NAUKI PODSTAWOWE

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Wychowanie fizyczne**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: I** **Semestr studiów: I, II , III**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**-**
Cele przedmiotu	Przystosowanie organizmu do podejmowania zadań zawodowych oraz obowiązków i zadań pozazawodowych. Zdobycie wiedzy na temat swojego organizmu i jego możliwości fizycznych. Nabycie określonych umiejętności i opanowania określonych sprawności: utrwalenie nawyków ruchowych i umiejętność współdziałania w grupie.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Student powinien posiadać umiejętności techniczne gier zespołowych, cech motorycznych (szybkość, zwinność, wytrzymałość), dbać o swój rozwój fizyczny i zdrowie.
Symbol odniesienia do efektów uczenia się dla kierunku studiów	**Opis efektów uczenia się**
Wiedza	
K_E.W4	Rozumie istotę harmonijnego rozwoju fizycznego organizmu i jego wpływ na zdrowie
Umiejętności	

K_E.U6	Wzmacnia układ ruchowy własny i pacjenta.
K_E.U7	Stymuluje układ krążeniowo-oddechowy i nerwowy.
Treści programowe	
Forma zajęć: **ćwiczenia**	1. Jasny, zwięzły opis treści przedmiotu pozwalający określić jego zakres tematyczny 2. Ćwiczenia: gry i zabawy ruchowe nauka wybranych gier zespołowych (p. koszykowa, p. siatkowa, p. nożna, unihokej) tenis stołowy kulturystyka aerobic, callanetiks Suma godzin– **60**
Metody dydaktyczne	Ćwiczenia wychowania fizycznego.
Narzędzia dydaktyczne	Sprzęt sportowy: piłki, maty, stepery, sztangi, stoły do tenisa stołowego.
Sposoby oceny **(F - formująca,** **P - podsumowująca)**	F - Zaliczenie bez oceny P - Udokumentowane uczestnictwo w 30 godzinach zajęć w semestrze, przez dwa semestry
Literatura	
Podstawowa	• Rosławski T. Skolimowski „Technika wykonywaniaćwiczeńleczniczych” PZWL WydawnictwoLekarskie W-awa2014 • Górski J.: Fizjologicznepodstawywysiłkufizycznego; PZWL Warszawa 2022
Uzupełniająca	• Sikorski W.: Wychowaniefizyczne; WydawnictwoWojownicy Wrocław 2021

NAKŁAD PRACY STUDENTA

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w ćwiczeniach	**60**
Przygotowanie do ćwiczeń	**10**
Studiowanie literatury	**10**
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	**80**
Punkty ECTS za przedmiot	**Nie przewidziano**

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
K_E.W4	Student nie zna zasad gier zespołowych, rodzajów ćwiczeń fizycznych z zastosowaniem różnych przyborów i przyrządów, nie zna zasad bhp na zajęciach sportowych ani istoty harmonijnego rozwoju fizycznego organizmu i jego wpływu na zdrowie	Student zna zasady gier zespołowych, rodzaje ćwiczeń fizycznych z zastosowaniem różnych przyborów i przyrządów, zasady bhp na zajęciach sportowych i istotę harmonijnego rozwoju fizycznego organizmu i jego wpływu na zdrowie		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia**

	osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
K_E.U6	Student nie potrafi wzmacniać układu ruchowego własnego i pacjenta.	Student potrafi opracować zestaw ćwiczeń kształtujących poszczególne grupy mięśniowe i wzmacniających układ ruchowy własny i pacjenta.		
K_E.U7	Student nie umie stymulować układu krążeniowo-oddechowego i nerwowego.	Student umie stymulować układu krążeniowo-oddechowego i nerwowego.		

MODUŁ A – NAUKI PODSTAWOWE

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Anatomia**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: I** **Semestr studiów: I**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**4**
Cele przedmiotu	Głównym celem kursu anatomii jest zapoznanie studentów z budową ciała ludzkiego oraz wzajemnymi relacjami poszczególnych jego części z nawiązaniem do aspektów klinicznych
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Podstawowe wiadomości z zakresu biologii, obejmujące podstawy nauki o człowieku.
Symbol odniesienia do efektów uczenia się dla kierunku studiów	**Opis efektów uczenia się**
Wiedza	
A. W1.	Omawia budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna
Umiejętności	
A.U1.	Posługuje się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystuje znajomość topografii narządów ciała ludzkiego.

Treści programowe	
Forma zajęć: **wykład**	1. Narządy i układy, części ciała i okolice, jamy ciała 2. Budowa narządu ruchu(kości, mięśnie, stawy). 3. Układ krążenia: budowa serca, podział i budowa naczyń krwionośnych, krążenie małe i duże, budowa śledziony 4. Układ chłonny: naczynia chłonne, węzły chłonne, chłonka i jej krążenie 5. Układ oddechowy: budowa nosa, krtani, tchawicy i oskrzeli, płuc i opłucnej 6. Układ trawienny: budowa jamy ustnej, gardzieli i gardła, przełyku, żołądka, jelita cienkiego, jelita grubego, wątroby, trzustki 7. Układ moczowo-płciowy: budowa nerek, moczowodów, pęcherza moczowego, cewki moczowej, budowa narządów płciowych męskich i żeńskich 8. Gruczoły dokrewne: budowa gruczołu tarczowego, gruczołów przytarczycznych, części wewnątrzwydzielniczej trzustki, grasicy 9. Układ nerwowy: budowa układu ośrodkowego, obwodowego i autonomicznego 10. Receptory i narządy zmysłów 11. Powłoka wspólna Suma godzin – **45**
Forma zajęć : **ćwiczenia**	1. Kości szkieletu osiowego i kończyn. Czaszka. Ogólna budowa mięśni i ich narządów pomocniczych. Układ mięśniowy. 2. Podział układu nerwowego. Morfologia centralnego układu nerwowego Ośrodki i drogi nerwowe. 3. Narządy zmysłów. Układ wewnątrzwydzielniczy. 4. Układ autonomiczny. Nerwy rdzeniowe. 5. Nerwy czaszkowe. 6. Jama nosowa, gardło i krtań. Układ oddechowy. 7. Jama ustna, ślinianki i przełyk. Układ trawienny. Otrzewna. 8. Nerka. Układ moczowy. Układ płciowy męski. 9. Układ płciowy żeński. Dno miednicy. 10. Budowa ogólna i podział układu krążenia. Serce. Krążenie małe. Tętnice krążenia dużego. Żyły. Krążenie płodowe. Układ chłonny 11. Anatomia topograficzna Suma godzin – **20**

Samokształcenie	1. Zaburzenia rozwojowe układów i narządów. 2. Zmiany w strukturach anatomicznych poszczególnych układów i narządów występujące w wieku podeszłym (układ kostny, układ oddechowy, układ krążenia, układ nerwowy, układ moczowy, narządy zmysłów). 3. Zmiany w strukturach anatomicznych układów i narządów w przebiegu wybranych procesów patologicznych (np. cukrzycy, miażdżycy, choroby alkoholowej). 4. Biomechanika stawów kręgosłupa, głowy, kończyn. 5. Wady wrodzone układu nerwowego 6. Anomalie układu naczyń, malformacje tętniczo-żylne, tętniaki, naczyniaki). 7. Choroby związane z zaburzeniami czynności układu wewnątrzwydzielniczego (tarczycy, przytarczyc, przysadki mózgowej, nadnerczy, części wewnątrzwydzielniczej trzustki) 8. Anatomia radiologiczna układów i narządów, metody obrazowania (rtg, tomografia komputerowa, rezonans magnetyczny, ultrasonografia, angiografia) **Suma godzin - 25**
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład problemowy, elementy wykładu konwersatoryjnego- zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów (wykłady, seminaria, samokształcenie).
Narzędzia dydaktyczne	Prezentacja multimedialna, tablice anatomiczne Modele budowy ciała
Sposoby oceny **(F - formująca,** **P - podsumowująca)**	F -Teoretyczne zaliczenie cząstkowe, które odbywa się po zakończeniu danego działu tematycznego (tematyka wykładów lub seminarium), - Obecność na wykładach i seminariach P -Egzamin test jednokrotnego/wielokrotnego wyboru/pytania otwarte/ egzamin ustny - do wyboru przez prowadzącego -praca pisemna z samokształcenia na jeden ze wskazanych przez prowadzącego tematów – warunki zaliczenia określa prowadzący
Literatura	

Podstawowa	• Netter F.H., Moryś J.: Atlas anatomiiczłowiekanetterapolskiemianownictwoanatomicznewyd. 2; Wyd.Edra Urban & Partner, Wrocław 2020 • Sokołowska – Pituchowa J.: Anatomiaczłowieka, podręcznikdlastudentówmedycyby; PZWL Warszawa 2022
Uzupełniająca	• Gołąb B.K.: Podstawyanatomiiczłowieka; PZWL Warszawa 2022 • Atlas anatomii Justyna Mazurek, Wydawca: SBM, Rok wydania: 2022, Wydanie: I • Aleksandrowicz R., Ciszek B., Krasuski K.: AnatomiaczłowiekaRepetytorium; PZWL Warszawa 2022

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności	**Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności**	**Punkty ECTS dla poszczególnych form zajęć**
Udział w wykładach e-laerning	**45**	**2**
Udział w ćwiczeniach	**20**	**2**
Udział w seminariach	**0**	
Samokształcenie/Studiowanie literatury	**25**	
Przygotowanie do egzaminu	**10**	
Udział w egzaminie	**3**	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	**103**	
Punkty ECTS za przedmiot	**4 (w tym 2 e-learnig)**	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
A. W1	Student nie potrafi określić budowy ciała ludzkiego w ujęciu topograficznym uwzględniając elementy: kończyna górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa oraz czynnościowym czyli układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy i narządy zmysłów, czy powłoka wspólna	Student potrafi określić budowę ciała ludzkiego w ujęciu topograficznym uwzględniając elementy: kończyna górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa oraz czynnościowym czyli układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy i narządy zmysłów, czy powłoka wspólna		

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
A.U1	Student nie potrafi się posługiwać w praktyce nazewnictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego	Student potrafi się posługiwać w praktyce nazewnictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Fizjologia**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: I** **Semestr studiów: I**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**3**
Cele przedmiotu	Wyposażenie studentów w wiedzę o funkcjonowaniu poszczególnych układów fizjologicznych: nerwowego, hormonalnego, krwionośnego, mięśniowego, oddechowego, trawiennego i moczowego organizmu człowieka. Zdobyte na zajęciach z fizjologii wiadomości i praktyczne umiejętności, stanowiące podstawę dla patofizjologii, winny pozwolić studentom samodzielnie wykonywać podstawowe pomiary parametrów fizjologicznych.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Podstawy anatomii człowieka. Znajomość podstawowych procesów biochemicznych oraz związków chemicznych (węglowodany, białka, tłuszcze). Wiedza z biologii i chemii realizowana w zakresie szkoły średniej.
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów	**Opis efektów uczenia się**
Wiedza **W zakresie wiedzy student zna i rozumie:**	
A.W2	Zna neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie;
A.W3	Zna udział układów i narządów organizmu w utrzymaniu jego homeostazy;
A.W4	Zna fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu;
A.W5	Zna podstawy działania układów regulacji (homeostaza) oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego;
Treści programowe	
Forma zajęć: **Wykład**	1. Neurofizjologia: Centralnysystemnerwowy; Autonomicznyukładnerwowy i jegofunkcja. Obwodowyukładnerwowy 2. Fizjologiamięśni (typytkanekmięśniowych, budowamięśniaszkieletowego i mechanizmskurczumięśnia, energetykapracymięśniowej). Fizjologiakrwi: Funkcjakrwi. Składkrwi (składosocza i podziałelementówmorfotycznych).

	Hematokryt. Białkaosocza, OB. Grupykrwi. Hemostaza. Hemoglobina. Buforykrwi, równowagakwasowo – zasadowa, homeostaza. 3. Fizjologiaukładukrążenia: Budowaserca. Różnice w budowiemięśniówkiserca i mięśniszkieletowych. Charakterystycznecechymięśniasercowego. Układbodźcowo-przewodzący. Automatyzmpracyserca. Cyklpracyserca. Prawo Starlinga. Nerwowa i humoralnaregulacjapracyserca. Rodzajenaczyńkrwionośnych. Ciśnieniekrwi i częstośćskurczówserca – wielkość, zależności, regulacja. Podstawyelektrokardiografii. 4. Gruczoływydzielaniawewnętrznego i ich hormony. 5. Fizjologiaoddychania: Oddychaniepłucne i tkankowe. Transport gazówprzezkrew. Drogioddechowe. Budowa i funkcjapęcherzykówpłucnych. Mechanizmwdechu i wydechu. Zasadawymianygazówoddechowych. Składowecałkowitejpojemnościpłuc. Pojemnośćżyciowa i pojemnośćodruchowapłuc. Wentylacjaminutowapłuc i maksymalnawentylacjadowolna. Regulacjaoddychania. 6. Układpokarmowy. Istotafunkcjitrawiennychprzewodupokarmowego, przemianamaterii. Funkcjawątroby. Funkcjatrzustki. 7. Układmoczowy. Fizjologianerki. Produkcjamoczu. 8. Wpływunieruchomienia (hipokinezji) na czynnościposzczególnychnarządów i tkanek. Suma godzin - **50**
Seminaria	1. Badanieodruchówczłowieka. 2. Zmęczeniemięśni (przyczyny, objawy). 3. Rodzajeskurczówmięśniowych. 4. Określaniegrupkrwi. 5. Zmianyliczbyhematokrytowej (odwodnienie, anemia). 6. Badanieparametrówukładukrążenia (tętno, objętośćwyrzutowaserca, pojemnośćminutowaserca). Pomiarciśnieniakrwi, EKG. 7. Zmianyparametrówukładukrążenia w czasiewysiłku. Próbyczynnościoweukładukrążenia (próbyortostatyczne). 8. Próbyczynnościoweukładuoddechowego-spirometria. Suma godzin - **10**
Samokształcenie	1. Regulacjanapięciamięśniowego. Zaburzenianapięciamięśniowego. 2. Podstawyimmunologii. Rola chłonki. 3. Erytropoeza, erytropoetyna. 4. Regulacjarównowagikwasowo-zasadowej i wodno-elektrolitowej. 5. Narządyzmysłów i ich fizjologia. 6. Różnice w poziomiewskaźnikówfizjologicznychpomiędzydorosłymi a dziećmi. Suma godzin - **15**
Metody dydaktyczne	Wykładinformacyjny i problemowy; ćwiczeniapraktyczne; film; prezentacjamultimedialna

Narzędzia dydaktyczne	Prezentacja multimedialna, film, tablice, pulsometry, ciśnieniomierze, EKG, młoteczki neurologiczne, programy komputerowe.
Sposoby oceny **(F - formująca,** **P - podsumowująca)**	F -Teoretyczne zaliczenie cząstkowe, które odbywa się po zakończeniu danego działu tematycznego (tematyka wykładów lub seminarium), F - Obecność na wykładach i seminariach P - Egzamin test jednokrotnego/wielokrotnego wyboru/pytania otwarte/ egzamin ustny - do wyboru przez prowadzącego -praca pisemna z samokształcenia na jeden ze wskazanych przez prowadzącego tematów – warunki zaliczenia określa prowadzący
Literatura	
Podstawowa	• Górski J.: Fizjologiaczłowieka, PZWL, Warszawa 2020. Wyd. 1 • Traczyk WZ.: Fizjologia człowieka w zarysie, PZWL, Warszawa 2022. Wyd. 8
Uzupełniająca	• Kanikowska D., Witowski J. PatofizjologiaRepetytorium. PZWL, wyd. I. Warszawa, 2018.

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności	**Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności**	**Punkty ECTS dla poszczególnych form zajęć**
Udział w wykładach e-laearning	**50**	**2**
Udział w ćwiczeniach	**0**	
Udział w seminariach	**10**	**1**
Samokształcenie/Studiowanie literatury	**15**	
Przygotowanie do egzaminu	**10**	
Udział w egzaminie	**3**	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	**88**	
Punkty ECTS za przedmiot	**3**(w tym 2 e-learning)	

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
A. W2	Student nie zna i nie rozumie przebiegu podstawowych procesów fizjologicznych oraz ich neuro-hormonalnej kontroli	Student zna i nie rozumie przebieg podstawowych procesów fizjologicznych oraz ich neuro-hormonalnej kontroli		
A.W3	Student nie zna i nie potrafi omówić udziału i roli narządów organizmu w utrzymaniu jego homeostazy;	Student zna i potrafi omówić udział i rolę narządów organizmu w utrzymaniu jego homeostazy;		
A.W4	Student nie zna fizjologii poszczególnych układów i narządów organizmu	Student zna fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu		
A.W5	Student nie zna i nie zna podstaw działania układów regulacji (homeostaza) oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego;	Student zna podstawy działania układów regulacji (homeostaza) oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego;		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Patologia/Patofizjologia i patomorfologia**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: I** **Semestr studiów: II**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**2**
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów ze zmianami występującymi pod wpływem bodźców patologicznych w prawidłowo funkcjonującym organizmie człowieka i z reakcjami obronnymi ustroju na różne patogeny. Charakterystyka etiopatogenezy chorób układu krążenia, układu oddechowego, układu krwionośnego, układu wydzielania wewnętrznego, chorób nowotworowych. Zapoznanie studentów z patofizjologią układu nerwowego, pokarmowego, moczowego, procesami starzenia, cukrzycy, podstawami stanu zapalnego i rolą odporności ustroju.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Posiada wiadomości z zakresu anatomii, fizjologii i biochemii.
Symbol odniesienia do efektów uczenia się dla kierunku studiów	**Opis efektów uczenia się**
Wiedza **W zakresie wiedzy student zna i rozumie:**	
A.W6	podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu;
A.W7	wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, układu trawiennego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego;
A.W8	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne;
Umiejętności **W zakresie umiejętności student potrafi:**	
A.U2.	łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań

	diagnostycznych;
Treści programowe	
Forma zajęć : **wykład**	1. Patologia, patofizjologia, pojęcia, zakres, procesypatologiczne. 2. Patofizjologiaukładukrążenia. 3. Patofizjologiaukładuoddechowego. 4. Patofizjologiaukładuwydzielaniawewnętrznego. 5. Struktura i regulacjahormonalna. 6. Patofizjologiaukładunerwowego. Zaburzeniaprocesów w układzienerwowym. 7. Zaburzeniaośrodkówregulacjiukładuautonomicznego. 8. Patofizjologianerki i układumoczowego. Zaburzeniailościowe i jakościowefiltracjikłębkowej. 9. Patofizjologiachoróbkrwi i układukrwiotwórczego. 10. Patofizjologianowotworów. 11. Układimmunologiczny. 12. Patofizjologiaukładupokarmowego. 13. Homeostaza i adaptacja. 14. Homeostaza, a problemzdrowia i choroby. 15. Chorobaorganiczna i czynnościowa – kryteriazjawiskchorobowych, przebieg i zejściechoroby. 16. Molekularnepodstawydziedziczenia. 17. Molekularnepodstawystanuzapalnego. 18. Zaburzeniatermoregulacji. 19. Miażdżyca. 20. Rola odporności w patologii. 21. Cukrzyca, etiopatogeneza, zaburzeniabiochemiczne w cukrzycy. 22. Otyłość, patomorfologia i patofizjologiatkankitłuszczowej. 23. Procesystarzenia. Suma godzin **- 35+25=60**
Forma zajęć : **samokształcenie**	1. Zaburzeniaprzemianymaterii. Gospodarkawodno-elektrolitowa. Zaburzeniarównowagikwasowo-zasadowej. 2. Okres przekwitania. Klimakterium. Andropauza. 3. Działanieczynnikówśrodowiskowych. Hałas. Wibracja. Zmienioneciśnienieatmosferyczne. Suma godzin **- 10+10= 20**

Metody dydaktyczne	wykład informatyczny,
Narzędzia dydaktyczne	rzutnik multimedialny, slajdy,
Sposoby oceny (F- formująca, P-podsumowująca)	F -Teoretyczne zaliczenie cząstkowe, które odbywa się po zakończeniu danego działu tematycznego (tematyka wykładów), - Obecność na wykładach P -Egzamin test jednokrotnego/wielokrotnego wyboru/pytania otwarte/ egzamin ustny - do wyboru przez prowadzącego -praca pisemna z samokształcenia na jeden ze wskazanych przez prowadzącego tematów – warunki zaliczenia określa prowadzący
Literatura	
Podstawowa	• Maśliński S., Ryżewski J. Patofizjologia. Tom 1-2. PZWL, wyd. IV. Warszawa, 2022. • Zahorska-Markiewicz B, Małecka-Tendera E. Patofizjologiakliniczna. Podręcznikdlastudentówmedycyny. Urban & Partner, Wrocław 2021.
Uzupełniająca	• A.K. Abbas, J.C. Aster, V. Kumar. Red. naukowa: W. Olszewski. Patologia Robbins. Edra Urban & Partner. Wrocław, 2021. • Guzek J. W. Patofizjologiaczłowieka w zarysie. PZWL, Warszawa, 2015. • Kanikowska D., Witowski J. PatofizjologiaRepetytorium. PZWL, wyd. I. Warszawa, 2018.PathologyOutlines.com.

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	Punkty ECTS dla poszczególnych form zajęć
Udział w wykładach e-laearning	**50**	**1,5**
Udział w seminariach	**10**	**0,5**
Udział w ćwiczeniach	**0**	
Studiowanie literatury	**10**	
Przygotowanie do egzaminu	**10**	
Udział w egzaminie	**3**	
Samokształcenie	**20**	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	**103**	
Punkty ECTS za przedmiot	**2**(w tym 1,5 e-learning)	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
A.W6	Student nie zna i nie rozumie (lub tylko częściowo tj. do 50%) podstawowych pojęć z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu	Student zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu		
A.W7	Student nie zna i nie rozumie (lub tylko częściowo tj. do 50%) wybranych zagadnień z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, układu trawiennego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego;	Student zna i rozumie wybranych zagadnień z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, układu trawiennego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego;		

A.W8	Student nie zna i nie rozumie (lub tylko częściowo tj. do 50%) wybranych czynników chorobotwórczych zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne	Student rozumie wybrane czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
A.U2	Student nie potrafi lub robi to w niewystarczającym zakresie (poniżej 50% oczekiwanych umiejętności) łączyć obrazów uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych	Student potrafi łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Genetyka**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: I** **Semestr studiów: II**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS	**2**
Cele przedmiotu	Po realizacji przedmiotu genetyka student zna: - założenia genetyki Mendlowskiej w odniesieniu do człowieka, zagadnienia dziedziczenia chorób genetycznych: jednogenowe chromosomowe, mitochondrialne i wielogenowe, klasyfikację, patogenezę, diagnostykę oraz możliwości terapii i profilaktyki, podstawy biologii i patologii molekularnej, - zasady nowoczesnej diagnostyki chorób genetycznie uwarunkowanych, ich interpretacją i możliwościami wykorzystania w praktyce, - zasady prowadzenia poradnictwa genetycznego, - znaczenie genetyki i współczesne kierunki jej ozwoju kształtowanie postaw etycznych i społecznych praktyce klinicznej.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Wiadomościpodstawowe z biologii, zeszczególnymuwzględnieniembiofizykiorazfizjologii.
Symbol odniesienia do efektów uczenia się dla kierunku studiów	**Opis efektów uczenia się**
Wiedza **W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**	
A.W 9.	Zna i rozumie uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh;
A.W 10.	Zna i rozumie problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie;

A.W 11.	Zna i rozumie budowę chromosomów oraz molekularne podłoże mutagenezy;
A.W 12.	Zna i rozumie zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej;
Umiejętności **W zakresie umiejętności student potrafi:**	
A.U 3.	Potrafi szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych;
A.U 4.	Potrafi wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób;
Treści programowe	
Forma zajęć: **Wykład**	1. Znaczeniegenetyki w medycynie, kierunkirozwojugenetyki, podstawowezasady i prawadziedziczenia. Podstawowedefinicjepojęć w genetyce. Materiałgenetyczny. Budowa i właściwościkwasównukleinowych. 2. Genetyka: PrawoMendla, dziedziczeniecechautosomalnych i związanych z płcią. Rodowody w wywiadzierodzinnym. 3. Genom człowieka. Organizacjagenomuczłowieka. Metodymapowaniagenomu i wykorzystanieinformacjizawartych w genomie. 4. Uwarunkowaniagenetycznegrupkrwiczłowiekaorazkonfliktuserologicznego w układzie Rh 5. Regulacjaaktywnościgenów, mechanizmregulacjiaktywnościgenetycznej. 6. Zmiennośćgenetyczna, mutacje, jakoprzyczynychorób. 7. Wadyrozwojowe o podłożugenetycznym. 8. Genetyczneprzyczynynowotworów.Onkogeny i antyonkogeny, mutacjechromosomowe, liczbowe i strukturalne. Karcerogenezaśrodowiskowa. 9. Znaczenieuwarunkowańchoróbgenetycznych w profilaktycechorób 10. Chorobymożliwe do leczeniagenoterapeutycznego. 11. Perspektywy i niebezpieczeństwatransferówgenów. 12. Etyczne, moralne i prawneaspektygenetyki. 13. Genetycznetestyprzesiewowe, testynosicielstwa w rodzinachnieobciążonych. Suma godzin –**35**
Samokształcenie	1. Różnicewpływugenetyki i środowiska na powstanienowotworów. 2. Postępy w badaniachdotyczącychgenetyki. 3. Etyczneaspektybadańgenetycznych. 4. Genetyka w transplantologii. 5. Aktualne i proponowanerozwiązaniaprawnedotyczącebadańgenetycznych. 6. Studiowanieliteraturyprzedmiotu Suma godzin–**10**

Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny z elementami wykładu problemowego i wykładu konwersatoryjnego Metoda sytuacyjna – studium przypadku
Narzędzia dydaktyczne	Prezentacjamultimedialna z elementamidyskusji i odpowiedziami na pytaniastudentów Opis przypadku
Sposoby oceny **(F - formująca,** **P - podsumowująca)**	F-Teoretyczne zaliczenie cząstkowe, które odbywa się po zakończeniu danego działu tematycznego (tematyka wykładów lub seminarium), F - Obecność na wykładach i seminariach P-Test z zakresu wykładów. P - Praca pisemna z samokształcenia na jeden ze wskazanych przez prowadzącego tematów (w samokształceniu -j. wyżej) z podaniem literatury z ostatnich 10 lat,. W przypadku niepełnego wyczerpania tematu wymagana na zaliczenie samokształcenia dodatkowa wypowiedź ustna studenta na opisywany temat uzupełniająca brakujące treści.
Literatura	
Podstawowa	• Wojcierowski J.: Genetyka i epigenetykakomóreksomatycznychtomI;Wyd.Czelej, 2022, • Tobias E., Connor M., Ferguson-Smith M.: Genetyka medyczna". PZWL, Warszawa 2017
Uzupełniająca	• Chańska W.:(Nie)poradnośćsystemowapraktykaporadnictwagenetycznegotowarzyszącegodiagnostyceprenatalnej, wydanie: I ; Wyd.UniwersytetuJagiellońskiego, 2022,

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	Punkty ECTS dla poszczególnych form zajęć
Udział w wykładach	**35**	**2**
Przygotowanie do zaliczenia	**5**	
Udział w zaliczeniu	**2**	
Samokształcenie	**10**	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	**52**	
Punkty ECTS za przedmiot	**2**	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
A.W9	Student nie zna i nie rozumie uwarunkowań genetycznych grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh	Student nie zna i nie rozumie uwarunkowań genetycznych grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh		
A.W10	Student nie zna i nie rozumie problematyki chorób uwarunkowanych genetycznie;	Student zna i rozumie problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie;		
A.W11	Student nie potrafi opisać budowy chromosomów oraz molekularnego podłoża mutagenezy;	Student potrafi opisać budowę chromosomów oraz molekularnego podłoża mutagenezy;		
A.W12	Student nie potrafi wymienić zasad dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech	Student potrafiwymienićzasadydziedziczeniaróżnejliczbycech, dziedziczeniacechilościowych, niezależnegodziedziczeniacechorazdziedziczeniapozajądrowejinformacjigenetycznej;		

	ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech oraz dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej;			
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
A.U3	Student nie umie szacować ryzyka ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych	Student potrafiwymienićzasadydziedziczeniaróżnejliczbycech, dziedziczeniacechilościowych, niezależnegodziedziczeniacechorazdziedziczeniapozajądrowejinformacjigenetycznej;		
A.U4	Student nie potrafiwykorzystaćwiedzy na tematchoróbuwarunkowanych genetycznie w profilaktycechorób	Student potrafiwykorzystaćwiedzę na tematchoróbuwarunkowanychgenetycznie w profilaktycechorób		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Biochemia z biofizyką**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: I** **Semestr studiów: I**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**1+1=2**
Cele przedmiotu	W sposób zwięzły zapoznać studentów z podstawowymi procesami biochemicznymi związanymi z życiem komórki oraz przedstawić interpretację wybranych zjawisk życiowych w oparciu o metodologię nauk fizycznych. Dostarczyć podstaw do studiowania innych zagadnień związanych z medycyną i pielęgniarstwem takich jak: genetyka, fizjologia, patofizjologia, farmakologia.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Chemia, biologia, fizyka i matematyka w zakresie szkoły średniej
Symbol odniesienia do efektów uczenia się dla kierunku studiów	**Opis efektów uczenia się**
Wiedza **W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**	
A.W13	biofizyka: podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);
A.W14	biochemia: witaminy, aminokwasy, nukleozydy, monosacharydy, kwasy karboksylowe i ich pochodne, wchodzące w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych;
A.W15	biofizyka: mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie;

A.W16	biofizyka: wpływ na organizm czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące;
Umiejętności **W zakresie umiejętności student potrafi:**	
A.U5 **Forma zajęć**	Potrafi współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;
Wykład	1. Rola witamin i minerałów w organizmie. Różnicowanie. Chorobywynikające z niedoboru. 2. Budowa i znaczeniebiomedyczneaminokwasów, nukleozydów, monosacharydów i kwasówkarboksylowych. Ich udział w budowiemakrocząsteczekorazprocesachmetabolicznych. 3. Podstawyfizykochemicznefunkcjonowanianarządówzmysłóworazfizycznenośnikiinformacji (węch, smak i dotyk) 4. Podstawyfizykochemicznefunkcjonowanianarządówzmysłóworazfizycznenośnikiinformacji (wzrok i słuch) Suma godzin - **20**
Seminarium	1. Czynnikifizycznewpływające na organizmczłowieka, mechanizmdziałania, wykorzystanie w diagnostyce i terapii (temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczneorazpromieniowaniejonizujące). 2. Biofizyczneujęciemetodobrazowaniatkanek i narządów. Suma godzin - **10**
Samokształcenie	1. Studiowanieliteraturyprzedmiotu 2. Bloki metaboliczne w przemianach aminokwasów. Choroby związane z tym zaburzeniem. 3. Biochemia gospodarki węglowodanowej i lipidowej. Zaburzenia. Choroby. 4. Biochemia mięśni 5. Prawa rządzące przepływem cieczy w naczyniach w ujęciu biofizyki. Ciśnienie tętnicze i żylne w naczyniach krwionośnych człowieka. 6. Prądelektryczny i jegocharakterystyka, zastosowanie w medycynie. Suma godzin – **20**
Metody dydaktyczne	Wykładinformacyjny, wykładproblemowy, elementywykładukonwersatoryjnego
Narzędzia dydaktyczne	prezentacja multimedialna, tablica

Sposoby oceny (F - formująca, P - podsumowująca)	F – Obecność na wykładach. Praca pisemna z samokształcenia na jeden ze wskazanych przez prowadzącego tematów na minimum 2 strony A4 z podaniem literatury z ostatnich 10 lat, z przypisami. W przypadku niepełnego wyczerpania tematu wymagana na zaliczenie samokształcenia dodatkowa wypowiedź ustna studenta na opisywany temat uzupełniająca brakujące treści. P – Egzamin test jednokrotnego/wielokrotnego wyboru/pytania otwarte/ egzamin ustny - do wyboru przez prowadzącego Samokształcenie -praca pisemna na jeden ze wskazanych przez prowadzącego tematów – warunki zaliczenia określa prowadzący
Literatura	
Podstawowa	• Pasternak K.: BiochemiaPodręcznikdlastudentówmedycznychstudiówlicencjackich, Wyd. Czelej, Lublin 2013, wyd. I • Dembińska – Kieć a., Solnica B., Niedzielski J.:Diagnostykalaboratoryjna z elementamibiochemiiklinicznejwyd.V; Wyd. Edra Wrocław 2022
Uzupełniająca	• StryerL.,Berg J.M., Tymoczko J.L. : BiochemiaPWN Warszawa, 2018, • Bartosz G., Jóźwiak Z.: Biofizykawybranezagadnieniawraz z ćwiczeniami , PWN Warszawa 2012, dodruk 2018, Wydanie: I

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności	**Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności**	**Punkty ECTS dla poszczególnych form zajęć**
Udział w wykładach	**20**	**1,5**
Udział w seminarium	**10**	**0,5**
Samokształcenie	**20**	
Przygotowanie do zaliczenia	**5**	
Udział w zaliczeniu	**2**	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	**57**	
Punkty ECTS za przedmiot	**1+1=2**	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
A.W13	Student nie potrafi wymienić narządów zmysłów człowieka ich funkcje.	Student wymienia narządy zmysłów człowieka ich funkcje.		
A.W14	Student nie rozpoznaje systematyki aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów i kwasów karboksylowych.	Student rozpoznaje systematykę aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów i kwasów karboksylowych.		
A.W15	Student nie wymienia nazw procesów biochemicznych węglowodanów, aminokwasów i lipidów	Student wymienia nazwy procesów biochemicznych węglowodanów, aminokwasów i lipidów		
A.W16	Student nie potrafi wymienić zasad dziedziczenia różnej liczby cech,	Student potrafiwymienićzasadydziedziczeniaróżnejliczbycech, dziedziczeniacechilościowych, niezależnegodziedziczeniacechorazdziedziczeniapozajądrowejinformacjigenetycznej;		

	dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech oraz dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej;			
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
A.U3	Student nie umie szacować ryzyka ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych	Student potrafiwymienićzasadydziedziczeniaróżnejliczbycech, dziedziczeniacechilościowych, niezależnegodziedziczeniacechorazdziedziczeniapozajądrowejinformacjigenetycznej;		
A.U4	Student nie potrafiwykorzystaćwiedzy na tematchoróbuwarunkowanych genetycznie w prof. chorób	Student potrafiwykorzystaćwiedzę na tematchoróbuwarunkowanychgenetycznie w profilaktycechorób		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Mikrobiologia i parazytologia**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: I** **Semestr studiów: I**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**2**
Cele przedmiotu	1. Wprowadzenie w tematykęobejmującąpodstawymikrobiologiiogólnejorazpodstawyparazytologii. 2. Przedstawienieklasyfikacjidrobnoustrojów z uwzględnieniempodziału na drobnoustrojechorobotwórcze i występującweflorzefizjologicznej. 3. Zwrócenieuwagi na problematykęzwiązaną z zakażeniamiszpitalnymi, zesterylizacją, dezynfekcją, antyseptyką. 4. Zapoznanie z budową i cyklamirozwojowymipasożytównajczęściejspotykanych u człowiekaorazodpowiadających im objawówparazytoz.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Biologia
Symbol odniesienia do efektów uczenia się dla kierunku studiów	**Opis efektów uczenia się**
Wiedza **W zakresie wiedzy student zna i rozumie:**	
A.W.17	klasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka;
A.W.18	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej;

Umiejętności **W zakresie umiejętności absolwent potrafi:**	
A.U.6	rozpoznawać najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych;
Treści programowe	
Forma zajęć: **Wykład**	1. Podstawy klasyfikacji, morfologii, fizjologii oraz genetyki drobnoustrojów (bakterii, wirusów, grzybów, pierwotniaków) 2. Przegląd drobnoustrojów chorobotwórczych dla człowieka, epidemiologia zakażeń, zakażenia szpitalne 3. Flora fizjologiczna i zakażenia oportunistyczne 4. Podstawowe pojęcia z ekologii i parazytologii 5. Pasożyty najczęściej występujące u człowieka, ich morfologia i cykle rozwojowe 6. Parazytozy – profilaktyka, diagnostyka i leczenie 7. Przegląd mikrobiologii lekarskiej – ziarniaki Gram(+), ziarniaki Gram(-), pałeczki Gram(-), prątki, laseczki, maczugowce, wirusy, grzyby i promieniowce 8. Chorobotwórczość, drogi szerzenia się zarazków w ustroju, zagrożenia chorobami zakaźnymi w Polsce i na świecie, profilaktyka chorób zakaźnych Suma godzin - **20**
Ćwiczenia	1. Postępowanieaseptyczne i antyseptyczne w pracypielęgnacyjno-leczniczej, pobieranie i przesyłaniemateriałów do badańmikrobiologicznych 2. Ogólnezasadypracy z drobnoustrojami, metodyposiewu i hodowlidrobnoustrojów, oznaczaniewrażliwościbakterii na antybiotyki i chemioterapeutyki 3. Biologiczneczynnikichorobotwórcze 4. Mikroorganizmywywołującezomr - neisseriameningitidis 5. Drobnoustrojechorobotwórcze wywołującezakażeniaprzewodupokarmowegobioterroryzm – czynnikichorobotwórczewykorzystywanejakobrońbiologiczna 6. Pasożytynajczęściejwystępujące u człowieka, nomenklatura, rozpoznawanie 7. Epidemiologiaparazytozkosmopolitycznych i tropikalnych. Metodydiagnostyczne Suma godzin **-15**
Samokształcenie	1. Chorobyprionowe 2. Sepsa, posocznica 3. Zasadyracjonalnejantybiotykoterapii w szpitalu

	4. Zewnątrzkomórkowestrukturybakteryjne: otoczki, fimbrie, rzęski, przetrwalniki 5. Czynnikichorobotwórczościmikroorganizmów 6. Profilaktyka i epidemiologiaparazytoz 7. Profilaktykachoróbzakaźnych 8. Drobnoustrojewykorzystywane w medycynie (inżynieriagenetyczna) Suma godzin – **10+5=15**
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, problemowy, konwersatoryjny Ćwiczenia - metoda seminaryjna
Narzędzia dydaktyczne	Prezentacja multimedialna,
Sposoby oceny (F - formująca, P - podsumowująca)	F - Samokształcenie- praca na jeden z tematów podanych przez prowadzącego spełniająca następujące kryteria: na minimum 2 strony formatu A 4, z piśmiennictwem z ostatnich 10 lat na wskazane tematy. W przypadku niepełnej realizacji tematu w opinii oceniającego pracę warunkiem zaliczenia będzie uzupełnienie pracy w formie wypowiedzi ustnej. P - Wykłady- zaliczenie w formie testu P-Ćwiczenia- praca zaliczeniowa wg wytycznych, na temat wskazany przez prowadzącego i wg ustalonych kryteriów lub wypowiedzi studenta z wykoniem zadania na wylosowany temat (opis i wykonanie czynności)
Literatura	
Podstawowa	• Baker S.: Krótkiewykładymikrobiologia; PWN Warszawa, 2021, Wydanie: IV • Bulanda M., Szostak S.: Podstawymikrobiologii i epidemiologiiszpitalnej; PZWL Warszawa 2020, Wydanie: I
Uzupełniająca	• Panasiuk A., Kowalińska J.; Mikrobiota przewodupokarmowego. Wydanie: I; PZWL Warszawa 2019, • Szewczyk E.M.: Diagnostykabakteriologiczna; PWN Warszawa 2019, • Baj J.: Mikrobiologia; PWN Warszawa 2018,

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	Punkty ECTS dla poszczególnych form zajęć
Udział w wykładach	**20**	**1**
Udział w ćwiczeniach	**15**	**1**
Studiowanie literatury	**0**	
Samokształcenie	**15**	
Przygotowanie do egzaminu	**5**	
Udział w egzaminie	**2**	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	**57**	
Punkty ECTS za przedmiot	**2**	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
A.W17	Student nie zna i nie rozumie klasyfikacji drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka;	Student zna i rozumie klasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka;		
A.W18	Student nie zna i nie rozumie podstawowe pojęć z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metod stosowanych w diagnostyce mikrobiologicznej	Student zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metod stosowanych w diagnostyce mikrobiologicznej		

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
A.U6	Student nie potrafi rozpoznawać najczęściej spotykanych pasożytów człowieka na podstawie ich budowy, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych;	Student potrafi rozpoznawać najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawówchorobowych;		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Farmakologia**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: I** **Semestr studiów: II**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**4**
Cele przedmiotu	Przygotować studentów do świadomego uczestniczenia w procesie farmakoterapii. Zapoznać studentów z farmakologią ogólną, podstawami farmakokinetyki i farmakodynamiki. Przekazać informacje na temat poszczególnych grup leków i wybranych substancji leczniczych, postaci leków, dróg ich podawania oraz sposobu dawkowania. Zapoznać studentów z zasadami wystawiania recept zgodnie ze zleceniami lekarskimi. Przygotować umiejętności korzystania z baz danych, kart charakterystyki leków i informatorów farmaceutycznych. Zapoznać z problemem interakcji i działań niepożądanych leków oraz obowiązkiem ich zgłaszania. Przygotować studentów do studiowania fachowej literatury. Zaszczepić potrzebę ciągłego samokształcenia.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Znajomośćpodstawbiochemii, biofizyki, fizjologii, patofizjologii, mikrobiologii, parazytologii, immunologii
Symbol odniesienia do efektów uczenia się dla kierunku studiów	**Opis efektów uczenia się**
Wiedza: **W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**	
A.W19.	Charakteryzuje poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania i powodowane przez nie przemiany w ustroju i działania uboczne;
A.W20.	Omawiapodstawowezasadyfarmakoterapii.
A.W21.	Omawia poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania;
A.W22.	Zna wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminacje leków.
A.W23.	Zna ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji oraz zna procedurę zgłaszania działań niepożądanych

	leków,
A.W24.	Zna zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich.
A.W25.	Zna grupy leków w terapii krwiozastępczej i zasady leczenia krwią.
Umiejętności: **W zakresie umiejętności student potrafi:**	
A.U7.	Potrafi szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych;
A.U8.	Posługuje się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych
A.U9.	Potrafi wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;
A.U10.	Potrafi przygotowywać zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;
Treści programowe	
Forma zajęć **Wykład**	1. Farmakologia ogólna, podstawy farmakokinetyki, farmakodynamiki. 2. Wpływ wieku oraz stanów patologicznych na losy leku w ustroju (LADME). 3. Leki anestezjologiczne. Narkoza. 4. Leki psychotropowe (neuroleptyki, anksjolityki, leki przeciwdepresyjne i psychostymulujące). 5. Opioidy, NLPZ, leki narkotyczne i leki stosowane w RZS. 6. Środki krwiopochodne i krwiozastępcze, niedokrwistości, leki działające na układ krwiotwórczy. Leki przeciwzakrzepowe. 7. Leki wpływające na naczynia krwionośne. Leczenie nadciśnienia tętniczego, choroby niedokrwiennej serca, niewydolności serca i miażdżycy. 8. Farmakologia układu oddechowego (leki przeciwkaszlowe, wykrztuśne, leki stosowane w leczeniu astmy i POCHP). Farmakoterapia astmy, nowoczesne formy leków. 9. Leki wpływające na czynność wydzielniczą przewodu pokarmowego, leki stosowane w leczeniu choroby wrzodowej żołądka i dwunastnicy, leki wpływające na odruch wymiotny, leki wpływające na czynność motoryczną jelit, leki żółciopędne i żółciotwórcze. 10. Leki przeciwnowotworowe, cystostatyczne i cytotoksyczne. 11. Ogólne zasady chemioterapii zakażeń drobnoustrojami, antybiotyki i chemioterapeutyki. 12. Farmakoterapia cukrzycy, insulinoterapia. Suma godzin – **60**

Seminaria	1. Substancjeczynne w produktachleczniczych, postacieleków, drogipodania, lekigeneryczne. 2. Rodzajedawek i sposobyobliczaniadawkowania (dzieci, osobystarsze, niewydolnośćwątroby i nerek). 3. Zasadywystawianiarecept na lekigotowe i recepturowe, postacie i drogipodania. 4. Umiejętnośćposługiwaniasięinformatoramifarmaceutycznymi i bazamidanych o produktachleczniczych. 5. Kartacharakterystykiproduktuleczniczego (ChPL), znajomośćzawartychinformacji i aktywnekorzystanie z zawartych w niejinformacjach o leku. 6. Formyrecepturoweleków, nazewnictworecepturowe, sposóbzapisu i zasadywystawianiarecept. 7. Procedura i zasadazgłaszaniadziałańniepożądanychleku, prawa i obowiązki. 8. Rozpoznawaniedziałańniepożądanychlekóworazpodstawowychinterakcjilekowych. Suma godzin – **15**
Samokształcenie	1. Hormony i lekidziałające na czynnośćgruczołówwydzielaniawewnętrznego. 2. Lekiprzeciwhistaminowe, leczenieuczuleń i stanówalergicznych. 3. Lekispazmolityczne i wpływające na czynnośćmacicy. 4. Lekiwpływające na układkostny (leczenieosteoporozy). 5. Lekiprzeciwrobacze i przeciwpierwotniakowe. 6. Lekiprzeciwgrzybicze, przeciwwirusowe, lekistosowane w leczeniugruźlicy. Suma godzin – **10**
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny z elementami wykładu problemowego i wykładu konwersatoryjnego Ćwiczenia – metoda seminaryjna, nauka wypełnienia druku recepty i zgłoszenie DNL do URPL/
Narzędzia dydaktyczne	Prezentacjamultimedialna, drukirecept i formularzzgłoszenia DNL
Sposoby oceny (F - formująca, P - podsumowująca)	F – aktywny udział w wykładach i ćwiczeniach premiowany dodatkowymi punktami, uwzględnianymi przy wystawianiu oceny końcowej. Warunkiem podwyższenia oceny końcowej z przedmiotu jest otrzymanie przynajmniej oceny dostatecznej na zaliczeniu końcowym E – egzamin testowy z zadaniami z wypisywania recept/ pytania otwarte + wypisywanie recept) do wyboru przez prowadzącego
Literatura	
Podstawowa	• Rajtar-Cynke G.: Recepty- Zasadywystawiania; PZWL,Warszawa 2016 • Berezinska M., Wiktorowska-Owczarek A.: Farmakologia w zadaniach. Receptura i postacieleków, PZWL Warszawa 2018
Uzupełniająca	• Mutschler E., Geisslinger G., Kroemer H.K., Ruth P.: Farmakologia i toksykologia; wyd. MedPharm Wrocław 2016, • Korbut R.: Farmakologia, PZWL Warszawa 2017, • Gaworska-Krzemińska A., Kiliańska D., Dominiak I.: Ordynowanieleków i wypisywanierecept- Przewodnikdlapielęgniarek i położnych, wyd. EdumetriqSopot2017.

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	Punkty ECTS dla poszczególnych form zajęć
Udział w wykładach	**60**	**3**
Udział w seminariach	**15**	**1**
Samokształcenie	**10**	
Przygotowanie do egzaminu	**10**	
Udział w egzaminie	**3**	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	**98**	
Punkty ECTS za przedmiot	**4**	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
A.W19	Student nie wymienia grupy środków leczniczych.	Student wymienia grupy środków leczniczych.		
A.W20	Student nie podaje definicji farmakoterapii.	Student podaje definicje farmakoterapii.		
A.W21	Student nie wymienia podziału farmakologicznego i grupy substancji leczniczych.	Student wymienia podział farmakologiczny i grupy substancji leczniczych.		
A.W22	Student nie wymienia etapów losów leku w ustroju (LADME).	Student wymienia etapy losów leku w ustroju (LADME).		
A.W23	Student nie podaje definicji działania niepożądanego oraz interakcji lekowych	Student podaje definicje działania niepożądanego oraz interakcji lekowych.		

A.W24	Student nie potrafi określić części składowych recepty i sposób jej wypełnienia.	Student potrafi określić części składowe recepty i sposób jej wypełnienia.		
A.W25	Student nie zna definicji terapii krwiozastępczej i środka krwiozastępczego	Student zna definicję terapii krwiozastępczej i środka krwiozastępczego		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efektuczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
A.U7	Studentnie zna wpływu leczenia farmakologicznego na procesy fizjologiczne i biochemiczne narządów	Student znawpływleczeniafarmakologicznego na procesyfizjologiczne i biochemicznenarządów.		
A.U8	Student nie wymienia poszczególnych informatorów farmaceutycznych i bazy leków.	Student wymieniaposzczególneinformatoryfarmaceutyczne i bazyleków.		
A.U9	Student nie posiada umiejętności	Student posiadaumiejętnościumożliwiającewystawianierecept.		

	umożliwiających w88możliwanie recept.	
A.U10	Student nie posiada umiejętności przygotowania zapisu form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zlecanych przez lekarza	Student posiadaumiejętnościprzygotowaniazapisu form recepturowychsubstancjileczniczych i środkówspożywczychspecjalnegoprzeznaczeniażywieniowegozlecanychprzezlekarza

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Radiologia**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: I** **Semestr studiów: II**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**1**
Cele przedmiotu	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu: - współczesnych metod stosowanych w radiologii i diagnostyce obrazowej; - radioterapii i przygotowania chorych do zabiegów radioterapeutycznych; - ochrony przed promieniowaniem jonizującym; - roli i zadań pielęgniarki w przygotowaniu i asystowaniu przy badaniach z zakresu diagnostyki obrazowej.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Wiedza z zakresu fizyki i biofizyki, anatomii człowieka
Symbol odniesienia do efektów uczenia się dla kierunku studiów	**Opis efektów uczenia się**
Wiedza: **W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**	
A.W26	metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej.
Umiejętności: **W zakresie umiejętności absolwent potrafi:**	
A.U11	stosować zasady ochrony radiologicznej.
Treści programowe	

Forma zajęć : **wykład**	1. Fizyczne i technicznepodstawymetodstosowanych w diagnostyceradiologicznej. 2. Systemyobrazowania w rentgenodiagnostyce. 3. Środkicieniującestosowane w badaniachobrazowych. 4. Wpływpromieniowaniajonizującego na organizmczłowieka (radiobiologia). 5. Ochronaprzedpromieniowaniemjonizującym, ochronaradiologiczna 6. Podstawyfizyczne i metodyczneultrasonografii, TK, RM, mammografii 7. Wskazania i przeciwwskazania do wykonaniabadań 8. Zasadyprzygotowaniapacjenta do badańobrazowychposzczególnychnarządów i układów. 9. Radiologia w pediatrii, zabiegowa 10. Izotopypromieniotwórcze – zastosowanie. 11. Radioterapia - rodzaje, wskazania, opiekanadchorym w przebieguradioterapii. Suma godzin – **15**
Forma zajęć : **samokształcenie**	1. Angiografiajakojedna z metoddiagnozowaniaukładunaczyniowego. 2. Diagnostykaradiologicznaukładumoczowego w pediatrii. 3. Radiologicznemetodybadaniaserca i dużychnaczyń. 4. Metodybadaniapłuc i opłucnejstosowane w radiologii. 5. Diagnostykaradiologicznapęcherzykażółciowego i dróżżółciowych. 6. Radiologicznemetodydiagnostykitrzustki. 7. Metodybadańukładurozrodczegostosowane w radiologii. 8. Badaniaradiologicznekanału i rdzeniakręgowego. Suma godzin – **10**
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny
Narzędzia dydaktyczne	projektor, laptop, klisze rentgenowskie
Sposoby oceny **(F- formująca,** **P-podsumowująca)**	1. Obecność na wykładach 2. Ocena podsumowująca: Z/O -Test pisemny -praca pisemna z samokształcenia na jeden ze wskazanych przez prowadzącego tematów
Literatura	
Podstawowa	• Pruszyński B. (red.), Diagnostykaobrazowa, PZWL, Warszawa 2015. • Zaborowski B., Podstawybadaniaklinicznego, Medipage, Warszawa 2016.

Uzupełniająca	• Leszczyński S., Pilch-Kowalczyk J.: Diagnostykaobrazowa. PZWL, Warszawa 2012, • Cieszanowski A., Bekesińska – Figatowska M.: Radiologiapodręcznikdlastudentów , PZWL Warszawa 2022, • Sąsiadek M.,Herring W.: Podręcznikradiologii, wyd. Edra Urban & Partner Wrocław 2020.

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	Punkty ECTS dla poszczególnych form zajęć
Udział w wykładach	**15**	**1**
Udział w ćwiczeniach	**0**	
Samokształcenie	**10**	
Przygotowanie do zaliczenia	**3**	
Udział w zaliczeniu	**1**	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	**29**	
Punkty ECTS za przedmiot	**1**	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
A.W26	Student nie zna i nie rozumie metod obrazowania i zasad przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej.	Student zna i rozumie metody obrazowania przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej.		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**

A.U11	Student nie potrafi lub robi to w niewystarczającym zakresie (poniżej 50% oczekiwanych umiejętności) stosować zasady ochrony radiologicznej	Student potrafistosowaćzasadyochronyradiologicznej

MODUŁ B – NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Psychologia**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: I** **Semestr studiów: I**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**3**
Cele przedmiotu	Zapoznanie studentów z pojęciami, podstawowymi mechanizmami zachowań człowieka i uwarunkowaniami jego prawidłowego i zaburzonego funkcjonowania. Zaprezentowanie studentom podstawowej wiedzy z zakresu procesów komunikacyjnych, rozpoznawanie i rozwiązywanie konfliktów. Zdobycie umiejętności współpracy w zespole terapeutycznym i leczącym, umiejętności korzystania z diagnozy psychologicznej. Uwrażliwienie studentów na potrzeby drugiej osoby, ze szczególnym uwzględnieniem osoby chorej i niepełnosprawnej. Zapoznanie z podstawowymi technikami obniżania napięcia emocjonalnego, radzenie sobie z wypaleniem zawodowym.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Podstawowa wiedza z zakresu budowy i funkcjonowania układu nerwowego człowieka
Symbol odniesienia do efektów uczenia się dla kierunku studiów	**Opis efektów uczenia się**
Wiedza: **W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**	
B.W1	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone;
B.W2	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;
B.W3	etapy rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tych etapach prawidłowości;
B.W4	pojęcie emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe;

B.W5	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej;
B.W6	techniki redukowania lęku, metodyrelaksacji oraz mechanizmy powstawania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;
Umiejętności: **W zakresie umiejętności absolwent potrafi:**	
B.U1	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;
B.U2	oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;
B.U3	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej;
B.U4	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się;
B.U5	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarskiej;
B.U6	tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki;
B.U7	wskazywać i stosować właściwe techniki redukowania lęku i metody relaksacyjne;
B.U8	stosować mechanizmy zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;
	Treści programowe
Forma zajęć: **Wykład**	1. Psychologia jako nauka o człowieku/Mechanizmy warunkujące zachowanie człowieka/orientacyjno-poznawczy, procesy emocjonalno motywacyjne, osobowość/. 2. Zachowanie człowieka i jego determinanty. 3. Biologiczne mechanizmy zachowań/Odruchy bezwarunkowe i nabyte, instynkty i nawyki/. 4. Mózgowe mechanizmy zachowań – bloki funkcjonaln mózgu . 5. Rozwój psychiki jednostki/Pojęcie rozwoju psychicznego, czynniki go warunkujące, etapy rozwoju psychicznego człowieka. 6. Osobowość jako system regulacji i samoregulacji człowieka. Czynniki warunkujące rozwój osobowości, struktura osobowości, orientacja seksualna, zaburzenia osobowości. 7. Pojecie zdrowia psychicznego, zaburzenia w zachowaniu a zdrowie psychiczne. 8. Zachowanie człowieka w sytuacjach trudnych i konfliktowych, mechanizmy obronne stosowane przez człowieka 9. Choroba, niepełnosprawność, odmienna orientacja seksualna jako sytuacje trudne, zmiany w zachowaniu się i strukturze osobowości. 10. Pomoc psychologiczna w chorobie: metody oddziaływań psychokorekcyjnych, wpływ zachowań i postaw personelu medycznego wobec chorego na przebieg i powodzenie procesu leczenia – błędy jatrogenne.

	11. Komunikacja międzyludzka/teorie, modele komunikacji, style komunikowania się, bariery komunikacyjne **Suma godzin-30 godzin**
Forma zajęć: **Seminarium**	1. Emocje i motywacja jako procesy wpływające na zachowanie się człowieka. 2. Wpływ stresu na zachowanie człowieka:/przebieg reakcji stresowej, zespół stresu pourazowego, metody radzenia sobie ze stresem. 3. Osobowość jako system regulacji zachowania, rozwój osobowości i kontaktów społecznych . 4. Rozwój psychoruchowy człowieka/modele, zaburzenia / 5. Zaburzenia rozwoju emocjonalnego/etiologia, metody terapii/ 6. Specyfika rozwoju psychicznego osób niepełnosprawnych/niepełnosprawność intelektualna sensoryczna, ruchowa. 7. Funkcjonowanie człowieka jako istoty społecznej, kształtowanie się postaw i norm moralnych. 8. Podstawy teorii konfliktu i metod jego rozwiązywania, rozwijanie umiejętności aktywnego słuchania. **Suma godzin-5 godzin**
Samokształcenie	Charakterystykawybranychjednostekchorobowych Konsekwencjepsychologiczne i społecznedlajednostki Suma godzin – **20**
Metody dydaktyczne	wykład pracametodamiaktywnymi- burzamózgów projekt
Narzędzia dydaktyczne	prezentacja multimedialna filmy
Sposoby oceny **(F - formująca,** **P - podsumowująca)**	F – swobodne wypowiedzi studenta na pytania zadane przez wykładowcę P – Egzamin test jednokrotnego/wielokrotnego wyboru/pytania otwarte/ egzamin ustny - do wyboru przez prowadzącego Samokształcenie -praca pisemna na jeden ze wskazanych przez prowadzącego tematów – warunki zaliczenia określa prowadzący
Literatura	
Podstawowa	• ZimbardoP.,GerrigJ.G.:Psychologia i życie; PWN Warszawa 2012, • Johnson R., V. McCann V., P. ZimbardoP.:Psychologia. Podstawowe koncepcje. PWN Warszawa 2017.

Uzupełniająca	• Fijałkowska I., Owczarek K.: Psychologia, medycyna, zdrowie; PZWL Warszawa 2021, • Krajewska – Kułag E., Kwiatkowska A., Panek W: Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie; PZWL Warszawa 2022, • Heszen – Celińska I., Sęk H.: Psychologia zdrowia; PWN Warszawa 2020.

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	Punkty ECTS dla poszczególnych form zajęć
Udział w wykładach	**30**	**2,5**
Udział w ćwiczeniach	**0**	
Udział w seminariach	**5**	**0,5**
Samokształcenie	**20**	
Przygotowanie do egzaminu	**10**	
Udział w egzaminie	**1**	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	**66**	
Punkty ECTS za przedmiot	**3**	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
B.W1	Student nie zna i rozumie psychologicznych podstaw rozwoju człowieka, jego zachowań prawidłowych i zaburzonych	Studentzna i rozumie psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone.		
B.W2	Student nie zna i nie rozumie problematyki relacji człowiek – środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych	Student zna i rozumie problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych		
B.W3	Student nie zna i nie rozumie etapów rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tych etapach prawidłowości	Student zna i rozumie etapy rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tych etapach prawidłowości.		
B.W4	Student nie zna i nie rozumie pojęcia emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe.	Student zna i rozumie pojęcia emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe.		

B.W5	Student nie zna i nie rozumie istoty, struktury i zjawisk zachodzących w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej.	Student nie zna i nie rozumie istoty, struktury i zjawisk zachodzących w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej.		
B.W6	Studentnie zna i rozumie technik redukowania lęku, metod relaksacji oraz mechanizmów powstawania i zapobiegania zespołowi wypalenia	Student nie zna i rozumie technik redukowania lęku, metod relaksacji oraz mechanizmów powstawania i zapobiegania zespołowi wypalenia.		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
B.U1	Student nie potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne	Student potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne.		
B.U2	Student nie potrafi oceniać wpływ choroby i	Student potrafi oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka.		

	hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;	
B.U3	Student nie potrafi ocenić funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej.	Student potrafi ocenić funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej.
B.U4	Student nie potrafi zidentyfikować błędów i barier w procesie komunikowania się	Student potrafi zidentyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się.
B. U5	Student nie potrafi wykorzystać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarskiej.	Student potrafi wykorzystać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece Pielęgniarskiej.
B.U6	Student nie potrafi stworzyć warunków do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki.	Student potrafi stworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki.
B.U7	Student niepotrafi wskazać i stosować właściwe techniki redukowania lęku i metody relaksacyjne.	Student potrafi wskazać i stosować właściwe techniki redukowania lęku i metody relaksacyjne.
B.U8	Student nie potrafi stosować mechanizmów zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego.	Student potrafi stosować mechanizmy zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego.

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/modułu	**Socjologia**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: I** **Semestr studiów: I**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**1**
Cele przedmiotu	Celem zajęć jest przekazanie studentowi elementarnej wiedzy na temat struktury i funkcjonowania społeczeństwa. Treści przekazane na zajęciach umożliwią studentowi zrozumienie zjawisk i procesów zachodzących w życiu społecznym w powiązaniu z problematyką zdrowia, choroby. Ważnym zamierzeniem jest wykształcenie w studentach wrażliwości na życie społeczne.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Brak
Symbol odniesienia do efektów uczenia się dla kierunku studiów	**Opis efektów uczenia się**
Wiedza: **W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**	
B.W7	pojęcia oraz zasady funkcjonowania grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu;
B.W8	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;
B.W9	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu;
B.W10	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej;
B.W11	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć;
B.W12	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania);

Umiejętności: **W zakresie umiejętności absolwent potrafi:**	
B.U9	proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży;
Treści programowe	
Forma zajęć	
Wykład	1. Podstawoweteoriesocjologicznewykorzystywane do wyjaśnieniawpływuuwarunkowańspołecznych na stanzdrowia i relacje z pacjentem. 2. Kulturowepodstawyżyciaspołecznego. Socjo-kulturoweuwarunkowaniazachowań, stylużycia a stanzdrowia. 3. Pojęciegrupyspołecznej, klasyfikacjagrup, grupyodniesienia. Interakcjespołeczne, processocjalizacji a kształtowanieosobowości. 4. Pojęciezdrowia i choroby w wymiarze psycho-społecznym. Problematykadewiacji w socjologii. Przyczyna i typologiadewiacji. 5. Stratyfikacjaspołeczna. Zróżnicowanie i nierównościspołeczne a stanzdrowia. 6. Wsparcie społeczne. Rodzaje i systemy wsparcia na różnych poziomach życia społecznego. Stres społeczny a zmiany w stanie zdrowia. 7. Psychospołecznekonsekwencjechoroby i niepełnosprawności. Teorianaznaczeniaspołecznego a sytuacjaosóbchorych, niepełnosprawnych, starszychwiekiem. 8. Rodzinajakogrupa i instytucjaspołeczna. Strukturalne, funkcjonalneorazrozwojoweujęcierodziny. Wpływrodziny na stanzdrowia. Występowaniechorobyprzewlekłej, niepełnosprawności a funkcjonowanierodziny. 9. Społeczno-kulturowewyznacznikirolizawodowejpielęgniarki. Processocjalizacji do rolizawodowej a społecznadefinicjaroli. Przystosowaniezawodowe, mechanizmyspołecznewarunkującesatysfakcje z rolizawodowej, streszawodowy, wypaleniezawodowe. 10. Pojęcieinstytucji. Szpitaljakoinstytucja i jakoorganizacjaformalnamającąwpływ na psychospołecznefunkcjonowaniepacjenta, pracownika. Suma godzin **- 20**
Samokształcenie	Analizaliteratury na zadanyprzezprowadzącegotemat Suma godzin – **20**
Metody dydaktyczne	Wykładinformacyjny z elementamikonwersacji
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, projektor.

Sposoby oceny (F - formująca, P - podsumowująca)	F - swobodne wypowiedzi studenta na pytania zadane przez wykładowcę P – Egzamin test jednokrotnego/wielokrotnego wyboru/pytania otwarte/ egzamin ustny - do wyboru przez prowadzącego
Literatura	
Podstawowa	• Goodman N.: Wstęp do socjologii, wyd. Zysk i S-ka 2022 • Jędrzejko M. Z., Wybrane problemy socjologii, WSBiP, Ostrowiec Św. 2021
Uzupełniająca	• Socjologia. Wykłady o społeczeństwie, Piotr Sztompka, wydawnictwo, Znak, rokwyd. , 2021 • Rodzinaproblemspołecznysocjopedagogicznestudiumprzeobrażeńrodziny w latach 1989-2019 , Marta Grześko-Pyczka, wydawca: impuls, rokwydania: 2022, wydanie: I

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	Punkty ECTS dla poszczególnych form zajęć
Udział w wykładach	**20**	**1**
Przygotowanie do zaliczenia	**5**	
Udział w zaliczeniu	**1**	
Samokształcenie	**20**	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	**46**	
Punkty ECTS za przedmiot	**1**	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
B.W7	Student nie zna nie i rozumie pojęcia oraz zasad funkcjonowania grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu;	Student zna i rozumie pojęcia oraz zasady funkcjonowania grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu.		
B.W8	Student nie zna i nie rozumie (lub tylko częściowo tj. do 50%) wybranych obszarów odrębności kulturowych i religijnych	Student zna i rozumie wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych.		
B.W9	Student nie zna i nie rozumie (lub tylko częściowo tj. do 50%) zakresu interakcji społecznej i procesów socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu	Student zna i rozumie zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu		
B.W10	Student nie zna i nie rozumie (lub tylko częściowo tj. do 50%) pojęcia dewiacji i	Student zna i rozumie pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej		

	zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej			
B.W11	Student nie zna i nie rozumie (lub tylko częściowo tj. do 50%) zjawiska dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć;	Student zna i rozumie zjawiska dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć;		
B.W12	Student nie zna i nie rozumie (lub tylko częściowo tj. do 50%) podstawowych pojęć i zagadnień z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania);	Student zna i rozumie podstawowych pojęć i zagadnień z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania);		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**

B.U9	Student nie potrafi lub robi to w niewystarczającym zakresie (poniżej 50% oczekiwanych umiejętności) zaproponować działań zapobiegających dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży;	Student potrafi zaproponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży;

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Pedagogika**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: I** **Semestr studiów: I**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**2**
Cele przedmiotu	Uzyskanie wiedzy pedagogicznej przydatnej w codziennej pracy z pacjentem, umożliwiającej skuteczną pracę wspierającą jego rozwój. Zrozumienie istoty spotkania wychowawczego – niepowtarzalnego wydarzenia.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	brak
Symbol odniesienia do efektów uczenia się dla kierunku studiów	**Opis efektów uczenia się**
Wiedza: **W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie**:	
B.W13	problematykę procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej;
B.W14	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i dorosłych
Umiejętności: **W zakresie umiejętności absolwent potrafi:**	
B.U10	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług pielęgniarskich;
B.U11	analizować programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców

Treści programowe	
Forma zajęć	
Wykład	1. Pedagogikajakodyscyplinanauk o wychowaniu. 2. Zależnośćpedagogikiodinnychdziedzinwiedzy. 3. Przedmiotbadańpedagogiki, jejźródła i tożsamość. 4. Działypedagogiki. 5. Metodologiabadańpedagogicznych. 6. Teoriakształceniazawodowego. 7. Pielęgniarstwo a pedagogika. Suma godzin - **20**
Seminaria	1. Relacjepomiędzypielęgniarstwem, a pedagogiką. 2. Korzystanie z dorobkunaukowegopedagogiki w pielęgniarstwie. 3. Zadaniapedagogiczne w działalnościzawodowejpielęgniarki. 4. Rola i zadaniapielęgniarki w edukacjizdrowotnejpacjenta. 5. Dydaktykapielęgniarstwa – zadania, formyorganizacyjne i metodykształceniapielęgniarek. Suma godzin - **10**
Samokształcenie	1. Systemy (doktryny) pedagogiczne i sposoby ich klasyfikacji. 2. Szkołatradycyjna- założenia i jejprzedstawiciele. 3. Szkołaprogresywistyczna – założenia i jejprzedstawiciele. 4. NoweWychowanie – założenia i jejprzedstawiciele. 5. Pedagogikafunkcjonalna. 6. Pedagogikahumanistyczna. 7. Pedagogikapersonalistyczna. Suma godzin - **20**
Metody dydaktyczne	Metody podające: wykład informacyjny, pogadanka. Metody problemowe: klasyczna metoda problemowa, dyskusja.
Narzędzia dydaktyczne	tablica, prezentacje multimedialne, konspekty foldery
Sposoby oceny **(F - formująca,** **P - podsumowująca)**	F - Na podstawie obecności, przygotowania studentów do zajęć i aktywnego udziału w nich. P - Egzamin test jednokrotnego/wielokrotnego wyboru/pytania otwarte/ egzamin ustny - do wyboru przez prowadzącego

Literatura	
Podstawowa	• Chruściel P., Ciechaniewicz W.: Edukacjazdrowotna z elementamiteoriiwychowania. Przewodnikdydaktyczny. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2018. • Woynarowska B.: Edukacjazdrowotna. Podstawyteoretyczne, metodyka, praktyka. PWN, Warszawa 2017.
Uzupełniająca	• Śliwerski B.: Pedagogika ogólna. Podstawowe prawidłowości. Wydanie III. Wydawnictwo IMPULS, Warszawa 2020. • Zawadzka B., Łączek T., Pedagogika zdrowia. Wydawnictwo: Uniwersytet Jana Kochanowskiego 2017

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS - Pedagogika

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	Punkty ECTS dla poszczególnych form zajęć
Udział w wykładach e-laearning	**20**	**1**
Udział w seminariach	**10**	**1**
Samokształcenie	**20**	
Przygotowanie do egzaminu	**5**	
Udział w egzaminie	**1**	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	**60**	
Punkty ECTS za przedmiot	**2** (w tym 1 e-learning)	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
B.W13	Student nie zna i nie rozumie problematyki procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej	Student zna i rozumie problematykę procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej		
B.W14	Student nie zna i nie rozumie metodyki edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i dorosłych	Student zna i rozumie metodyki edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i dorosłych		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student**

	nabył podczas zajęć	**nabył podczas zajęć**		**nabył podczas zajęć**
B.U10	Student nie potrafi lub robi to w niewystarczającym zakresie (poniżej 50% oczekiwanych umiejętności) rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług pielęgniarskich	Student nie potrafi rozpoznawaćpotrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług Pielęgniarskich.		
B.U11	Student nie potrafi lub robi to w niewystarczającym zakresie (poniżej 50% oczekiwanych umiejętności) opracowywać programy edukacyjne w zakresie Działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców	Student nie potrafi opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwaprzedmiotu/ modułu	**Prawo medyczne**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: I** **Semestrstudiów: I**
Studia:	**Pielęgniarstwo**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**2**
Celeprzedmiotu	1. Dostarczeniepodstawowychinformacji z zakresusystemuprawapolskiegowraz z elementamiprawawspólnotowego, zeszczególnymuwzględnieniemprawapracy, ubezpieczeńspołecznychorazprawnychpodstawwykonywaniazawodupielęgniarki, w tym z przepisamidotyczącymiodpowiedzialnościcywilnej, karnej i dyscyplinarnejpielęgniarek. 2. Wdrożenieumiejętnościstosowaniaprzepisówprawa w ramachwykonywaniazawodupielęgiarki.
Wymaganiawstępne w zakresiewiedzy, umiejętności i innychkompetencji	Student zna w podstawowymzakresiesystemorganówustrojowychRzeczypospolitejPolskiejorazźródłaprawapowszechnieobowiązującego .
Symbol odniesieniadoefektówuczeniasiędlakierunkustudiów	**Opis efektówkształcenia**
Wiedza: **W zakresiewiedzyabsolwentzna i rozumie:**	
B.W15	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem prawczłowieka i prawa pracy;
B.W16	Podstawoweregulacjeprawne z zakresuubezpieczeńzdrowotnychobowiązujące w Polsce i w państwachczłonkowskichUniiEuropejskiejorazwybrane trendy w polityceochronyzdrowia w Polsce i w państwachczłonkowskichUniiEuropejskiej;
B.W17	podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, w tym prawa i obowiązki pielęgniarki, organizację i zadaniasamorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków;
B.W18	zasadyodpowiedzialnościkarnej, cywilnej, pracowniczej i zawodowejzwiązanejz wykonywaniemzawodupielęgniarki
B.W19	prawaczłowieka, prawadziecka i prawapacjenta;

Umiejętności: **W zakresieumiejętnościstudentpotrafi:**	
B.U12	stosować przepisy prawa dotyczące praktyki zawodowej pielęgniarki;
Treściprogramowe	
Forma zajęć	
Wykład	1. Podstawyzagadnieńprawnych- systemprawa, prawaczłowieka, podstawowepojęcia z zakresuprawacywilnego. 2. System ubezpieczeńspołecznych- ogólnezasady, systemwystępujący w Polsce, przepisywspólnotowe. 3. Kodekspracy- podstawy. 4. Ustawa o zawodachpielęgniarki i położnej i ustawa o samorządachzawodowych. 5. Działalnośćlecznicza i świadczeniazdrowotne. 6. Prawapacjenta- ustawa o prawachpacjenta i RzecznikuPrawPacjenta, KartaPrawPacjenta. 7. Odpowiedzialnośćprawnazwiązana z wykonywaniemzawodu- karna, cywilna i pracownicza. Suma godzin–**20**
Seminaria	1. Odpowiedzialnośćprawnazwiązana z wykonywaniemzawodu- karna, cywilna i pracownicza- kodekspracy, ustawy, prawapacjenta Suma godzin-**15**
Samokształcenie	1. Organysamorządzawodowegopielęgniarek i położnych – skład i kompetencje. 2. Studiowanieliteraturyprzedmiotu Suma godzin -**20**
Metodydydaktyczne	wykładproblemowy, wykładkonwersatoryjny, metodasytuacyjna, dyskusja
Narzędziadydaktyczne	tablica, prezentacjemultimedialne

Sposobyoceny **(F - formująca,** **P - podsumowująca)**	**F -**wtrakciezajęćprowadzący na bieżącooceniastopieńprzyswajania i zrozumieniaprezentowanychzagadnieńprzezstudentów a takżeumiejętnośćpraktycznegoskorzystaniaprzezstudentów z prezentowanychinformacji. **Z/O** **P** Egzamintestjednokrotnego/wielokrotnegowyboru/pytaniaotwarte/ egzaminustny - do wyboruprzezprowadzącego Samokształcenie: pracapisemnaprzygotowanaprzezstudenta na podaneprzezprowadzącegotematy i wg. Wskazanychkryteriów .
	Literatura
Podstawowa	• Prawomedyczne w pigułce. Wydawnictwo: C.H. Beck 2020 • Karkowska D.: Prawomedycznedlapielęgniarek. wyd. Wolters Kluwer Polska SA 2020
Uzupełniająca	• Ustawa o prawachpacjenta i RzecznikuPrawPacjenta z dnia 6 listopada 2008 rokut.j.Dz. U. z 2022 r.poz. 1876, 2280 • Ustawa o działalnościleczniczej z dnia 15 kwiecień 2011 rok - t.j.Dz. U. z 2022 r.poz. 633, 655,974, 1079, 2280. • Ustawa o zawodachpielęgniarki i położnej z dnia 15 lipca 2011 - t.j.Dz. U. z 2022 r.poz. 551, 583,830, 1733.

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnialiczbagodzin na zrealizowanieaktywności	Punkty ECTS dlaposzczególnych form zajęć
Udział w wykładach	**20**	**1**
Udział w seminariach	**15**	**1**
Przygotowanie do zaliczenia	**5**	
Udział w zaliczeniu	**1**	
Samokształcenie	**20**	
Sumaryczneobciążeniepracąstudenta	**51**	
Punkty ECTS zaprzedmiot	**2**	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
B.W15	Student nie zna i nie rozumie podstawowych pojęć z zakresu prawa i rolę prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawapracy	Student zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawapracy		
B.W16	Student nie zna i nie rozumiepodstawowychregulacjiprawnych z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych obowiązujące w Polsce i w państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz wybrane trendy w polityce ochrony zdrowia w Polsce i w państwach członkowskich Unii Europejskiej	Student zna i rozumie podstawowe regulacji prawnych z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych obowiązujące w Polsce i w państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz wybrane trendy w polityce ochrony zdrowia w Polsce i w państwach członkowskich Unii Europejskiej.		
B.W17	Student nie zna i nie rozumie podstaw prawnych wykonywania zawodu	Student zna i rozumie podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, w tym prawa i obowiązki pielęgniarki, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków.		

	pielęgniarki, w tym prawa i obowiązki pielęgniarki, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków			
B.W18	Student nie zna zasad odpowiedzialności karnej, cywilnej, pracowniczej i zawodowej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarki	Student zasady odpowiedzialności karnej, cywilnej, pracowniczej i zawodowej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarki.		
B.W19	Student nie zna i nie rozumie praw człowieka, prawdziecka i praw pacjenta	Student zna i rozumie prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta.		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
B.U12	Student nie potrafi zastosować przepisów prawa dotyczących praktyki zawodowej pielęgniarki	Student potrafi zastosować przepisy prawa dotyczące praktyki zawodowej pielęgniarki		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Zdrowie Publiczne**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: I** **Semestr studiów: I** **Rok studiów: II** **Semestr studiów: III**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**4**
Cele przedmiotu	Poznanie koncepcji i zadań zdrowia publicznego oraz aspektów zdrowia, czynników warunkujących, współczesne zagrożenia wraz z ochroną zdrowia w Polsce.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	opanowaćniezbędnąwiedzę z zakresuspołecznychuwarunkowańzdrowia i choroby w kontekścieinterdyscyplinarnym, nabyćumiejętnościorganizowaniadziałań na rzeczpromocjizdrowia w różnych środowiskach i instytucjach, opanowaćumiejętnościmetodycznychzwiązanych z edukacjązdrowotną, opanowaćumiejętnościorganizowaniadziałańpomocowychinstytucjonalnych i pozainstytucjonalnych w obszarześrodowisklokalnych i na różnychszczeblachzarządzania, poznaćwspółczesnekoncepcjezdrowia, opracowywać i realizowaćprojektybadawcze w zakresiepedagogikiprogresywnoprozdrowotnej.
Symbol odniesienia do efektów uczenia się dla kierunku studiów	**Opis efektów uczenia się**
Wiedza:	
B.W20	Zna zadania z zakresu zdrowia publicznego;
B.W21	Zna kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;
B.W22	Zna podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;

B.W23	Rozumie istotę profilaktyki i prewencji chorób;
B.W24	Rozumie zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Polsce oraz w wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
B.W25	Zna swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy;
B.W26	Zna międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF).
Umiejętności:	
B.U13	Potrafi oceniać światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych idemograficznych;
B.U14	Potrafi analizować i oceniać funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikować źródła ich finansowania;
B.U15	Potrafi stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF)
Treści programowe	
Wykłady	1. Zdrowie publiczne: kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia 2. Podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby. 3. Profilaktyka, prewencja chorób – cele, zadania, formy. 4. Programowe działania na rzecz wybranych chorób: Narodowy Program Zdrowia , programy promocji zdrowia i ich realizacja w Polsce 5. Problemy zdrowotne i społeczne ludzi starych. Opieka paliatywna. 6. Model medycyny rodzinnej – założenia i zadania. 7. Podstawowe pojęcia epidemiologiczne: pozytywne i negatywne mierniki stanu zdrowia populacji, podstawowe pojęcia epidemiologii chorób zakaźnych. 8. Higiena pracy: choroby zawodowe i parazawodowe, nowotwory zawodowe, wypadki przy pracy, narażenie na zakażenie wirusem HIV, medycyna zapobiegawcza w miejscu pracy, koncepcja medycyny pracy, zasady ergonomii w miejscu pracy. 9. Zagrożenie ekologiczne :zanieczyszczenia powietrza, wody, gleby, zagrożenie ekologiczne środowiska naturalnego w Polsce, konsekwencje zanieczyszczeń środowiska dla zdrowia człowieka. 10. Zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania i nauki. 11. Zagrożenia zdrowia występujące w środowisku pracy: czynniki fizyczne, chemiczne i biologiczne w środowisku pracy, stres związany z wykonywaną pracą zawodową, zawodowe zagrożenia zdrowia pielęgniarek. 12. Patologia rodziny, a zdrowie. Krzywdzenie dzieci. 13. Demograficzne uwarunkowania stanu zdrowia zbiorowości: podstawowe pojęcia demograficzne, ruch naturalny ludności, migracje, sytuacja demograficzna w Polsce i na świecie.

	14. Definicja chorób społecznych. Analiza występowania wybranych chorób. 15. Zaburzenia psychiczne jako choroby społeczne: zaburzenia psychosomatyczne, zaburzenia lękowe, depresje. Suma godzin –**35+ 20=55**
Seminarium	1. Opiekamedyczna w szkole w ramachzdrowiapublicznego: koncepcjamodeluopiekimedycznejnaduczniami, urazjakoproblemzdrowiapublicznego, przyczynyurazów, czynnikizwiększającyryzykourazów, częstośćurazów i wypadków, wypadki w szkołach i placówkachoświatowych, promocjazdrowia w zwalczaniuurazów i wypadków, zapobieganieurazom i wypadkom w szkołach i placówkachoświatowych, 2. Profilaktykazakażeńwirusem HIV, drogi i mechanizmzakażenia HIV, zakażenia HIV u dzieci, zapobieganiezakażeniom HIV. 3. Wypadki i urazy. Profilaktykaurazów i wypadków. 4. Chorobyzawodowe. Profilaktyka. 5. Organizacja, finansowanie i kontraktowanie w systemieochronyzdrowia w Polsce i na świecie 6. Zasady w pielęgniarstwie, standardopieki, procedura, algorytm 7. OmówienieMiędzynarodowejStatystykiKlasyfikacjiChorób i ProblemówZdrowotnych, klasyfikacji ICD-9-CM – i kwalifikowaniuschorzeń i choróbwg ICD-10 orazniepełnosprawności i zdrowia (ICF). Suma godzin **- 10+10=20**
Samokształcenie	1. Studiowanieliteratury w zakresie: 2. Zagrożeniazdrowotnewspółczesnychspołeczeństwświata. 3. Wybranezagadnieniapatologiispołecznej i opiekimedycznejnadwybranymigrupamiludności. 4. Uprawnienialudnościzwiązane z ich stanemzdrowia i mającewpływ na jegopoziom. 5. Systemyopiekizdrowotnej – strukturaorganizacyjna, cele i zadania. 6. Źródłafinansowaniaopiekizdrowotnej. Budżetpaństwa, a opiekazdrowotna. 7. Rodzajefinansowaniasystemówochronyzdrowia. 8. Programyochronyzdrowia w Polsce i w krajachUniiEuropejskiej. 9. Zasadyświadczeń z zakresuubezpieczeńspołecznych w Polsce i w krajachUniiEuropejskiej. 10. Struktura i zasobypielęgniarstwa. System kształcenia i doskonaleniazawodowegopielęgniarek. 11. Organizacjepielęgniarskiekrajowe i zagraniczne. IzbyPielęgniarek i Położnych. Suma godzin **- 25**
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny z elementami wykładu problemowego i wykładu konwersatoryjnego Ćwiczenia – metoda seminaryjna
Narzędzia dydaktyczne	Prezentacjamultimedialna, analizasytuacjizdrowotnej

Sposoby oceny **(F - formująca,** **P - podsumowująca)**	P –Egzamin test jednokrotnego/wielokrotnego wyboru/pytania otwarte/ egzamin ustny - do wyboru przez prowadzącego Samokształcenie: praca pisemnaprzygotowanaprzezstudenta na podane przezprowadzącegotematy i wg. Wskazanychkryteriów .
Literatura	
Podstawowa	• Leowski J.: Politykazdrowotna a zdrowiepubliczne. Wydawca: CeDeWu Warszawa, 2021 • Pinkas J.: WspółczesnewyzwaniazdrowiapublicznegoPZWLWarszawa 2022
Uzupełniająca	• Wojtczak A. Zdrowiepubliczne. Wyzwaniemdlasystemówzdrowia XXI wieku. PZWL Warszawa, 2022 • Gawęcki J, Roszkowski W.:Żywienieczłowieka a zdrowiepubliczne. Tom 3 PWN Warszawa, 2022 • Michalak J.:Zagrożeniazdrowiapublicznego. Część 3. NaukowepodstawypromocjizdrowiaWydawca: Wolters Kluwer Polska SA 2016.

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	Punkty ECTS dla poszczególnych form zajęć
Udział w wykładach e-learning	**55**	**2**
Udział w seminariach	**20**	**2**
Przygotowanie do zaliczenia	**10**	
Udział w zaliczeniu	**2**	
Samokształcenie	**25**	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	**112**	
Punkty ECTS za przedmiot	**4**(w tym 2 e-learning)	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
B.W20	Student nie zna zadań z zakresu zdrowia publicznego	Student zna zadań z zakresu zdrowia publicznego.		
B.W21	Student nie potrafi wskazać kulturowych, społecznych i ekonomicznych uwarunkowań zdrowia publicznego	Student potrafi wskazać kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego.		
B.W22	Student nie potrafi przeprowadzić zróżnicowania podstawowych pojęć dotyczących zdrowia i choroby	Student potrafi przeprowadzić zróżnicowania podstawowych pojęć dotyczących zdrowia i choroby.		
B.W23	Student nie potrafi scharakteryzować istotę profilaktyki i prewencji chorób	Student potrafi scharakteryzować istotę profilaktyki i prewencji chorób.		
B.W24	Student nie potrafi omówić zasad funkcjonowania rynku usług medycznych w Polsce oraz w wybranych państwach	Student potrafi omówić zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Polsce oraz w wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej.		

	członkowskich Unii Europejskiej			
B.W25	Student nie potrafi określić swoistych zagrożeń zdrowotnych występujących w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy	Student potrafi określić swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy.		
B.W26	Studentowi nie udaje się omówić międzynarodowej klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF).	Studentowi udaje się omówić międzynarodową klasyfikacje statystyczne, w tym choroby i problemy zdrowotne (ICD-10), procedury medyczne (ICD-9) oraz funkcjonowanie, niepełnosprawności i zdrowie (ICF).		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
B.U13	Student nie potrafi oceniać światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i	Student potrafi oceniać światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych.		

	demograficznych	
B.U14	Student nie potrafi oceniać funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikować źródła ich finansowania	Student potrafi oceniać funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikować źródła ich finansowania.
B.U15	Student nie potrafi stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF)	Student potrafi stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF)

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Język angielski**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: I, II** **Semestr studiów: I, II, III, IV**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**5**
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z leksyką używaną w życiu codziennym oraz w środowisku pracy. Zapoznanie studentów z kluczowymi strukturami gramatycznymi. Wypracowanie umiejętności wykorzystania zwrotów leksykalnych i podstawowej wiedzy z zakresu gramatyki języka angielskiego w konwersacji. Doskonalenie języka angielskiego w zakresie czterech sprawności językowych: mówienia, słuchania, czytania, pisania. Przygotowanie do swobodnej komunikacji. Przygotowanie do radzenia sobie w różnych sytuacjach życia codziennego w obcym kraju oraz pomagania cudzoziemcom w tego typu sytuacjach we własnym kraju. Przygotowanie do płynnego formułowania jednoznacznych wypowiedzi ustnych w różnorodnych sytuacjach komunikacyjnych i porozumiewania się się w sprawach zawodowych. Wykorzystanie zdobytych kompetencji językowych do wypełniania dokumentacji związanej z wykonywanym zawodem.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	1. Znajomość i właściweoperowanieśrodkamijęzykowymi na poziomie B1/B2 według ESOKJ. 2. Rozumienie słuchanych oraz samodzielnie czytanych tekstów na poziomie B1/B2 według ESOKJ.
Symbol odniesienia do efektów uczenia sięsię dla kierunku studiów;/	**Opis efektów uczenia sięsię**

Umiejętności:	
B.U17	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego SystemuOpisu Kształcenia Językowego.
Treści programowe	
Forma zajęć : ćwiczenia	1. Zwrotygrzecznościowe: – powitanie, pozdrawianie, żegnanie; – przedstawianiesiebie, swoichkwalifikacji, funkcji i doświadczeńzawodowych; przedstawianieswoichwspółpracowników; – podziękowanie. 2. Prowadzenie i podtrzymywanierozmowy: – literowanie; – rozpoczynanierozmowy; – wyrażanieopinii i doświadczeń; – pytanie o i przedstawianieopinii i doświadczeńinnych; – sygnalizowanieniezrozumienia i prośba o powtórzenie. 3. Wyrażaniepostawwobecrozmówcy i zdarzeń: – wyrażanieupodobań i preferencji; – proponowanie, zapraszanie; – doradzanie, nakaz; – instruowanie; – wyrażanieprośb i podziękowań; – wyrażaniezakazu; – wyrażaniepewności i przypuszczenia; – wyrażaniewątpliwości; – wyrażaniepozwolenia; – prośba o radę, udzielanierady; – wyrażanieskargi/ przeprosin; przyjmowanieprzeprosin; – negocjowanie. 4. Określanieteraźniejszości: Present Simple; Present Continuous, Present Perfect, Present Perfect Continuous. 5. Określanieprzeszłości: Past Simple, Past Continuous, Past Perfect, Past Perfect Continuous. 6. Określanieprzyszłości: Future Simple, Future Continuous, Future Perfect, Conditional type I. 7. Określaniesytuacjihipotetycznych: ConditionalSentences - types II, III. 8. Parafrazowaniewypowiedzi: mowazależna. – Stronabierna.

	– Liczbamnogarzeczowników. – Przymiotniki, przysłówki – stopniowanie. – Zaimkigłówne, zaimkiwzględne, zaimkidzierżawcze, określanieprzynależności i relacji: dopełniaczsaksoński. – Pytaniapośrednie i bezpośrednie. – Konstrukcjebezokolicznikowe i gerundialne 9. Językspecjalistyczny: 10. Części i organyciała. 11. Oddziałyszpitalne, specjaliści, personel, itp. 12. Przyrządymedyczne i sprzętmedyczny. 13. Przyjęcie/wypis, wywiad z pacjentem, obserwacja i opiekanadpacjentem. 14. Nazwy i objawychorób, postępowanie w leczeniu. 15. Badaniaspecjalistyczne, wynikibadań. 16. Wypełnianiedokumentacjiszpitalnej. 17. Ból – sposobyopisywania, kategoriedolegliwościbólowych. 18. Monitorowaniepacjenta. 19. Higiena. Suma godzin: **120**
Metody dydaktyczne	ćwiczenia przedmiotowe; praca w parach i grupach; praca indywidualna i na forum grupy.
Narzędzia dydaktyczne	podręcznik, ćwiczeniówka, nagrania, tablica, techniczne środki dydaktyczne.

Sposoby oceny (F- formująca, P-podsumowująca)	F- Ocena zadań gramatyczno-leksykalnych przygotowanych samodzielnie. F - Ocena aktywności podczas ćwiczeń (udział w dialogach, dyskusji itp.). F - Ocena przygotowania do czynnego udziału w ćwiczeniach. Z/O P - W czasie trwania ćwiczenia studenci będą oceniani za pomocą kolokwiów pisemnych, sprawdzających postęp w nabywaniu poszczególnych umiejętności językowych. Kolokwia posłużą podaniu informacji zwrotnej zarówno prowadzącemu jak i studentom. Egzamin pisemny zawierający pytania otwarte , z luka, zamknięte.
Literatura	
Podstawowa	• Evans V. and J. Dooley, T. M. Tran, 2012. *Career Paths. Medical.* Newbury, Berkshire: Express Publishing. • Evans V. and K. Salcido, 2012. *Career Paths. Nursing.* Newbury, Berkshire: Express Publishing.
Uzupełniająca	• Grice T. 2011. Oxford English for Careers. Nursing 1. Student's Book. Oxford: Oxford University Press. • Orawczak Ewa- PraktycznyAngielskidlaPielęgniarek

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	Punkty ECTS dla poszczególnych form zajęć
Udział w ćwiczeniach	**120**	**5**
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	**14**	
Przygotowanie do kolokwium	**10**	
Udział w kolokwium	**6**	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	**120**	
Punkty ECTS za przedmiot	**5**	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
B.U17	Student nie opanował języka na poziomie B2, nie potrafi zastosować podstawowych struktur gramatycznych, nie zna słownictwa	Student opanował język na poziomie B2, potrafi zastosować podstawowe struktury gramatyczne, zna słownictwo.		

MODUŁ C – NAUKI W ZASIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Podstawy pielęgniarstwa**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: I** **Semestr studiów: I iII**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS	**15**
Cele przedmiotu	Celem przedmiotu jest: 1.Zapoznanie z teoretycznymi podstawami pielęgniarstwa 2.Kształowanie umiejętności praktycznych w zakresie opieki bezpośredniej nad pacjentem i jego rodziną 3. Planowanie i realizowanie zindywidualizowanej, bezpiecznej i etycznej opieki nad pacjentem
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Podstawowe wiadomości z anatomii, fizjologii i patologii człowieka
Symbol odniesienia do efektów uczenia się dla kierunku studiów	**Opis efektów uczenia się**
Wiedza: **W zakresie wiedzy student zna i rozumie:**	
C.W1	uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarskiej i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa;
C.W2	pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia;
C.W3	funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki pielęgniarskiej;
C.W4	proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady) i primarynursing (istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarskiej;
C.W5	klasyfikacje diagnoz i praktyk pielęgniarskich;

C.W6	istotę opieki pielęgniarskiej opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy,Betty Neuman);
C.W7	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarskich, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych;
C.W8	zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu;
C.W9	zakres i charakter opieki pielęgniarskiej w wybranych stanach pacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficycie samoopieki, zaburzonym komforcie, zaburzonej sferze psychoruchowej;
C.W10	zakres opieki pielęgniarskiej i interwencji pielęgniarskich w wybranych diagnozach pielęgniarskich;
C.W11	udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;
Umiejętności: **W zakresieumiejętnościstudentpotrafi:**	
C.U1	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem;
C.U2	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego, analizy dokumentacji w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarskiej;
C.U3	ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej oraz realizować ją wspólnie z pacjentem i jego rodziną;
C.U4	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;
C.U5	dokonywać bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i podejmowanych działań pielęgniarskich;
C.U6	wykonywać testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi oraz inne testy paskowe;
C.U7	prowadzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta;
C.U8	wykonywać pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, obwodów, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu, wskaźnika BMI, wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: WHR, WHtR, grubości fałdów skórno tłuszczowych);
C.U9	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych
C.U10 **MCSM**	stosować zabiegi przeciwzapalne;
C.U11	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami;
C.U12	podawać pacjentowi leki różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza lub zgodnie z posiadanymi kompetencjami oraz obliczać dawki leków;

C.U13 **MCSM**	wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW i tężcowi;
C.U14 **MCSM**	wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego ,przetoki jelitowej i rany;
C.U15	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, wykonywać kroplowe wlewy dożylne oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego, wkłucia centralnego i portu naczyniowego;
C.U16	wykorzystywać dostępne metody karmienia pacjenta(doustnie, przez zgłębnik, przetoki odżywcze);
C.U17	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik i metod;
C.U18	wykonywać gimnastykę oddechową i drenaż ułożeniowy, odśluzowywanie dróg oddechowych i inhalację
C.U19	wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia czynne i bierne;
C.U20	wykonywać zabiegi higieniczne;
C.U21 **MCSM**	pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;
C.U22 **MCSM**	oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne;
C.U23 **MCSM**	wykonywać zabiegi doodbytnicze;
C.U24 **MCSM**	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę i usuwać cewnik;
C.U25	zakładać zgłębnik do żołądka oraz monitorować i usuwać zgłębnik;
C.U26	prowadzić dokumentację medyczną oraz posługiwać się nią;
Kompetencjespołeczne: **W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:**	
K.S.1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
K.S.2	przestrzegania praw pacjenta i zachowywania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem;
K.S.3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
K.S.4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
K.S.5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
K.S.6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
K.S.7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania

	samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
Treści programowe	
Suma godzin	**405 godz.**
Wykład pielęgniarstwo	1. Uwarunkowaniarozwojupielęgniarstwa na tletransformacjiopiekipielęgniarskiej i profesjonalizacjiwspółczesnegopielęgniarstwa 2. Pielęgniarstwo – zakreswspółczesnegorozumienia. 3. Symbole i tradycje w pielęgniarstwie. 4. Opieka, opiekuńczość w pielęgniarstwie 5. Pojęcia: pielęgnowanie, empatia, wsparciespołeczne, pomaganie i towarzyszenie 6. Rola, funkcje i zadaniazawodowepielęgniarki 7. Rola pacjenta w procesierealizacjiopiekipielęgniarskiej, prawapacjenta 8. Modele teoretyczne w pielęgniarstwie - Florence Nightingale i Virgini Henderson 9. Istotaopiekipielęgniarskiejopartej o wybranezałożeniateoretyczne - Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman; 10. Procespielęgnowania (istota, etapy, zasady) i primarynursing (istota, odrębności). 11. Pielęgnowanietradycyjne i nowoczesne modele opieki w funkcjonowaniupraktykipielęgniarskiej; 12. Diagnozapielęgniarska w oceniestanupacjenta i interwencjachpielęgniarskich. 13. Klasyfikacjediagnoz i praktykpielęgniarskich (NANDA, ICNP) 14. Warunkipracypielęgniarki w wybranychzakładachopiekizdrowotnej: szpital, zakładpielęgnacyjno-opiekuńczy, przychodnia, poradnia 15. Zadaniapielęgniarki/rza w opiecenadpacjentemzdrowym, zagrożonymchorobą, chorym, o niepomyślnymrokowaniu, chorymprzewlekle. 16. Profilaktykapowikłań u pacjentówdługotrwaleunieruchomionych. Profilaktykaodleżynorazmetodyleczeniaodleżyn. 17. Zakres i charakteropiekipielęgniarskiej w wybranychstanach i sytuacjachklinicznych. 18. Udziałpielęgniarki/rza w zespoleinterdyscyplinarnym w procesiepromowaniazdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji. Suma godzin - **40 godz. (20 godzin I sem. i 20 godz. II sem.)**
Ćwiczenia w pracowni umiejętności pielęgniarskich/MCSM	**Symulacja niskiej wierności (MCSM)** 1. Organizacjazajęć na pracowniumiejętnościpielęgniarskich. Regulaminpracowni. 2. Zwykłe i higienicznemycierąk. 3. Bandażowaniegłowy, kończynygórnej i dolnejza pomocąopaski i chustytrójkątnej. 4. Bandażowanieklatkipiersiowej, barków i brzuchabioder, pośladkówza pomocąopaski i chustytrójkątnej. 5. Ocenatętna, ciśnieniatętniczegokrwi i oddechu. Pulsoksymetria. Kapnometria. 6. Badanieostrościwzroku i słuchu, widzeniabarwnego. 7. Pomiartemperatury. Kartagorączkowa- ocena i zapistemperatury, tętna, ciśnieniatętniczegokrwi, stolca,

	wzrostui masyciała. Skala ocenyświadomości Glasgow. 8. Przygotowaniełóżkadlachorego. Rodzajełóżek (ich budowa i możliwości). Słaniełóżkapustegoprzezjedną i dwiepielęgniarki/rzy. 9. Słaniełóżka z chorymczęściowoniesprawnymfizycznie i obłożniechorym. Zmianabieliznypościelowej i osobistej u pacjentaczęściowoniesprawnego i obłożniechorego w sytuacjiwybiórczego i całkowitegojejzabrudzenia. Zasadyergonomiipracyprzyłóżkupacjenta. 10. Toaletacałegociałachoregoleżącego. Toaletajamyustnej. Nacieranie, oklepywanie. Kąpielchorego w wannie i podprysznicem. 11. Zabiegizapewniającеutrzymanieczystościgłowy. Likwidacjawszawicy. 12. Zabiegiprzeciwzapalne. Technika stawianiabaniek. 13. Technika wykonywaniazabiegówrektalnych u dorosłych (lewatywa, wlewkaprzeczyszczająca) 14. Technika wykonywaniazabiegówrektalnych u dorosłych (kroplowywlewdoodbytniczyzwolniony i przyspieszony, sucharurka). Podawanielekówdoodbytniczo – wlewkalecznicza. 15. Zgłębnikowanieżołądka w celudiagnostycznym. 16. Płukanieżołądka 17. Technika karmieniachorychprzezzgłębnik, przetokęodżywczą (karmieniemetodąporcjiprzyużyciustrzykawki i stosującwlewgrawitacyjny z zestawem) Flocare. 18. Zasadyobliczaniadawekleków podawanychróżnymidrogami. 19. Umiejętnościprzygotowujące do wstrzyknięć. Zasadypodawanialekówdrogądotkankową. Przechowywanielekówzgodnie z obowiązującymistandardami. 20. Postacieleków, niezgodności w mieszaninachroztworów do wstrzyknięć, interakcjelekowe, reakcjeuczuleniowe na podaneleki (wstrząsanafilaktyczny). 21. Rozpuszczanielekówpodawanychdotkankowo. Obliczaniedawkipisemne 22. Wstrzyknięciapodskórne .Wskazania, przeciwskazania, powikłania. 23. Technika podawaniapreparatówheparynydrobnocząsteczkowej. 24. Technika podawaniainsulinyprzyużyciustrzykawki i penu. 25. Wykonywaniewstrzyknięćdomięśniowych w okolicęmięśniapośladkowegowiększego. 26. Wykonywaniewstrzyknięćdomięśniowych w okolicęmięśnianaramiennego. Wykonywaniewstrzyknięćdomięśniowych w okolicęmięśniaczworogłowegouda. Wykonywaniewstrzyknięćdomięśniowych w okolicęmięśniapośladkowegomniejszego. 27. Wstrzyknięciaśródskórne, próbytuberkulinowe. Przygotowanieleku do podaniadrogąwstrzyknięciaśródskórnego. Wykonywanieszczepieniaprzeciwgrypie, WZW i tężcowi. 28. Technika pobieraniakrwi do badańlaboratoryjnychmetodątradycyjną. 29. Pobieraniekrwi do badańlaboratoryjnych, normy /OB., morfologia, elektrolity, gazometria, cukieritp./ zasady, wskazania, p/wskazania.

	30. Technika pobieraniakrwi do badańlaboratoryjnychmetodąaspiracyjno-próżniową. 31. Pobieraniekrwi do badańlaboratoryjnych, normy /OB., morfologia, elektrolity, gazometria, cukieritp./ zasady, wskazania, p/wskazania. 32. Podawanielekówdożylnieprzyużyciuigłyiniekcyjnej. Kaniulacjażyłprzyużyciuigłytypu „motylek”, podawanielekówdożylnie. 33. Kaniulacjażyłprzyużyciuigłytypu „Vigo”, podawanielekówdożylnie. Monitorowanie i pielęgnacjamiejscawkłuciaobwodowego. 34. Podawanielekówwe wlewiekroplowym, 35. Jednoczasowapodażdwóchlubwięcejpłynówinfuzyjnych. 36. Obsługapompyinfuzyjnej. 37. Wykonywaniekaniulacjiżyłobwodowych u dzieci. 38. Obsługa i pielęgnacjawkłuciaobwodowego, centralnego. Skala Baxtera. 39. Obsługa i pielęgnacja portunaczyniowego . 40. Przygotowaniemateriałuopatrunkowego, narzędzi i bielizny do sterylizacji. Higieniczne i chirurgicznemycierąk. 41. Podstawyinstrumentowania. Przygotowaniestolikaopatrunkowego. 42. Rana, etapygojeniarany. Płukanierany. Technika wykonywaniaopatrunków. Zdejmowanieszwów. 43. Drenażjamciała. 44. Asystowanie do nakłucialędźwiowego, nakłuciamostka, nakłuciajamybrzusznej i jamyopłucnowej. Udziałpielęgniarki w badaniu. 45. Techniki i metodywspomagającefunkcjęukładuoddechowego (ćwiczeniaoddechowe, oklepywanieklatkipiersiowej, metodywspomagającewakuacjęzalegającejwydzieliny w drogachoddechowych) 46. Toaletadrzewaoskrzelowego u choregozaintubowanegometodąotwartą. 47. Toaletadrzewaoskrzelowego u chorego z założonąrurkątracheotomijnąmetodąotwartą. Pielęgnacjatracheotomii. 48. Kąpielnoworodka i niemowlęcia. Przewijanie i ubieraniedzieci. Wykonywaniepomiarówdługości, wagi i obwodów u dziecka. Pobieraniemoczu i kału u dzieci w różnymwieku do badania. 49. Lewatywa i wlewkadoodbytnicza u dziecka. 50. Karmienieniemowląt i dziecistarszych. Karmieniedzieckaprzezzgłębnik. 51. Cewnikowaniepęcherzamoczowego u kobiety i mężczyznyjednorazowe. Pobieraniemoczu do badańlaboratoryjnych. Pielęgnowaniechorych z nietrzymaniemmoczuzastosowaniecewnikówzewnętrznych. 52. Cewnikowaniepęcherzamoczowego u kobiety i mężczyzny na stałe. Monitorowaniediurezy i usuwaniecewnika. 53. Płukaniepęcherza moczowego. 54. Wykonanieelektrokardiogramu Suma godzin - **150 godz. (70 godzin I sem.; 80 godz. II sem.) – w tym 10 godz. przewidzianejest na egzamin OSCE**
Zajęcia praktyczne	

ANSG zapewnia studentom realizacje zajęć praktycznych z przedmiotu w :Tomaszowskie Centrum Zdrowia sp. zoo., ul. Jana Pawła II 35
Oddział Chorób Wew., lub Chirurgii Ogólnej i Onkologicznej lub Chirurgii Urazowo – Ortpedycznej lub Urologiczny
	– Analizadokumentacjimedycznejpacjenta. Prowadzeniekontrolekpomiarów. Zastosowaniesiatek, skal i przyrządów.
	– Pomiarpoziomuglukozyprzypomocyglukometru. Prowadzeniekontrolkipomiarówglikemii. Ocenapoziomucholesteroluwe krwi. Pomiarywskaźników BMI, dystrybucjitkankitłuszczowej: WHR, WHtR, grubościfałdówskórno-tłuszczowych
	– Procespielęgnowaniawobecwybranegopacjentaobjętegoopieką na oddziale
	– Udziałpielęgniarki w usprawnianiupacjentówunieruchomionych. Przemieszczanie i pozycjonowaniepacjenta z wykorzystaniemróżnychtechnik i metod. Przenoszeniechoregobezużycia i z użyciemsprzętu. Odleżyny – pojęcie, przyczyny, czynnikisprzyjające, leczenie. Ocenaryzykarozwojuodleżyn i stosowaniedziałaniaprofilaktycznych
	– Pobieraniekału, moczu, wymazów z nosa, gardła i lubplwociny do badania. Dokumentowaniediurezy (DZM, BilansPłynów, prowadzeniekontroli
	– Podawaniepacjentowilekówróżnymidrogami, zgodnie z pisemnymzleceniemlekarza i zgodnie z posiadanymikompetencjami:
	  – Podawanieleków do oka, ucha, nosa; płukanieoka i ucha, jamyustnej, gardła.
	  – Podawanielekówdrogąukładuoddechowego (tlenoterapia, inhalacje).
	  – Podawanielekówdrogądotkankową
	  – Podawanielekówdrogąukładu pokarmowego,
	  – Podawanielekówdrogąmoczowo-płciową.
	1. Zasady, wskazania, p/wskazania– pobieraniekrwi do badańlaboratoryjnych (OB., morfologia, elektrolity, gazometria, cukierorazciałaketonowe, cholesterol i inne testypaskoweitp.),
	2. Pielęgnowanieskóry i jejwytworóworazbłonśluzowych z zastosowaniemśrodkówfarmakologicznych i materiałówmedycznych, w tymstosowaniekąpielileczniczych.
	3. Zajęciapraktyczne (w tym**salawysokiejwierności–5 MCSM**)
	Tematykazajęć:
	– Profilaktykaodleżynorazmetodyleczenia ran odleżynowych u pacjenta w opiecedługoterminowej.
	– Pielęgnowaniepacjenta z zaparciami
	– Pielęgnowaniepacjenta z założonymcewnikiemmoczowym.
	– Pielęgnowaniepacjenta z gorączką
	Suma godzin - **80 (w tym 75 – szpital, 5 MCSM)**

Praktyki zawodowe ANSG zapewnia studentom realizacje zajęć praktycznych z przedmiotu w :Tomaszowskie Centrum Zdrowia sp. zoo., ul. Jana Pawła II 35 Oddział Chorób Wew., lub Chirurgii Ogólnej i Onkologicznej lub Chirurgii Urazowo – Ortpedycznej lub Urologiczny lub student wybiera sam placówkę spełniającą kryteria wskazane przez ANSG w wykazie miejsc realizacji kształcenia praktycznego (zał. nr 1d do Regulaminu praktyk)	1. Organizacjapracypielęgniarki w oddzialeszpitalnym. 2. Komunikowaniewerbalne i niewerbalne w pielęgnowaniupacjenta 3. Działaniaprofilaktyczno-pielęgnacyjnezapewniającewygodę, bezpieczeństwoorazaktywnośćruchowąpacjenta 4. Działaniapielęgnacyjne w zakresiehigienyosobistej i estetykiotoczeniapacjenta. 5. Zakres bio-psycho-społecznejocenystanupacjentadlapotrzebopiekipielęgniarskiej 6. Udziałpielęgniarki w procesiediagnostykimedycznej i podawanialekówpacjentom. 7. Dokumentacjamedyczna i dokumentacjapielęgniarska w praktycezawodowej 8. Formułowaniediagnozpielęgniarskich i planowanieopiekinadpacjentem. 9. Współpraca w zespoleterapeutycznym. Zadaniapielęgniarki. 10. Zapobieganiezakażeniomszpitalnym – zasadyrealizacji w praktyce. Suma godzin - **120 godz.**
Samokształcenie	**Samokształcenie**: student w oparciu o literaturęopracujepracesamokształceniową na temat: (liczba godzin-15 godz) 1. Historyczne i społeczneuwarunkowaniarozwojupielęgniarstwa. 2. Symbole i tradycje w pielęgniarstwie. 3. Historia i rozwójpielęgniarstwa w Polsce. 4. Misjapielęgniarstwa na przestrzeni XX i XXI wieku. 6. Rola i wkład Polskiego TowarzystwaPielęgniarskiego w rozwójpielęgniarstwa w Polsce. 7. Teresa Kulczyńskadziałalnośćzawodowa i jejzasługidlarozwojupielęgniarstwapolskiego. 9. Życie i działalnośćHelenyRadlińskiej. 10. Życie i działalnośćRacheliHutner. 11. Motywywyboru- kierunkupielęgniarstwo. 12. Opiekapielęgniarskaoparta o założeniateoretyczne Florence Nightingale, 13. Opiekapielęgniarskaoparta o założeniateoretyczne Virginia Henderson, 14. Opiekapielęgniarskaoparta o założeniateoretyczneDorothey Orem,

	15. Opiekapielęgniarskaoparta o założeniateoretyczneCallista Roy 16. Opiekapielęgniarskaopartazałożeniateoretyczne Betty Neuman 17. Opieka pielęgniarska oparta założenia teoretyczne MedeleineLeininger 18. Opieka pielęgniarska oparta założenia teoretyczne wg założeń innej teorii 19. Życie i działalność Stefani Poznańskiej Suma godzin **- 15 (5 godz. I sem. i 10 godz. II sem)**
Metody dydaktyczne	Wykład informujący i konwersatoryjny, Pokaz i ćwiczenia w grupach Metoda symulacyjna Metody problemowe: burza mózgów, obserwacja, dyskusja panelowa, studium przypadku Próba pracy w naturalnych warunkach sprawowania opieki pielęgniarskiej nad pacjentem Metody pracy we współpracy w realizacji opieki
Narzędzia dydaktyczne	Laptop i rzutnik multimedialny oraz prezentacje multimedialne Tablica Plansze z algorytmami postępowania Kartki papieru i długopisy Symulatory niskiej i wysokiej wierności Trenażery Materiały i sprzęt medyczny
Sposoby oceny **(F - formująca,** **P - podsumowująca)**	F 1. Odpowiedzi studentów na zadawane przez prowadzącego pytania F 2. Swobodne wypowiedzi studentów P 2. Praca pisemna zaliczeniowa- z samokształcenia P 3. Zaliczenie końcowe z oceną w formie odpowiedzi ustnej studenta na wylosowane zagadnienia przygotowane przez prowadzącego P.4.Zaliczenie umiejętności według check-list P.5. Egzamin OSCE (Objective Structured Clinical Examination) **Wykłady:** - Obecność na wykładach (zgodnie z Regulaminem Studiów) P –Egzamin test jednokrotnego/wielokrotnego wyboru/pytania otwarte/ egzamin ustny - do wyboru przez prowadzącego Samokształcenie: praca pisemnaprzygotowanaprzezstudenta na podane przezprowadzącegotematy i wg. Wskazanychkryteriów **Ćwiczenia, zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe** Obecność na ćwiczeniach 1. Potwierdzenie nabycia umiejętności praktycznych - zaliczenie na podstawie obserwacji próby pracy ukształtowanych umiejętności za pomocą check-listy. 2.Potwierdzenie nabycia kompetencji personalno-społecznych oceniono za pomocą metody przedłużonej obserwacji nauczyciela**.**

	3.Egzamin OSCE (ObjectiveStructuredClinicalExamination)- 5 stacji z wylosowanych umiejętności (ocena za pomocą check-listy)
Literatura	
Podstawowa	• Zarzycka D. Ślusarska B.: Podstawypielęgniarstwa. Założeniakoncepcyjno-empiryczneopiekipielęgniarskiej. Tom1. WydawnictwoLekarskie PZWL, Warszawa, 2017 • Ślusarska B., Zarzycka D. Majda A. : Podstawypielęgniarstwa. Wybraneumiejętności i proceduryopiekipielęgniarskiej. • Tom II" WydawnictwoLekarskie PZWL, Warszawa, 2017 • KilańskaD., MIĘDZYNARODOWA KLASYFIKACJA PRAKTYKI PIELĘGNIARSKIEJ – ICNP® W Praktycepielęgnirstkiej; WydawnictwoLekarskie PZWL, Warszawa 2014
Uzupełniająca	• Klimaszewska K., Baranowska A., Krajewska-Kułak E (red). Podstawoweczynnościmedyczne i pielęgnacyjne. WydLekarskie PZWL. Warszawa, 2017. • Ślusarska B., Zarzycka D. Majda A. : Umiejętności Pielęgniarskie. Katalog Check-list". Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2017. • Ciechaniewicz W.(red): Pielęgniarstwo. Ćwiczenia. Podręcznik dla studiów medycznych. T 1-2. PZWL, Warszawa 2014

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*		**Średnialiczbagodzin na zrealizowanieaktywności**	**Punkty ECTS dlaposzczególnych form zajęć**
Udział w wykładach/godzinykontaktowe		40	3
Udział w ćwiczeniach/godzinykontaktowe		150	5
Udział w zajęciachpraktycznych/ godzinykontaktowe	w oddzialeszpitalnym	75	3
	w MCSM salawysokiejwierności	5	
Udział w praktykachzawodowych		120	4
Samokształcenie		15	
Studiowanieliteratury		**10**	
Przygotowanie do egzaminu		**10**	
Udział w egzaminie		**5**	
Sumaryczneobciążeniepracąstudenta		**430**	
Punkty ECTS zaprzedmiot		**15**	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
C.W1	Student nie zna uwarunkowań rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarskiej i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa.	Student zna uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarskiej i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa.		
C.W2	Student nie zna pojęć pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia.	Student zna pojęcia pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia.		
C.W3	Student nie zna funkcji i zadań zawodowych pielęgniarki oraz roli pacjenta w procesie realizacji opieki pielęgniarskiej.	Student zna funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki pielęgniarskiej.		
C.W4	Student nie zna procesu pielęgnowania (istota, etapy, zasady) i primarynursing (istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na	Student zna proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady) i primarynursing (istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarskiej.		

	funkcjonowanie praktyki pielęgniarskiej.	
C.W5	Student nie zna klasyfikacji diagnozy i praktyk pielęgniarskich	Student zna klasyfikacje diagnoz i praktyk pielęgniarskich.
C.W6	Studen nie zna istoty opieki pielęgniarskiej opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy,Betty Neuman);	Student zna istotę opieki pielęgniarskiej opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, CallistaRoy,Betty Neuman).
C.W7	Studen nie zna istoty, celu, wskazań, przeciwwskazań, powikłań, obowiązujących zasad i techniki wykonywania podstawowych czynności pielęgniarskich, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych	Student zna istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarskich, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych.
C.W8	Student nie zna zadań pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu	Student zna zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu
C.W9	Student nie zna zakresu i charakteru opieki pielęgniarskiej w wybranych stanach pacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficycie samoopieki, zaburzonym komforcie,	Student zna zakres i charakter opieki pielęgniarskiej w wybranych stanach pacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficycie samoopieki, zaburzonym komforcie, zaburzonej sferze psychoruchowej.

	zaburzonej sferze psychoruchowej			
C.W10	Student nie zna zakresu opieki pielęgniarskiej i interwencji pielęgniarskich w wybranych diagnozach pielęgniarskich	Student zna zakres opieki pielęgniarskiej i interwencji pielęgniarskich w wybranych diagnozach pielęgniarskich		
C.W11	Student nie zna roli udziału pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji.	Student zna rolę udziału pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
C.U1	Student nie umie stosować wybranej metody pielęgnowania w opiece nad pacjentem	Student umie stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem		
C.U2	Student nie potrafi gromadzić informacji metodą	Student potrafi gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego, analizy dokumentacji w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i		

	wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego, analizy dokumentacji w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarskiej	sformułowania diagnozy pielęgniarskiej.
C.U3	Student nie potrafi ustalać celi i planów opieki pielęgniarskiej oraz realizować ją wspólnie z pacjentem i jego rodziną;	Student potrafi ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej oraz realizować ją wspólnie z pacjentem i jego rodziną.
C.U4	Student nie umie monitorować stanu zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochronyzdrowia.	Student potrafi monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochronyzdrowia.
C.U5	Student nie potrafi dokonywać bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i podejmowanych działań pielęgniarskich.	Student potrafi dokonywać bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i podejmowanych działań pielęgniarskich.
C.U6	Student nie potrafi wykonywać testów diagnostycznych dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi oraz inne testy paskowe;	Student potrafi wykonywać testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwioraz inne testy paskowe.
C.U7	Student nie potrafi prowadzić, dokumentować i oceniać bilansu płynów pacjenta.	Student potrafi prowadzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta.
C.U8	Student nie potrafi	Student potrafi wykonywać pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego

	wykonywać pomiarów temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego,obwodów, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała,wzrostu, wskaźnika BMI, wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: WHR, WHtR, grubości fałdów skórno tłuszczowych);	krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego,obwodów, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała,wzrostu, wskaźnika BMI, wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: WHR, WHtR, grubości fałdów skórno tłuszczowych).
C.U10 MCSM	Student nie potrafi stosować zabiegów przeciwzapalne.	Student potrafi stosować zabiegi przeciwzapalne.
C.U11	Student nbie potrafi przechowywać i przygotowywać leków zgodnie z obowiązującymi standardami.	Student potrafi przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami.
C.U12	Student nie potrafi podawać pacjentowi leków różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza lub zgodnie z posiadanymi kompetencjami oraz obliczać dawki leków;	Student potrafi podawać pacjentowi leki różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza lub zgodnie z posiadanymi kompetencjami oraz obliczać dawki leków.
C.U13 MCSM	Student nie potrafi wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW i tężcowi	Student potrafi wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW i tężcowi
C.U14 MCSM	Student nie potrafi wykonywać płukania jamy ustnej, gardła, oka, ucha,	Student potrafi wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany.

	żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany	
C.U15	Student nie potrafi zakładać i usuwać cewnika z żył obwodowych, wykonywać kroplowe wlewy dożylne oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego, wkłucia centralnego i portu naczyniowego	Student nie potrafi zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, wykonywać kroplowe wlewy dożylne oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego, wkłucia centralnego i portu naczyniowego.
C.U16	Student nie potrafi wykorzystywać dostępnych metod karmienia pacjenta(doustnie, przez zgłębnik, przetoki odżywcze)	Student potrafi wykorzystywać dostępne metody karmienia pacjenta(doustnie, przez zgłębnik, przetoki odżywcze).
C.U17	Student nie potrafi przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik i metod.	Student potrafi przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik i metod.
C.U18	Student nie potrafi wykonywać gimnastyki oddechowej i drenaż ułożeniowy, odśluzowywanie dróg oddechowych i inhalację	Student potrafi wykonywać gimnastykę oddechową i drenaż ułożeniowy, odśluzowywanie dróg oddechowych i inhalację.
C.U19	Student nie potrafi wykonywać nacierania, oklepywania, ćwiczenia czynnego i biernego.	Student nie potrafi wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia czynne i bierne.
C.U20	Student nie potrafi wykonywać zabiegów higieniczne.	Student potrafi wykonywać zabiegi higieniczne.
C.U21	Student nie potrafi	Student potrafi pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków

MCSM	pielęgnować skóry i jej wytworów oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze.	farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze.
C.U22 MCSM	Student nie potrafi oceniać ryzyka rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne.	Student potrafi oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne.
C.U23 MCSM	Student nie potrafi wykonywać zabiegów doodbytnicze.	Student potrafi wykonywać zabiegi doodbytnicze.
C.U24 MCSM	Student nie potrafi zakładać cewnika do pęcherza moczowego, monitorować diurezę i usuwać cewnik	Student potrafi zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę i usuwać cewnik.
C.U25	Student nie potrafi zakładać zgłębnika do żołądka oraz monitorować i usuwać zgłębnika	Student potrafi zakładać zgłębnik do żołądka oraz monitorować i usuwać zgłębnik.
C.U26	Student nie potrafi prowadzić dokumentacji medycznej oraz posługiwać się nią.	Student potrafi prowadzić dokumentację medyczną oraz posługiwać się nią.

KOMPTENCJE SPOŁECZNE

	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
K.S1	Student nie kieruje się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną.	Student kieruje się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną.		
K.S2	Student nie przestrzega praw pacjenta i zachowywania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem.	Student przestrzega praw pacjenta i zachowywania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem.		
K.S3	Student nie zna zasad samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i	Student zna zasady samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem.		

	powinności moralnych w opiece nad pacjentem.	
K.S4	Student nie zna zasad ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.	Student zna zasady ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.
K.S5	Student nie uważa za zasadne zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	Student uzaje za zasadne zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.
K.S6	Student nie ma zmysłu przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.	Student posiada zmysł przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.
K.S7	Student nie dostrzega i nie rozpoznaje własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Student dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Etyka zawodu pielęgniarki**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: I** **Semestr studiów: I**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**1**
Cele przedmiotu	Zdobycie wiedzy i umiejętności prezentowania postaw i podejmowania decyzji etycznych w pracy pielęgniarki
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Podstawowaznajomośćkodeksuzawodowego
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów	**Opis efektów kształcenia**
Wiedza: **W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:**	
C.W12	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej;
C.W13	istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki;
C.W14	problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki
C.W15	kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej;
Umiejętności: **W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:**	
C.U27	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne w praktyce pielęgniarskiej;
Kompetencje społeczne” **W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:**	

K.S.4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
K.S.5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;

	Treści programowe
Forma zajęć: **Wykład**	1. Historiaetykipielęgniarskiej 2. Pojęcie, zagadnieniaetyki 3. Koncepcjeetyczne w pielęgniarstwie 4. Wartości, zasadyetyczne i kodeksyistotne w zawodziepielęgniarki 5. Prawaczłowieka, a praktykapielęgniarska 6. Potrzebnaczyniepotrzebna – etyka w pielęgniarstwie Suma godzin- **20**
Ćwiczenia	1. Podstawowekoncepcjeetyczne w medycynie: analizaprzypadków – aplikacjakoncepcji do praktykipielęgniarskiej. 2. Analizanormkodeksowych na przykładzieKodeksuetykizawodowejpielęgniarki i położnej RP orazKodeksupielęgniarek MRP. 3. Dylematy w praktycepielęgniarki. Podejmowaniedecyzjietycznych; 4. Opiekaholistyczna w pielęgniarstwie – elementyopiekiwielokulturowej i duchowej w pielęgniarstwie Suma godzin **- 10**
Samokształcenie	1. Odpowiedzialnośćzawodowapielęgniarki 2. Prawapacjenta 3. Podejmowaniedecyzjietycznych w pracypielęgniarskiej 4. Wzoryosobowe w pielęgniarstwie 5. Problemybioetyczne w medycynie Suma godzin – **15**
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny z elementami wykładu problemowego Dyskusja
Narzędzia dydaktyczne	Prezentacjamultimedialna, zadania do wykonania- opisysytuacji
Sposoby oceny **(F - formująca,** **P - podsumowująca)**	P – zaliczenie z oceną Podsumowująca:-udział w zajęciach **Ćwiczenia-** prezentacje multimedialne w grupach 5 osobowych P –Egzamin test jednokrotnego/wielokrotnego wyboru/pytania otwarte/ egzamin ustny - do wyboru przez prowadzącego **Samokształcenie**: praca pisemnaprzygotowanaprzezstudenta na podane przezprowadzącegotematy i wg. Wskazanychkryteriów

Literatura	
Podstawowa	• Wrońska I., Mariański J. (red.), Etyka w pracypielęgniarskiej, Czelej, Lublin 2009. • Fry S.T. Johnstone M.J., Etyka w praktycepielęgniarskiej. Zasadypodejmowaniadecyzjietycznych. WydawnictwoMakmed, Lublin 2009.
Uzupełniająca	• KodeksEtykiZawodowejpielęgniarki i położnejNRPiP Warszawa 2017 • Dobrowolska B., Wprowadzenie do medycznejetykitroski, Branta, Bydgoszcz 2010.

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności	**Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności**	**Punkty ECTS dla poszczególnych form zajęć**
Udział w wykładach	**20**	**0,5**
Udział w ćwiczeniach	**10**	**0,5**
Samokształcenie	**15**	
Studiowanieliteratury	**10**	
Przygotowanie do egzaminu	**10**	
Udział w egzaminie	**5**	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	**70**	
Punkty ECTS za przedmiot	**1**	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
C.W12	Student nie potrafi różnicować przedmiotu etyki ogólnej i zawodowej;	Studentowi potrafi zróżnicować przedmiot etyki ogólnej i zawodowej		
C.W13	Student nie potrafi scharakteryzować istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki;	Studentowi potrafi charakteryzować istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki;		
C.W14	Student nie posiada wystarczającej wiedzy z zakresu etyki normatywnej w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki	Studentowi posiada ugruntowaną wiedzę z zakresu etyki normatywnej w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki		

UMIEJĘNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
C.U15	Student nie potrafi wyjaśnić treści aktualnego kodeksu etyki zawodowej pielęgniarki i zasad etycznych;	Student potrafi płynnie wyjaśniać treść aktualnego kodeksu etyki zawodowej pielęgniarki i zasad etycznych;		
C.U27	Student nie potrafi rozwiązywać dylematów etycznych i moralnych w praktyce pielęgniarskiej;	Student potrafi rozwiązywać dylematy moralne mogące wystąpić w praktyce pielęgniarskiej		
KOMPETECJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
K.S.4.	Student nie ponosi odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	Student ponosi odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;		

K.S.5.	Student nie potrafi zasięgać opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	Student potrafi zasięgać opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Promocja zdrowia**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: III** **Semestr studiów: VI**
Studia: pierwszego/drugiego stopnia	**Kierunek:PIELĘGNIARSTWO**
Punkty ECTS	**2**
Cele przedmiotu	1. Przygotowanie studenta do włączenia się w realizację programów promocji zdrowia skierowanych do różnych osób i społeczności a szczególności do: - osób zdrowych, będących w stanie zagrożenia zdrowia (grupy ryzyka zawodowego) oraz pacjentów w różnym wieku i różnych warunkach środowiskowych (dzieci, młodzież, osoby aktywne zawodowo, osoby starsze itd.), rodzin - członków społeczności funkcjonujących w różnych środowiskach (siedliskach) np. społeczność lokalna, uczniowska, zawodowa, grupy wsparcia. 2. Kształtowanie nawyku doskonalenia zawodowego i przygotowanie do systematycznego samokształcenia w przyszłej pracy zawodowej.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Psychologia, Podstawy pielęgniarstwa
Symbol odniesienia do efektów uczenia siędla kierunku studiów	**Opis efektów uczenia się**
Wiedza	
C.W16	zasady promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;
C.W17	zasady konstruowania programów promocji zdrowia;
C.W18	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym;

Umiejętności	
C.U28	oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem skal, siatek i pomiarów;
C.U29	rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia;
C.U30	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych
C.U31	uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia;
C.U32	opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych;
Kompetencje społeczne	
K.S.4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
K.S.5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
Forma zajęć	**Treści programowe**
Wykład	1. Definiowaniezdrowia i promocjizdrowia. 2. Czynnikiwarunkującezdrowie: 3. Zdrowie w różnychokresachżyciaczłowieka. 4. Diagnozowaniepotencjałuzdrowotnegoczłowieka. 5. Rozwójideipromocjizdrowia (aspekthistoryczny, definicje, głównekonferencje, dokumenty). 6. Metodypromocjizdrowia (edukacjazdrowotna, marketingspołeczny, polityka). 7. Rolezawodowe w promocjizdrowia. Promocjazdrowia a procespielęgnowania. 8. Siedliskowepodejście w promocjizdrowia: 9. Promocjazdrowia i jejzwiązki z profilaktyką, higieną i zdrowiempublicznym. 10. Profilaktykajakoszczególnaproceduradziałania w obliczuzjawiskspołecznieniepożądanych i szkodliwych. Suma godzin –**10**
Ćwiczenia	1. Edukacjazdrowotna – obszary, cele, funkcje, modele, formyorganizacyjne, metody. 2. Edukacjazdrowotnajakoelementprocesupielęgnowania. zadania i kompetencjepielęgniarek. 3. Tworzenieprogramówedukacjidrowotnej. 4. Specyfikaedukacjizdrowotnejpacjenta z uwzględnieniemkryteriumwieku i stanuzdrowia (dziecko, dorosły, osobastarsza), edukacjazdrowotnarodziny. 5. Strategiakonstruowaniaprogramupromocjizdrowia. Suma godzin - **10**
Zajęcia praktyczne ANSG zapewnia studentom realizacje	1. Przedmiotjestrealizowany w różnychplacówkachochronyzdrowiapodnadzoremnauczyciela. 2. Promocjazdrowia w działaniachsamorządu – politykazdrowotna, marketingspołeczny, pozyskiwanieśrodkówfinansowych, pozyskiwaniepartnerów do współpracy na rzeczpromocjizdrowia.Promocjazdrowia w szkole (szkołypodstawowe,

zajęć praktycznych z przedmiotu w :Samorządowy Żłobek nr 1, ul. Strzelecka 12 w Tomaszowie mazowieckim	gimnazjalne, ponadgimnazjalne). Prezentacjadorobkuszkoły w zakresiezdrowia. 3. Promocjazdrowia w przedszkolu. Prezentacjadoświadczeńedukacyjnych, różnychprogramów i strategii. Suma godzin – **20**
Samokształcenie	1. Promocjazdrowia w wybranychgrupachspołecznych (dzieci, młodzież, środowiskopracy, kobiety w poszczególnychokresachżycia, mężczyźni, ludziestarsi. 2. Zadania i kompetencjepielęgniarki w promocjizdrowia i profilaktyka. 3. Rozwójpromocjizdrowia w świetleobradkonferencjimiędzynarodowych. Podstawowedokumentyzwiązane z promocjazdrowia (m.in. RaportLahonde'a, KartaOttawska, ZDW 2000, ZdrowiedlaWszystkich w XXI wieku – Zdrowie 21, AnalizaNarodowegoProgramuZdrowia 2007-2015.). 4. Doradztwozdrowotne. 5. Rola mediów w promocjizdrowia. Suma godzin–**15**
Metody dydaktyczne	Wykładinformacyjny Wykładkonwersatoryjny Metodasytuacyjna Burzamózgów
Narzędzia dydaktyczne	rzutnik multimedialny tablice
Sposoby oceny (F - formująca, P - podsumowująca)	Zaliczenie z oceną P- Egzamin test jednokrotnego/wielokrotnego wyboru/pytania otwarte/ egzamin ustny - do wyboru przez prowadzącego- Samokształcenie- opracowanie programu promocji zdrowia wg wskazówek i kryteriów oceny prowadzącego
Literatura	

Podstawowa	• Stawiarska P. Kierunkiwspółczesnejpromocjizdrowia i prewencjizaburzeń. Profilaktyka XXI wieku. Zagrożenia i wyzwania. Teoria i praktykaWydawca: Difin 2022 • Sierakowska M. Wrońska I.: Edukacjazdrowotna w praktycepielęgniarskiej. PZWL Warszawa 2022
Uzupełniająca	• Woynarowska B. (red.) *Edukacjazdrowotna.*WydawnictwoNaukowe PWN, Warszawa 2018. • Gromadzka-Ostrowska-Joanna.(red). Edukacja prozdrowotna i promocja zdrowia. Wydawnictwo SGGW, Warszawa. 2019

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności	**Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności**	**Punkty ECTS dla poszczególnych form zajęć**
Udział w wykładach	**10**	**0,5**
Udział w ćwiczeniach	**10**	**0,5**
Udział w zajęciach praktycznych	**20**	**1**
Studiowanie literatury	**10**	
Przygotowanie do zaliczenia	**5**	
Udział w zaliczeniu	**1**	
Samokształcenie	**15**	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	71	
Punkty ECTS za przedmiot	**2**	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
C.W16	Student nie zna zasad promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej	Student zna zasady promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej.		
C.W17	Student nie zna zasad konstruowania programów promocji zdrowia	Student zna zasady konstruowania programów promocji zdrowia.		
C.W18	Student nie zna strategii promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, narodowym i ponadnarodowym.	Student zna strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, narodowym i ponadnarodowym.		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych**

	umiejętności które student nabył podczas zajęć	umiejętności które student nabył podczas zajęć	nabył podczas zajęć	umiejętności które student nabył podczas zajęć
C.U28	Student nie ocenia potencjału zdrowotnego pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem skal, siatek i pomiarów	Student umie ocenić potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem skal, siatek i pomiarów		
C.U29	Student nie rozpoznaje uwarunkowań zachowań zdrowotnych jednostki i czynników ryzyka chorób wynikających ze stylu życia	Student rozpoznaje uwarunkowania zachowań zdrowotnych jednostek i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia.		
C.U30	Student nie dobiera metod i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtuje zachowania zdrowotne różnych grup społecznych;	Student dobiera metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtuje zachowania zdrowotne różnych grup społecznych		
C.U39	Student nie inicjuje i nie wspiera jednostki/rodziny w utrzymaniu zdrowia poprzez tworzenie środowiskowej „koalicji na rzecz zdrowia”	Student inicjuje i wspiera jednostkę/rodzinę w utrzymaniu zdrowia poprzez tworzenie środowiskowej „koalicji na rzecz zdrowia”		
C.U40	Student nie potrafi uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia.	Student potrafi uczć pacjenta samokontroli stanu zdrowia.		
C.U41	Student nie opracowuje i nie wdraża indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych	Student opracowuje i wdraża indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie ocenyzaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
K.S4	Student nie zna zasad ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.	Student zna zasady ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.		
K.S5	Student nie uważa za zasadne zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	Student uzaje za zasadne zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Podstawowa opieka zdrowotna**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: I** **Semestr studiów: II** **Rok studiów: III** **Semestr studiów: VI**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**13**
Cele przedmiotu	Przygotowanie kompetentnych pielęgniarek rodzinnych do samodzielnego realizowania profesjonalnej opieki pielęgniarskiej nad jednostką, rodziną, grupą społeczną w różnych warunkach funkcjonowania odbiorców świadczeń zdrowotnych, a w szczególności do: - sprawowania profesjonalnej opieki nad pacjentem i jego rodziną zarówno w warunkach ambulatoryjnych jak i w środowisku domowym , prowadzenia czynnego poradnictwa, doradztwa i konsultacji zdrowotnych - wprowadzania programów profilaktycznych oraz określonych strategii interwencyjnych - rozpoznania rodzaju i zakresu niezbędnej pomocy dla rodziny w zakresie promowania zdrowia, opieki w chorobie przewlekłej - wdrażania programów poprawy jakości opieki nad pacjentem i jego rodziną - współdziałania z lekarzem rodzinnym oraz specjalistami innych dziedzin w realizacji efektywnej i odpowiedzialnej opieki zdrowotnej wspierającej rodzinę; kształtowanie postaw etycznych
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Wymagane zaliczenie roku: I, II, III oraz wszystkich przedmiotów realizowanych na poszczególnych semestrach
Symbol odniesienia do efektów uczenia się dla kierunku studiów	**Opis efektów uczenia się**
Wiedza: **W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**	
CW19	Zna organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Polsce i na świecie, z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników systemu ochrony zdrowia;

CW20	Zna warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarskich w podstawowej opiece zdrowotnej;
CW21	Zna metody oceny środowiska nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży;
Umiejętności **W zakresie umiejętności absolwent potrafi:**	
CU33 **MCSM**	Potrafi realizować świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej;
CU34 **MCSM**	Potrafi oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych;
Kompetencje społeczne **W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:**	
KS1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
KS2	przestrzegania praw pacjenta
KS3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
KS4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe
KS5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
KS6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
KS7	strzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
Forma zajęć	**Treści programowe**
Wykład **e- learning**	1. Charakterystykapodstawowejopiekizdrowotnej w Polsce–strukturaorganizacyjnapodstawowejopiekizdrowotnej w Polsce, cele i zadaniapodstawowejopiekizdrowotnej , efektyprzekształceń i reformywpodstawowejopieczdrowotnej ,rodzajświadczeńrealizowanych w ramachpodstawowejopiekizdrowotnej 2. Miejscewspółczesnegopielęgniarstwa w realizacjizadańwyznaczanych w podstawowejopiecezdrowotnej- różneformyorganizacyjnepielęgniarstwafunkcjonującego w ramachpodstawowejopiekizdrowotnej w Polsce, różnicezakresudziałań, odpowiedzialności i samodzielności, zasadyfinansowaniaświadczeń 3. Jakośćopiekipielęgniarskiej w podstawowejopiecezdrowotnejgwarantembezpieczeństwausługświadczonychprzezpielęgniarkipodstawowejopiecezdrowotnej 4. Pielęgniarstwośrodowiskowe- perspektywahistoryczna 5. Teoriepielęgniarskie i definicjezdrowia w pielęgniarstwierodzinnym

	6. Modele pracypracownikówochronyzdrowia z rodziną 7. Standardypostępowaniapielęgniarskiego i procedurypielęgniarskiedlapotrzebpodstawowejopiekizdrowotnej 8. Procespielęgnowania w pielęgniarstwierodzinnym. Pielęgniarskadiagnozarodzinnadlacelówprofilaktyki 9. i promocjizdrowiaoraz w sytuacjichoroby i niepełnejsprawności 10. Organizacjadomowejopiekipielęgniarskiej w strukturachorganizacyjnych POZ- rozwiązaniaprzyjęte w krajachUniiEuropejskiej w zakresiezabezpieczeniadomowejopiekipielęgniarskiej, koncepcje i perspektywyrozwojudomowejopiekipielęgniarskiej w Polsce w świetleprzyjętychrozwiązańsystemowych i prawnych 11. Organizacjaprofilaktycznejopiekinaddziećmi i młodzieżą w środowiskunauczania i wychowania- standardyprofilaktycznejopiekinaddziećmi i młodzieżą w środowiskunauczania i wychowania z uwzględnieniemzasadzawartych w KonwencjiPrawDziecka 12. Ochronazdrowiapracujących- zakres i organizacjaprofilaktycznejopiekinadosobamipracującymi, zadaniaSłużbMedycynyPracy, jednostkiorganizacyjneSłużbMedycynyPracy 13. Rola pielęgniarki w opieceprzedkoncepcyjnej (podstawynaukowemetodrozpoznawaniapłodności, nauczaniewskaźnikówpłodności, interpretacjakartpodstawowych z NPR) 14. Szczepieniaochronnejakoniezbędnyelementprofilaktyki w zapobieganiuchoróbzakaźnych- historiaszczepieńochronnych w Polsce i na świecie, rozwójwakcynologii w Polsce i na świecie Suma godzin –**40**
Zajęcia praktyczne ANSG zapewnia studentom realizacje zajęć praktycznych z przedmiotu w : NZOZ Centrum Zdrowia ul. Barlińskiego 15 w Tomaszowie Maz., lub NZOZ Promyk ul. Zagajnikowa 3 w Tomaszowie Maz., kub Centrum Medyczne NZOZ Almed, ul. Piłsudskiego 32 Tomaszów Maz., lub	1. Specyfika i organizacjapracypielęgniarkiśrodowiskowej w placówkachpodstawowejopiekizdrowotnej- poradniadladziecizdrowych, poradniadladziecichorych, poradniaogólna, rejestracjapacjentów, gabinetzabiegowy, gabinetpielęgniarki w środowiskunauczania i wychowania, gabinetpielęgniarkisprawującejopiekęnadosobamipracującymi 2. Metodypracypielęgniarki z rodziną- technikipozyskiwania i rejestrowaniadanych w KarcieIndywidualnejPielęgnacjiPacjenta w ŚrodowiskuRodzinnym 3. Typy i rodzajediagnoz w opieceśrodowiskowej 4. Zakresdanych do diagnozypielęgniarskiejdlacelówpromocjizdrowia, profilaktyki i opieki 5. Stosowanestandardy i procedurypielęgniarskiedlapotrzebpodstawowejopiekizdrowotnej 6. Cele i zasadypracy z rodzinązdrową, rodzinązagrożonąchorobą, z rodzinąchorą 7. Zagrożeniazdrowiawystępujące w środowiskupracy – KodeksPracy, czynnikipracynegatywniewpływające na stanzdrowiapracownika, ocenaryzykazawodowego, wykazchoróbzawodowych, kobietaciężarnapracującazawodowo , czynnikinegatywniewpływające na przebieg i wynikciąży 8. Głównepróblemyzdrowotneuczniów na wsi i w mieście, ryzykownezachowanianastolatków 9. Udziałpielęgniarki w realizowanychdziałaniachprofilaktycznych i edukacyjnych na rzeczdzieci i młodzieżyszkolnej 10. Udziałpielęgniarki w realizacjidziałańprofilaktycznychukierunkowanych na ochronęzdrowiapracujących na określonymstanowiskupracy 11. Zaawansowanaopieka w wybranychproblemachzdrowotnych- konstruowanieplanówcałościowejopiekidlarodziny z

Tomaszowskie Centrum Zdrowia sp. zoo ul. Jana Pawła II 35	uwzględnieniemprogramusamoopiekidlapodopiecznego i programuopiekinieprofesjonalnejdlarodziny na przykładziewybranychsytuacjizdrowotnych w rodzinie (rodzinazdrowa, osobadorosła\ dziecko z cukrzycą, pacjentpoudarzemózgowym, pacjent z odleżynami, pacjent z chorobąnadciśnieniową, pacjent z chorobąnowotworową) 12. Diagnozowanie w sytuacjachtrudnych: przemoc w rodzinie, dzieckomaltretowane, problemalkoholowy 13. w rodzinie, problemnarkomanii, pacjent z chorobąpsychiczną Suma godzin – **115+ 5 w MCSM (5 WW)**
Praktyki zawodowe NZOZ Centrum Zdrowia ul. Barlińskiego 15 w Tomaszowie Maz., lub NZOZ Promyk ul. Zagajnikowa 3 w Tomaszowie Maz., kub Centrum Medyczne NZOZ Almed, ul. Piłsudskiego 32 Tomaszów Maz., lub Tomaszowskie Centrum Zdrowia sp. zoo ul. Jana Pawła II 35 lub student wybiera sam placówkę spełniającą kryteria wskazane przez w wykazie miejsc realizacji kształcenia praktycznego	1. Zapoznaniezespecyfikąpracypielęgniarkirodzinnej, strukturąorganizacyjną i topografiąprzychodniorazpersonelem 2. Standard wyposażeniagabinetupielęgniarkirodzinnej(zapoznaniezesprzętem i innymiśrodkaminiezbędnymi do pracypielęgniarkidlarealizacjijejzadań, wyposażenietorbypielęgniarkirodzinnej , wyposażeniegabinetuporadprofilaktycznych) 3. Zadaniapielęgniarkirealizowane w odniesieniu do pacjenta i jegorodziny- przepisyprawneregulującezakreszadańpielęgniarkirodzinnej, omówieniezadań i kompetencjipielęgniarkirodzinnej 4. Zapoznanie z zasadami i warunkamiprzeprowadzaniapodstawowychbadań i pomiarów w oceniestanuzdrowiadziecka i osobydorosłej : – Wykonywaniebadańantropometrycznych u dzieci w różnymwieku – Posługiwaniesięsiatkącentylową, zapis w dokumentacjidziecka, ucznia – Pomiartemperaturyciaładziecka w różnymwieku i staniezdrowia – Badanieostrościwzroku – Pomiarciśnieniatętniczegokrwi – Ocenastanuodżywienia – Pomiarpoziomuglukozywekrwi – Pomiarpoziomuacetonu w moczu – Pobieraniekrwi do badańdiagnostycznych – Pobieraniewymazów z nosa i gardła – Wykonywaniebadania EKG 5. Szczegółowezapoznanie z dokumentacjąprowadzoną w przychodni POZ, zapoznanie z dokumentacjąprowadzonąprzezpielęgniarkęrodzinną (CodziennyRejestrPacjentów , KartaIndywidualnejPielęgnacjiPacjenta ,rejestrwykonanychodwiedzinpatronażowych u niemowlątpowyżej 3 miesiącażycia) 6. Udział w przygotowaniupielęgniarki do wizytyterenowej w domupacjenta- analizowaniezasadobowiązującychpodczasodwiedzin w domuchorego, omówieniemetod i zasadobowiązującychpodczaszbieraniadanychniezbędnych do ustaleniadiagnozypielęgniarskiej 7. Udział w realizacjizadań w odniesieniu do jednostki\ rodziny w środowiskudomowym- zbieraniewywiaduniezbędnegodlaustaleniadiagnozypielęgniarskiej, planowanieopiekinadwskazanymprzeznauczycielapacjentem\

(zał. nr 1b do Regulaminu praktyk)	rodziną, realizacjazadańwynikających z ustalonychcelówopieki, ocenazrealizowanychzadań , dokumentowanieprocesupielęgnowania w IndywidualnejKarciePielęgnacjiPacjenta w ŚrodowiskuDomowym 8. Udział w edukacjipacjentów i ich rodzin z różnymiproblemamizdrowotnymi: cukrzycą, chorobąniedokrwiennąserca, astmą ,przewlekłąobturacyjnąchorobąpłuc, chorobąnowotworową, chorobąpsychiczną, stwardnieniemrozsianym, zespołemotępiennym 9. Udział w opiecenadseniorem w domu- planowanieżywieniaosóbstarszych, pomoc w usprawnianiufizycznymipsychicznymseniora, udział w promowaniuzdrowegostylużycia 10. Udział w realizacjiodwiedzinpatronażowych u niemowlęciapowyżej 3 miesiącażycia- kontrolawagiciałaniemowlęcia, rozwojupsychomotorycznego, wygląduskóry, stanuhigienicznego, karmienia, realizacjiszczepieńochronnychobowiązkowych i zalecanych 11. Udział w realizacjizadańzleconychprzezlekarza w domupacjenta z uwzględnieniemstandardów i procedurpielęgniarskich- wykonywaniezadań: diagnostycznych, leczniczych, pielęgnacyjnych i rehabilitacyjnych w domupacjenta 12. Przedstawieniewskazań do wystawianiaprzezpielęgniarkęskierowań na badaniadiagnostyczne 13. Omówieniezasadprzygotowywaniazapisów form recepturowychsubstancjileczniczych w porozumieniu z lekarzemlub na jegozlecenie Suma godzin – **160**
Samokształcenie	1. Organizacjapodstawowejopiekizdrowotnej w Polsce i innychkrajach. 2. Miejscepielęgniarstwa w podsystemiepodstawowejopiekizdrowotnej: 3. Wybranezagadnieniaopiekinadzdrowiempracujących: – najczęstsze zagrożenia zdrowotne w pracy zawodowej pielęgniarki środowiskowo- rodzinnej – zespół wypalenia zawodowego wśród pracowników POZ – przyczyny, czynniki predysponujące do jego powstania, sposoby zapobiegania 4. Opiekapielęgniarskanadrodziną 5. Wybraneproblemyśrodowiskowejopiekipediatrycznej, wytyczne i procedurypostępowaniapielęgniarskiegowobecdzieckazdorowego, zagrożonegochorobą i chorego; przygotowaniedziecka i rodziny/ opiekunów do samoopieki 6. Zagrożeniazdrowotne w środowisku 7. Wybranezagadnieniaopieki w środowiskunauczania Suma godzin – **15**
Metody dydaktyczne	Metodypodające (wykładinformacyjny, wykładproblemowy, wykładkonwersatoryjny, Metodyproblemowe- metodasytuacyjna, dyskusja - ćwiczeniowo- praktyczne (ćwiczeniowa, studiumprzypadku, obserwacji, pomiaru) - Metodyeksponujące - pokaz, pokaz z instruktażem

Narzędzia dydaktyczne	Tablica Film Rysunki Fotografie prezentacje multimedialne foldery programy komputerowe modele urządzenia pomiarowe
Sposoby oceny (F - formująca, P - podsumowująca)	P- Egzamin test jednokrotnego/wielokrotnego wyboru/pytania otwarte/ egzamin ustny - do wyboru przez prowadzącego Samokształcenie: praca pisemnaprzygotowanaprzezstudenta na podane przezprowadzącegotematy i wg. Wskazanychkryteriów Zajęcia praktyczne- obecność na zajęciach, przygotowanie pisemnej wersji Przewodnika do gromadzenia danych o pacjencie z procesem pielęgnowania wybranego chorego , zaliczenie przez prowadzącego zajęć praktycznych. Praktyki zawodowe- obecność na zajęciach, ocena przez opiekuna z przebiegu trwania praktyk zawodowych.
Literatura	
Podstawowa	• Pietrzak M. Knaff B. Kryczka T. Pielęgniarstwo w podstawowejopiecezdrowotnej. Warszawa PZWL 2021. • Ciechanowski P. Mrożek- Budzyń D. Wakcynologiapraktyczna. Bielsko – Biała Alfa Medica Press 2022. Wyd. 8.
Uzupełniająca	• Kilańska D. Brosowska B. Mielczarek – Pankiewicz E. Pielęgniarstwo w podstawowejopiecezdrowotnej. T. 1 – 2. Makmed Lublin 2015. • Rybacki M. Walusiak – Skorupa J. Wiszniewska M. Opiekaprofilaktycznanadpracownikiem. Warszawa PZWL 2020. • Paszkowska M. Medycynapracy w systemieochronyzdrowia w Polsce. Difin 2021.

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności		**Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności**	**Punkty ECTS dla poszczególnych form zajęć**
Udział w wykładach e-learning		40	3
Udział w zajęciach praktycznych	w placówce POZ	115	4
	w MCSM sala niskiej wierności	-	
	w MCSM sala wysokiej wierności	5	
Udział w praktykach zawodowych		160	6
Przygotowanie do egzaminu		10	
Udział w egzaminie		1	
Samokształcenie		15	
Studiowanie literatury		10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		**356**	
Punkty ECTS za przedmiot		13 (w tym 3 e-learning)	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
CW19	Student nie zna organizacji i funkcjonowania podstawowej opieki zdrowotnej w Polsce i na świecie, z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników systemu ochrony zdrowia	Student zna organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Polsce i na świecie, z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników systemu ochrony zdrowia		
CW20	Student nie zna warunków realizacji i zasad finansowania świadczeń pielęgniarskich w podstawowej opiece zdrowotnej	Student zna warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarskich w podstawowej opiece zdrowotnej.		
CW21	Student nie zna metod oceny środowiska nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży.	Student zna metody oceny środowiska nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży.		

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
CU33	Student nie potrafi realizować świadczeń zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej.	Student umie ocenić potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem skal, siatek i pomiarów.		
C.U34	Student nie potrafi oceniać środowiska zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych.	Student potrafi oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych.		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie ocenyzaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności**

	umiejętności które student nabył podczas zajęć	które student nabył podczas zajęć	które student nabył podczas zajęć	które student nabył podczas zajęć
KS1	Student nie kieruje się dobrem pacjenta, poszanowaniem godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywaniem zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną.	Student kieruje się dobrem pacjenta, poszanowaniem godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywaniem zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną.		
KS2	Student nie przestrzega praw pacjenta i zachowywania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem	Student przestrzega prawa pacjenta i zachowywania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem		
KS3	Student nie rozumie samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem.	Student rozumie samodzielne i rzetelne wykonywanie zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem.		
KS4	Student nie zna zasad ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.	Student zna zasady ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.		

KS5	Student nie uważa za zasadne zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	Student uzaje za zasadne zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.
KS6	Student nie przewiduje i nie uwzględnia czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	Student przewiduje i uwzględniania czynniki wpływające na reakcje własne i pacjenta
KS7	Student nie dostrzega i nie rozpoznaje własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	Student dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Dietetyka**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: I** **Semestr studiów: I**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS	**1**
Cele przedmiotu	Opanowanie podstawowej wiedzy z zakresu prawidłowego żywienia z uwzględnieniem roli składników pokarmowych. Poznanie wpływu sposobu żywienia na zdrowie człowieka.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Podstawowa wiedza z zakresu zasad żywienia człowieka i fizjologii .
Symbol odniesienia do efektów uczenia się dla kierunku studiów	**Opis efektów uczenia się**
Wiedza: **W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**	
CW22	zapotrzebowanie organizmu na składniki pokarmowe
CW23	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku oraz żywienia dojelitowego i pozajelitowego;
CW24	zasady leczenia dietetycznego i powikłania dietoterapii
CW25	rodzaje i zastosowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego
Umiejętności: **W zakresie umiejętności absolwent potrafi:**	
CU35	oceniać stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia;
CU36	stosować diety terapeutyczne w wybranych schorzeniach
CU37	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania;

Kompetencje społeczne: **W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:**	
KS4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
KS5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;

Forma zajęć	**Treści programowe**
Wykład	1. Ocenastanuodżywienia i sposobużywieniaróżnychgrupludności. Charakterystykaniedożywienia i jegonastępstw. 2. Znaczenieżywieniadojelitowego i pozajelitowego – standardypostępowania. Żywieniechorych – uwarunkowaniadietetyczne. Zespołyleczeniażywieniowego. Wprowadzenie do problematykiżywieniowej – EvidenceBased Nutrition. Podstawoweskładnikiodżywcze, zapotrzebowanieenergetyczne. 3. Podstawyprawnepracypielęgniarki w udzielaniuporadżywieniowych i edukacjipacjenta. 4. Warunkiprawidłowegożywienia – piramidyżywieniowe. 5. Metodyocenystanuodżywienia i sposobużywienia. 6. Klasyfikacjadiet. Omówieniewybranychdiet. 7. Zaburzeniaodżywiania. Żywieniedojelitowe i pozajelitowe – standardypostępowania Suma godzin – **15**
Ćwiczenia	1. Podstawyprawne w zakresierefundacji i ordynowaniaśrodkówspożywczychspecjalnegoprzeznaczenia w tym , w tympreparatyzawierającehydrolizatybiałekmleka 2. Charakterystyka i zastosowanieśrodkówspożywczych, któremożeordynowaćpielęgniarka, w tymwystawiać na niezlecenialubrecepty 3. Rodzajówpreparatówmlekamodyfikowanego i mlekozastępczychorazwskazań i przeciwwskazań do ich stosowania Suma godzin **– 10**
Samokształcenie	1. Opracowaniewybranychtematycznietestówwiedzy na tematżywienia: racjonalnego, w wybranychstanachchorobowych. Suma godzin –**15**
Metody dydaktyczne	Wykładinformacyjny, dyskusjadydaktyczna, pokaz z objaśnieniem
Narzędzia dydaktyczne	Techniki multimedialne, plansze, tabele, przykładowe jadłospisy

Sposoby oceny (F - formująca, P - podsumowująca)	P –Egzamin test jednokrotnego/wielokrotnego wyboru/pytania otwarte/ egzamin ustny - do wyboru przez prowadzącego Samokształcenie: pracapisemnaprzygotowanaprzezstudenta na podaneprzezprowadzącegotematy i wg. wskazanychkryteriów **F** Odpowiedzi studentów na zadawane przez prowadzącego pytania. Swobodne wypowiedzi studentów. P - Ćwiczenia - test + recepturowanie
Literatura	
Podstawowa	• GawęckiJ.:Żywienieczłowiekazdrowego i choregotom 1,2 wyd 3 PWN Warszawa 2022 • Ciborowska H;, Ciborowski A.,: Dietetyka. Żywieniezdrowego i choregoczłowieka. PZWL, Warszawa 2021.
uzupełniająca	• Kłęk S., Marcinkowska E., Miętkiewicz S., Podstawyżywieniaklinicznego, [w:] Grzymisławski M. (red.), Dietetykakliniczna, Warszawa, 2019... • E. Hryniewiecka, I. Joniec-MaciejakOrdynacja i farmakoterapia w praktycepielęgniarki i położnej, Edra Urban & Partner, Wrocław, 2019 • Gaworska-Krzemińska A., Kilańska D., Dominik I., Ordynowanieleków i wypisywaniereceptprzewodnikdlapielęgniarek i położnych. PZWL. Warsazawa. 2017
Akty prawne	• RozporządzenieMinistraZdrowia z dnia 18 stycznia 2018 r. poz. w sprawiewykazusubstancjiczynnychzawartych w lekach, środkówspożywczychspecjalnegoprzeznaczeniażywieniowego i wyrobówmedycznychordynowanychprzezpielęgniarki i położneorazwykazubadańdiagnostycznych, na któremająprawowystawiaćskierowaniapielęgniarki i położne

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	Punkty ECTS dla poszczególnych form zajęć
Udział w wykładach	**15**	**0,5**
Udział w ćwiczeniach	**10**	**0,5**
Samokształcenie	**15**	
Studiowanie literatury	**5**	
Przygotowanie do zaliczenia	**5**	
Udział w zaliczeniu	**1**	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	**51**	
Punkty ECTS za przedmiot	**1**	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
CW22	Student nie rozumie zapotrzebowania organizmu na składniki pokarmowe.	Student zna i rozumie zapotrzebowanie organizmu na składniki pokarmowe.		
CW23	Student nie zna i nie rozumie zasad żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku oraz żywienia dojelitowego i pozajelitowego.	Student zna i rozumie zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku oraz żywienia dojelitowego i pozajelitowego.		
CW24	Student nie zna i rozumie zasad leczenia dietetycznego i powikłania dieto terapii.	Student zna metody oceny środowiska nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży.		
CW25	Student nie zna i nie rozumie rodzajów i zastosowania środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego.	Student zna i rozumie rodzaje i zastosowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego.		

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
CU35	Student nie potrafi oceniać stanu odżywienia organizmu zwykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia	Student potrafi oceniać stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia		
C.U36	Student niepotrafistosować diety terapeutycznej w wybranych schorzeniach	Student potrafi stosować diety terapeutyczne w wybranych schorzeniach.		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie ocenyzaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności**

	umiejętności które student nabył podczas zajęć	**które student nabył podczas zajęć**	**które student nabył podczas zajęć**	**które student nabył podczas zajęć**
KS4	Student nie zna zasad ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.	Student zna zasady ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.		
KS5	Student nie uważa za zasadne zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	Student uzaje za zasadne zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Organizacja pracy pielęgniarskiej**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: I** **Semestr studiów: I**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**2**
Cel przedmiotu	1. Przyswojeniesobieprzezstudentówpodstawowejwiedzy z zakresuteoriiorganizacji i zarzadzania w podsystemiepielęgniarstwa 2. Nabycieumiejętnościzarządzaniazasobamiludzkimi w podsystemiepielęgniarstwa. 3. Nabycieumiejętnościplanowaniazapotrzebowania na opiekępielęgniarską
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	1. Znapodstawowezagadnieniadotyczącefunkcjonowaniaochronyzdrowia. 2. Potrafiwymiećpodstawoweaktyprawneregulującefunkcjonowaniezakładówopiekizdrowotnejorazzawodupielęgniarko i położnej
Symbol odniesienia do efektów uczenia się dla kierunku studiów;	**Opis efektów uczenia się**
Wiedza	
CW26	pojęcie stanowiska pracy, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności
CW27	przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarskich;
CW28	podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i ich znaczenie dla jakości tej opieki;
CW29	etapy planowania pracy własnej i podległego personelu;
CW30	możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego;
CW31	problematykę jakości w opiece zdrowotnej;
Umiejętności	

CU38	podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole;
CU39	monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy
CU40	współuczestniczyć w opracowaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarskiej oraz monitorować jakość opieki pielęgniarskiej;
CU41	nadzorować i oceniać pracę podległego zespołu;
CU42	planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy
Kompetencjespołeczne	
KS4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
KS5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
Treści programowe	
Forma zajęć: **wykład**	1. Zarzadzaniezasobamiludzkimi; planowaniezatrudnienia, nabór i dobórpracowników w zarządzaniuzasobamiludzkimi w organizacji. 2. Programadaptacjispołeczno-zawodowej. 3. Motywowanie i systemyocenypracy w pielęgniarstwie 4. Organizowaniepielęgniarskichstanowiskpracy i doskonaleniemetodpracyzespołowej 5. Zarzadzaniejakością w ochroniezdrowia i w pielęgniarstwie. Metodyzapewnieniajakości – Akredytacja, Certyfikacja ISO 6. Zasadyorganizowaniaindywidualnych i grupowychpraktykpielęgniarskich 7. Ergonomicznaanalizapracypielęgniarskiej. Badanie i mierzeniepracy 8. Wartościowaniepracy w zakładachopiekizdrowotnej Suma godzin- **25**
Forma zajęć: **seminarium**	1. Cele i funkcjepielęgniarstwa w systemieochronyzdrowia. Formułowaniemisji, celów i funkcjipielęgniarstwa na różnychszczeblachzarządzania 2. Planowaniezapotrzebowania na opiekępielęgniarską. Metodyplanowanialiczby i strukturyobsadpielęgniarskich w lecznictwiestacjonarnym o różnymprofilu i podstawowejopiecezdrowotnej Suma godzin - **5**

Forma zajęć: **Samokształcenie**	1. Projektowanieprogramuadaptacjispołeczno – zawodowej i aktywizowaniapracowników. 2. Opracowanie i wdrażaniestandardów w praktycepielęgniarskiej. 3. Metodyergonomicznejanalizypracy i ich zastosowanie w podsystemiepielęgniarstwa. 4. Metody i technikiwartościowaniapracy w pielęgniarstwie. 5. Technikimierzeniapracy w zakładachopiekizdrowotnej. Suma godzin- **15**
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny/konwencjonalny wykład problemowy lub konwersatoryjny metoda klasyczna problemowa, sytuacyjna metoda ćwiczeniowa studium przypadku/przykładowe
Narzędzia dydaktyczne	Laptop i rzutnik multimedialny prezentacje multimedialne tablice
Sposoby oceny **(F- formująca,** **P-podsumowująca)**	Formułująca: F 1. Odpowiedzi studentów na zadawane przez prowadzącego pytania F 2. Swobodne wypowiedzi studentów Podsumowująca: P 1. Praca zaliczeniowa (z samokształcenia) przeprowadzona w formie pisemnej (opracowanie np. prezentacji multimedialnej lub w innej formie zaproponowany przez wykładowcę temat) – praca indywidualna lub w grupach 5 osobowych* wielkość grupy uzależniona od liczby studentów (grupy do 100 studentów – grupy 5 osobowe; powyżej 100 studentów – grupy 7 osobowe). P 2. Zaliczenie końcowe z oceną (test przeprowadzony w formie pisemnej)
Literatura	
Podstawowa	• Tomczak M., Krawczyk-Bryłka B. (red.): Zarządzanie zasobami ludzkimi. Wydawnictwo Difini, 2022 • Król H., Ludwiczyński A.: Zarządzanie zasobami ludzkimi. Tworzenie kapitału ludzkiego organizacji. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa 2022 • Ksykiewicz-Dorota A. (red): Podstawy organizacji pracy pielęgniarskiej. Wydawnictwo Czelej. Lublin 2009
Uzupełniająca	• Rycki W. Griffin: Podstawy zarządzania organizacjami. PWN. Warszawa 2022 • Wrześniowska Wal I., Cianciara D. Augustynowicz A. (red.): Praca w zespołach diagnostyczno-terapeutycznych. PWN. Warszawa 2020 • Dobska M.: Zarządzanie podmiotem leczniczym. PZWL. Warszawa 2018

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	**Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności**	**Punkty ECTS dla poszczególnych form zajęć**
Udział w wykładach e-learning	**25 (1 ECTS)**	**1**
Udział w seminariach	**5**	**1**
Samokształcenie	**15**	
Studiowanie literatury	**10**	
Przygotowanie do egzaminu	**5**	
Udział w egzaminie	**1**	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	56	
Punkty ECTS za przedmiot	**2**(w tym 1 e-learning)	

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
CW26	Student nie zna pojęcia stanowiska pracy, zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności.	Student zna pojęcie stanowiska pracy, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności.		
CW27	Student nie przepisów prawa dotyczących czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarskich.	Student zna przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarskich.		
CW28	Student nie zna podstawowych metod organizacji opieki pielęgniarskiej i ich znaczenia dla jakości tej opieki.	Student zna podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i ich znaczenie dla jakości tej opieki.		
CW29	Student nie zna etapów planowania pracy własnej i podległego personelu.	Student zna etapy planowania pracy własnej i podległego personelu.		
CW30	Student nie zna możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania	Student zna możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego.		

	własnego rozwoju zawodowego.			
CW31	Student nie zna problematyki jakości w opiece zdrowotnej.	Student zna problematykę jakości w opiece zdrowotnej.		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
CU38	Student nie potrafi podejmować decyzji dotyczących doboru metod pracy oraz współpracy w zespole.	Student potrafi podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole.		
CU39	Student nie potrafi monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynników sprzyjających występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy	Student potrafi monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy.		
	Student nie współuczestniczy w opracowaniu standardów i	Student współuczestniczy w opracowaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarskiej oraz monitorować jakość opieki pielęgniarskiej.		

CU40	procedur praktyki pielęgniarskiej oraz monitorować jakość opieki pielęgniarskiej.	
CU41	Student nie potrafi nadzorować i oceniać pracy podległego zespołu.	Student potrafi nadzorować i oceniać pracę podległego zespołu.
CU42	Student nie potrafi planować własnego rozwoju zawodowego i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.	Student potrafi planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie ocenyzaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
KS4	Student nie zna zasad ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.	Student zna zasady ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.		

KS5	Student nie uważa za zasadne zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	Student uzaje za zasadne zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Badanie fizykalne**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: I** **Semestr studiów: II**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS	**3**
Cele przedmiotu	Przygotowanie studenta do: – kompleksowegoprowadzeniabadaniapodmiotowegopacjenta, – samodzielnegowykonaniabadaniaprzedmiotowego w zakresiesymptomatologiidolegliwości i – objawówzestronyposzczególnychnarządóworazukładówzgodnie z obowiązującymizasadami u osóbdorosłych, niemowląt i dzieciorazosób w wiekupodeszłym – dokumentowaniawynikówbadaniaorazdokonywania ich analizy i interpretacjidlapotrzebopiekipielęgniarskiejorazwspółpracy w zespoleterapeutycznym
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu: anatomii, fizjologii, biochemii, biofizyki, patologii, podstaw pielęgniarstwa, psychologii i etyki zawodu.
Symbol odniesienia do efektów uczenia się dla kierunku studiów	**Opis efektów uczenia się**
Wiedza: **W zakresie wiedzy student zna i rozumie:**	
CW32	pojęcie i zasady prowadzenia badania podmiotowego i jego dokumentowania
CW33	metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego;
CW34	znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej
CW35	przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności

Umiejętności: **W zakresie umiejętności student potrafi:**	
CU43	przeprowadzać badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki;
CU44	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku;
CU45	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta;
CU46	przeprowadzać kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarskiej;
CU47	przeprowadzać badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności
Kompetencjespołeczne: **W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:**	
KS1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
KS2	przestrzegania praw pacjenta i zachowywania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem;
KS3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
KS4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
KS5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
KS6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
KS7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
Treści programowe	
Suma godzin	**60**

Wykład	1. Badanie fizykalne- części składowe, znaczenie dla procesu diagnostycznego, sposób prowadzenia badania i udział pielęgniarki. Symptomatologia narządowa, zasady zbierania wywiadów dotyczących poszczególnych narządów i układów. Metodyka zbierania informacji w systemie OLD CARD. 2. Badanie przedmiotowe ogólne (ocena stanu świadomości, zachowania i komunikacji, chodu, stan odżywienia, waga ciała, wzrost budowa ciała, mięśnie, skóra i tkanka podskórna, obrzęki, owłosienie, paznokcie, węzły chłonne, temperatura ciała). 3. Badanie głowy i szyi. 4. Badanie klatki piersiowej/ układ oddechowy, układ krążenia oraz gruczołów sutkowych. 5. Badanie jamy brzusznej oraz układu moczowo-płciowego. 6. Badanie narządu ruchu. 7. Badanie tętnic obwodowych i układu żylnego. 8. Badanie układu nerwowego. 9. Odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej oraz osoby w podeszłym wieku; 10. Wykorzystanie systemów teleinformatycznych lub systemów łączności w badaniach pacjenta. Suma godzin **- 25**
Ćwiczenia Pracownia umiejętności pielęgniarskich	1. Zasady, sprzętmedycznyorazkolejności i warunkiprzeprowadzaniakompleksowegobadaniafizykalnego. 2. Badaniegłowy i szyi/ wielkość, kształtczaszki, twarz, gałkioczne, uszy, nos, jamaustna, typoweobawyoczne, szyja-naczyniatętnicze, żylne, tarczyca. 3. Badanieukładuoddechowego/ typyklatkipiersiowej, oddychaniefizjologiczne i patologiczne, miejsce i linieorientacyjne, granicepłuc, opukiwanieporównawcze i topograficzne, rodzajeszmerówoddechowych, duszność 4. Badanieukładukrążenia/oglądanie i obmacywanieokolicyserca, uderzeniekoniuszkowe, granicestłumieniawzględnego i bezwzględnegoserca, przerost i rozszerzeniekomór, przedsionków, tonyserca- mechanizmpowstawania. Przyczynyosłabienia i wzmożeniatonówserca, oznaczeniagranicsrecawzględnych i bezwzględnych, szmeryserca. 5. Badaniegruczołówpiersiowych i dołówpachowych. 6. Badaniejamybrzusznej/ oglądanie, obmacywanie, topografianarządów, objawybrzuszne, badanieżołądka, dwunastnicy, pęcherzykażółciowego, wątroby, trzustki, śledziony. 7. Badanieukładumoczowo-płciowego. 8. Badanietętnicobwodowych i żył, układuruchu 9. Badaniecentralnego i obwodowegoukładunerwowego 10. Dokumentowaniewynikówbadaniapodmiotowego i przedmiotowegooraz ich analizadlapotrzebopiekipielęgniarskiej; Suma godzin-**20**
Samokształcenie	Student w oparciu o literaturę opracuje prace samokształceniową na temat: 1.Zbieranie wywiadu od pacjenta w wieku rozwojowym oraz badanie przedmiotowe ogólne.

	2.Zbieranie wywiadu od pacjenta w wieku geriatrycznym oraz badanie przedmiotowe ogólne. 2.Odrębności w badaniu skóry i jej wytworów u dzieci i osób w wieku starczym 3.Badanie jamy brzusznej, układu ruchu i układu nerwowegou dzieci i osób wieku geriatrycznym. Suma godzin-**15 godz**
Metody dydaktyczne	Wykłady (wykład informacyjny, problemowy) Ćwiczenia w grupach z uwzględnieniem metod pokazu, sterowanej aktywności studenta, metod sytuacyjnych oraz realizacja zleconego zadania.
Narzędzia dydaktyczne	laptop i rzutnik multimedialny oraz prezentacje multimedialne tablica plansze z algorytmami postępowania kartki papieru i długopisy symulatory do badań fizykalnych trenażery filmy dydaktyczne
Sposoby oceny (F - formująca, P - podsumowująca)	F 1. Odpowiedzi studentów na zadawane przez prowadzącego pytania F 2. Swobodne wypowiedzi studentów P 3. Egzamin końcowy (wykład i ćwiczenia) Wykłady: Obecność na wykładach (zgodnie z Regulaminem Studiów) Egzamin końcowy ustny. Ćwiczenia: Potwierdzenie nabycia umiejętności praktycznych badania - zaliczenie na podstawie obserwacji próby pracy ukształtowanych umiejętności. Potwierdzenie nabycia kompetencji personalno-społecznych oceniono za pomocą metody przedłużonej obserwacji nauczyciela
Literatura	
Podstawowa	• Dyk D.: Badaniefizykalne w pielęgniarstwie: podmiotowe i przedmiotowe, PZWL, Warszawa 2020 • Krajewska-Kułak E., Szczepański M. (red.): Badaniefizykalne w praktycepielęgniarek i położnych. WydawnictwoCzelej, Lublin 2015
Uzupełniająca	• Douglas G., Nicol F., Robertson C.: Badaniekliniczne; wyd. Edra Urban & Partner Wrocław 2021 • Lockey A., Cartledge C., Cartledge P.: Vademecum Badaniekliniczne, Wyd. MediPage Warszawa 2016 • Zaborowski P.: Podstawybadaniaklinicznego; wyd. MediPage Warszawa 2016

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	**Średnialiczbagodzin na zrealizowanieaktywności**	**Punkty ECTS dlaposzczególnych form zajęć**
Udział w wykładach/ godzinykontaktowe	25	**1,5**
Udział w **ćwiczeniach**/godzinykontaktowe	20	**1,5**
Samokształcenie	15	
Studiowanieliteratury	10	
Przygotowanie do egzaminu	10	
Udział w egzaminie	2	
Sumaryczneobciążeniepracąstudenta	**82**	
Punkty ECTS zaprzedmiot	**3**	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
CW32	Student nie zna pojęcia i zasad prowadzenia badania podmiotowego i jego dokumentowania.	Student zna pojęcie i zasady prowadzenia badania podmiotowego i jego dokumentowania.		
CW33	Student niezna metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego.	Student zna metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego.		
CW34	Student nie zna znaczenia wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej.	Student zna znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej		
CW35	Student nie zna zasad przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności.	Student zna zasady przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności.		

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
CU43	Student nie potrafi przeprowadzać badań podmiotowych pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki.	Student potrafi przeprowadzać badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki.		
CU44	Student nie potrafi rozpoznawać i interpretować podstawowych odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku	Student potrafi rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku		
CU45	Student nie potrafi wykorzystywać technik badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej,	Studentpotrafiwykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta		

	narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta.	
CU46	Student nie potrafi przeprowadzać kompleksowych badań podmiotowych i przedmiotowych pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarskiej	Student potrafi przeprowadzać kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarskiej
CU47	Student nie potrafi przeprowadzać badań fizykalnych z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności	Student potrafi przeprowadzać badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie ocenyzaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
KS1	Student nie kieruje się dobrem pacjenta, poszanowaniem godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywaniem zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną.	Student kieruje się dobrem pacjenta, poszanowaniem godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywaniem zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną.		
KS2	Student nie przestrzega praw pacjenta i zachowywania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem	Student przestrzega prawa pacjenta i zachowywania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem		
KS3	Student nie rozumie samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym	Student rozumie samodzielne i rzetelne wykonywanie zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem.		

	przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem.	
KS4	Student nie zna zasad ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.	Student zna zasady ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.
KS5	Student nie uważa za zasadne zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	Student uzaje za zasadne zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.
KS6	Student nie przewiduje i nie uwzględnia czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	Student przewiduje i uwzględniania czynniki wpływające na reakcje własne i pacjenta
KS7	Student nie dostrzega i nie rozpoznaje własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	Student dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Zakażenia szpitalne**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: I** **Semestr studiów: I**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS	**1**
Cele przedmiotu	1. Przyswojenie sobie przez studentów wiedzy z zakresu higieny szpitalnej i zakażeń szpitalnych/związanych z udzielaniem świadczeń medycznych 2. Zaznajomienie studentów ze specyfiką działań z zakresu zapobiegania zakażeniom szpitalnym 3. Przygotowanie studenta do aktywnego włączenia się w zwalczanie zakażeń szpitalnych oraz nadzór nad dekontaminacją w placówkach ochrony zdrowia 4.Wyrobienie umiejętności i nawyku podejmowania działań zapobiegających powstawaniu i szerzeniu się zakażeń szpitalnych na każdym stanowisku i przy każdym działaniu pielęgniarki
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Na podstawie realizacji przedmiotów: Anatomia, Fizjologia, Patologia, Podstawy pielęgniarstwa, Mikrobiologia i parazytologia
Symbolodniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów	**Opis efektów kształcenia**
Wiedza: **W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**	
CW36	pojęcie zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ich szerzenia
CW37	sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych
CW38	mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego;
Umiejętności: **W zakresie umiejętności absolwent potrafi:**	
CU48	wdrażać standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym;

CU49	stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami;
Kompetencje społeczne: **W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:**	
KS4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
KS5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
KS6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
Treści programowe	
Forma zajęć	
Wykład	1. Regulacjeprawnedotyczącekontrolizakażeńszpitalnych 2. Rola i organizacjakontrolizakażeńszpitalnych w placówkachochronyzdrowia (funkcjonowanie i rola: zespołu, komitetukontrolizakażeń, pielęgniarkiepidemiologicznej) 3. Zasadymonitorowaniazakażeń w placówkachsłużbyzdrowia 4. Epidemiologiadrobnoustrojów w środowiskuszpitalnym: źródło, rezerwuar,… 5. Drogiszerzeniasięzakażeń 6. Drobnoustrojechorobotwórcze (bakterie, wirusy, grzyby), jakoczynniketiologicznyzakażeńszpitalnych i choróbzakaźnychstwarzającyzagrożenieepidemiologiczne. Epidemiologiadrobnoustrojów w skupiskachludzi (DPS, koszary, internaty,…). 7. Drobnoustrojealarmowe i ich wpływ na występowaniezakażeń (rejestracja, monitorowanie, raportowanie 8. Szpitalnezakażeniaukładowe (zakażeniaukładuoddechowego, moczowego, zakażeniakrwi, płuc, ran, ranychirurgicznej) orazmetodyzapobieganiatymzakażeniom 9. Zakażeniazwiązane z wykonywaniemprocedurmedycznych w oddziałachszpitalnych (intensywnaterapia, blokoperacyjny, oddziałpołożniczo-noworodkowy, radioterapii i chemioterapii). 10. Podstawyzapobieganiazakażeniomwirusami HBV, HCV, HIV. 11. Zakażeniabakteryjne, grzybicze i wirusowe. Metodyzapobiegania, środki 12. Proceduryzapobieganiaszerzeniusięzakażeniom: dekontaminacja (powierzchni, skóry i błonśluzowych, sprzętumedycznego i narzędzi, sprzętuużytkowego), izolacja, postępowanie z odpadami, bieliznąszpitalną, postępowaniepoekspozycyjne, środkiochrony, szczepienia,…. 13. Zadaniapielęgniarki w profilaktycezakażeńszpitalnych w oddziałach: pediatrycznym, neonatologicznym, położniczym, ginekologicznym, onkologicznym, chirurgicznym, intensywnejterapii, itp. 14. Umiejętnośćidentyfikowania i kwalifikowaniazakażeńoraz ich charakteruprzezpielęgniarkę (zakażenieendogenne, egzogenne, sytuacjaepidemiologiczna, nosicielstwo, ogniskoepidemiczne, epidemia) orazpodejmowaniedziałańzapobiegającychrozprzestrzenianiusię. Suma godzin - **30**
Samokształcenie	1. Rola pielęgniarki w zapobieganiuzakażeniomwewnątrzszpitalnym w placówkachochronyzdrowia (wybranej) na podstawieanalizypiśmiennictwa- pracapisemna,

	Suma godzin - **15**
Metody dydaktyczne	wykład, dyskusja, studium indywidualnego przypadku, ćwiczenia, instruktaż
Narzędzia dydaktyczne	laptop i rzutnik multimedialny oraz prezentacje multimedialne tablica , kreda, mazak/pisak plansze z algorytmami postępowania kartki papieru i długopisy
Sposoby oceny (F - formująca, P - podsumowująca)	F1. Odpowiedzi studentów na zadawane przez prowadzącego pytania F2. Swobodne wypowiedzi studentów P1. Obecność na zajęciach P3. Zaliczenie końcowe z oceną w formie: P –Egzamin test jednokrotnego/wielokrotnego wyboru/pytania otwarte/ egzamin ustny - do wyboru przez prowadzącego Samokształcenie: praca pisemnaprzygotowanaprzezstudenta na podane przezprowadzącegotematy i wg. Wskazanychkryteriów
Literatura	
podstawowa	• Paradowska-Stankiewicz I, Rosińska M, Wojtyniak B, Zieliński A.:Epidemiologiaodteorii do praktyki. Wydawca: PZWL WydawnictwoLekarskie. Warszawa, 1, 2021. • Bulanda M., Wójkowska- Mach J. (red) Zakażeniaszpitalne w jednostkachopiekizdrowotnej PZWL, Warszawa 2016.
uzupełniająca	• Heczko P., Wójkowska-Mach J., Zakażeniaszpitalne. Podręcznikdlazespołówkontrolizakażeń, PZWL , Warszawa 2016. • PielęgniarkaEpidemiologiczna. Kwartalnik. Biuletyn Polskiego StowarzyszeniaPielęgniarekEpidemiologicznych. • Informator PielęgniarkaEpidemiologiczna, BiuletynStowarzyszeniaHigienyLecznictwa

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	Punkty ECTS dla poszczególnych form zajęć
Udział w wykładach	**30**	**1**
Samokształcenie	**15**	
Studiowanie literatury	**10**	
Przygotowanie do zaliczenia	**5**	
Udział w zaliczeniu	**1**	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	**61**	
Punkty ECTS za przedmiot	**1**	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
CW36	Student nie zna i nie rozumie pojęcia zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ich szerzenia	Student zna i rozumie pojęcie zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ich szerzenia		
CW37	Student nie zna i nie rozumie sposobów kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych.	Student zna i rozumie sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych		
CW38	Student nie zna i nie rozumie mechanizmów i sposobów postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i	Student zna i rozumie mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego		

	zakażeniu miejsca operowanego.			
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
CU48	Student nie potrafi wdrażać standardów postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym.	Student potrafi wdrażać standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym.		
CU49	Student nie potrafi stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami	Student potrafi stosować środkki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu**

	osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie ocenyzaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
KS4	Student nie zna zasad ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.	Student zna zasady ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.		
KS5	Student nie uważa za zasadne zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	Student uzaje za zasadne zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.		
KS6	Student nie przewiduje i nie uwzględnia czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	Student przewiduje i uwzględniania czynniki wpływające na reakcje własne i pacjenta		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Systemy informacji w ochronie zdrowia**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: III** **Semestr studiów: VI**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**1**
Cele przedmiotu	Zapoznanie studentów z teorią systemów informacyjnych, ich strukturą oraz technicznymi aspektami funkcjonowania. Zapoznanie studentów z obowiązującymi zasadami kontraktowania i rozliczania umów z NFZ oraz związanymi z tym systemami informatycznymi. Opanowanie przez studentów praktycznej umiejętności obsługi wybranych systemów informatycznych. Opanowanie umiejętności wyszukiwania aktualnie obowiązujących przepisów dotyczących ochrony zdrowia oraz elektronicznej dokumentacji medycznej.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Umiejętność obsługi komputera
Symbol odniesienia do efektów uczenia się dla kierunku studiów	**Opis efektów uczenia się**
Wiedza: **W zakresie wiedzy student zna i rozumie:**	
CW39	zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania;
Umiejętności: **W zakresie umiejętności student potrafi:**	
CU50	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemu informacyjnego z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych; C.U51. posługiwać się w praktyce dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz prawa ochrony własności intelektualnej;

CU51	posługiwać się w praktyce dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz prawa ochrony własności intelektualnej;
Kompetencje społeczne: **W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:**	
KS4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
KS5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
Treści programowe	
Forma zajęć	
Wykład	1. RelacyjneBazyDanych–modelbazdanychwykorzystywanypowszechniewewspółczesnychsystemachinformatycznych. 2. Genezasystemówinformacyjnych. 3. Definicjezwiązane z informatykąmedycznąorazmagazynowaniem i obróbkądanychmedycznych. System SZOI - geneza, zadania. 4. Elementypotencjałuświadczeniodawcy. 5. Współpraca z NFZ. 6. Informatycznewspomaganieprocesurozliczaniaumów, sprawozdawczość, raportstatystyczny, listadeklaracji, żądanierozliczenia, rachunekrefundacyjny, kolejkaoczekujących. 7. Zasobysłownikowe w informatycemedycznej. 8. Tworzenie i obsługarelacyjnychbazdanych na przykładzie MS ACCESS. 9. Tworzenie i obsługaSystemuZarządzaniaBaząDanych na przykładzie MS ACCESS. 10. PodstawowyProgramŚwiadczeniodawcy KS-PPS. (konfiguracjazasobów). 11. PodstawowyProgramŚwiadczeniodawcy KS-PPS. (obsługadeklaracji). 12. PodstawowyProgramŚwiadczeniodawcy KS-PPS. (obsługausługmedycznych). 13. PodstawowyProgramŚwiadczeniodawcy KS-PPS. (rozliczanieumów z NFZ, kolejkioczekujących). 14. PodstawowyProgramŚwiadczeniodawcy KS-PPS. (harmonogramy i obsługawizyt, wystawianierecept). 15. Informatycznewspomaganieprocesukontraktowaniaumów z NFZ. SZOI –profilświadczeniodawcy, Elektronicznaprzeglądarkapostępowań, SWD-KO –tworzenieoferty. Suma godzin – **15**
Samokształcenie	1. Wyszukiwanieistotnychinformacji w globalnejsieciinformatycznej Internet (StronaMinisterstwaZdrowia, Stronycentrali NFZ orazoddziałówregionalnych, Inne pomocnestronyinternetowe) Suma godzin – **15**
Metody dydaktyczne	wykłady: wykład z prezentacją multimedialną

Narzędzia dydaktyczne	Pracownia - rzutnik multimedialny, stanowiska komputerowe wraz z dedykowanym oprogramowaniem, instrukcje w formie papierowej
Sposoby oceny **(F - formująca,** **P - podsumowująca)**	**Ocena formująca-** na początkowych zajęciach prowadzący ocenia stan wiedzy studentów celem dostosowania programu do poziomu studentów celem uzyskania założonych efektów kształcenia. W trakcie zajęć prowadzący na bieżąco ocenia stopień przyswajania i zrozumienia prezentowanych zagadnień przez studentów a także umiejętność praktycznego skorzystania przez studentów z prezentowanych informacji. **Ocena podsumowująca-** zaliczenie z oceną. Warunkiem uzyskania końcowej oceny jest systematyczny udział w zajęciach. Końcowa ocena ustalona zostaje na podstawie ocen cząstkowych uzyskanych w ramach aktywności na zajęciach oraz końcowej wypowiedzi ustnej na 2 pytania wylosowane z wykazu pytań przygotowanych przez prowadzącego. Samokształcenie: praca pisemna przygotowana przez studenta na podane przez prowadzącego tematy i wg. wskazanych kryteriów .
Literatura	
Podstawowa	• Tadeusiewicz R. InformatykaMedyczna. UniwersytetMarii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2011 • System SZOI. NFZ
Uzupełniająca	• Centrum SystemówInformacyjnychOchronyZdrowia. https://csioz.gov.pl/ • Olszak C.M, Batko K. KatedraInformatykiEkonomicznejWydziałEkonomiiUniwersytetEkonomiczny w KatowicachSzpitalnesystemyinformatyczne w zarządzaniuprocesowymorganizacjąmedyczną. Roczniki • KolegiumAnalizEkonomicznych. 2013,

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	Punkty ECTS dla poszczególnych form zajęć
Udział w wykładach	**15**	**1**
Udział w ćwiczeniach	**0**	
Samokształcenie	**15**	
Przygotowanie do zaliczenia	**5**	
Udział w zaliczeniu	**1**	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	**36**	
Punkty ECTS za przedmiot	**1**	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
CW39	Nie zna zasad budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów tele-informatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania	Student zna zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów tele-informatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania		
CW37	Student nie zna i nie rozumie sposobów kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych.	Student zna i rozumie sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych		
CW38	Student nie zna i nie rozumie mechanizmów i sposobów postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc,	Student zna i rozumie mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego		

	zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego.			
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
CU50	Student nie potrafi interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemu informacyjnego z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych.	Student potrafi interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemu informacyjnego z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych.		
CU51	Student nie potrafi posługiwać się w praktyce dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz prawa ochrony własności intelektualnej.	Student potrafi posługiwać się w praktyce dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz prawa ochrony własności intelektualnej.		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie ocenyzaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
KS4	Student nie zna zasad ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.	Student zna zasady ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.		
KS5	Student nie uważa za zasadne zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	Student uzaje za zasadne zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Przedmiot do wyboru – Język migowy**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: I** **Semestr studiów: II**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS	**1**
Cele przedmiotu	-zdobycie umiejętności sprawnego porozumiewania się z osobami niesłyszącymi i słabo słyszącymi -zdobycie wiedzy na temat posługiwania się językiem migowym, -znajomość zasad informowania osoby z uszkodzeniem słychu o proponowanych i podejmowanych działaniach medycznych, -zdobycie umiejętności odpowiedniego doboru metod i sposobów komunikacji z osobami niesłyszącymi, -zdobycie wiedzy na temat dostępnych środków wspomagających odbiór dźwięku
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Brak
Symbol odniesienia do efektów uczenia się dla kierunku studiów	**Opis efektów uczenia się**
Wiedza: **W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**	
CW41	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne, w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta;
CW42	zasady komunikowania się z pacjentem niesłyszącym;
Umiejętności: **W zakresie umiejętności student potrafi:**	
CU52	posługiwać się znakami języka migowego i innymi sposobami oraz środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem z uszkodzeniem słuchu;
Kompetencje społeczne: **W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:**	

KS4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
KS5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;

Forma zajęć	**Treści programowe**
Wykład	1. Dyscyplinynaukowezajmującesięproblemamiosób z uszkodzeniamisłuchu (otolaryngologia, audiologia, audiofonologia, logopedia, psychologia, surgopedagogika). 2. Podstawowepojęciadotyczące uszkodzeńsłuchu i terminyużywane do ich określenia (pole słuchoweczłowieka, słuchfizyczny, słuchfonematyczny, dźwięk, prógsłyszalności) 3. Definicjaosoby z uszkodzonymsłuchem. Osobyniesłyszące w odbiorzespołecznym. Typologiaosób z uszkodzonymsłuchem: funkcjonalniesłyszący, niedosłyszący, słabosłyszący, funkcjonalnieniesłyszący. 4. Przyczyny i biologicznekonsekwencjeuszkodzeniasłuchu (grupyryzykaaudiologicznego). Kryteriapodziałuuszkodzeńsłuchu. KlasyfikacjauszkodzeńsłuchuwedługMiędzynarodowegoBiuraAudiofonologii (BIAP).. 5. Uszkodzeniasłuchu a rozwójmowy. Rozwójczynnościsłuchowychdziecka a rozwójczynnościjęzykowych.. Skala rozwojusłuchu i mowy w 1 r.ż. dzieckawg Ruth Griffiths. . Suma godzin - **10**
Ćwiczenia	1. Sposoby i środkikomunikowaniasięosób z uszkodzeniemsłuchu w środowiskuspołecznym i medycznym: metodyjednojęzykowe, metodydwujęzykowe, komunikacjatotalna. 2. Geneza i definicjajęzykamigowego. Językmigowy w wychowaniudzieci i osób z uszkodzeniemsłuchu. 3. Daktylografia i alfabetpalcowy. Językmigowy i systemjęzykowo – migowy. Językmigowy w zakresieterminologiimedycznej. 4. Metodywychowaniajęzykowegoosób z uszkodzeniemsłuchu: metodyoralne, metodyaudytywno-werbalne, metodynauczaniaumiejętnościodczytywania z ust. Zasadydoborumetodwychowaniajęzykowego do potrzeb i możliwościosoby z uszkodzeniemsłuchu. 5. KoncepcjaCued Speech. Fonogesty i ich zastosowanie w rehabilitacji i kształceniujęzyka.. 6. Zasadykomunikacjipersonelumedycznego z pacjentkąniesłyszącą. Zbieraniedanych o pacjentce. Informowaniepacjenta o postępowaniudiagnostycznym. Podstawowezabiegipielęgnacyjne.. Suma godzin - **15**
Samokształcenie	Studiowanieliteraturyprzedmiotu Suma godzin - **15**
Metody dydaktyczne	wykład, pokaz, instruktaż, pracawłasna- samokształcenie, konsultacje u prowadzącegozajęcia
Narzędzia dydaktyczne	projektor multimedialny, plansze ze znakami film,

Sposoby oceny **(F - formująca,** **P - podsumowująca)**	Warunkiuzyskaniazaliczeniaprzedmiotu: F.1.- Odpowiedzistudentów na zadawaneprzezprowadzącegopytania P1. Obecność na zajęciach P2. Praca, w formiedialogu, na 1 stronęformatu A 4. W przypadkuniepełnejirealizacjitematu w tekściewarunkiemzaliczeniabędzieuzupełnienieprac w formiewypowiedziustnej. P3. Zaprezentowanieumiejętniściprzekazaniainformacji w jezykumigowym
Literatura	
Podstawowa	• Rzeźniczak D. Podręcznik do naukijęzykamigowego. Wyd. Poltex 2016 • Włodarczyk A.: Głuchypacjent – wyzwania i potrzeby; wyd. PsychoskokKonin 2018 • Hendzel J.K. : Słownikpolskiegojęzykamiganego. Wydawnictwo „Rakiel”, Olsztyn 2000
Uzupełniająca	• Janciauskaiti R.: Powiedzto w mig. Wyd. DwieSiostry Warszawa 2019

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	Punkty ECTS dla poszczególnych form zajęć
Udział w wykładach	**10**	**0,5**
Ćwiczenia	**15**	**0,5**
Przygotowanie do zaliczenia	**15**	
Studiowanie literatury	**5**	
Przygotowanie do zaliczenia	**5**	
Udział w zaliczeniu	1	
Samokształcenie	**15**	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	**51**	
Punkty ECTS za przedmiot	**1**	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
CW39	Nie zna zasad budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów tele-informatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania	Student zna zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów tele-informatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania		
CW37	Student nie zna i nie rozumie sposobów kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych.	Student zna i rozumie sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych		
CW38	Student nie zna i nie rozumie mechanizmów i sposobów postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego.	Student zna i rozumie mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego		

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
CU50	Student nie potrafi interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemu informacyjnego z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych.	Student potrafi interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemu informacyjnego z wykorzystaniem zaawansowanych metod itechnologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych.		
CU51	Student nie potrafi posługiwać się w praktyce dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz prawa ochrony własności intelektualnej.	Student potrafi posługiwać się w praktyce dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz prawa ochrony własności intelektualnej.		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie ocenyzaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
KS4	Student nie zna zasad ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.	Student zna zasady ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.		
KS5	Student nie uważa za zasadne zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	Student uzaje za zasadne zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: I** **Semestr studiów: II**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**1**
Cel przedmiotu	1. Przyswojeniesobieprzezstudentówwiedzy z zakresuwspółpracy w zakładachudzielającychświadczeńmedycznych 2. Zaznajomieniestudentówzespecyfikądziałań z zakresuwspółpracy w zakładachopiekizdrowotnej 3. Przygotowaniestudenta do aktywnegowłączeniasię do pracy w zespoleterapeutycznym 4.Wyrobienie u pielęgniarkiumiejętnościwspółpracyprzykażdympodejmowanymdziałaniu, czylizewspółpracownikami, z chorym, z rodziną,
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zna podstawowe zagadnienia dotyczące organizacji pracy pielęgniarskiej. Potrafi organizować pracę własną i pracę w zespole.
Symbol odniesienia do efektów uczenia się dla kierunku studiów;	**Opis efektów uczenia się**
Wiedza: **W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**	
CW43	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu;
CW44	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy;
CW45	rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety;
CW46	proces podejmowania decyzji w zespole;
CW47	metody samooceny pracy zespołu;
CW48	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole.
Umiejętności: **W zakresie umiejętności absolwent potrafi:**	
CU53	analizować korzyści wynikające z pracy zespołowej;

CU54	korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu;
CU55	wskazywać sposoby rozwiązywania problemów członków zespołu;
CU56	planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy;
CU57	identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej.
Kompetencjespołeczne: **W zakresiekompetencjispołecznychabsolwentjestgotów do:**	
KS4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
KS5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
Treści programowe	
Forma zajęć: wykład	1. Zespółjakowyspecjalizowanagrupazadaniowa, typyzespołów 2. Etapytworzeniazespołóworazcyklżyciazespołu Suma godzin- **10**
Ćwieczenia	1. Rolezespołowe i zagrożeniapracyzespołowej 2. Znaczeniemotywowaniadlaefektywnościpracyzespołu. 3. Metodyocenypracyzespołu 4. Konflikt jakozagrożeniepacyzespołowej Suma godzin- **15**
Forma zajęć: samokształcenie	1. Proceskomunikowania w zespole, style komunikowania. 2. Zagrożenia w pracyzespołowej 3. Rola lidera w pracyzespołowej 4. Rodzajemotywacji w zespolepracowniczym. Suma godzin- **15**
Metody dydaktyczne	Wykład: informacyjny/konwencjonalny/problemowy/ konwersatoryjny Pogadanka Dyskusja Studium indywidualnego przypadku/przykłady Metoda symulacyjna, problemowa

Narzędzia dydaktyczne	Laptop i rzutnik multimedialny Prezentacje multimedialne
Sposoby oceny (F- formująca, P-podsumowująca)	Formułująca: F 1. Odpowiedzi studentów na zadawane przez prowadzącego pytania F 2. Swobodne wypowiedzi studentów Podsumowująca: P 1. Praca zaliczeniowa (z samokształcenia) przeprowadzona w formie pisemnej (opracowanie prezentacji multimedialnej na wskazany przez wykładowcę temat) – praca indywidualna lub w grupach 5 osobowych* wielkość grupy uzależniona od liczby studentów (grupy do 100 studentów – grupy 5 osobowe; powyżej 100 studentów – grupy 7 osobowe). P 2. Zaliczenie końcowe z oceną (test przeprowadzony w formie pisemnej) –
Literatura	
Podstawowa	• Ksykiewicz-Dorota A. (red): Zarządzanie w pielęgniarstwie. PZWL WydawnictwoLekarskie. Warszawa 2022 • Tomczak M., Krawczyk-Bryłka B. (red.): Zarządzaniezasobamiludzkimi. WydawnictwoDifini, 2022
Uzupełniająca	• Krajewska – Kułak E., Kwiatkowska A., Panek W.: Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie. PZWL Wydawnictwo Lekarskie. Warszawa 2022 • Król H., Ludwiczyński A.: Zarządzanie zasobami ludzkimi. Tworzenie kapitału ludzkiego organizacji. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa 2022 • Rycki W. Griffin: Podstawy zarządzania organizacjami. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa 2022

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	**Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności**	**Punkty ECTS dla poszczególnych form zajęć**
Udział w wykładach	**10**	**0,5**
Udział w ćwiczeniach	**15**	**0,5**
Samokształcenie	**15**	
Studiowanie literatury	**10**	
Przygotowanie do zaliczenia	**5**	
Udział w zaliczeniu	**1**	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	**56**	
Punkty ECTS za przedmiot	**1**	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
CW43	Student nie posiada wiedzy dotyczącej priorytetów pracy zespołowej i czynników wpływających na efektywność pracy zespołu.	Student posiada wiedzę o zaawanasowanym stopniu z dopuszczalnymi nieścisłościami na temat priorytetów pracy zespołowej i czynników wpływających na efektywność pracy zespołu.		
CW44	Student nie posiada wiedzy z zakresu znaczenia motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy.	Student posiada wiedzę o zaawanasowanym stopniu z dopuszczalnymi nieścisłościami na temat znaczenia motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy.		
CW45	Student nie posiada wiedzy dotyczącej roli przywództwa i stylów zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wad i zalet.	Student posiada wiedzę o zaawanasowanym stopniu z dopuszczalnymi nieścisłościami prezentuje zagadnienia dotyczące procesu podejmowania decyzji w zespole.		
CW46	Student nie posiada wiedzy dotyczącej procesu podejmowania decyzji w zespole	Student posiada wiedzę dotyczącą procesu podejmowania decyzji w zespole.		

CW47	Student nie posiada wiedzy dotyczącej metod samooceny pracy zespołu	Student posiada wiedzę dotyczącą metod samooceny pracy zespołu.		
CW48	Student nie posiada wiedzy na temat czynników zakłócających pracę zespołową i metod rozwiązywania konfliktów w zespole	Student posiada wiedzę na temat czynników zakłócających pracę zespołową i metod rozwiązywania konfliktów w zespole.		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
CU53	Student nie potrafanalizować korzyści wynikające z pracy zespołowej.	Student nie potrafanalizować korzyści wynikające z pracy zespołowej.		
CU54	Student nie potrafi korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu.	Student potrafi korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu.		
CU55	Student nie potrafi wskazać sposobów rozwiązywania problemów członków zespołu.	Student potrafi wskazać sposoby rozwiązywania problemów członków zespołu.		

CU56	Student nie potrafi planować pracy zespołu i motywować członków zespołu do pracy.	Student potrafi planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy.
CU57	Student nie potrafi identyfikować czynników zakłócających pracę zespołu i wskazywać sposobów zwiększenia efektywności w pracy zespołowej.	Student potrafi identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie ocenyzaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
KS4	Student nie zna zasad ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.	Student zna zasady ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.		

MODUŁ D – NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: II** **Semestr studiów: III**
Studia	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**13**
Cel przedmiotu	Kształtowanie umiejętności rozpoznawania potrzeb chorego w sferze bio- psycho-społecznej z uwzględnieniem sfery kulturowej i duchowej. Nauczenie działania pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie edukacji zdrowotnej, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji chorych internistycznych. Wykształcenie u studentów umiejętności wykorzystania wiedzy klinicznej w formułowaniu diagnozy pielęgniarskiej, ustalania celów i planu opieki pielęgniarskiej u pacjentów z chorobami: układu krążenia, serca, naczyń krwionośnych, układu oddechowego, układu pokarmowego, wątroby, trzustki, układu moczowego, układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi. Kształtowanie umiejętności edukacji zdrowotnej pacjentów z chorobami internistycznym.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Student posiada zakres wiadomości, umiejętności, kompetencje z przedmiotów realizujących treści podstawowe (anatomia, fizjologia, patologia, farmakologia) i wybranych treści kierunkowych (podstawy pielęgniarstwa, filozofia i etyka zawodu pielęgniarki, promocja zdrowia).
Symbol **odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku**	**Opis efektów kształcenia**

studiów;/	
Wiedza: **W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**	
D.W 1 **Wykład/** **Samokształcenie**	Czynnikiryzyka i zagrożeniazdrowotne u pacjentów w różnymwieku;
D.W 2 **Wykład/** **Samokształcenie/Symulac jaMedyczna**	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach;
D.W 3 **Wykład/** **Samokształcenie**	Zasadydiagnozowania i planowaniaopiekinadpacjentem w pielęgniarstwieinternistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnejopiecemedycznej, opiecepaliatywnej, opiecedługoterminowej;
D.W 4 **Wykład/** **Samokształcenie**	Rodzajebadańdiagnostycznych i zasady ich zlecania;
D.W 5 **Wykład/** **Samokształcenie**	Zasadyprzygotowaniapacjenta w różnymwieku i staniezdrowia do badańorazzabiegówdiagnostycznych, a takżezasadyopieki w trakcieorazpotychbadaniach i zabiegach;
D.W 6 **Wykład/** **Samokształcenie**	Właściwościgrupleków i ich działanie na układy i narządypacjenta w różnychchorobach w zależnościodwieku i stanuzdrowia, z uwzględnieniemdziałańniepożądanych, interakcji z innymilekami i drógpodania;
D.W 7 **Wykład/** **Samokształcenie**	standardy i procedurypielęgniarskiestosowane w opiecenadpacjentem w różnymwieku i staniezdrowia;
D.W 8 **Wykład/** **Samokształcenie**	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;
D.W 9 **Wykład/** **Samokształcenie**	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);

D.W 10 **Wykład/** **Samokształcenie**	Zasadyorganizacjiopiekispecjalistycznej (geriatrycznej, intensywnejopiekimedycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowejoraz na blokuoperacyjnym);
Umiejętności: **W zakresie umiejętności absolwent potrafi:**	
D.U 1 **Zajęcia praktyczne/** **Symulacja medyczna/** **Praktykizawodowe**	Gromadzićinformacje, formułowaćdiagnozępielęgniarską, ustalaćcele i plan opiekipielęgniarskiej, wdrażaćinterwencjepielęgniarskieorazdokonywaćewaluacjiopiekipielęgniarskiej;
D.U 2 **Zajęcia praktyczne/** **Symulacja medyczna/** **Praktykizawodowe**	Prowadzićporadnictwo w zakresiesamoopiekipacjentów w różnymwieku i staniezdrowiadotyczącewadrozwojowych, chorób i uzależnień;
D.U 3 **Zajęcia praktyczne/** **Symulacja medyczna/** **Praktykizawodowe**	Prowadzićprofilaktykępowikłańwystępujących w przebieguchorób;
D.U 4 **Zajęcia praktyczne/** **Praktykizawodowe**	Organizowaćizolacjępacjentów z chorobązakaźną w miejscachpublicznych i w warunkachdomowych;
D. U 8 **Zajęcia praktyczne/** **Symulacja medyczna/** **Praktyki zawodowe**	Rozpoznać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych
D. U 9 **Zajęcia praktyczne/** **Symulacja medyczna/** **Praktyki zawodowe**	Doraźnie podawać tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii
D. U 10 **Zajęcia praktyczne/** **Symulacja medyczna/**	Wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznać zaburzenia zagrażające życiu;

Praktyki zawodowe	
D. U 11 **Zajęcia praktyczne/** **Praktykizawodowe**	Modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótko działającej;
D. U12 **Zajęcia praktyczne/** **Praktykizawodowe**	Przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;
D. U13 **Zajęcia praktyczne/** **Symulacja medyczna/** **Praktykizawodowe**	Wystawiaćskierowania na wykonanieokreślonychbadańdiagnostycznych;
D. U14. **Zajęcia praktyczne/** **Symulacja medyczna/** **Praktykizawodowe**	Przygotowywaćzapisy form recepturowychsubstancjileczniczych w ramachkontynuacjileczenia;
D. U 15 **Zajęcia praktyczne/** **Symulacja medyczna/** **Praktykizawodowe**	Dokumentowaćsytuacjęzdrowotnąpacjenta, dynamikęjejzmian i realizowanąopiekępielęgniarską, z uwzględnieniemnarzędziinformatycznych do gromadzeniadanych;
D. U 16 **Zajęcia praktyczne/** **Symulacja medyczna/** **Praktykizawodowe**	Uczyćpacjenta i jegoopiekunadoboruorazużytkowaniasprzętupielęgnacyjno-rehabilitacyjnego iwyrobówmedycznych;
D.U 18 **Zajęciapraktyczne/** **Symulacjamedyczna/** **Praktykizawodowe**	Rozpoznawaćpowikłanialeczeniafarmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;
D.U 20 **Zajęcia praktyczne/** **Symulacja medyczna/** **Praktykizawodowe**	Prowadzić rozmowę terapeutyczną
D. U 23 **Zajęcia praktyczne/**	Asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;

Praktyki zawodowe	
D. U 25 **Zajęcia praktyczne/** **Praktyki zawodowe**	Postępować zgodnie z procedurą z ciałem pacjenta zmarłego;
D. U 26 **Zajęcia praktyczne/** **Symulacja medyczna/** **Praktyki zawodowe**	Przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;
Kompetencje społeczne: **W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:**	
K. S 1 **Wykład/** **Zajęcia praktyczne/** **Symulacja medyczna/** **Praktyki zawodowe/** **Samokształcenie**	Kierowaniasiędobrempacjenta, poszanowaniagodności i autonomiiosóbpowierzonychopiece, okazywaniazrozumieniadlaróżnicświatopoglądowych i kulturowychorazempatii w relacji z pacjentem i jegorodziną;
K. S 2 **Wykład/** **Zajęcia praktyczne/** **Symulacja medyczna/** **Praktyki zawodowe/** **Samokształcenie**	Przestrzeganiaprawpacjenta i zachowywania w tajemnicyinformacjizwiązanych z pacjentem;
K. S 3 **Wykład/** **Zajęcia praktyczne/** **Symulacja medyczna/** **Praktyki zawodowe/** **Samokształcenie**	Samodzielnego i rzetelnegowykonywaniazawoduzgodnie z zasadamietyki, w tymprzestrzeganiawartości i powinnościmoralnych w opiecenadpacjentem;
K. S 4 **Wykład/** **Zajęcia praktyczne/**	Ponoszeniaodpowiedzialnościzawykonywaneczynnościzawodowe;

Symulacja medyczna/ Praktyki zawodowe/ Samokształcenie	
K. S 5 Wykład/ Zajęcia praktyczne/ Symulacja medyczna/ Praktyki zawodowe/ Samokształcenie	Zasięganiaopiniiekspertów w przypadkutrudności z samodzielnymrozwiązaniemproblemu;
K. S 6 Wykład/ Zajęcia praktyczne/ Symulacja medyczna/ Praktyki zawodowe/ Samokształcenie	Przewidywania i uwzględnianiaczynnikówwpływających na reakcjewłasne i pacjenta;
Treści programowe	

Forma zajęć : **wykład**	**Klinika Choroby wewnętrzne** 1. Choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy (etiopatogeneza, objawy, leczenie).Choroba refleksowa przełyku . 2. Przewlekłe zapalenie i marskość wątroby. 3. Ostre i przewlekłe zapalenie trzustki i nieswoiste zapalenie jelit. 4. Cukrzyca typu 1i 2–symptomatologia, diagnostyka zasady leczenia insuliną i lekami doustnymi, kryteria wyrównania, 5. Schorzenia tarczycy –choroba Grawer-Basedowa-symptomatologia diagnostyka i leczenie. 6. Funkcja układu krążenia i mechanizmy kompensacyjne. Objawy chorób układu krążenia ocena objawów groźnych dla życia. 7. Obrzęk płuc i wstrząs kardiogenny-przyczyny, objawy, zasady postępowania i udzielania pierwszej pomocy. 8. Symptomatologia i rozpoznawanie chorób układu oddechowego. 9. Przewlekła choroba obturacyjna płuc, astma oskrzelowa. 10. Zapalenie płuc opłucnej, gruźlica, rak , niewydolność oddechowa i zatorowość. 11. Reumatoidalne zapalenie stawów. 12. Układowe choroby tkanki łącznej (kolagenozy). Reumatyzm tkanek miękkich. 13. Choroby układu czerwono-krwinkowego -niedokrwistość. 14. Choroby układu biało-krwinkowego-leuko-i limfocytozy odczynowe, limfo i mieloproliferacje. 15. Infekcje dróg moczowych. 16. Przewlekła i ostra niewydolność nerek. 17. Rodzaje i zasady zlecania badań diagnostycznych Suma godzin –**25**

	Wykład pielęgniarstwo internistyczne 1. Problemy pacjentów z chorobami narządów wewnętrznych zależne od charakteru i przebiegu procesu chorobowego. 2. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z chorobą niedokrwienną serca. 3. Diagnoza pielęgniarska i procedury rozwiązywania problemów opiekuńczych chorych z przewlekłą niewydolnością krążenia. 4. Zadania pielęgniarski wobec chorego z astmą oskrzelową, obturacyjna chorobą płuc i przewlekłą niewydolnością oddechową. 5. Zadania pielęgniarki wobec pacjenta z chorobą wrzodową żołądka i dwunastnicy oraz z marskością wątroby. 6. Postępowanie pielęgniarskie wobec chorego z zapaleniem pęcherzyka i dróg żółciowych. 7. Problemy pielęgnacyjne pacjentów z nadczynnością i niedoczynnością tarczycy. 8. Diagnoza pielęgniarska i procedury rozwiązywania problemów opiekuńczych chorych cukrzycą typu I i II, rola pielęgniarki w realizacji leczenia i edukacji pacjenta. 9. Diagnoza pielęgniarska i procedury rozwiązywania problemów opiekuńczych chorych z zapaleniem układu moczowego i przewlekłą niewydolnością nerek. 10. Diagnoza pielęgniarska i procedury rozwiązywania problemów opiekuńczych chorych z białaczką i niedokrwistością 11. Zadania pielęgniarki wobec z reumatoidalnym zapaleniem stawów i osteoporozą. Suma godzin –**50**
Zajęcia praktyczne ANSG zapewnia studentom realizacje zajęć praktycznych z przedmiotu w :Tomaszowskie Centrum Zdrowia sp. zoo., ul. Jana Pawła II 35 Oddział Chorób Wew.	1. Charakterystyka oddziału internistycznego -zadania pielęgniarki internistycznej. 2. Ostre zespoły wieńcowe -problemy opiekuńcze pacjentów–sposoby ich rozwiązywania. 3. Edukacja zdrowotna pacjenta z chorobą niedokrwienną serca i nadciśnieniem tętniczym. 4. Problemy pielęgnacyjne pacjentów z astmą oskrzelową i chorobą zapalną układu oddechowego. Udział pielęgniarki internistycznej w fizjoterapii układu oddechowego. 6. Pielęgnowanie pacjenta z chorobą wrzodową żołądka lub dwunastnicy. 7. Pielęgnacja chorego z marskością wątroby oraz udział pielęgniarki w leczeniu dietetycznym, obarczającym. 8. Udział pielęgniarki w diagnozowaniu chorych z chorobami nerek oraz planowanie opieki i edukacji w zakresie samoopieki. 9. Wieloaspektowość opieki pielęgniarskiej pacjenta leczonego z powodu białaczki. 10. Pielęgnowanie pacjenta z niedokrwistością . 11. Rozpoznanie, kontrola i leczenie cukrzycy –zadania pielęgniarki. 12. Zadania pielęgniarki wobec pacjenta z nadczynnością i niedoczynnością tarczycy. 13. Opieka pielęgniarska wobec pacjenta z RZS i osteoporozą. 14. Choroby nowotworowe –profilaktyka–rola pielęgniarki. Suma godzin – **120**(115+5 MCSM) **Praktyki zawodowe** 1. Charakterystyka oddziału internistycznego -zadania pielęgniarki internistycznej.

Praktyki zawodowe ANSG zapewnia studentom realizacje PZ z przedmiotu w: Tomaszowskie Centrum Zdrowia sp. zoo., ul. Jana Pawła II 35 Oddział Chorób Wew.**lub** lub student wybiera sam placówkę spełniającą kryteria wskazane przez ANSG w wykazie miejsc realizacji kształcenia praktycznego (zał. nr 1d do Regulaminu praktyk)	2. Ostre zespoły wieńcowe -problemy opiekuńcze pacjentów–sposoby ich rozwiązywania. 3. Edukacja zdrowotna pacjenta z chorobą niedokrwienną serca i nadciśnieniem tętniczym. 4. Problemy pielęgnacyjne pacjentów z astmą oskrzelową i chorobą zapalną układu oddechowego. Udział pielęgniarki internistycznej w fizjoterapii układu oddechowego. 6. Pielęgnowanie pacjenta z chorobą wrzodową żołądka lub dwunastnicy. 7. Pielęgnacja chorego z marskością wątroby oraz udział pielęgniarki w leczeniu dietetycznym, obarczającym. 8. Udział pielęgniarki w diagnozowaniu chorych z chorobami nerek oraz planowanie opieki i edukacji w zakresie samoopieki. 9. Wieloaspektowość opieki pielęgniarskiej pacjenta leczonego z powodu białaczki. 10. Pielęgnowanie pacjenta z niedokrwistością . 11. Rozpoznanie, kontrola i leczenie cukrzycy –zadania pielęgniarki. 12. Zadania pielęgniarki wobec pacjenta z nadczynnością i niedoczynnością tarczycy. 13. Opieka pielęgniarska wobec pacjenta z RZS i osteoporozą. 14. Choroby nowotworowe –profilaktyka–rola pielęgniarki. Suma godzin **- 160**
Samokształcenie	Praca na jeden z wybranych tematów: 1. Udziałpielęgniarki w opiecenadchorym z chorobąniedokrwiennąserca. 2. Rola pielęgniarki w przygotowaniupacjenta z nadciśnieniemtętniczym do samoopieki. 3. Zadaniapielęgniarki w opiecenadpacjentem z niewydolnościąserca. 4. Zadaniapielęgniarkiwobecpacjentapoprzebytymzawalemięśniasercowego 5. Postępowaniepielęgniarskiewobecpacjenta z zapaleniempłuc. 6. Zadaniapielęgniarki w opiecenadchorym z astmąoskrzelową. 7. Zadaniapielęgniarki w opiecenadchorym z gruźlicą 8. Problemyopiekuńcze i sposoby ich rozwiązywania u pacjentów z przewlekłąobturacyjnąchorobąpłuc. 9. Rola pielęgniarki w przygotowaniupacjenta z cukrzycą do samoopieki. 10.Kierunkiopiekipielęgniarskiejwobecpacjentów z reumatoidalnymzapaleniemstawów. 11.Zadaniapielęgniarki w opiecenadchorym z ZZSK 12.Problemyopiekuńczepacjentów z chorobąwrzodowążołądka i dwunastnicy. 13.Zadaniapielęgniarkiwobecpacjenta z wrzodziejącymzapaleniemjelitagrubego. 14.Zadaniapielęgniarkiwobecpacjenta z ChorobaLeśniowskiego - Crohna. 15.Problemypielęgnacyjnepacjentów z przewlekłymzapalenietrzustki.

	16.Zadaniapielęgniarkiwobecchoregozestanemzapalnymdrógmoczowych. 17.Udziałpielęgniarki w przygotowaniupacjenta do samoopieki z przewlekłąniewydolnościnerek. 18.Zadani a pielęgniarki w opiecenadpacjentem z niedokrwistością 19.Rozpoznawanieproblemówpielęgnacyjnychpacjentów z i niedoczynnościątarczycy 20.Zadaniapielęgniarki w farmakoterapii i leczeniudietetycznymchorych na cukrzycę 21.Zaganiapielęgniarki w opiecenadpacjentem z białaczką 22.Zakreszadańpielęgniarki w opiecenadpacjentem z zaburzeniamirytmuserca - tachyarytmie 23.Zakreszadańpielęgniarki w opiecenadpacjentem z zaburzeniamirytmuserca - bradyarytmie Suma godzin **- 25**
Metody dydaktyczne	Wykłady - metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie. Zajęcia praktyczne –metody aktywizujące: studium przypadku w warunkach naturalnych, metody praktyczne: instruktaż, pokaz, seminarium, symulacja medyczna. Praktyki zawodowe – metody praktyczne: instruktaż, pokaz, seminarium.
Narzędzia dydaktyczne	laptop i rzutnikmultimedialny prezentacjemultimedialne trenażery fantomy wyposażenie MCSM wgpotrzeb

Sposoby oceny **(F- formująca,** **P- podsumowująca)**	F 1. Odpowiedzistudentów na zadawaneprzezprowadzącegopytania F 2. Swobodnewypowiedzistudentów P 1. Pracapisemnazaliczeniowa- z samokształcenia P 2. Zaliczenie końcowe z oceną w formie odpowiedzi ustnej studenta na wylosowane zagadnienia przygotowane przez prowadzącego lub test jednokrotnego wyboru + pytania otwarte (do wyboru przez prowadzącego) **Zajęciapraktyczne**: -obecność na zajęciachpraktycznych, -przygotowanie do ocenypisemnejwersjiPrzewodnika do gromadzeniadanych o pacjencie z procesempielęgnowaniawybranegochorego, -zaliczeniezajęćprzezprowadzącego z wpisem do Dzienniczkaumiejętności, **Praktyki zawodowe**: -obecność na praktykach zawodowych, -przygotowanie do oceny pisemnej wersji Przewodnika do gromadzenia danych o pacjencie z procesem pielęgnowania wybranego chorego, -ocena przez opiekuna z przebiegu trwania praktyk zawodowych podsumowana wpisem do Dzienniczka umiejętności.
Literatura	
podstawowa	• Duda-Król W., Wełnicki M., Mamcarz A. Choroby wewnętrzne: przypadki kliniczne Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2019 • Oliver A. Leach, Gijs I. van Boxel. (red. nauk. Kokot F. ; tł. z jęz. ang. 4. wyd. Wencka B. oraz Czupryniak A., Franek E., Kokot F., Kuczera M., Nowicki M.). Choroby wewnętrzne. Wydawnictwo Urban & Partner , Wrocław 2016 • Talarska D., Zozulińska-Ziółkiewicz D., Pielęgniarstwo internistyczne. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2017
uzupełniająca	• Jurkowska G., Ładoga K.: Pielęgniarstwo internistyczne, PZWL Warszawa 2021

czasopisma	• Magazyn Pielęgniarki i Położnej, • Pielęgniarstwo XXI wieku, • Medycyna Praktyczna, • Nowa Medycyna, • Medycyna po Dyplomie, • Rehabilitacja medyczna, • Zdrowa żywność, zdrowy styl życia, • Dietetyka, • Gerontologia Polska, • Endokrynologia, otyłość i zaburzenia przemiany materii • Endokrynologia Polska • Polski Przegląd Nauk o Zdrowiu

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnialiczbagodzin na zrealizowanieaktywności	Punkty ECTS dlaposzczególnych form zajęć
Udział w wykładach	**75**	**3**
Udział w zajęciachpraktycznych	**115**	**4**
Zajęciapraktyczne w MCSM WW	**5**	
Udział w praktykachzawodowych	**160**	**6**
Samokształcenie	**25 (10+15)**	
Samodzielneprzygotowanie do ćwiczeń	**10**	
Studiowanieliteratury	**10**	
Przygotowanieprojektu	**10**	
Przygotowanie do egzaminu	**10**	
Udział w egzaminie	**5**	
Sumaryczneobciążeniepracąstudenta	**425**	
Punkty ECTS zaprzedmiot	**13**	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
DW1	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat objawów zagrażających życiu pacjentów w różnym wieku.	Student ma dostateczną wiedzę na temat objawów zagrażających życiu pacjentów w różnym wieku.		
DW2	Student nie ma dostatecznej wiedzy i nie potrafi nawet za pomocą nauczyciela wyjaśnić etiopatogenezy, objawów klinicznych, przebiegu, leczenia, rokowania i opieki pielęgniarskiej w schorzeniach.	Student ma dostateczną wiedzę i potrafi wyjaśnić etiopatogenezy, objawów klinicznych, przebiegu, leczenia, rokowania i opieki pielęgniarskiej w schorzeniach.		
DW3	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym,	Student ma dostateczną wiedzę na temat zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym, opiece paliatywnej.		

	chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym, opiece paliatywnej.	
DW4	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat rodzajów badań diagnostycznych i zasad ich zlecania.	Student ma dostateczną wiedzę na temat rodzajów badań diagnostycznych i zasad ich zlecania.
DW5	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat zasad przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych	Student ma dostateczną wiedzę na tema zasad przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych.
DW6	Student nie ma dostatecznej wiedzy w zakresie właściwości grup leków i ich działania na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	Student ma dostateczną wiedzę w zakresie właściwości grup leków i ich działania na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i drógami podania.
DW7	Student nie ma dostatecznej wiedzy w zakresie standardów i procedur pielęgniarskich stosowanych	Student ma dostateczną wiedzę w zakresie standardów i procedur pielęgniarskich stosowanych w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.

	w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.			
DW8	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat reakcji chorego na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację.	Student ma dostateczną wiedzę na temat reakcji chorego na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację.		
DW9	Student nie zna zasad organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym).	Student zna zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym).		
DW10	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej w Polsce).	Student ma dostateczną wiedzę na temat swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej w Polsce).		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny**

	zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
DU1	Student nie potrafi gromadzić informacji, formułować diagnoz pielęgniarskich ustalać celów opieki, wdrażać interwencji pielęgniarskich oraz dokonywać ewaluacji opieki.	Student potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozy pielęgniarskie ustalać celów opieki, wdrażać interwencji pielęgniarskich oraz dokonywać ewaluacji opieki.		
DU2	Student nie potrafi prowadzić poradnictwa w zakresie samoopieki w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	Student potrafi prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczącego wad rozwojowych, chorób i uzależnień.		
DU3	Student nie potrafi prowadzić profilaktyki powikłań w przebiegu chorób.	Student potrafi prowadzić profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.		
DU4	Student nie potrafi zorganizować izolacji chorych zakaźnie w miejscach publicznych i w warunkach domowych.	Student potrafi zorganizować izolację chorych zakaźnie w miejscach publicznych i w warunkach domowych.		
DU8	Student nie potrafi rozpoznać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach.	Student potrafi rozpoznać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach.		
DU9	Student nie potrafi doraźnie podawać tlenu i monitorować stan pacjenta podczas tlenoterapii.	Student potrafi doraźnie podawać tlen i monitorować stan pacjenta podczas tlenoterapii.		
	Student nie potrafi wykonać	Student potrafi wykonać badania elektro-kardiograficznego i rozpoznawać zaburzenia		

DU10	badania elektro-kardiograficznego i rozpoznawać zaburzeń zagrażających życiu.	zagrażające życia.
DU11	Student nie potrafi modyfikować dawki stałej insuliny szybko i krótkodziałającą.	Student potrafi modyfikować dawki stałej insuliny szybko i krótkodziałającą.
DU12	Student nie potrafi przygotować chorego do badań diagnostycznych w wymiarze fizycznym i psychicznym.	Student potrafi przygotować chorego do badań diagnostycznych w wymiarze fizycznym i psychicznym.
DU13	Student nie potrafi wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych.	Student potrafi wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych.
DU14	Student nie potrafi przygotowywać zapisu form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia.	Student potrafi przygotowywać zapis form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia.
DU15	Student nie potrafi dokumentować sytuacji zdrowotnej pacjenta, dynamiki jej zmian oraz realizowanej opieki pielęgniarskiej, z uwzględnieniem informatycznych narzędzi do gromadzenia danych.	Student potrafi dokumentować sytuacje zdrowotne pacjenta, dynamikę jej zmian oraz realizowane opieki pielęgniarskiej, z uwzględnienie min forma tycznych narzędzi do gromadzenia danych.
DU16	Student nie potrafi uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-	Student potrafi uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych.

	rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych.	
DU18	Student nie potrafi rozpoznać powikłań leczenia farmakologicznego, dietetycznego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	Student potrafi rozpoznać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego i leczniczo-pielęgnacyjnego.
DU20	Student nie potrafi prowadzić rozmowy terapeutycznej.	Student potrafi prowadzić rozmowy terapeutyczne.
DU23	Student nie potrafi asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych.	Student potrafiasystowaćlekarzowi w trakciebadańdiagnostycznych.
DU25	Student nie potrafi postępować zgodnie z procedurą z ciałem pacjenta zmarłego.	Student potrafi postępować zgodnie z procedurą z ciałem pacjenta zmarłego.
DU26	Student nie potrafi przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	Student potrafi przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie ocenyzaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**

KS1	Student nie potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne	Student potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne.
KS2	Student nie potrafi oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;	Student potrafi oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka.
KS3	Student nie potrafi ocenić funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej.	Student potrafi ocenić funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej.
KS4	Student nie potrafi zidentyfikować błędów i barier w procesie komunikowania się	Student potrafi zidentyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się.
KS5	Student nie potrafi wykorzystać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarskiej.	Student potrafi wykorzystać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece Pielęgniarskiej.
KS6	Student nie potrafi stworzyć warunków do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki.	Student potrafi stworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki.

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: II** **Semestr studiów: IV**
Studia	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**15**
Cele przedmiotu	1. Zapoznaniestudentów z najczęściejwystępującymichorobamiwiekurozwojowegoorazzasadami ich profilaktyki, diagnostyki i leczenia. 2. Przekazaniewiedzy i kształtowanieumiejętności w zakresieoceny i monitorowaniarozwojupsychofizycznegodzieci i młodzieży. 3. Przygotowaniestudenta do samodzielnegopielęgnowaniachorychdzieciprzyzapewnieniuprofesjonalnej, całościowejopiekibezwzględu na miejsce, czas i rodzajschorzenia. 4. Doskonalenieumiejętnościsamokształcenia i samokontroli.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Student posiada zakres wiadomości, umiejętności, kompetencje z przedmiotów realizujących treści podstawowych i wybranych treści kierunkowych (podstawy pielęgniarstwa, filozofia i etyka zawodu pielęgniarki, promocja zdrowia, interna i pielęgniarstwo internistyczne, chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne).
Symbolodniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów	**Opis efektów kształcenia**
Wiedza: **W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**	
DW1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;
DW2	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach
DW3	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie pediatrycznym
DW4	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania
DW5	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach
DW6	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;
DW7	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia

DW8	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;
DW10	zasady organizacji opieki specjalistycznej (pediatrycznej)
DW13	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi;
DW14	patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz podstawy opieki pielęgniarskiej w tym zakresie;
DW18	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;
DW28	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie;
DW31	patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa);
Umiejętności: **W zakresie umiejętności absolwent potrafi:**	
DU1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;
DU2	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;
DU3	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;
DU4	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;
DU5	oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju;
DU9	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;
DU12	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;
DU13	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;
DU15	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;
DU17	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;
DU18	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;
DU20	prowadzić rozmowę terapeutyczną;
DU22	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;
DU23	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;
DU24	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;
DU25	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;
DU26	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;

Kompetencje społeczne: W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
KS1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
KS2	przestrzegania praw pacjenta
KS3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
KS4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe
KS5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
KS6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
KS7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

Treści programowe	
Forma zajęć	
Wykład **e-learning**	**Wykłady- klinika** 1. Rozwój psychomotoryczny dziecka w poszczególnych okresach rozwojowych 2. Stany zagrażające życiu i zdrowiu wcześniaka i noworodka 3. Semiotyka. Badanie fizykalne w pediatrii 4. Schorzenia układu pokarmowego u dzieci. Symptomatologia chorób układu pokarmowego. Badania diagnostyczne. Elementy patologii układu pokarmowego. Biegunki infekcyjne ostre i przewlekłe. Zaburzenia trawienia i wchłaniania: choroba glutenowa, alergie pokarmowe, mukowiscydoza. Choroba refleksowa przełyku. Choroby wątroby i trzustki. 5. Alergie pokarmowe u dzieci. 6. Najczęstsze wady wrodzone: wady cewy nerwowej, twarzoczaszki. Wady wrodzone układu pokarmowego: atrezja odbytu, zarośnięcie odcinków przewodu pokarmowego, przetoki przełykowo-oskrzelowe, zwężenie odźwiernika. 7. Schorzenia układu oddechowego w pediatrii. Symptomatologia chorób układu oddechowego. Metody diagnostyki układu oddechowego. Schorzenia układu oddechowego u dzieci: infekcje górnych dróg oddechowych, zapalenie płuc, oskrzeli, alergie oddechowe, astma oskrzelowa, RDS. 8. Schorzenia układu moczowego u dzieci. Odmienności funkcjonowania układu moczowego u dzieci. Symptomatologia chorób układu moczowego w zależności od wieku. Badania diagnostyczne. Elementy patologii układu moczowego: wady wrodzone, refluks pęcherzowo – moczowy. Infekcje układu moczowego: zapalenie pęcherza, ostre i przewlekłe odmiedniczkowe zapalenie nerek. Kłębuszkowe zapalenie nerek. Zespół nerczycowy. Przewlekła niewydolność nerek. Leczenie nerko zastępcze. 9. Choroby układu nerwowego u dzieci (porażenie mózgowe, zapalenie opon mózgowo- rdzeniowych,..). 10. Schorzenia układu krążenia u dzieci. Symptomatologia i badania diagnostyczne w zależności od wieku dziecka. Rytm serca i ciśnienie tętnicze w okresie rozwojowym. Wady wrodzone serca. Niewydolność krążenia u dzieci – tlenoterapia, monitorowanie

	parametrów życiowych. Zaburzenia rytmu i przewodnictwa. 11. Wybrane choroby zakaźne wieku dziecięcego (odra, ospa wietrzna, różyczka, błonica). 12. Choroby pasożytnicze przewodu pokarmowego u dzieci. Charakterystyka pasożytów, sposoby zakażenia, objawy chorób pasożytniczych, leczenie farmakologiczne, profilaktyka chorób pasożytniczych. 13. Schorzenia ortopedyczne u dzieci. 14. Choroby nowotworowe układu krwiotwórczego u dzieci. Najczęściej występujące choroby nowotworowe u dzieci **Suma godzin – 20** **Wykłady- pielęgniarstwo pediatryczne** 1. Hospitalizacja jako sytuacja trudna. Reakcja dzieci i rodziców na fakt hospitalizacji. Zadania pielęgniarki. 2. Pielęgnowanie noworodka i wcześniaka (testy przesiewowe, żółtaczka fizjologiczna, przedłużająca się, zaburzenia oddychania,..). 3. Profilaktyka zakażeń w oddziałach pediatrycznych. 4. Żywienie dzieci zdrowych i chorych. Schemat sztucznego karmienia niemowląt i małych dzieci. Karmienie niemowlęcia chorego: diety eliminacyjne, diety suplementacyjne dziecka niedożywionego, diety przy biegunkach. Schorzenia związane z niedoborami pokarmowymi: anemia niedoborowa, krzywica. 5. Przygotowanie dziecka do zabiegu operacyjnego. Opieka pielęgniarska przed i po zabiegu. 6. Pielęgnowanie dziecka w chorobach układu oddechowego. Drenaż ułożeniowy. Standard postępowania pielęgnacyjnego. 7. Problemy pielęgnacyjne i sposoby ich rozwiązywania u dzieci z chorobami alergicznymi. Standard opieki dziecka z astmą oskrzelową. 8.Problemy pielęgnacyjne dzieci z chorobami układu nerwowego (porażenie mózgowe, zapalenie opon mózgowo- rdzeniowych,..). 9. Planowanie i realizacja opieki nad dzieckiem z chorobą układu pokarmowego. 10. Problemy pielęgnacyjne dzieci z chorobą układu krążenia (choroba Henleina- Schenocha, anemia z niedoboru żelaza, sierpowata). 11. Problemy pielęgnacyjne dzieci w chorobach zakaźnych wieku dziecięcego (odra, ospa wietrzna, różyczka, błonica). 12. Planowanie i realizacja opieki pielęgniarskiej u dzieci z zaburzeniami metabolicznymi. 13. Mukowiscydoza – planowanie opieki pielęgniarskiej . 14. Postępowanie i pielęgnacja dzieci w najczęstszych schorzeniach ortopedycznych u dzieci. 15. Planowanie opieki pielęgniarskiej w stosunku do małego pacjenta i jego rodziny w przypadku wady wrodzonej. Poradnictwo genetyczne. 16. Problemy pielęgnacyjne dzieci i rodziców w przypadku choroby nowotworowej układu krwiotwórczego. 17. Pielęgnowanie dzieci z chorobami pasożytniczymi przewodu pokarmowego u dzieci. 18. Kształtowanie się pojęcia śmierci u dzieci. Opieka terminalna. 19. Rola i zadania pielęgniarki w uodpornieniu populacji- szczepienia ochronne (obowiązkowe wg kalendarza i zalecane). 20. Dziecko maltretowane. SIDS. Urazowość. Uzależnienia u dzieci.

	Suma godzin – **50** Suma godzin- **70**
Zajęcia praktyczne ANSG zapewnia studentom realizacje zajęć praktycznych z przedmiotu w :Tomaszowskie Centrum Zdrowia sp. zoo., ul. Jana Pawła II 35 Oddział Pediatryczny	1.Organizacja oddziału dziecięcego. Organizacja pediatrycznej opieki pielęgniarskiej. Specyfika pracy w oddziałach pediatrycznych pomieszczenia, wyposażenia w sprzęt i aparaturę. Personel oddziału. Dokumentacja oddziału pediatrycznego. Zabezpieczenie przed przenoszeniem zakażenia przez grupy studenckie. Odpowiedzialność studentów za bezpieczeństwo dzieci podczas zajęć praktycznych. 2 Proces pielęgnowania dziecka. Role społeczne pielęgniarki sprawującej opiekę nad dzieckiem hospitalizowanym. Funkcje pielęgniarki pediatrycznej. Odrębności wywiadu pediatrycznego. Zasady zbierania informacji o dziecku. 3. Diagnoza pielęgniarska. Znaczenie wywiadu w dokumentacji lekarskiej i pielęgniarskiej. Analiza podstawowej dokumentacji lekarskiej i pielęgniarskiej. Obserwacja noworodka i wcześniaka. Ocena stanu ogólnego. Ocena rozwoju psychomotorycznego dziecka. Metody oceny rozwoju psychofizycznego. Potrzeby somatyczne i psychiczne dziecka warunkujące jego prawidłowy rozwój. Ocena stanu ogólnego niemowląt i dzieci starszych. Obserwacja dziecka - głowa, klatka piersiowa, jama brzuszna, skóra, tkanka podskórna, stan odżywienia, oddech, tętno. 4.Zasady opieki i pielęgnacji noworodka. Czynności pielęgnacyjne przy noworodku (kąpiel, toaleta, higiena kikuta pępowinowego). Pielęgnacja noworodka w inkubatorze. Termoregulacja. Mechanizmy utraty ciepła i zapobieganie im. 5. Stymulacje prawidłowego rozwoju dziecka. Metody stymulowania rozwoju psychoruchowego w różnych okresach życia dziecka. 6. Zasady pielęgniarskiej opieki pediatrycznej. Studia przypadków. Ustalenie diagnozy pielęgniarskiej: - rozpoznanie potrzeb dziecka - ocena stanu dziecka - hierarchizacja problemów - rozwiązywanie rozpoznanych problemów i zaspokojenie potrzeb dziecka - ewaluacja działań. 7.Przygotowanie dziecka do badań diagnostycznych Pomiar temperatury ciała, masy ciała. Przygotowanie psychiczne i fizyczne dziecka do pobrania krwi, moczu i kału na badania diagnostyczne. Pobranie wymazu z gardła. 8.Podawanie leków. Przygotowanie, rozkładanie i podawanie leków doustnych z zachowaniem zasad aseptyki. Obliczanie dawek, przygotowanie zestawu i podawanie leków dożylnych; podawanie czopków doodbytniczych, przygotowanie i przeprowadzenie inhalacji. 9. Właściwości anatomiczne i fizjologiczne układu oddechowego u niemowląt i małych dzieci. Odrębności anatomiczne i fizjologiczne układu oddechowego u małych dzieci. 10.Choroby układu oddechowego. Obserwacja i pielęgnacja dziecka w ostrych stanach chorobowych układu oddechowego. Postępowanie w napadach i stanach astmatycznych. Najczęstsze zakażenia dolnych i górnych dróg oddechowych u dzieci. Objawy,

	badania diagnostyczne i leczenie. Zastosowanie drenażu ułożeniowego. Ocena stanu dziecka. Opieka pielęgniarska nad dzieckiem z zaburzeniami ze strony układu oddechowego. 11. Zapalenie ucha środkowego. Zapalenie ucha środkowego- warunki sprzyjające zapaleniu; etiologia i objawy kliniczne. Powikłania, leczenie i postępowanie pielęgniarskie. 12. Właściwości anatomiczno- fizjologiczne układu pokarmowego u niemowląt i małych dzieci. Odrębności anatomiczno-fizjologiczne układu pokarmowego u niemowląt. Zaburzenia ze strony przewodu pokarmowego i ich przyczyny. Problemy pielęgnacyjne dzieci z chorobami układu pokarmowego. Pielęgnowanie dziecka odwodnionego. Stopnie ciężkości odwodnienia. Diagnoza pielęgniarska. Planowanie postępowania. Przywrócenie i utrzymanie prawidłowego stanu nawodnienia. 13. Przepuklina pępkowa, oponowo-rdzeniowa, wodogłowie- opieka pielęgniarska nad dzieckiem. Dziecko z rozszczepem wargi i podniebienia, zarośnięcie przełyku, zwężenie odźwiernika- zasady pielęgniarskiej opieki pediatrycznej. 14. Pielęgnowanie dziecka z cukrzycą. Ustalenie diagnozy pielęgniarskiej: rozpoznanie potrzeb dziecka, ocena stanu dziecka, hierarchizacja problemów rozwiązywanie rozpoznanych problemów i zaspokojenie potrzeb dziecka ewaluacja działań. Edukacja zdrowotna w terapii (zasady zdrowego odżywiania; wymienniki węglowodanowe i tłuszczowo – białkowe. Metody i zasady prawidłowego podawania insuliny). 15. Przygotowanie dziecka do badań diagnostycznych w chorobach układu moczowego. Badania diagnostyczne: pobranie moczu na badania laboratoryjne, cystografia, urografia, cystouretrografia mikcyjna, ultrasonografia. 16. Ocena, obserwacja, postępowanie i problemy pielęgnacyjne dzieci z wadami serca (przetrwały przewód tętniczy Bottala, tetralogia Fallota) . 17. Pielęgnowanie dzieci w chorobach układu krwiotwórczego. Przygotowanie fizyczne i psychiczne dziecka do chemioterapii. Zapobiegania zakażeniom. 18. Problemy pielęgnacyjne dziecka i rodziny w stanach nagłego zagrożenia życia i zdrowia w różnych okresach życia (oparzenia, zatrucia: leki, metale ciężkie, grzyby, wilcza jagoda, ług, żrące kwasy, zachłyśnięcia ciałem stałym, złamania kości długich) Suma godzin- **160** w tym 150 w oddziale szpitalnym, a 10 w MCSM
Praktyki zawodowe ANSG zapewnia studentom realizacje PZ z przedmiotu w :Tomaszowskie Centrum Zdrowia sp. zoo., ul. Jana Pawła II 35 Oddział Pediatrycznylubstudent wybiera sam placówkę	1.Specyfika i organizacja pracy w oddziale pediatrycznym. 2. Zapoznanie się ze stanami pacjentów i dokumentacją oddziału. 3. Komunikowanie terapeutyczne z chorym dzieckiem i jego rodziną. 4.Przygotowanie dziecka i rodziny/opiekunów do samokontroli i samo opieki na podstawie programu edukacyjnego. 5.Ocena stanu bio-psycho-społecznego niemowlęcia i dziecka starszego - objęcie procesem pielęgnowania. 6. Diagnoza pielęgniarska u dziecka w wybranych schorzeniach. 7.Ocena indywidualnej dokumentacji procesu pielęgnowania. Suma godzin- **160**

spełniającą kryteria wskazane przez ANSG w wykazie miejsc realizacji kształcenia praktycznego (zał. nr 1d do Regulaminu praktyk)	
Samokształcenie	1. Padaczka u dzieci – postępowanie i pielęgnacja. 2. Planowanie opieki pielęgniarskiej w zaburzeniach neurologicznych u dzieci. 3. Pielęgnowanie dziecka ze zmianami na skórze i błonach śluzowych. 4. Wirus nabytego niedoboru odporności u dzieci – planowanie opieki pielęgniarskiej. 5. Zespół nadpobudliwości psychoruchowej i zaburzeń koncentracji uwagi u dzieci 6. Najczęstsze problemy psychospołeczne wieku dziecięcego. Fobie i samobójstwa Suma godzin -**30**
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny/konwencjonalny Studium indywidualnego przypadku Metoda referatu
Narzędzia dydaktyczne	Laptop i rzutnik multimedialny oraz prezentacje multimedialne Tablica i kreda lub mazak Plansze z algorytmami postępowania Kartki papieru i długopisy Opisy przypadków
Sposoby oceny **F-formująca,** **P-podsumowująca**	F1. Odpowiedzi studentów na zadawane przez prowadzącego pytania F2. Swobodne wypowiedzi studentów P1. **Samokształcenie**: Samokształcenie: praca pisemnaprzygotowanaprzezstudenta na podane przezprowadzącegotematy i wg. Wskazanychkryteriów . P2. Obecność – na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych **Wykład**: zaliczeniekońcowe z oceną w formietestujednokrotnegowyboru, lubodpowiedziustnejstudenta na wylosowanezagadnieniaprzygotowaneprzezprowadzącego(do wyboruprzezprowadzącego) **Zajęciapraktyczne**: -obecność na zajęciachpraktycznych, -przygotowanie do ocenypisemnejwersjiPrzewodnika do gromadzeniadanych o pacjencie z procesempielęgnowaniawybranegochorego z chorobąwiekudziecięcego, -zaliczeniezajęćprzezprowadzącego z wpisem do Dzienniczkaumiejętności,

	Praktyki zawodowe: -obecność na praktykach zawodowych, -przygotowanie do oceny pisemnej wersji Przewodnika do gromadzenia danych o pacjencie z procesem pielęgnowania wybranego chorego z chorobą wieku dziecięcego, -ocena przez opiekuna z przebiegu trwania praktyk zawodowych podsumowana wpisem do Dzienniczka umiejętności.
Literatura	
podstawowa	• ZarzyckaD., EmerykA (red).Pediatria i pielęgniarstwopediatryczne. Wydawca: PZWL WydawnictwoLekarskie. Warszawa, 2022. • Cepuch G., Perek M. Modele opiekipielęgniarskiejnaddzieckiemzchorobąostrą i zagrażającążyciu. PZWL Warszawa 2022. • 3. KrawczyńskiM:Propedeutykapediatrii. Wydawca: PZWL WydawnictwoLekarskie Warszawa, 2022.
uzupełniająca	1.WoynarowskaB. Profilaktyka w pediatrii. Wyd. PZWL Warszawa 2020. 2. Pawlaczyk B. (red), Pielęgniarstwo pediatryczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2018. 3. Krawczyński M. Propedetykapeiatrii, wydawnictewo PZWL Warszawa 2022.

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*		**Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności**	**Punkty ECTS dla poszczególnych form zajęć**
Udział w wykładach		**70 (e-learning 20 h klinika- 1 ECTS)**	**1+2**
Udział w zajęciach praktycznych w	oddziale szpitalnym	**150**	**6**
	w CSM w sali wysokiej wierności	**10**	
Udział w praktykach zawodowych		**160**	**6**
Samokształcenie		**30**	
Studiowanie literatury		**10**	
Przygotowanie do egzaminu		**10**	
Udział w egzaminie		**1**	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		**441**	
Punkty ECTS za przedmiot		**15 (**w tym 1 e-learning)	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
DW1	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat objawów zagrażających życiu pacjentów w różnym wieku.	Student ma dostateczną wiedzę na temat objawów zagrażających życiu pacjentów w różnym wieku.		
DW2	Student nie ma dostatecznej wiedzy i nie potrafi nawet za pomocą nauczyciela wyjaśnić etiopatogenezy, objawów klinicznych, przebiegu, leczenia, rokowania i opieki pielęgniarskiej w schorzeniach.	Student ma dostateczną wiedzę i potrafi wyjaśnić etiopatogenezy, objawów klinicznych, przebiegu, leczenia, rokowania i opieki pielęgniarskiej w schorzeniach.		
DW3	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym, opiece paliatywnej.	Student ma dostateczną wiedzę na temat zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym, opiece paliatywnej.		

DW4	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat rodzajów badań diagnostycznych i zasad ich zlecania.	Student ma dostateczną wiedzę na temat rodzajów badań diagnostycznych i zasad ich zlecania.
DW5	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat zasad przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych	Student ma dostateczną wiedzę na tema zasad przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych.
DW6	Student nie ma dostatecznej wiedzy w zakresie właściwości grup leków i ich działania na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	Student ma dostateczną wiedzę w zakresie właściwości grup leków i ich działania na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i drógami podania.
DW7	Student nie ma dostatecznej wiedzy w zakresie standardów i procedur pielęgniarskich stosowanych w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	Student ma dostateczną wiedzę w zakresie standardów i procedur pielęgniarskich stosowanych w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.
DW8	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat reakcji chorego na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację.	Student ma dostateczną wiedzę na temat reakcji chorego na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację.
DW10	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej w Polsce).	Student ma dostateczną wiedzę na temat swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej w Polsce).

DW13	Student nie zna i nie rozumie (lub posiada wiedzę z tego zakresu w niewystarczającym zakresie tj. do 50%) patofizjologii, objawów klinicznych, przebiegu, leczenia i rokowania chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi	Student zna i rozumie pojęcia z zakredu patofizjologii, objawów klinicznych, przebiegu, leczenia i rokowania chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi.
DW14	Student nie zna i nie rozumie (lub posiada wiedzę z tego zakresu w niewystarczającym zakresie tj. do 50%) patofizjologii, objawów klinicznych chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz podstaw opieki pielęgniarskiej w tym zakresie	Student zna zagadnienia z zakresu patofizjologii, objawów klinicznych chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz podstaw opieki pielęgniarskiej w tym zakresie.
DW28	Student nie zna i nie rozumie standardów i procedur postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie.	Student zna i rozumie standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie.
DW31	Student nie zna i nie rozumie patofizjologii i objawów klinicznych chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa).	Student zna i rozumie patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa).

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym – wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
DU1	Student nie potrafi gromadzić informacji, formułować diagnoz pielęgniarskich ustalać celów opieki, wdrażać interwencji pielęgniarskich oraz dokonywać ewaluacji opieki.	Student potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozy pielęgniarskie ustalać celów opieki, wdrażać interwencji pielęgniarskich oraz dokonywać ewaluacji opieki.		
DU2	Student nie potrafi prowadzić poradnictwa w zakresie 267amo opieki w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	Student potrafi prowadzić poradnictwo w zakresie 267amo opieki w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczącego wad rozwojowych, chorób i uzależnień.		
DU3	Student nie potrafi prowadzić profilaktyki powikłań w przebiegu chorób.	Student potrafi prowadzić profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.		
DU4	Student nie potrafi zorganizować izolacji chorych zakaźnie w miejscach publicznych i w warunkach domowych.	Student potrafi zorganizować izolację chorych zakaźnie w miejscach publicznych i w warunkach domowych.		
DU5	Student nie potrafi oceniać rozwoju psychofizycznego dziecka, wykonywać testów przesiewowych i wykrywać zaburzenia w rozwoju.	Student potrafi oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju.		

DU8	Student nie potrafi rozpoznać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach.	Student potrafi rozpoznać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach.
DU9	Student nie potrafi doraźnie podawać tlenu i monitorować stan pacjenta podczas tlenoterapii.	Student potrafi doraźnie podawać tlen i monitorować stan pacjenta podczas tlenoterapii.
DU11	Student nie potrafi modyfikować dawki stałej insuliny szybko i krótkodziałającą.	Student potrafi modyfikować dawki stałej insuliny szybko i krótkodziałającą.
DU12	Student nie potrafi przygotować chorego do badań diagnostycznych w wymiarze fizycznym i psychicznym.	Student potrafi przygotować chorego do badań diagnostycznych w wymiarze fizycznym i psychicznym.
DU13	Student nie potrafi wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych.	Student potrafi wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych.
DU15	Student nie potrafi dokumentować sytuacji zdrowotnej pacjenta, dynamiki jej zmian oraz realizowanej opieki pielęgniarskiej, z uwzględnieniem informatycznych narzędzi do gromadzenia danych.	Student potrafi dokumentować sytuacje zdrowotne pacjenta, dynamikę jej zmian oraz realizowane opieki pielęgniarskiej, z uwzględnienie min forma tycznych narzędzi do gromadzenia danych.
DU17	Student nie potrafi prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienia dojelitowego (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienia pozajelitowe.	Student potrafi prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienia dojelitowego (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienia pozajelitowe.
DU18	Student nie potrafi rozpoznać powikłań leczenia farmakologicznego, dietetycznego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	Student potrafi rozpoznać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego i leczniczo-pielęgnacyjnego.
DU20	Student nie potrafi prowadzić rozmowy terapeutycznej.	Student potrafi prowadzić rozmowy terapeutyczne.

DU22	Student nie potrafi przekazywać informacji członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta.	Student potrafi przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta.
DU23	Student nie potrafi asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych.	Student potrafi asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych.
DU 24	Student nie potrafi oceniać poziomu bólu, reakcji pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologicznych i niefarmakologicznych postępowań przeciwbólowych.	Student potrafi oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe.
DU25	Student nie potrafi postępować zgodnie z procedurą z ciałem pacjenta zmarłego.	Student potrafi postępować zgodnie z procedurą z ciałem pacjenta zmarłego.
DU26	Student nie potrafi przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	Student potrafi przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie ocenyzaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**

KS1	Student nie potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne	Student potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne.
KS2	Student nie potrafi oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;	Student potrafi oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka.
KS3	Student nie potrafi ocenić funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej.	Student potrafi ocenić funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej.
KS4	Student nie potrafi zidentyfikować błędów i barier w procesie komunikowania się	Student potrafi zidentyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się.
KS5	Student nie potrafi wykorzystać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarskiej.	Student potrafi wykorzystać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece Pielęgniarskiej.
KS6	Student nie potrafi stworzyć warunków do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki.	Student potrafi stworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki.
KS7	Student nie potrafi dostrzegać i rozpoznawać własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywać samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Student potrafi dostrzegać i rozpoznawać własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: II** **Semestr studiów: III**
Studia:	**Kierunek:PIELĘGNIARSTWO**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**13**
Cele przedmiotu	1.Pogłębienie wiedzy o pielęgnowaniu chorych z uwzględnieniem leczenia chirurgicznego w wybranych jednostkach chorobowych. 2.Przygotowanie studenta do samodzielnego pielęgnowania chorych leczonych chirurgicznie przy zapewnieniu profesjonalnej, całościowej opieki bez względu na miejsce, czas i technikę zabiegu operacyjnego. 3. Doskonalenie umiejętności samokształcenia i samokontroli.
Wymaganiawstępne w zakresiewiedzy, umiejętności i innychkompetencji	Student posiada zakres wiadomości, umiejętności, kompetencje z przedmiotów realizujących treści podstawowych i wybranych treści kierunkowych (podstawy pielęgniarstwa, etyka zawodu pielęgniarki, promocja zdrowia, interna i pielęgniarstwo internistyczne, anatomii i fizjologii oraz patologii).
Symbolodniesienia do efektów uczrnia dla kierunku studiów	**Opis efektówuczeniasię**
Wiedza: **W zakresiewiedzyabsolwentzna i rozumie:**	
DW1	Student zna i rozumie czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;
DW2	Student zna i rozumie etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach
DW3	Student zna i rozumie zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie chirurgicznym
DW4	Student zna i rozumie rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania
DW5	Student zna i rozumie zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach
DW6	Student zna i rozumie właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;

DW7	Student zna i rozumie standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia
DW8	Student zna i rozumie reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;
DW10	Student zna i rozumie zasady organizacji opieki specjalistycznej (chirurgicznej)
DW22	Student zna i rozumie zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołooperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (*EnhancedRecoveryAfterSurgery*,ERAS);
DW23	Student zna i rozumie czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne;
DW24	Student zna i rozumie zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, W chirurgii jednego dni oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;
DW25	Student zna i rozumie zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową;
DW29	Student zna i rozumie zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmujące monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;
Umiejętności: **W zakresieumiejętnościabsolwentpotrafi:**	
DU1	Student potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;
DU2	Student potrafi prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;
DU3 **MCSM**	Student potrafi prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;
DU6 **MCSM**	Student potrafi dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków
DU7 **MCSM**	Student potrafi dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;
DU8 **MCSM**	Student potrafi rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;
DU15	Student potrafi dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych
DU17 **MCSM**	Student potrafi prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe
DU18	Student potrafi rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-

	pielęgnacyjnego
DU19 **MCSM**	Student potrafi pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną
DU20	Student potrafi prowadzić rozmowę terapeutyczną
DU22	Student potrafi przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia Pacjenta
DU24 **MCSM**	Student potrafioceniaćpoziombólu, reakcjępacjenta na ból i jegonasilenieorazstosowaćfarmakologiczne i niefarmakologicznepostępowanieprzeciwbólowe;
Kompetencjespołeczne: **W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:**	
KS1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
K.S2	przestrzegania praw pacjenta i zachowywania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem;
KS3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
KS4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
KS5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
KS6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
KS7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
Treściprogramowe	
Forma zajęć **Wykład**	**Wykład- Klinika** 1.Nowoczesne metody diagnozowania i leczenia chirurgicznego. 2. Ocena stanu pacjenta po zabiegu operacyjnym i zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym. 3. Powikłania pooperacyjne. 4. Odżywianie chorego w chirurgii. Zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej. 5. Ostre choroby jamy brzusznej (zapalenie otrzewnej, niedrożność jelit, krwotok z przewodu pokarmowego, ostre zapalenie wyrostka robaczkowego, trzustki). Zachowawcze i chirurgiczne leczenie schorzeń jamy brzusznej. 6. Choroby gruczołu piersiowego. Chirurgiczne leczenie schorzeń gruczołu piersiowego. 7. Chirurgiczne leczenie schorzeń tarczycy. Opieka pielęgniarska po operacji z powodu schorzeń gruczołów wewnętrznego wydzielania.

	8. Choroby układu moczowo- płciowego wymagające zachowawczego lub zabiegowego leczenia chirurgicznego. 9. Schorzenia naczyń obwodowych tętniczych i żylnych (choroba Burgera, niedokrwienna kończyn, żylaki kończyn dolnych i amputacja kończyny, zatory,..). 10. Oparzenia i odmrożenia. 11. Stany zagrożenia życia w chirurgii. 12. Pacjent w chirurgii jednego dnia. Liczba godzin -**20** **Wykład- Pielęgniarstwo** 1. Rola pielęgniarki w diagnozowaniu pacjenta ze schorzeniami leczonymi w oddziałach chirurgii. 2. Przygotowaniechorego do zabieguoperacyjnego 3. Zasadypielęgnowaniapacjenta w okresieokołooperacyjnym 4. Zadaniapielęgniarki w zapobieganiu i wczesnymrozpoznawaniupowikłańpooperacyjnych. 5.Rola pielęgniarki w odżywianiu chorego w chirurgii. 6. Pielęgnowanie chorego po urazach. 7. Zasadypielęgnowaniapacjenta z chirurgicznymschorzeniemnarządówjamybrzusznej i przewodupokarmowego. 8. Model opieki pielęgniarskiej chorej/ego z chorobami gruczołu piersiowego. 9. Model opieki pielęgniarskiej chorego po zabiegu usunięcia tarczycy. 10. Zadaniapielęgniarki w opiecenadpacjentempooperacjiwobrębieukładumoczowo – płciowego. 11. Model opieki pielęgniarskiej chorego z chorobą niedokrwienną kończyn, żylakami kończyn dolnych i po amputacji kończyny dolnej. 12. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z oparzeniami i/lub odmrożeniami. 13. Standardy postępowania pielęgniarskiego w wybranych stanach zagrożenia życia w schorzeniach chirurgicznych. 14. Pielęgnowanie chorych z ranami (po zabiegu, owrzodzeniową, oparzeniową, …). Zapobieganie zakażeniom szpitalnym ran w chirurgii. Liczba godzin –**50**
Zajęcia praktyczne ANSG zapewnia studentom realizacje zajęć praktycznych z przedmiotu w :Tomaszowskie Centrum Zdrowia sp. zoo., ul. Jana Pawła II 35	1.Przyjęcie w oddział pacjenta ze schorzeniem chirurgicznym w trybie nagłym i planowanym. 2.Profilaktyka zakażeń w pracy pielęgniarki chirurgicznej z uwzględnieniem specyfiki bloku operacyjnego. 3.Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym i planowym. 4.Pielęgnowanie pacjentów po zabiegu operacyjnym. Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym. 5. Rola i zadania pielęgniarki operacyjnej.

Oddział Chirurgii Ogólnej i Onkologicznej lub Chirurgii Urazowo – Ortopedycznej lub Urologicznym	6.Opieka pielęgniarska nad chorym z urazem tkanek miękkich i układu kostno – stawowego. 7. Zasady pielęgnowania chorego po operacji w obrębie przewodu pokarmowego z uwzględnieniem chorób nowotworowych. 8. Opieka okołooperacyjna nad chorym operowanym z powodu schorzeń gruczołów dokrewnych. 9. Zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentem po zabiegu w obrębie klatki piersiowej i naczyń obwodowych. 10. Opieka pielęgniarska nad chorym operowanym z powodu schorzeń układu moczowo – płciowego. 11. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z oparzeniami i/lub odmrożeniami. Liczba godzin **-110 i 10h w MCSM WW**
Praktyki zawodowe ANSG zapewnia studentom realizacje PZ z przedmiotu w :Tomaszowskie Centrum Zdrowia sp. zoo., ul. Jana Pawła II 35 Oddział Chirurgii Ogólnej i Onkologicznej lub Chirurgii Urazowo – Ortopedycznej lub Urologicznym lub student wybiera sam placówkę spełniającą kryteria wskazane przez ANSG w wykazie miejsc realizacji kształcenia praktycznego (zał. nr 1d do Regulaminu praktyk).	1. Poznanie środowiska szpitalnego, specyfiki oddziałów zabiegowych, dokumentacja oddziału zabiegowego. 2.Opieka nad chorym przy przyjęciu do oddziału chirurgicznego i przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego. 3. Opieka nad chorym w dobie zabiegu operacyjnego. 4. Przygotowanie do opatrunku i postępowanie z materiałem opatrunkowym i narzędziami chirurgicznymi po wykonaniu opatrunku. 5. Opieka nad chorym w kolejnych dniach po zabiegu operacyjnym. 6.Udział w diagnozowaniu chorego w oddziale zabiegowym (urologia, chirurgia, ortopedia). 7. Edukacja pacjentów po rozpoznaniu deficytu wiedzy. 8. Opieka nad chorym leczonym w chirurgii jednego dnia. 9. Opieka nad chorym hospitalizowanym w oddziałach zabiegowych (po urazach, z zapaleniem wyrostka robaczkowego, pęcherzyka żółciowego, niedrożnością, po perforacji wrzodu). Ocena stanu chorych w oddziałach zabiegowych, formułowanie diagnozy, określanie celu opieki, planowanie działań pielęgniarskich w ramach opieki, ocena. Liczba godzin **- 160**
Samokształcenie	1. Profilaktyka wybranego schorzenia chirurgicznego – prezentacja 2. Rola pielęgniarki w zapobieganiu zakażeniom wewnątrzszpitalnym na oddziale chirurgicznym i bloku operacyjnym na podstawie analizy artykułów z piśmiennictwa zawodowego od roku 2015. 3. Rola pielęgniarki w zapobieganiu powikłaniom pooperacyjnym u pacjenta z wybranym schorzeniem chirurgicznym – praca pisemna. 4. Udział pielęgniarki w edukacji chorego leczonego w oddziałach zabiegowych. 5.Żywienie chorych i rodzaje diet w oddziale chirurgicznym.

	Liczba godzin- **15+15=30**
Metody dydaktyczne	Wykładinformacyjny/konwencjonalny Wykładproblemowylubkonwersatoryjny Metodastudiumprzypadku Metodaćwiczeniowa, symulacjimedycznej Pokaz z instruktarzem
Narzędziadydaktyczne	laptop i rzutnikmultimedialny prezentacjemultimedialne tablica
Sposobyoceny **(F - formująca,** **P - podsumowująca)**	F1. Odpowiedzistudentów na zadawaneprzezprowadzącegopytania F2. Swobodnewypowiedzistudentów P1. Pracazaliczeniowa- z samokształcenia - przygotowaniepracy na wybranytematwgpodanychwytycznych P2. Egzamintestjednokrotnegowyborulubegzaminustny (do wyboruprzezprowadzącego) **Zajęciapraktyczne**: -obecność na zajęciachpraktycznych, -przygotowanie do ocenypisemnejwersjiPrzewodnika do gromadzeniadanych o pacjencie z procesempielęgnowaniawybranegochorego, -zaliczeniezajęćprzezprowadzącego z wpisem do Dzienniczkaumiejętności, **Praktyki zawodowe**: -obecność na praktykach zawodowych, -przygotowanie do oceny pisemnej wersji Przewodnika do gromadzenia danych o pacjencie z procesem pielęgnowania wybranego chorego -ocenaprzezopiek,una z przebiegutrwaniapraktykzawodowychpodsumowanawpisem do Dzienniczkaumiejętności.
Literatura	
Podstawowa	• Ścisło L.: Pielęgniarstwochirurgiczne PZWL Warszawa 2020. • Walewska E. (red.), Podstawypielęgniarstwachirurgicznego, Warszawa 2022.
Uzupełniająca	• Ścisło L., Walewska E. Procedurypielęgniarskie w chirurgii; PZWL Warszawa 2022 • Głuszek S., Chirurgia, podstawy. PZWL Warszawa 2019 • Noszczyk W. Chirurgia, repetytorium; PZWL Warszawa 2016.

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*		**Średnialiczbagodzin na zrealizowanieaktywności**	**Punkty ECTS dlaposzczególnych form zajęć**
Udział w wykładach/godzinykontaktowe		**70**	**3**
Udział w zajęciachpraktycznych	w oddzialeszpitalnym	**110**	**4**
	w saliwysokiejwierności	**10**	
Udział w praktykachzawodowych		**160**	**6**
Samokształcenie		**30**	
Studiowanieliteratury		**10**	
Przygotowanie do egzaminu		**10**	
Udział w egzaminie		2	
Sumaryczneobciążeniepracąstudenta		**402**	
Punkty ECTS zaprzedmiot		**13**	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
DW1	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat objawów zagrażających życiu pacjentów w różnym wieku.	Student ma dostateczną wiedzę na temat objawów zagrażających życiu pacjentów w różnym wieku.		
DW2	Student nie ma dostatecznej wiedzy i nie potrafi nawet za pomocą nauczyciela wyjaśnić etiopatogenezy, objawów klinicznych, przebiegu, leczenia, rokowania i opieki pielęgniarskiej w schorzeniach.	Student ma dostateczną wiedzę i potrafi wyjaśnić etiopatogenezy, objawów klinicznych, przebiegu, leczenia, rokowania i opieki pielęgniarskiej w schorzeniach.		
DW3	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym,	Student ma dostateczną wiedzę na temat zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym, opiece paliatywnej.		

	neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym, opiece paliatywnej.	
DW4	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat rodzajów badań diagnostycznych i zasad ich zlecania.	Student ma dostateczną wiedzę na temat rodzajów badań diagnostycznych i zasad ich zlecania.
DW5	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat zasad przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych	Student ma dostateczną wiedzę na tema zasad przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych.
DW6	Student nie ma dostatecznej wiedzy w zakresie właściwości grup leków i ich działania na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	Student ma dostateczną wiedzę w zakresie właściwości grup leków i ich działania na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i drógami podania.
DW7	Student nie ma dostatecznej wiedzy w zakresie standardów i procedur pielęgniarskich stosowanych w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i	Student ma dostateczną wiedzę w zakresie standardów i procedur pielęgniarskich stosowanych w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.

	stanu zdrowia.	
DW8	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat reakcji chorego na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację.	Student ma dostateczną wiedzę na temat reakcji chorego na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację.
DW10	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej w Polsce).	Student ma dostateczną wiedzę na temat swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej w Polsce).
DW22	Student nie zna i nie rozumie zasad żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołooperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (EnhancedRecoveryAfterSurgery, ERAS).	Student zna i rozumie zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazańprzed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołooperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (*EnhancedRecoveryAfterSurgery*, ERAS).
DW23	Student nie zna i nie rozumie czynników zwiększających ryzyko okołooperacyjne.	Student zna i rozumie czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne.
DW24	Student nie zna i nie rozumienie zasad przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym	Student zna i rozumienie zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnymi planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasad opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom.

	i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasad opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom.			
DW25	Student nie zna i nie rozumie zasad opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową	Student zna i rozumie zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową.		
DW29	Student nie umie scharakteryzować (lub posiada wiedzę z tego zakresu w niewystarczającym zakresie tj. do 50%) kierunków obserwacji pacjenta w trakcie zabiegu operacyjnego, obejmujące monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym.	Student umie scharakteryzować kierunki obserwacji pacjenta w trakcie zabiegu operacyjnego, obejmujące monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym.		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym – wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**

DU1	Student nie potrafi gromadzić informacji, formułować diagnoz pielęgniarskich ustalać celów opieki, wdrażać interwencji pielęgniarskich oraz dokonywać ewaluacji opieki.	Student potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozy pielęgniarskie ustalać celów opieki, wdrażać interwencji pielęgniarskich oraz dokonywać ewaluacji opieki.
DU2	Student nie potrafi prowadzić poradnictwa w zakresie 282amo opieki w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	Student potrafi prowadzić poradnictwo w zakresie 282amo opieki w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczącego wad rozwojowych, chorób i uzależnień.
DU3	Student nie potrafi prowadzić profilaktyki powikłań w przebiegu chorób.	Student potrafi prowadzić profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.
DU6	Student nie potrafi dobierać techniki i sposobówy pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków.	Student potrafi dobierać techniki i sposoby pielęgnowania ran, w tym zakładania opatrunków.
DU7	Student nie potrafi dobierać metod i środków pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji.	Student nie potrafi dobierać metod i środków pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji.
DU8	Student nie potrafi rozpoznać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach.	Student potrafi rozpoznać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach.
DU15	Student nie potrafi dokumentować sytuacji zdrowotnej pacjenta, dynamiki jej zmian oraz realizowanej opieki pielęgniarskiej, z uwzględnieniem	Student potrafi dokumentować sytuacje zdrowotne pacjenta, dynamikę jej zmian oraz realizowane opieki pielęgniarskiej, z uwzględnienie min forma tycznych narzędzi do gromadzenia danych.

	informatycznych narzędzi do gromadzenia danych.	
DU17	Student nie potrafi prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienia dojelitowego (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienia pozajelitowe.	Student potrafi prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienia dojelitowego (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienia pozajelitowe.
DU18	Student nie potrafi rozpoznać powikłań leczenia farmakologicznego, dietetycznego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	Student potrafi rozpoznać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego i leczniczo-pielęgnacyjnego.
DU19	Student pomimo pomocy nie potrafi poprawnie z zachowaniem zasad oraz wg stanu pielęgnować pacjenta z przetoką, rurką intubacyjną i tracheotomijną.	Pielęgnuje pacjenta z przetoką, rurką intubacyjną i tracheotomijną.
DU20	Student nie potrafi prowadzić rozmowy terapeutycznej.	Student potrafi prowadzić rozmowy terapeutyczne.
DU22	Student nie potrafi przekazywać informacji członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta.	Student potrafi przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta.
DU 24	Student nie potrafi oceniać poziomu bólu, reakcji pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologicznych i niefarmakologicznych postępowań przeciwbólowych.	Student potrafi oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie ocenyzaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
KS1	Student nie potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne	Student potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne.		
KS2	Student nie potrafi oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;	Student potrafi oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka.		
KS3	Student nie potrafi ocenić funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej.	Student potrafi ocenić funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej.		
KS4	Student nie potrafi zidentyfikować błędów i barier w procesie komunikowania się	Student potrafi zidentyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się.		

KS5	Student nie potrafi wykorzystać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarskiej.	Student potrafi wykorzystać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece Pielęgniarskiej.
KS6	Student nie potrafi stworzyć warunków do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki.	Student potrafi stworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki.
KS7	Student nie potrafi dostrzegać i rozpoznawać własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywać samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Student potrafi dostrzegać i rozpoznawać własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: II** **Semestr studiów: IV**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**6**
Cele przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z wiedzą z zakresu położnictwa i ginekologii z elementami seksuologii niezbędnej do realizowania zadań w zakresie opieki nad kobietą ciężarną, rodzącą i położnicą. Przygotowanie studenta do podejmowania działań edukacyjnych w zakresie zapobiegania i wczesnego wykrywania chorób nowotworowych narządu rodnego, schorzeń ginekologicznych i prowadzenia opieki.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Przedmioty wprowadzające: Anatomia i fizjologia (szczególnie w zakresie układu rozrodczego), Psychologia, Promocja zdrowia.
Symbol odniesienia do efektów uczenia się dla kierunku studiów	**Opis efektów uczenia się**
Wiedza W zakresie wiedzy student zna i rozumie:	
DW1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;
DW2	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach
DW3	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie pediatrycznym
DW4	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania
DW5	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach

DW6	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;
DW7	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia
DW8	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;
DW10	zasady organizacji opieki specjalistycznej (pediatrycznej)
DW15	cel i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej;
DW16	okresy porodu fizjologicznego i zasady opieki nad kobietą w okresie połogu;
DW17	etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych;
Umiejętności: **W zakresie umiejętności student potrafi:**	
DU1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;
DU2	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;
DU3	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;
DU4	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;
Kompetencje społeczne: **W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do**:	
KS1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
KS2	przestrzegania praw pacjenta
KS3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
KS4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe
KS5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
KS6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
KS7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

Treści programowe	
Forma zajęć: **Wykład**	**Klinika** 1. Anatomia i histologia żeńskich narządów płciowych. Podstawy embriologii i wady rozwojowe. Fizjologia cyklu miesiączkowego. Hormony płciowe i ich działanie. 2. Zaplemnienie i zapłodnienie. Rozwój zarodka i płodu. Rozpoznanie wczesnej ciąży. Zmiany w organizmie matki w przebiegu ciąży. Poronienie. Klinika poronienia. Ciąża ekotopowa. 3. Przebieg i prowadzenie ciąży fizjologicznej. Karta przebiegu ciąży. Badanie położnicze: zewnętrzne i wewnętrzne. Chwyty Leopolda. Osłuchwanie tętna płodu. Ciąża wysokiego ryzyka – poród przedwczesny, nadciśnienie indukowane ciążą, cukrzyca, niewydolność cieśniowo-szyjkowa, konflikt serologiczny, niedokrwistość, krwawienia w ciąży, zakażenia w ciąży. Metody oceny stanu płodu: kardiotokografia, ultrasonografia, amnioskopia, amniopunkcja. 4. Poród prawidłowy –mechanizm porodowy, nadzór okołoporodowy. Poród patologiczny. Ciąża wielopłodowa. Zabiegi położnicze. Wskazania do wykonania cięcia cesarskiego. Połóg prawidłowy i powikłania połogowe. Leki w ciąży. 5. Noworodek. Ocena stanu noworodka. Postępowanie z noworodkiem. 6. Ginekologia. Badanie ginekologiczne. Fizjologia okresu pokwitania. Przedwczesne i opóźnione dojrzewanie płciowe 7. Zapalenia i zakażenia żeńskich narządów płciowych. Choroby przenoszone drogą płciową. Choroby nienowotworowe i nowotwory sromu, szyjki macicy, trzonu macicy i przydatków. 8. Antykoncepcja. Naturalne i sztuczne sposoby zapobiegania ciąży. Niepłodność. Sposoby planowania ciąży. 9. Klimakterium. Problemy ginekologiczne kobiet w okresie klimakterium. Hormonalna Terapia Zastępcza (HTZ). Choroby gruczołu piersiowego. Profilaktyka chorób sutka. Suma godzin **– 15** **Wykłady Pielęgniarstwo** 1. Cel i zadania opieki przed koncepcyjnej. 2. Przygotowanie do rodzicielstwa. 3. Przygotowanie kobiety w ciąży i jej rodziny do porodu. 4. Opieka okołoporodowa - postępowanie położniczo-pielęgnacyjne w porodzie fizjologicznym. 5. Opieka nad położnicą w połogu fizjologicznym. Suma godzin **– 20 godzin**
Zajęcia praktyczne ANSG zapewnia studentom realizację zajęć praktycznych z	1. Edukacja ciężarnej, położnicy odnośnie higieny i odżywiania, antykoncepcji. 2. Przyjęcie rodzącej do porodu fizjologicznego. Zebranie wywiadu i założenie dokumentacji położniczej, wykonanie badań fizykalnych przy przyjęciu do szpitala.

przedmiotu w : Tomaszowskie Centrum Zdrowia sp. zoo, ul. Jana Pawła II 35 w Tomaszowie Maz. w Oddziałach: Oddział Ginekologiczno Położniczy	3. Opieka pielęgniarska nad rodząca we wszystkich okresach porodu. 4. Opieka pielęgniarska nad położnicą. 5. Pielęgnowanie położnicy w połogu powikłanym. 6. Laktacja, karmienie naturalne. Edukacja pacjentki w zakresie żywienia, karmienia i pielęgnowania noworodka. 7. Opieka pielęgniarska nad noworodkiem niedojrzałym, przenoszonym. 8. Postępowanie pielęgnacyjne w najczęstszych stanach zapalnych i zakażeniach. 9. Przygotowanie kobiet do operacji ginekologicznej i postępowanie pielęgnacyjne po operacji. 10. Postępowanie pielęgnacyjne z nietrzymaniem moczu. 11. Opieka nad kobieta w okresie klimakterium i senium. 12. Choroby nowotworowe narządów płciowych żeńskich. 13. Standardy opieki nad ciężarna i rodząca. Suma godzin – **80**
Praktyki zawodowe ANSG zapewnia studentom realizację PZ z przedmiotu w : Tomaszowskie Centrum Zdrowia sp. zoo, ul. Jana Pawła II 35 w Tomaszowie Maz. w Oddziałach: Oddział GinekologicznoPołożniczylubstudent wybiera sam placówkę spełniającą kryteria wskazane przez ANSG w wykazie miejsc realizacji kształcenia praktycznego (zał. nr 1d do Regulaminu praktyk).	1. Edukacja ciężarnej, położnicy odnośnie higieny i odżywiania, antykoncepcji. 2. Przyjęcie rodzącej do porodu fizjologicznego. Zebranie wywiadu i założenie dokumentacji położniczej, wykonanie badań fizykalnych przy przyjęciu do szpitala. 3. Opieka pielęgniarska nad rodząca we wszystkich okresach porodu. 4. Opieka pielęgniarska nad położnicą. 5. Pielęgnowanie położnicy w połogu powikłanym. 6. Laktacja, karmienie naturalne. Edukacja pacjentki w zakresie żywienia, karmienia i pielęgnowania noworodka. 7. Opieka pielęgniarska nad noworodkiem niedojrzałym, przenoszonym. 8. Postępowanie pielęgnacyjne w najczęstszych stanach zapalnych i zakażeniach. 9. Przygotowanie kobiet do operacji ginekologicznej i postępowanie pielęgnacyjne po operacji. 10. Postępowanie pielęgnacyjne z nietrzymaniem moczu. 11. Opieka nad kobieta w okresie klimakterium i senium. 12. Choroby nowotworowe narządów płciowych żeńskich. 13. Standardy opieki nad ciężarna i rodząca. Suma godzin – **40**
Samokształcenie	Napisanie pracy wg wskazówek prowadzącego na jeden z wybranych tematów: 1. Organizowanie i uczestniczenie w zdrowotnych kampaniach edukacyjnych w środowisku lokalnym. 2. Nauczanie antykoncepcji w instytucjach oświatowych.

	3. Dokonanie oceny stanu zdrowia kobiet w określonym przedziale wiekowym i określenie czynników zagrażających zdrowiu. 4. Niepłodność małżeńska jako problem osobisty i społeczny. 5. Onkologia ginekologiczna - jakość życia chorych i ich rodzin. Suma godzin **-10+10=20**
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, metoda studium przypadku, pokaz z instruktażem, ćwiczenia,
Narzędzia dydaktyczne	komputer, projektor, filmy.
Sposoby oceny **(F - formująca,** **P - podsumowująca)**	Egzamin z położnictwa i ginekologii oraz zaliczenie z pielęgniarstwa położniczo-ginekologicznego. Egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru zawierający minimum 30 pytań Zaliczenie z pielęgniarstwa położniczo-ginekologicznego stanowi sumę ocen cząstkowych - test z wykładów, praca pisemna samokształceniowa. **Zajęciapraktyczne**: -obecność na zajęciachpraktycznych, -przygotowanie do ocenypisemnejwersjiPrzewodnika do gromadzeniadanych o pacjencie z procesempielęgnowaniawybranegochorego, -zaliczeniezajęćprzezprowadzącego z wpisem do Dzienniczkaumiejętności, **Praktyki zawodowe**: -obecność na praktykach zawodowych, -przygotowanie do oceny pisemnej wersji Przewodnika do gromadzenia danych o pacjencie z procesem pielęgnowania wybranego chorego -ocena przez opiekuna z przebiegu trwania praktyk zawodowych podsumowana wpisem do Dzienniczka umiejętności.
Literatura	
Podstawowa	• BrębowiczG.:Położnictwo i ginekologia tom 1 i 2 ,PZWL Warszawa, 2021, Wydanie: III • Łepecka – Klusek C. Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii, PZWL Warszawa 2010
Uzupełniająca	• Bałanda-Bałdyga A.,Pilewska-KozakA. , Stadnicka G:Opieka okołooperacyjna w ginekologii i onkologii ginekologicznej,: PZWL, Warszawa 2022, Wydanie: I • Rabiej M.,MazurkiewicB.:Pielęgnowanie w położnictwie, ginekologii i neonatologii, : PZWL Warszawa 2018

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	Punkty ECTS dla poszczególnych form zajęć
Udział w wykładach		35	1
Udział w zajęciach praktycznych	w oddziale szpitalnym	75	3
	w MCSM w sali wysokiej wierności	5	
Udział w praktykach zawodowych		40	2
Samokształcenie		20	
Studiowanie literatury		5	
Przygotowanie do egzaminu		5	
Udział w egzaminie		1	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		**186**	
Punkty ECTS za przedmiot		**6**	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
DW1	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat objawów zagrażających życiu pacjentów w różnym wieku.	Student ma dostateczną wiedzę na temat objawów zagrażających życiu pacjentów w różnym wieku.		
DW2	Student nie ma dostatecznej wiedzy i nie potrafi nawet za pomocą nauczyciela wyjaśnić etiopatogenezy, objawów klinicznych, przebiegu, leczenia, rokowania i opieki pielęgniarskiej w schorzeniach.	Student ma dostateczną wiedzę i potrafi wyjaśnić etiopatogenezy, objawów klinicznych, przebiegu, leczenia, rokowania i opieki pielęgniarskiej w schorzeniach.		
DW3	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym,	Student ma dostateczną wiedzę na temat zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym, opiece paliatywnej.		

	neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym, opiece paliatywnej.	
DW4	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat rodzajów badań diagnostycznych i zasad ich zlecania.	Student ma dostateczną wiedzę na temat rodzajów badań diagnostycznych i zasad ich zlecania.
DW5	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat zasad przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych	Student ma dostateczną wiedzę na tema zasad przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych.
DW6	Student nie ma dostatecznej wiedzy w zakresie właściwości grup leków i ich działania na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	Student ma dostateczną wiedzę w zakresie właściwości grup leków i ich działania na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i drógami podania.
DW7	Student nie ma dostatecznej wiedzy w zakresie standardów i procedur pielęgniarskich stosowanych w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i	Student ma dostateczną wiedzę w zakresie standardów i procedur pielęgniarskich stosowanych w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.

	stanu zdrowia.			
DW8	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat reakcji chorego na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację.	Student ma dostateczną wiedzę na temat reakcji chorego na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację.		
DW10	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej w Polsce).	Student ma dostateczną wiedzę na temat swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej w Polsce).		
DW15	Student nie zna i nie rozumie celu i zasad opieki prekoncepcyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej.	Student zna i rozumie cel i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej.		
DW16	Student nie zna i nie rozumie okresów porodu fizjologicznego i zasad opieki nad kobietą w okresie połogu.	Student zna i rozumie okresy porodu fizjologicznego i zasady opieki nad kobietą w okresie połogu.		
DW17	Student nie zna i nie rozumie etiopatogenezy schorzeń ginekologicznych.	Student zna i rozumie etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych.		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym – wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny**

	zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
DU1	Student nie potrafi gromadzić informacji, formułować diagnoz pielęgniarskich ustalać celów opieki, wdrażać interwencji pielęgniarskich oraz dokonywać ewaluacji opieki.	Student potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozy pielęgniarskie ustalać celów opieki, wdrażać interwencji pielęgniarskich oraz dokonywać ewaluacji opieki.		
DU2	Student nie potrafi prowadzić poradnictwa w zakresie 295amo opieki w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	Student potrafi prowadzić poradnictwo w zakresie 295amo opieki w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczącego wad rozwojowych, chorób i uzależnień.		
DU3	Student nie potrafi prowadzić profilaktyki powikłań w przebiegu chorób.	Student potrafi prowadzić profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.		
DU4	Student nie potrafi organizować izolacji pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych.	Student potrafi organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych.		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**

	ocenyzaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
KS1	Student nie potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne	Student potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne.		
KS2	Student nie potrafi oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;	Student potrafi oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka.		
KS3	Student nie potrafi ocenić funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej.	Student potrafi ocenić funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej.		
KS4	Student nie potrafi zidentyfikować błędów i barier w procesie komunikowania się	Student potrafi zidentyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się.		
KS5	Student nie potrafi wykorzystać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarskiej.	Student potrafi wykorzystać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece Pielęgniarskiej.		
KS6	Student nie potrafi stworzyć warunków do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki.	Student potrafi stworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki.		

KS7	Student nie potrafi dostrzegać i rozpoznawać własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywać samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Student potrafi dostrzegać i rozpoznawać własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: III,** **Semestr studiów: V**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**8**
Cele przedmiotu	Przekazanie wiedzy; o organizacji specjalistycznej opieki psychiatrycznej, o podstawowych zaburzeniach psychicznych i sposobach postępowania z chorym i jego rodziną.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Student/ka zna zasady komunikowania, posiada wiedzę z zakresu promocji zdrowia, zna zasady udzielania pomocy w sytuacjach trudnych oraz w zagrożeniach życia.
Symbol odniesienia do efektów uczenia się dla kierunku studiów	**Opis efektów uczenia się**
Wiedza: **W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**	
DW1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;
DW2	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach
DW3	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie neurologicznym
DW4	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania
DW5	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach
DW6	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;
DW7	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia

DW8	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;
DW19	etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych;
DW20	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;
DW21	możliwości stosowania psychoterapii u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi;
Umiejętności: **W zakresie umiejętności absolwent potrafi:**	
DU1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej
DU2	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;
DU3	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;
DU4	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;
DU12	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;
DU15	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych
DU16	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;
DU18	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo- pielęgnacyjnego;
DU20	prowadzić rozmowę terapeutyczną;
DU21	prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;
DU22	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;
DU26	gotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;
Kompetencje społeczne: **W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:**	
KS1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
KS2	przestrzegania praw pacjenta
KS3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;

KS4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe
KS5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
KS6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
KS7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

Treści programowe

Forma zajęć	
Wykład	**Klinika** 1. Etiologia i epidemiologiazaburzeńpsychicznych. 2. Psychopatologiaogólna i szczegółowa 3. Chorobyafektywne i ich leczenie. 4. Zaburzeniaadaptacyjne i reakcja na ciężkistres. 5. Psychozy i ich leczenie. 6. Metodyleczeniazaburzeńpsychicznych 7. Zaburzeniapsychiczne w chorobachsomatycznych. Suma godzin - **15 godzin** **Pielęgniarstwo psychiatryczne** 1. Ustawa o OchronieZdrowiaPsychicznego – zagadnieniaetyczne i prawne. 2. Psychologiczne i społeczneuwarunkowaniazdrowia i chorobypsychicznej. 3. Współpraca z rodziną i środowiskiemchorego. 4. Komunikowaniesię z chorympsychicznie. 5. Problemyosób z zaburzeniaminerwicowymi. 6. Problemyosób z zaburzeniamiafektywnymi. 7. Problemyosób z zaburzeniamiżywienia. 8. Problemyosób z zaburzeniamipsychotycznymi. 9. Problemyosób z zaburzeniamipsychoorganicznymi. 10. Problemyosób z uzależnieniem. 11. Udziałpielęgniarki w diagnostyce i terapiikompleksowej i rehabilitacjipsychiatrycznej. Suma godzin - **25 godzin** Suma godzin – **40**

Zajęcia praktyczne ANSG zapewnia studentom realizacje zajęć praktycznych z przedmiotu w Tomaszowskie Centrum Zdrowia sp. zoo., ul. Jana Pawła II 35 : Oddział Psychiatryczny	1. Rola pielęgniarki w edukacji i promocjizdrowiapsychicznego. 2. Udziałpielęgniarki w terapiikompleksowej w psychiatrii. 3. Rehabilitacjapsychiatryczna w pielęgniarstwie. 4. Zagadnieniaetyczne i prawne w opiecepsychiatrycznej. 5. Zasadyprzyjęcia i hospitalizacji w szpitalupsychiatrycznym. 6. Postępowanie z pacjentemagresywnym i gwałtownym. 7. Standard stosowaniaprzymusubezpośredniego. 8. Procespielęgnowaniapsychiczniechorego – zasadypsychopielęgnacji. 9. Dokumentacjaprocesupielęgnowania. 10. Wywiad i zasadybadaniapacjentapsychiatrycznego, testypsychologiczne. 11. Pielęgnowaniechorego w zaburzeniachdepresyjnych. 12. Pielęgnowaniechorego w zespolemaniakalnym. 13. Pielęgnowaniechorego w schizofrenii. 14. Pielęgnowaniechorego z zespołemotępiennym. 15. Pielęgnowaniechorego z zaburzeniamilękowymi. 16. Plan opiekiosobyuzależnionej. Suma godzin – **80**
Praktyki zawodowe /ANSG zapewnia studentom realizacje PZ z przedmiotu w :Tomaszowskie Centrum Zdrowia sp. zoo., ul. Jana Pawła II 35 Oddział Psychiatrii lub student wybiera sam placówkę spełniającą kryteria wskazane przez ANSG w wykazie miejsc realizacji kształcenia	1. Przeprowadzenie wywiadu i założenie dokumentacji pielęgniarskiej. 2. Obserwowanie stanu psychicznego pacjenta i ułożenie planu opieki. 3. Nawiązanie relacji interpersonalnej z pacjentem i komunikowanie się z jego rodziną. 4. Podejmowanie elementarnych interwencji psychoterapeutycznych. 5. Rozwijanie u pacjenta podstawowych umiejętności społecznych i socjalizacja pacjenta. 6. Przestrzeganie standardu przymusu bezpośredniego. Suma godzin – **80**

praktycznego (zał. nr 1d do Regulaminu praktyk).	
Samokształcenie	Studium przypadku indywidualnego pacjenta z zaburzeniami psychicznymi. Program edukacyjny rodziny pacjenta z choroba psychiczną. Suma godzin - 1**0+10=20**
Metody dydaktyczne	wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, metoda przypadku, film. zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa, samodzielne studiowanie.
Narzędzia dydaktyczne	komputer, projektor,
Sposoby oceny (F - formująca, P - podsumowująca)	Egzamin końcowy P –Egzamin test jednokrotnego/wielokrotnego wyboru/pytania otwarte/ egzamin ustny - do wyboru przez prowadzącego Samokształcenie: praca pisemnaprzygotowanaprzezstudenta na podane przezprowadzącegotematy i wg.wskazanychkryteriów **Zajęciapraktyczne**: -obecność na zajęciachpraktycznych, -przygotowanie do ocenypisemnejwersjiPrzewodnika do gromadzeniadanych o pacjencie z procesempielęgnowaniawybranegochorego, -zaliczeniezajęćprzezprowadzącego z wpisem do Dzienniczkaumiejętności, **Praktyki zawodowe**: -obecność na praktykach zawodowych, -przygotowanie do oceny pisemnej wersji Przewodnika do gromadzenia danych o pacjencie z procesem pielęgnowania wybranego chorego -ocena przez opiek,una z przebiegu trwania praktyk zawodowych podsumowana wpisem do Dzienniczka umiejętności.
Literatura	
Podstawowa	• Baron U., Bielan Z., Cierpiałkowska L.: Pielęgniarstwo psychiatryczne. PZWL, Warszawa 2016. • Jarema M, Rabe-Jabłońska M., Psychiatria, PZWL Warszawa 2016.
uzupełniająca	• William R. Miller, Alyssa A. Forcehimes, Allen Zweben. Terapiauzależnień-

	podręcznikdlaprofesjonalistówWydawnictwoUniwersytetuJagiellońskiego Kraków, 2022 • McWilliams N. : Diagnoza Psychoanalityczna. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczna Gdańsk 2019. • Górna K.,Jaracz K.,Rybakowski J. (redakcja naukaowa): Pielęgniarstwo psychiatryczne. PZWL, 2016.

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności		**Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności**	**Punkty ECTS dla poszczególnych form zajęć**
Udział w wykładach		**40 (**w tym 15 h =1 ECTS e-learning)	**1+1= 2**
Udział w zajęciach praktycznych	w placówce	**75**	**3**
	MCSM	**5**	
Udział w praktykach zawodowych		**80**	**3**
Samokształcenie		**20**	
Studiowanie literatury		**5**	
Przygotowanie do egzaminu		**5**	
Udział w egzaminie		**1**	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		**231**	
Punkty ECTS za przedmiot		**8**(w tym 1 e-learning)	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
DW1	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat objawów zagrażających życiu pacjentów w różnym wieku.	Student ma dostateczną wiedzę na temat objawów zagrażających życiu pacjentów w różnym wieku.		
DW2	Student nie ma dostatecznej wiedzy i nie potrafi nawet za pomocą nauczyciela wyjaśnić etiopatogenezy, objawów klinicznych, przebiegu, leczenia, rokowania i opieki pielęgniarskiej w schorzeniach.	Student ma dostateczną wiedzę i potrafi wyjaśnić etiopatogenezy, objawów klinicznych, przebiegu, leczenia, rokowania i opieki pielęgniarskiej w schorzeniach.		
DW3	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym,	Student ma dostateczną wiedzę na temat zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym, opiece paliatywnej.		

	neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym, opiece paliatywnej.	
DW4	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat rodzajów badań diagnostycznych i zasad ich zlecania.	Student ma dostateczną wiedzę na temat rodzajów badań diagnostycznych i zasad ich zlecania.
DW5	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat zasad przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych	Student ma dostateczną wiedzę na tema zasad przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych.
DW6	Student nie ma dostatecznej wiedzy w zakresie właściwości grup leków i ich działania na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	Student ma dostateczną wiedzę w zakresie właściwości grup leków i ich działania na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i drógami podania.
DW7	Student nie ma dostatecznej wiedzy w zakresie standardów i procedur pielęgniarskich stosowanych w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i	Student ma dostateczną wiedzę w zakresie standardów i procedur pielęgniarskich stosowanych w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.

	stanu zdrowia.	
DW8	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat reakcji chorego na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację.	Student ma dostateczną wiedzę na temat reakcji chorego na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację.
DW10	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej w Polsce).	Student ma dostateczną wiedzę na temat swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej w Polsce).
DW18	Student nie potrafi scharakteryzować metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności.	Student zna i rozumie metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności.
DW19	Student nie potrafi scharakteryzować etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych.	Student zna i rozumie etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń Psychicznych.
DW20	Student nie potrafi scharakteryzować zasad obowiązujących przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego.	Student zna i rozumie zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego.
DW21	Student nie zna i nie rozumie możliwości stosowania psychoterapii u pacjentów z	Student zna i rozumie możliwości stosowania psychoterapii u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi.

	zaburzeniami psychicznymi.	
DW26	Student nie potrafi scharakteryzować podstawowych kierunków rehabilitacji leczniczej i zawodowej	Student zna i rozumie podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej.
DW27	Student ma wiedzę, ale z poważnymi błędami i/lub brakami na temat charakterystyki przebiegu i sposobów postępowania rehabilitacyjnego w różnych jednostkach chorobowych.	Student zna i rozumie przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach.
DW32	Student nie potrafi scharakteryzować patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa).	Student zna i rozumie metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia.
DW33	Student nie potrafi scharakteryzować metod i skal oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia.	Student nie potrafi scharakteryzować metod i skal oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia.

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym – wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
DU1	Student nie potrafi gromadzić informacji, formułować diagnoz pielęgniarskich ustalać celów opieki, wdrażać interwencji pielęgniarskich oraz dokonywać ewaluacji opieki.	Student potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozy pielęgniarskie ustalać celów opieki, wdrażać interwencji pielęgniarskich oraz dokonywać ewaluacji opieki.		
DU2	Student nie potrafi prowadzić poradnictwa w zakresie 308amo opieki w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	Student potrafi prowadzić poradnictwo w zakresie 308amo opieki w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczącego wad rozwojowych, chorób i uzależnień.		
DU3	Student nie potrafi prowadzić profilaktyki powikłań w przebiegu chorób.	Student potrafi prowadzić profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.		
DU4	Student nie potrafi organizować izolacji pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych.	Student potrafi organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych.		

DU12	Student nie potrafi scharakteryzować narzędzi i skal oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasad ich aktywizacji.	Student potrafi przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych.
DU15	Student nie potrafi dokumentować sytuacji zdrowotnej pacjenta, dynamiki jej zmian oraz realizowanej opieki pielęgniarskiej, z uwzględnieniem informatycznych narzędzi do gromadzenia danych.	Student potrafi dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych.
DU16	Student nie potrafi uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych.	Student potrafi uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych.
DU18	Student nie potrafi rozpoznawać powikłań leczenia farmakologicznego, dietetycznego i leczniczo-pielęgnacyjnego	Student nie potrafi rozpoznać powikłań leczenia farmakologicznego, dietetycznego i leczniczo-pielęgnacyjnego.
DU20	Student nie potrafi prowadzić rozmowy terapeutycznej.	Student potrafi prowadzić rozmowę terapeutyczną.
DU21	Student nie potrafi prowadzić rehabilitacji przyłóżkowej i usprawniania ruchowego pacjenta oraz aktywizacji z	Student potrafi prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej.

	wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej.	
DU22	Student nie posiada umiejętności przekazywania informacji członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta.	Student potrafi przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta.
DU23	Student nie potrafi asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych	Student potrafi asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych.
DU26	Student nie potrafi scharakteryzować podstawowych kierunków rehabilitacji leczniczej i zawodowej.	Student potrafi przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie ocenyzaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
KS1	Student nie potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne	Student potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne.		

KS2	Student nie potrafi oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;	Student potrafi oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka.
KS3	Student nie potrafi ocenić funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej.	Student potrafi ocenić funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej.
KS4	Student nie potrafi zidentyfikować błędów i barier w procesie komunikowania się	Student potrafi zidentyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się.
KS5	Student nie potrafi wykorzystać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarskiej.	Student potrafi wykorzystać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece Pielęgniarskiej.
KS6	Student nie potrafi stworzyć warunków do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki.	Student potrafi stworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki.
KS7	Student nie potrafi dostrzegać i rozpoznawać własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywać samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Student potrafi dostrzegać i rozpoznawać własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: III** **Semestr studiów: V**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**8**
Cele przedmiotu	1. Wyposażenie studenta w wiedzę niezbędną do rozpoznawania i podejmowania działań w stanach zagrożenia życia. 2. Przekazanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do rozwiązywania problemów pielęgnacyjno– opiekuńczych chorych hospitalizowanych w Oddziale Intensywnej Terapii 3. Wyposażenie studenta w wiedzę niezbędną do sprawowania opieki nad chorym przed, w trakcie i po wykonaniu różnego rodzaju znieczulenia oraz środków farmakologicznych stosowanych w oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii. 4. Przekazanie wiedzy i umiejętności umożliwiających podjęcie czynności reanimacyjnych. 5. Przygotowanie studenta do współpracy w zespole terapeutycznym oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii. 6. Przygotowanie studenta do posługiwania się specjalistycznym sprzętem stosowanym w oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Student przed rozpoczęciem nauki przedmiotu powinien posiadać wiedzę, umiejętności i kompetencje z zakresu przedmiotów określonych w ramach studiów: podstawowych oraz specjalistycznych (pielęgniarstwo internistyczne, chirurgiczne, pediatryczne, neurologiczne itd.)
Symbol odniesienia do efektów uczenia się dla kierunku studiów	**Opis efektów uczenia się**
Wiedza **W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**	
DW1	Student zna i rozumie czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;

DW2	Student zna i rozumie etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach
DW3	Student zna i rozumie zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w intensywnej opiece medycznej
DW4	Student zna i rozumie rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania
DW5	Student zna i rozumie zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach
DW6	Student zna i rozumie właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;
DW7	Student zna i rozumie standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia
DW8	Student zna i rozumie reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;
DW10	Student zna i rozumie zasady organizacji opieki specjalistycznej (intensywnej opieki)
DW18	Student zna i rozumie metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;
DW28	Student zna i rozumie standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie;
DW29	Student zna i rozumie zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym
DW30	Student zna i rozumie metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu
DW31	Student zna i rozumie patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia:(niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa)
DW32	Student zna i rozumie metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia
DW33	Student zna i rozumie metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie
DW34	Student zna i rozumie zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie krytycznym
Umiejętności: **W zakresie umiejętności absolwent potrafi:**	
DU1	Student potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;
DU2	Student potrafi prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące

	wad rozwojowych, chorób i uzależnień;
DU3	Student potrafi prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;
DU9	Student potrafi doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii
DU15	Student potrafi dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych
DU17 **MCSM**	Student potrafi prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe
DU18 **MCSM**	Student potrafi rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego
DU19 **MCSM**	Student potrafi pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną
DU22 **MCSM**	Student potrafi przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta
DU25 **MCSM**	Student potrafi postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta
Kompetencje społeczne: **W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:**	
KS1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dlaróżnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
KS2	przestrzegania praw pacjenta
KS3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
KS4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe
KS5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
KS6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
KS7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
Treści programowe	

Forma zajęć	
Wykład	**Wykłady Klinika** 1. Wprowadzenie - historia, definicje. 2. Monitorowaniechorego w OddzialeIntensywnejTerapii. 3. Nagłezatrzymaniekrążenia (NZK) –postępowaniewedługnowychwytycznychPolskiejRadyResuscytacji. 4. Dostępynaczyniowe (obwodowe, centralne, tętnicze). 5. Żywieniecięższkochorych (ocenastanuodżywienia, rodzajeżywienia: parenteralne, enteralne, rodzajediet, powikłaniażywieniapozajelitowego). 6. Ostrestanyzagrożeniażycia (ostraniewydolnośćoddechowa, ostraniewydolnośćnerek, ostraniewydolnośćkrążenia). 7. Choryniepzytomny. 8. Przetaczaniepłynów, krwi, preparatówkrwiopochodnych–zasadyprzetaczania, rodzajepreparatów, powikłaniapoprzetoczeniowe. 9. Tlenoterapiazastępcza i wentylacjapłuc. 10. Intubacjadotchawicza. 11. Środkifarmakologicznestosowane w OddzialeIntensywnejTerapii. 12. Znieczulenie (definicje, rodzajeznieczulenia, wskazania, p/wskazania, lekianestezjologiczne–charakterystykadziałania, grupy leków, dawkowanie). 13. Przygotowaniechorego do znieczulenia, ocenaprzedoperacyjna. 14. Przygotowaniestanowiskapracy do znieczulenia. 15. Monitorowaniefunkcjiżyciowych na salioperacyjnej. 16. Aparaturamedyczna i sprzętstosowany w OddzialeIntensywnejTerapii i anestezjologii. 17. Dokumentacjamedyczna Suma godzin- **15** **Wykłady Pielęgniarstwo** 1. Anestezjologia - rolapielęgniarki. 2. Zadaniapielęgniarki w OddzialeIntensywnejTerapii. 3. Pielęgnacjachorego z dostępemnaczyniowym. 4. Ostra niewydolnośćnerek–zadaniapielęgniarki. 5. Ostra niewydolnośćoddechowa–zadaniapielęgniarki. 6. Ostra niewydolnośćkrążenia–zadaniapielęgniarki. 7. Rodzajeznieczuleń, podstawoweleki - zadaniapielęgniarki. 8. Opiekanadpacjentemprzed, w trakcie i poznieczuleniu. 9. Udziałpielęgniarki w rozpoznaniu NZK , opiekaporesuscytacyjna 10. Przyrządoweudrażnianiedrógoddechowych i prowadzeniaoddechuzastępczegoróżnymimetodami

	11. Opiekanadchorymnieprzytomnym. Suma godzin - **30**
Zajęcia praktyczne ANSG zapewnia studentom realizacje zajęć praktycznych z przedmiotu w : Tomaszowskie Centrum Zdrowia sp zoo, ul. Jana Pawła II 36 w oddziale: Anestezjologii i Intensywnej Terapii lub Szpitalny Oddział Ratunkowy z Obszarem Wstępnej Intensywnej Terapii	1. Obsługaaparatury i sprzętumedycznegostosowanego w OddzialeAnestezjologii i IntensywnejTerapii. 2. Monitorowanieprzyrządowepodstawowychparametrówżyciowych. 3. Udziałpielęgniarki w rozpoznawaniuzaburzeńpodstawowychfunkcjiżyciowych. 4. Zadaniadiagnostyczne, lecznicze i opiekuńczepielęgniarkiwobecchorego z ostraniewydolnościąoddechową, zasadyopiekinadpacjentemleczonymsztucznawentylacją. 5. Zadaniadiagnostyczne, lecznicze i opiekuńczepielęgniarkiwobecchorego z ostraniewydolnościąkrążenia, udziałpielęgniarki w rozpoznaniuzaburzeńrytmusercazagrażającychżyciupacjenta, udziałpielęgniarki w elektroterapii - 6. Zadaniadiagnostyczne, lecznicze i opiekuńczepielęgniarkiwobecchorego z ostraniewydolnościąnerek, udziałpielęgniarki w dializoterapii. 7. Udziałpielęgniarki w intubacjiustno - tchawiczej. Toaletadrzewaoskrzelowego u pacjentazaintubowanego i podłączonego do respiratora. 8. Zadaniapielęgniarkipodczaszakładaniawkłućcentralnych. Obsługa i pielęgnacjawkłuciacentralnego. Wykonaniepomiaru OCŻ. Pielęgnacja i obsługawkłuciadotętniczego. 9. Przygotowaniesprzętu do reanimacjikrążeniowo - oddechowej - rola pielęgniarki. 10. Udziałpielęgniarki w prowadzeniuresuscytacjikrążeniowo - oddechowej. 11. Zabezpieczeniepodstawowychfunkcjiżyciowych u pacjenta w staniezagrożeniażycia. 12. Rola pielęgniarki w intubacjiustno - tchawiczej. Toaletadrzewaoskrzelowego u pacjentazaintubowanego i podłączonego do respiratora. 13. Udziałpielęgniarki w prowadzeniużywieniapozajelitowego. 14. Udziałpielęgniarkipodczaszniecznieczuleniaogólnego i przewodowego. 15. Opiekapielęgniarskanadpacjentemprzed, w trakcie i powykonaniuznieczulenia. 16. Dokumentacjamedycznastosowana w oddzialeAnestezjologii i IntensywnejTerapii. Suma godzin– **80 w tym 70 w oddzialeszpitalnym, a 10 w MCSM**
Praktyki zawodowe ANSG zapewnia	1. Zapoznaniesięzespecyfiką, organizacją i funkcjonowaniemoddziałuAnestezjologii i IntensywnejTerapii. 2. Sprawowanieopiekipielęgniarskiejnadpacjentemprzed, w trakcie i powykonaniuznieczulenia. 3. Wykonywanieczynnościdiagnostycznych, leczniczych, pielęgnacyjnych i opiekuńczychchorychleczonych w

studentom realizacje PZ z przedmiotu w : Tomaszowskie Centrum Zdrowia sp zoo, ul. Jana Pawła II 36 w oddziale: Anestezjologii i Intensywnej Terapii lub Szpitalny Oddział Ratunkowy z Obszarem Wstępnej Intensywnej Terapii lubstudent wybiera sam placówkę spełniającą kryteria wskazane przez ANSG w wykazie miejsc realizacji kształcenia praktycznego (zał. nr 1d do Regulaminu praktyk).	oddzialeIntensywnejTerapii. Prowadzenieprofilaktykiprzeciwodleżynowej. Suma godzin- **80**
Samokształcenie	1. Działaniapielęgniarskiewobecchorego z ostrąniewydolnościąoddechową w oparciu o procespielęgnowania 2. Działaniapielęgniarskiewobecchorego z ostrąniewydolnościąkrążenia w oparciu o procespielęgnowania. 3. Działaniapielęgniarskiewobecchorego z ostrąniewydolnościąnerek w oparciu o procespielęgnowania 4. Zadaniapielęgniarkiprzed, w trakcie i powykonaniuznieczuleniaogólnego w oparciu o studiumprzypadku 5. Działaniapielęgniarskiewobecchoregopo NZK w oparciu o procespielęgnowania 6. Pielęgnacjachorego z wkłuciemcentralnym w oparciu o procespielęgnowania 7. Pielęgnacjachoregonieprzytomnego w oparciu o studiumprzypadku (procespielęgnowania) 8. Pielęgnacjapacjenta z założonąrurkaintubacyjną i podłączonego do respiratora w oparciu o procespielęgnowania 9. Problemypsychologicznepacjentówleczonych w oddzialeIntensywnejTerapiioraz ich rodzin Suma godzin –**10+10=20**

Metody dydaktyczne	wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, studium indywidualnego przypadku, metoda symulacyjna, problemowa, pokaz, ćwiczenia, instruktaż
Narzędzia dydaktyczne	filmy, zdjęcia, algorytmy, prezentacja multimedialna, komputer rzutnik, trenażery, fantomy
Sposoby oceny **(F - formująca,** **P - podsumowująca)**	Ocenianie ciągłe Wykłady- Test jednokrotnego wyboru lub egzamin ustny Samokształcenia -praca pisemna na zaliczenie z jednego z tematów podanych przez prowadzącego (ww.) **Zajęciapraktyczne**: -obecność na zajęciachpraktycznych, -przygotowanie do ocenypisemnejwersjiPrzewodnika do gromadzeniadanych o pacjencie z procesempielęgnowaniawybranegochorego z chorobąwiekudziecięcego, -zaliczeniezajęćprzezprowadzącego z wpisem do Dzienniczkaumiejętności, **Praktyki zawodowe**: -obecność na praktykach zawodowych, -przygotowanie do oceny pisemnej wersji Przewodnika do gromadzenia danych o pacjencie z procesem pielęgnowania wybranego chorego z chorobą wieku dziecięcego, -ocena przez opiekuna z przebiegu trwania praktyk zawodowych podsumowana wpisem do Dzienniczka umiejętności.
Literatura	

Podstawowa	• Larsen R., Kübler A. (red.): "Anestezjologia , wyd.XI; Edra Urban &Partner, Wrocław 2020 • Dyk D., Gutysz – Wojnicka A.: "Pielęgniarstwoanestezjologiczne i intensywnejopieki", PZWL, Warszawa 2018
Uzupełniająca	• Kłęk S. (red.): " Standardyżywieniadojelitowego i pozajelitowego", Wyd. Scientifica Kraków 2019. • Mayzner – Zawadzka E. (red.): "Anestezjologiakliniczna z elementamiintensywnejterapii i leczeniabólu",tom I-II; PZWL, Warszawa 2021. • WytycznePolskiejRadyResuscytacji, Kraków 2021 (www.prc.krakow)

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności		**Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności**	
Udział w wykładach		**45**	**2**
Udział w zajęciach praktycznych	w oddziale szpitalnym	**70**	**3**
	w MCSM w sali wysokiej wierności	**10**	
Udział w praktyce zawodowej		**80**	**3**
Samokształcenie		**20**	
Studiowanie literatury		**10**	
Przygotowanie do egzaminu		**5**	
Udział w egzaminie		**1**	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		**241**	
Punkty ECTS za przedmiot		**8**	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
DW1	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat objawów zagrażających życiu pacjentów w różnym wieku.	Student ma dostateczną wiedzę na temat objawów zagrażających życiu pacjentów w różnym wieku.		
DW2	Student nie ma dostatecznej wiedzy i nie potrafi nawet za pomocą nauczyciela wyjaśnić etiopatogenezy, objawów klinicznych, przebiegu, leczenia, rokowania i opieki pielęgniarskiej w schorzeniach.	Student ma dostateczną wiedzę i potrafi wyjaśnić etiopatogenezy, objawów klinicznych, przebiegu, leczenia, rokowania i opieki pielęgniarskiej w schorzeniach.		
DW3	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym,	Student ma dostateczną wiedzę na temat zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym, opiece paliatywnej.		

	neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym, opiece paliatywnej.	
DW4	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat rodzajów badań diagnostycznych i zasad ich zlecania.	Student ma dostateczną wiedzę na temat rodzajów badań diagnostycznych i zasad ich zlecania.
DW5	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat zasad przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych	Student ma dostateczną wiedzę na tema zasad przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych.
DW6	Student nie ma dostatecznej wiedzy w zakresie właściwości grup leków i ich działania na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	Student ma dostateczną wiedzę w zakresie właściwości grup leków i ich działania na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i drógami podania.
DW7	Student nie ma dostatecznej wiedzy w zakresie standardów i procedur pielęgniarskich stosowanych w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i	Student ma dostateczną wiedzę w zakresie standardów i procedur pielęgniarskich stosowanych w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.

	stanu zdrowia.			
DW8	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat reakcji chorego na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację.	Student ma dostateczną wiedzę na temat reakcji chorego na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację.		
DW9	Student nie zna zasad organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym).	Student zna zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym).		
DW10	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej w Polsce).	Student ma dostateczną wiedzę na temat swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej w Polsce).		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym – wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny**

	zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
DU1	Student nie potrafi gromadzić informacji, formułować diagnoz pielęgniarskich ustalać celów opieki, wdrażać interwencji pielęgniarskich oraz dokonywać ewaluacji opieki.	Student potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozy pielęgniarskie ustalać celów opieki, wdrażać interwencji pielęgniarskich oraz dokonywać ewaluacji opieki.		
DU2	Student nie potrafi prowadzić poradnictwa w zakresie 324amo opieki w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	Student potrafi prowadzić poradnictwo w zakresie 324amo opieki w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczącego wad rozwojowych, chorób i uzależnień.		
DU3	Student nie potrafi prowadzić profilaktyki powikłań w przebiegu chorób.	Student potrafi prowadzić profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.		
DU4	Student nie potrafi organizować izolacji pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych.	Student potrafi organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych.		
DU6				
DU12	Student nie potrafi scharakteryzować narzędzi i skal oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasad ich aktywizacji.	Student potrafi przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych.		
	Student nie potrafi			

DU15	dokumentować sytuacji zdrowotnej pacjenta, dynamiki jej zmian oraz realizowanej opieki pielęgniarskiej, z uwzględnieniem informatycznych narzędzi do gromadzenia danych.	Student potrafi dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych.
DU16	Student nie potrafi uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych.	Student potrafi uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych.
DU18	Student nie potrafi rozpoznawać powikłań leczenia farmakologicznego, dietetycznego i leczniczo-pielęgnacyjnego	Student nie potrafi rozpoznać powikłań leczenia farmakologicznego, dietetycznego i leczniczo-pielęgnacyjnego.
DU20	Student nie potrafi prowadzić rozmowy terapeutycznej.	Student potrafi prowadzić rozmowę terapeutyczną.
DU21	Student nie potrafi prowadzić rehabilitacji przyłóżkowej i usprawniania ruchowego pacjenta oraz aktywizacji z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej.	Student potrafi prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej.
DU22	Student nie posiada umiejętności przekazywania informacji członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta.	Student potrafi przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta.

DU23	Student nie potrafi asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych	Student potrafi asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych.
DU26	Student nie potrafi scharakteryzować podstawowych kierunków rehabilitacji leczniczej i zawodowej.	Student potrafi przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie ocenyzaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
KS1	Student nie potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne	Student potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne.		
KS2	Student nie potrafi oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;	Student potrafi oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka.		
KS3	Student nie potrafi ocenić funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać	Student potrafi ocenić funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej.		

	elementarne formy pomocy psychologicznej.	
KS4	Student nie potrafi zidentyfikować błędów i barier w procesie komunikowania się	Student potrafi zidentyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się.
KS5	Student nie potrafi wykorzystać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarskiej.	Student potrafi wykorzystać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece Pielęgniarskiej.
KS6	Student nie potrafi stworzyć warunków do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki.	Student potrafi stworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki.
KS7	Student nie potrafi dostrzegać i rozpoznawać własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywać samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Student potrafi dostrzegać i rozpoznawać własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Pielęgniarstwo opieki długoterminowej**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: III** **Semestr studiów: V i VI**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS	**6**
Cel przedmiotu	Przygotowanie studenta do zadań: – z zakresusamodzielnegodiagnozowania, planowania, realizacji i ocenysytuacjiosóbstarszych w opiecedługoterminowej w warunkachśrodowiskazamieszkania i instytucji. – Samodzielnegoplanowania i organizowaniaopiekipielęgniarskiejnadosobamistarszyminiezależnieodsytuacjizdrowotnej imiejscapobytupodopiecznego. – Udzielaniespecjalistycznejpomocy w zakresierozwiązywaniazłożonychproblemówzdrowotnych i psychospołecznychpodopiecznych. – Prowadzenieedukacjipodopiecznych i ich rodzinszczególnie w zakresieorganizacjisamoopieki, samopielęgnacji.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Wiedza z zakresu przedmiotów: Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne, Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne, Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne, Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne, Podstawowa Opieka Zdrowotna
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	**Opis efektów kształcenia**

Wiedza: W zakresie wiedzy student zna i rozumie:	
D.W 1 **Wykład/** **Samokształcenie**	Czynnikiryzyka i zagrożeniazdrowotne u pacjentów w różnymwieku;
D.W 2 **Wykład/** **Samokształcenie/SymulacjaMedyczna**	Etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach;
D.W 3 **Wykład/** **Samokształcenie**	Zasadydiagnozowania i planowaniaopiekinadpacjentem w pielęgniarstwieinternistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnejopiecemedycznej, opiecepaliatywnej, opiecedługoterminowej;
D.W 4 **Wykład/** **Samokształcenie**	Rodzajebadańdiagnostycznych i zasady ich zlecania;
D.W 5 **Wykład/** **Samokształcenie**	Zasadyprzygotowaniapacjenta w różnymwieku i staniezdrowia do badańorazzabiegówdiagnostycznych, a takżezasadyopieki w trakcieorazpotychbadaniach i zabiegach;
D.W 6 **Wykład/** **Samokształcenie**	Właściwościgrupleków i ich działanie na układy i narządypacjenta w różnychchorobach w zależnościodwieku i stanuzdrowia, z uwzględnieniemdziałańniepożądanych, interakcji z innymilekami i drógpodania;
D.W 7 **Wykład/** **Samokształcenie**	Standardy i procedurypielęgniarskiestosowane w opiecenadpacjentem w różnymwieku i staniezdrowia;
D.W 8 **Wykład/** **Samokształcenie**	Reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;
D.W 9 **Wykład/** **Samokształcenie**	Zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);
D.W 10 **Wykład/** **Samokształcenie**	Zasadyorganizacjiopiekispecjalistycznej (geriatrycznej, intensywnejopiekimedycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowejoraz na blokuoperacyjnym);

Umiejętności: **W zakresie umiejętności absolwent potrafi:**	
D.U 1 **Zajęcia praktyczne/** **Praktykizawodowe**	Gromadzićinformacje, formułowaćdiagnozępielęgniarską, ustalaćcele i plan opiekipielęgniarskiej, wdrażaćinterwencjepielęgniarskieorazdokonywaćewaluacjiopiekipielęgniarskiej;
D.U 2 **Zajęcia praktyczne/** **Praktykizawodowe**	Prowadzićporadnictwo w zakresiesamoopiekipacjentów w różnymwieku i staniezdrowiadotyczącewadrozwojowych, chorób i uzależnień;
D.U 3 **Zajęcia praktyczne/** **Praktykizawodowe**	Prowadzićprofilaktykępowikłańwystępujących w przebieguchorób;
D.U 4 **Zajęcia praktyczne/** **Praktykizawodowe**	Organizowaćizolacjępacjentów z chorobązakaźną w miejscachpublicznych i w warunkachdomowych;
D. U 6 **Zajęcia praktyczne/** **Praktykizawodowe**	Dobieraćtechnikę i sposobupielęgnowania ran na podstawie ich klasyfikacji
D.U 7 **Zajęcia praktyczne/** **Praktyki zawodowe**	Dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;
D. U 8 **Zajęcia praktyczne/** **Praktyki zawodowe**	Rozpoznać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych
D. U 9 **Zajęcia praktyczne/** **Praktyki zawodowe**	Doraźnie podawać tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii
D. U 10 **Zajęcia praktyczne/**	Wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznać zaburzenia zagrażające życiu;

Praktyki zawodowe	
D. U 11 **Zajęcia praktyczne/** **Praktykizawodowe**	Modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótko działającej;
D. U 13 **Zajęcia praktyczne/** **Praktykizawodowe**	Wystawiaćskierowania na wykonanieokreślonychbadańdiagnostycznych;
D. U 14. **Zajęcia praktyczne/** **Praktykizawodowe**	Przygotowywaćzapisy form recepturowychsubstancjileczniczych w ramachkontynuacjileczenia;
D. U 15 **Zajęcia praktyczne/** **Praktykizawodowe**	Dokumentowaćsytuacjęzdrowotnąpacjenta, dynamikęjejzmian i realizowanąopiekępielęgniarską, z uwzględnieniemnarzędziinformatycznych do gromadzeniadanych;
D. U 16 **Zajęcia praktyczne/** **Praktykizawodowe**	Uczyćpacjenta i jegoopiekunadoboruorazużytkowaniasprzętupielęgnacyjno-rehabilitacyjnego iwyrobówmedycznych;
D. U 17 **Praktykizawodowe**	Prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik, przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe
D.U 18 **Zajęciapraktyczne/** **Praktykizawodowe**	Rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego , dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo pielęgnacyjnego
D. U 19 **Zajęcia praktyczne/** **Praktyki zawodowe**	Pielęgnować pacjenta z przetoka jelitową oraz rurka intubacyjna i tracheostomijną
D. U 20 **Zajęcia praktyczne/** **Praktyki zawodowe**	Prowadzić rozmowę terapeutyczną
D. U 21 **Zajęcia praktyczne/** **Praktyki zawodowe**	Prowadzić rehabilitacje przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem terapii zajęciowej

D. U 22 **Zajęcia praktyczne/** **Praktyki zawodowe**	Przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta
D.U 24 **Zajęcia praktyczne/** **Praktykizawodowe**	Oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;
D. U 26 **Zajęcia praktyczne/** **Praktyki zawodowe**	Przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;
Kompetencje społeczne : **W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:**	
K. S 1 **Wykład/** **Zajęcia praktyczne/** **Praktyki zawodowe/** **Samokształcenie**	Kierowaniasiędobrempacjenta, poszanowaniagodności i autonomiiosóbpowierzonychopiece, okazywaniazrozumieniadlaróżnicświatopoglądowych i kulturowychorazempatii w relacji z pacjentem i jegorodziną;
K. S 2 **Wykład/** **Zajęcia praktyczne/** **Praktyki zawodowe/** **Samokształcenie**	Przestrzeganiaprawpacjenta i zachowywania w tajemnicyinformacjizwiązanych z pacjentem;
K. S 3 **Wykład/** **Zajęcia praktyczne/** **Praktyki zawodowe/** **Samokształcenie**	Samodzielnego i rzetelnegowykonywaniazawoduzgodnie z zasadamietyki, w tymprzestrzeganiawartości i powinnościmoralnych w opiecenadpacjentem;
K. S 4 **Wykład/** **Zajęcia praktyczne/** **Praktyki zawodowe/** **Samokształcenie**	Ponoszeniaodpowiedzialnościzawykonywaneczynnościzawodowe;

K. S 5 **Wykład/** **Zajęcia praktyczne/** **Praktyki zawodowe/** **Samokształcenie**	Zasięganiaopiniiekspertów w przypadkutrudności z samodzielnymrozwiązaniemproblemu;
K. S 6 **Wykład/** **Zajęcia praktyczne/** **Praktyki zawodowe/** **Samokształcenie**	Przewidywania i uwzględnianiaczynnikówwpływających na reakcjewłasne i pacjenta;
Treści programowe	
Forma zajęć : **wykład**	1. Uwarunkowaniamedyczneopiekidługoterminowej. Ogólnacharakterystyka. Uwarunkowaniarozwojuopiekidługoterminowej. Opiekadługoterminowanadpacjentem w Polsce. Formyorganizacyjneopieki. Zasadyudzielaniaświadczeń w zakresieopiekidługoterminowej w ramachsystemuochronyzdrowia i pomocyspołecznej w Polsce 2. Problemyosóbprzewleklechorych w aspekcieopiekidługoterminowejProblemy w komunikowaniusię z pacjentami w opiecedługoterminowej 3. Opiekanadchorymizeschorzeniamineurologicznymi 4. Opiekanadchorymi z wybranymischorzeniamiukładuruchu. Problemylokomocyjnepodopiecznych w opiecedługoterminowejOpiekanadpacjentamipoamputacjikończyn. Usprawnianiepacjentaunieruchomionego, rehabilitacjaosób w starszymwieku 5. Opiekanadpacjentem w końcowymstadiumniewydolnościkrążenia i niewydolnościoddechowejPielęgnacjapacjentówwentylowanychmechanicznie 6. Opiekadługoterminowa w warunkachdomowych. Problemyopiekunówrodzinnychsprawującychopiekęnadchorym. Rola pielęgniarki w edukacjichorego i jegorodziny w zakresieorganizacjiopieki w warunkachdomowych 7. Problemyosóbupośledzonychumysłowo w aspekcieopiekidługoterminowej. Problemyosób z zaburzeniamipsychicznymi w aspekcieopiekidługoterminowej. Opiekapsychiatryczna w Polsce. Opiekadługoterminowa w wybranychschorzeniachpsychicznych 8. Ranyprzewlekłe u pacjentówopiekidługoterminowej. Opiekapielęgniarskanadchorym z ranamiprzewlekłymi 9. Problemyopiekuńcze u osób w starszymwieku: Problem nietrzymaniamoczu u osób w podeszłymwieku, Zespołyotępienne i depresyjnewiekupodeszłego 10. Standardy i procedury w opiecedługoterminowej 11. Metodyocenypotrzeb, stanufunkcjonalnego i jakościżycia. Metodyocenypotrzeb i sprawnościfunkcjonalnej. Metodybadaniajakościżyciazwiązanejzezdrowiem

	Suma godzin **- 35**
Zajęcia Praktyczne ANSG zapewnia studentom realizacje zajęć praktycznych z przedmiotu w : DPS nr 1 ul. Polna 56 w Tomaszowie Maz., lub DPS nr 2,. Ul Jana Pawła II 37 w Tomaszowie Maz.	**Zajęcia Praktyczne** 1. Zapoznaniesięzestrukturąorganizacyjnąpodmiotuleczniczego. 2. Poznaniezarządzeń, procedur, przepisów bhp p/pożorazdokumentacjiobowiązującej w placówceszkolenia. 3. Uczestniczenie w realizacjibieżącychzadań na powierzonymstanowiskupracy. 4. Problemyżywieniowe w opiecedługoterminowej.Karmieniepacjenta z zastosowaniemróżnychtechniknp: zgłębnik, PEG, kontrolabilansupłynów, pomiar i ocenaobrzęków, pomiarmasyciała, ułożenie i przemieszczaniechorego w łóżku, wykonywanielubpomocpodopiecznemu w toalecieciała, ubieraniu, spożywaniuposiłków, prowadzenieaktywizacji i rehabilitacjiprzyłóżkowejoraz inne czynnościcelemzapobieganiapowikłaniomwynikającym z unieruchomienia 5. Ocena i profilaktykabólu w opiecedługoterminowej. Problemyfarmakoterapii w opiecedługoterminowej. 6. Kontrolaparametrówżyciowych u pacjentówopiekidługoterminowej. 7. Monitorowaniestanuklinicznegopacjentówopiekidługoterminowej. Interpretacjaobjawów i wynikówbadań u pacjentówopiekidługoterminowej 8. Organizacjabezpiecznegośrodowiskapacjenta, zastosowaniesprzętuspecjalistycznego i urządzeń w profilaktyceupadkówiprzemieszczaniupacjentów. Zasadypodnoszenia i przemieszczaniapacjentówopiekidługoterminowej. Profilaktykaskutkówdługotrwałegounieruchomienia 9. Opiekanadchorymumierającym. 10. Problemypsychospołecznepacjentówopiekidługoterminowej. Udziałpielęgniarki w ich rozwiązywaniu. 11. Praktyczneaspektykomunikacji z chorym w opiecedługoterminowej. 12. Zaburzeniazachowania i zaburzeniapsychiczne w zespołachotępiennych. Zapewnieniebezpieczeństwachorym. Wykorzystaniemetodterapiiniefarmakologicznej u chorych z otępieniem. 13. Pielęgnacjastomii , cystostomii 14. Pielęgnacja ran i owrzodzeńprzewlekłych. 15. Rozpoznawaniepotrzeb bio-psycho-społecznychpacjentówopiekidługoterminowej z wykorzystaniemprocesupielęgnowania 16. Procespielęgnowaniapacjenta, prowadzeniedokumentacjimedycznej, monitorowaniestanuchorego Suma godzin -80 g (70 g w placówce + 10 g w MCSM)
Praktyki zawodowe ANSG zapewnia studentom realizacje PZ z przedmiotu w :DPS nr 1 ul. Polna 56 w Tomaszowie Maz., lub	**Praktyki zawodowe** 1. Pielęgniarskiestanowiskopracy – i jegoorganizacja. 2. Sposobykomunikowaniasię z chorym, jegorodziną i zespołemterapeutycznym. 3. Ocenastanufunkcjiukładukrążenia, oddechowego, moczowego, pokarmowego, krwiotwórczego, narządówzmysłu, ruchu, gruczołówwewnętrznegowydzielaniapoprzezpomiar, obserwację, wywiad, analizędokumentacji, analizęwynikówbadań 4. Podawanieleków różnymidrogami

DPS nr 2,. Ul Jana Pawła II 37 w Tomaszowie Maz. lub student wybiera sam placówkę spełniającą kryteria wskazane przez ANSG w wykazie miejsc realizacji kształcenia praktycznego (zał. nr 1d do Regulaminu praktyk).	5. Udział w żywieniupacjenta 6. Pobieraniemateriałów do badańdiagnostycznych. 7. Wykonywaniezabiegówrehabilitacyjnychzapobieganiuskutkomunieruchomienia. 8. Wykonywaniezabiegówmających na celuutrzymywaniehigienyosobistej i otoczeniachorego. 9. Wykonywaniezabiegówułatwiającychwydalanie. 10. Zabiegipielęgnacyjno-lecznicze na skórze i błonachśluzowych – ich wykonywanie, pielęgnacja ran. 11. Poradnictwo i edukacja w zakresietrybużycia z chorobą i samoopieki . 12. Dokumentowaniedziałańpielęgniarskich. Suma godzin – **80**
Samokształcenie	**Samokształcenie** 1. Rola pielęgniarki w edukacji chorego i jego rodziny w zakresie organizacji opieki w warunkach domowych. 2.Upadki jako problem w opiece długoterminowej. Organizacja bezpiecznego środowiska pacjenta, zastosowanie sprzętu specjalistycznego i urządzeń w profilaktyce upadków. 3. Zaburzenia zachowania i zaburzenia psychiczne w zespołach otępiennych. 4. Wykorzystanie metod terapii niefarmakologicznej u chorych z otępieniem. 5. Depresja jako problem w opiece długoterminowej. 6. Profilaktyka skutków długotrwałego unieruchomienia. 7. Praktyczne aspekty komunikacji z chorym w opiece długoterminowej. 8.Problemy żywieniowe w opiece długoterminowej. 9. Eliminacja i profilaktyka bólu w opiece długoterminowej. 10.Pacjent z problemem uzależnienia od alkoholu, nikotyny i innych substancji psychoaktywnych w opiece długoterminowej. 11. Pacjent z chorobą psychiczną w opiece długoterminowej **Suma godzin**- 20 godzin
Metody dydaktyczne	**Wykłady -** metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie. **Samokształcenie**- praca na temat i wg zasad wskazanych przez prowadzącego **Zajęcia praktyczne –**metody aktywizujące: studium przypadku w warunkach naturalnych, metody praktyczne: instruktaż, pokaz, seminarium, symulacja medyczna. **Praktyki zawodowe –** metody praktyczne: instruktaż, pokaz, seminarium.
Narzędzia dydaktyczne	laptop i rzutnikmultimedialny Prezentacjemultimedialne

Sposoby oceny **(F- formująca,** **P- podsumowująca)**	F 1. Odpowiedzistudentów na zadawaneprzezprowadzącegopytania F 2. Swobodnewypowiedzistudentów P 1. Pracapisemnazaliczeniowa- z samokształcenia P 2. Zaliczenie końcowe z oceną w formie odpowiedzi ustnej studenta na wylosowane zagadnienia przygotowane przez prowadzącego lub test jednokrotnego wyboru/pytania otwarte do wyboru przez prowadzącego **Zajęciapraktyczne**: -obecność na zajęciachpraktycznych, -przygotowanie do ocenypisemnejwersjiPrzewodnika do gromadzeniadanych o pacjencie z procesempielęgnowaniawybranegochorego z chorobąwiekudziecięcego, -zaliczeniezajęćprzezprowadzącego z wpisem do Dzienniczkaumiejętności, **Praktyki zawodowe**: -obecność na praktykach zawodowych, -przygotowanie do oceny pisemnej wersji Przewodnika do gromadzenia danych o pacjencie z procesem pielęgnowania wybranego chorego z chorobą wieku dziecięcego, -ocena przez opiekuna z przebiegu trwania praktyk zawodowych podsumowana wpisem do Dzienniczka umiejętności
Literatura	
podstawowa	• Zielińska E., Guzek B., Syroka- Marczewska K.(red:): Opiekadługoterminowa. Uwarunkowaniamedyczne i prawne. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2018 • Antczak- Komoterska A., Haor B., Rybka M., Głowacka M. (red:) Opiekadługoterminowa w chorobachprzewlekłych: perspektywy i wyzwania. Wydawnictwo Włocławek, PaństwowaWyższaSzkołaZawodowa, 2018 • Kędziora-Kornatowska K., Muszalik M., Skolmowska E.: Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej. PZWL Warszawa 2022
uzupełniająca	• Szczygieł B.: Niedożywieniezwiązane z chorobą. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2017. • Muszalik M., Kędziora-Kornatowska K.: Pielęgnowaniepacjentów w starszymwieku. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2018.

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnialiczbagodzin na zrealizowanieaktywności	Punkty ECTS dlaposzczególnych form zajęć
Udział w wykładach	**35**	**2**
Samokształcenie	**20**	
Studiowanieliteratury	**10**	
Przygotowanie do egzaminu	**5**	
Udział w egzaminie	**1**	
Zajęciapraktyczne	**80**	**2**
Praktykizawodowe	**80**	**2**
Sumaryczneobciążeniepracąstudenta	**231**	
Punkty ECTS zaprzedmiot	**6**	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny**

	zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
DW1	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat objawów zagrażających życiu pacjentów w różnym wieku.	Student ma dostateczną wiedzę na temat objawów zagrażających życiu pacjentów w różnym wieku.		
DW2	Student nie ma dostatecznej wiedzy i nie potrafi nawet za pomocą nauczyciela wyjaśnić etiopatogenezy, objawów klinicznych, przebiegu, leczenia, rokowania i opieki pielęgniarskiej w schorzeniach.	Student ma dostateczną wiedzę i potrafi wyjaśnić etiopatogenezy, objawów klinicznych, przebiegu, leczenia, rokowania i opieki pielęgniarskiej w schorzeniach.		
DW3	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym, opiece paliatywnej.	Student ma dostateczną wiedzę na temat zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym, opiece paliatywnej.		

DW4	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat rodzajów badań diagnostycznych i zasad ich zlecania.	Student ma dostateczną wiedzę na temat rodzajów badań diagnostycznych i zasad ich zlecania.
DW5	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat zasad przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych	Student ma dostateczną wiedzę na tema zasad przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych.
DW6	Student nie ma dostatecznej wiedzy w zakresie właściwości grup leków i ich działania na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	Student ma dostateczną wiedzę w zakresie właściwości grup leków i ich działania na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i drógami podania.
DW7	Student nie ma dostatecznej wiedzy w zakresie standardów i procedur pielęgniarskich stosowanych w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	Student ma dostateczną wiedzę w zakresie standardów i procedur pielęgniarskich stosowanych w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.
DW8	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat reakcji chorego na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację.	Student ma dostateczną wiedzę na temat reakcji chorego na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację.

DW9	Student nie potrafi omawiać zasad organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym).	Student potrafi omawiać zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym).		
DW10	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej w Polsce).	Student ma dostateczną wiedzę na temat swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej w Polsce).		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym – wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
DU1	Student nie potrafi gromadzić informacji, formułować diagnoz pielęgniarskich ustalać celów opieki, wdrażać interwencji pielęgniarskich	Student potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozy pielęgniarskie ustalać celów opieki, wdrażać interwencji pielęgniarskich oraz dokonywać ewaluacji opieki.		

	oraz dokonywać ewaluacji opieki.	
DU2	Student nie potrafi prowadzić poradnictwa w zakresie samo opieki w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	Student potrafi prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczącego wad rozwojowych, chorób i uzależnień.
DU3	Student nie potrafi prowadzić profilaktyki powikłań w przebiegu chorób.	Student potrafi prowadzić profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.
DU4	Student nie potrafi organizować izolacji pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych.	Student potrafi organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych.
DU6	Student nie potrafi dobierać techniki i sposobu pielęgnowania ran na podstawie ich klasyfikacji.	Student potrafi dobierać technikę i sposów pielęgnowania ran na podstawie ich klasyfikacji.
DU7	Student nie potrafi dobierać metod i środków do pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji.	Student potrafi, ale popełnia poważne błędy w dobieraniu metod i środków do pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji.
DU8	Student nie potrafi rozpoznać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych.	Student potrafi, ale popełnia poważne błędy w rozpoznawaniu powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych.
DU9	Student nie potrafi doraźnie podawać tlenu i monitorować stan pacjenta podczas	Student potrafi, ale popełnia poważne błędy w podczas doraźnego podawania tlenu i monitorowaniu stanu pacjenta podczas tlenoterapii.

	tlenoterapii.	
DU10	Student nie potrafi wykonać badania elektro-kardiograficznego i rozpoznawać zaburzeń zagrażających życiu	Student potrafi, ale popełnia poważne błędy podczas wykonywania badania elektrokardiograficznego i rozpoznawania zaburzeń zagrażających życiu.
DU11	Student nie potrafi modyfikować dawki stałej insuliny szybkoikrótkodziałającą.	Student potrafi modyfikować dawki stałej insuliny szybko i krótkodziałającą.
DU12	Student nie potrafi scharakteryzować narzędzi i skal oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasad ich aktywizacji.	Student potrafi przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych.
DU13	Student nie potrafi wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych .	Student potrafi wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych.
DU14	Student nie potrafi przygotowywać zapisu form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia.	Student potrafi przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia.
DU15	Student nie potrafi dokumentować sytuacji zdrowotnej pacjenta, dynamiki jej zmian oraz realizowanej opieki pielęgniarskiej, z	Student potrafi dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych.

	uwzględnieniem informatycznych narzędzi do gromadzenia danych.	
DU16	Student nie potrafi uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych.	Student potrafi uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych.
DU17	Student nie potrafiprowadzić u osóbdoroslych i dzieciżywieniapozajelitoweg o (przezzgłębnik i przetokeodżywczą).	Student potrafiprowadzić u osóbdoroslych i dzieciżywieniepozajelitowe (przezzgłębnik i przetokeodżywczą).
DU18	Student nie potrafi rozpoznawać powikłań leczenia farmakologicznego, dietetycznego i leczniczo-pielęgnacyjnego	Student nie potrafi rozpoznać powikłań leczenia farmakologicznego, dietetycznego i leczniczo-pielęgnacyjnego.
DU19	Student nie potrafi pielęgnowaćpacjenta z przetokąjelitowąorazrurkąint ubacyjną i tracheostomijną.	Student potrafi pielęgnowaćpacjenta z przetokąjelitowąorazrurkąintubacyjną i tracheostomijną.
DU20	Student nie potrafi prowadzić rozmowy terapeutycznej.	Student potrafi prowadzić rozmowę terapeutyczną.
DU21	Student nie potrafi prowadzić rehabilitacji przyłóżkowej i usprawniania ruchowego pacjenta oraz aktywizacji z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej.	Student potrafi prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej.
DU22	Student nie posiada umiejętności przekazywania informacji członkom zespołu	Student potrafi przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia

	terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta.	pacjenta.
DU24	Student nie potrafi oceniać poziom bólu, reakcji pacjenta na ból i jego nasilenia oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postepowanie przeciwbólowe.	Student potrafi oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postepowanie przeciwbólowe.
DU26	Student nie potrafi scharakteryzować podstawowych kierunków rehabilitacji leczniczej i zawodowej.	Student potrafi przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie ocenyzaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
KS1	Student nie potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne	Student potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne.		
KS2	Student nie potrafi oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;	Student potrafi oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka.		

KS3	Student nie potrafi ocenić funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej.	Student potrafi ocenić funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej.
KS4	Student nie potrafi zidentyfikować błędów i barier w procesie komunikowania się	Student potrafi zidentyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się.
KS5	Student nie potrafi wykorzystać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarskiej.	Student potrafi wykorzystać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece Pielęgniarskiej.
KS6	Student nie potrafi stworzyć warunków do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki.	Student potrafi stworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki.

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: II** **Semestr studiów: IV**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**8**
Cele przedmiotu	Przekazanie wiedzy i umiejętności z zakresu neurologii i pielęgniarstwa neurologicznego
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Anatomia i fizjologia człowieka, Podstawy pielęgniarstwa, Pielęgniarstwo internistyczne, pielęgniarstwo chirurgiczne, pielęgniarstwo pediatryczne.
Symbol odniesienia do efektów uczenia sięgdla kierunku studiów	**Opis efektów uczenia się**
Wiedza: **W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**	
DW1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;
DW2	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach
DW3	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie neurologicznym
DW4	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania
DW5	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach
DW6	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;

DW7	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia
DW8	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;
DW10	zasady organizacji opieki specjalistycznej (neurologicznej)
DW11	etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego;
DW12	narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji;
DW18	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;
DW19	etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych;
DW20	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;
DW26	podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej;
DW27	przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach;
DW28	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie
DW32	patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa);
DW33	metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia;
DW34	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;
DW35	zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (*Basic Life Support*, BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (*Advanced Life Support*, ALS);
Umiejętności: **W zakresie umiejętności absolwent potrafi:**	
DU1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;
DU2 **MCSM**	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;
DU3	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;
DU4	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;
DU8	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;
DU9	doraźniepodawać pacjentowi tlenu i monitorować jego stan podczas tlenoterapii
DU11	modyfikowaćdawkistałejinsulinąszybkoikrótkodziałającą;

DU12 **MCSM**	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;
DU15 **MCSM**	Dokumentowaćsytuacjęzdrowotnąpacjenta, dynamikęjejzmian i realizowanąopiekępielęgniarską, z uwzględnieniemnarzędziinformatycznych do gromadzeniadanych;
DU18	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;
DU20	prowadzić rozmowę terapeutyczną;
DU21 **MCSM**	prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;
DU22	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;
DU23 **MCSM**	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;
DU24 **MCSM**	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;
DU25	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;
DU26	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;
Kompetencje społeczne **W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:**	
KS1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dlaróżnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
KS2	przestrzegania praw pacjenta
KS3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
KS4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe
KS5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
KS6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
KS7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

Forma zajęć: **Wykład**	**Klinika:** 1. Podstawowe wiadomości dotyczące anatomii układu nerwowego. 2. Zespoły uszkodzenia układu nerwowego. 3. Badania diagnostyczne w neurologii. 4. Wywiad, podstawowe objawy patologiczne ze strony układu nerwowego, badanie neurologiczne pacjenta. 5. Choroby naczyniowe mózgu: zawał mózgu, krwotok śródmózgowy, krwotok podpajęczynówkowy. 6. Choroby demielinizacyjne. 7. Padaczka. 8. Choroby zwyrodnieniowe układu nerwowego: stwardnienie boczne zanikowe, choroba Alzheimera, choroba Parkinsona. 9. Choroby zapalne układu nerwowego. 10. Zespoły korzeniowe. 11. Poliradikulopatie i polineuropatie. 12. Choroby nerwowo-mięśniowe. 13. Guzy mózgu. 14. Urazy czaszkowo-mózgowe. 15. Bóle głowy. Suma godzin- **15** **Pielęgniarstwo** 1. Udział pielęgniarki w diagnozowaniu, leczeniu i rehabilitacji chorych neurologicznie 2. Zakres rozpoznania pielęgniarskiego i problemy pielęgnacyjne chorego po udarze mózgu. 3. Zakres rozpoznania pielęgniarskiego i problemy pielęgnacyjne pacjentów po urazie rdzenia kręgowego w różnych fazach leczenia. 4. Zakres rozpoznania pielęgniarskiego i problemy pielęgnacyjne chorych w chorobach demielinizacyjnych. 5. Zakres rozpoznania pielęgniarskiego i problemy pielęgnacyjne chorych na stwardnienie rozsiane. 6. Zakres rozpoznania pielęgniarskiego i problemy pielęgnacyjne chorych na padaczkę. 7. Zakres rozpoznania pielęgniarskiego i problemy pielęgnacyjne w chorobach degeneracyjnych OUN. 8. Zakres rozpoznania pielęgniarskiego i problemy pielęgnacyjne w zespołach otępiennych pochodzenia neurologicznego. 9. Zakres rozpoznania pielęgniarskiego i problemy pielęgnacyjne chorych z guzem mózgu. 10. Zakres rozpoznania pielęgniarskiego i problemy pielęgnacyjne chorych z zespołem korzeniowym i dyskopatią. 11. Zakres rozpoznania pielęgniarskiego i problemy pielęgnacyjne chorych po urazie czaszkowo – mózgowym.

	12. Zakres rozpoznania pielęgniarskiego i problemy pielęgnacyjne chorych z zaburzeniami mowy 13. Zakres rozpoznania pielęgniarskiego i problemy pielęgnacyjne chorych z zaburzeniami czucia. 14. Zakres rozpoznania pielęgniarskiego i problemy pielęgnacyjne chorych z zaburzeniami świadomości. Suma godzin – **25**
Zajęcia praktyczne ANSG zapewnia studentom realizacje zajęć praktycznych z przedmiotu w :Tomaszowskie Centrum Zdrowia sp. zoo., ul. Jana Pawła II 35 Oddział Neurologiczny	1. Udział pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do badań diagnostycznych w różnych schorzeniach neurologicznych; respektowanie Karty Praw Pacjenta. 2. Zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem z zaburzeniami komunikacji. 3. Zadania pielęgniarki wobec pacjenta z zaburzeniami świadomości. 4. Zadania pielęgniarki wobec chorego z zaburzeniami mobilności ruchowej. 5. Pielęgnowanie chorego z zaburzeniami czucia. 6. Zadania pielęgniarki w procesie żywienia chorych neurologicznych 7. Problemy pielęgnacyjne, planowanie, realizacja i ocena skuteczności opieki nad chorym z udarem krwotocznym. 8. Problemy pielęgnacyjne, planowanie, realizacja i ocena skuteczności opieki nad chorym z udarem niedokrwiennym. 9. Problemy pielęgnacyjne, planowanie, realizacja i ocena skuteczności opieki nad chorym w ostrej fazie stwardnienia rozsianego. 10. Przygotowanie do samoopieki chorego na stwardnienie rozsiane. 11. Problemy pielęgnacyjne, planowanie, realizacja i ocena skuteczności opieki nad chorym z paraplegią i tetraplegią. 12. Problemy pielęgnacyjne, planowanie, realizacja i ocena skuteczności opieki nad chorym z zespołem korzeniowym. 13. Problemy pielęgnacyjne, planowanie, realizacja i ocena skuteczności opieki nad chorym z wodogłowiem. 14. Problemy pielęgnacyjne, planowanie, realizacja i ocena skuteczności opieki nad chorym z guzem mózgu. 15. Problemy pielęgnacyjne, planowanie, realizacja i ocena skuteczności opieki nad chorym po urazie mózgowym. Suma godzin – **80 w tym 75 w placówce, a 5 w MCSM**
Praktyki zawodowe ANSG zapewnia studentom realizacje PZ z przedmiotu w :Tomaszowskie Centrum Zdrowia sp. zoo., ul. Jana Pawła II 35 Oddział Neurologii lub student wybiera	1. Zapoznaniesięzespecyfiką, organizacjąorazfunkcjonowaniemoddziałuneurologicznego. 2. Udział pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do badań diagnostycznych w różnych schorzeniach neurologicznych; respektowanie Karty Praw Pacjenta. 3. Zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem z zaburzeniami komunikacji. 4. Zadania pielęgniarki wobec pacjenta z zaburzeniami świadomości. 5. Zadania pielęgniarki wobec chorego z zaburzeniami mobilności ruchowej. 6. Pielęgnowanie chorego z zaburzeniami czucia. 7. Zadania pielęgniarki w procesie żywienia chorych neurologicznych 8. Problemy pielęgnacyjne, planowanie, realizacja i ocena skuteczności opieki nad chorym z udarem krwotocznym.

sam placówkę spełniającą kryteria wskazane przez ANSG w wykazie miejsc realizacji kształcenia praktycznego (zał. nr 1d do Regulaminu praktyk).	9. Problemy pielęgnacyjne, planowanie, realizacja i ocena skuteczności opieki nad chorym z udarem niedokrwiennym. 10. Problemy pielęgnacyjne, planowanie, realizacja i ocena skuteczności opieki nad chorym w ostrej fazie stwardnienia rozsianego. 11. Przygotowanie do samoopieki chorego na stwardnienie rozsiane. 12. Problemy pielęgnacyjne, planowanie, realizacja i ocena skuteczności opieki nad chorym z paraplegią i tetraplegią. 13. Problemy pielęgnacyjne, planowanie, realizacja i ocena skuteczności opieki nad chorym z zespołem korzeniowym. 14. Problemy pielęgnacyjne, planowanie, realizacja i ocena skuteczności opieki nad chorym z wodogłowiem. 15. Problemy pielęgnacyjne, planowanie, realizacja i ocena skuteczności opieki nad chorym z guzem mózgu. 16. Problemy pielęgnacyjne, planowanie, realizacja i ocena skuteczności opieki nad chorym po urazie mózgowym. Suma godzin – **80**
Samokształcenie	1. Epidemiologia wybranych chorób układu nerwowego na świecie i w Polsce. 2. Metody monitorowania chorych neurologicznych. 3. Metody terapii stosowane w oddziałach neurologicznych. 4. Opieka pielęgniarska nad chorym w wybranych zaburzeniach funkcji układu nerwowego. 5. Zapobieganie zakażeniom w oddziale neurologicznym. 6. Zapobieganie odleżynom u chorych neurologicznych. 7. Opieka psychologiczna nad pacjentem oraz jego rodziną w oddziale neurologicznym. Suma godzin –**10+10=20**
Metody dydaktyczne	Metody podające – wykład informacyjny, pogadanka, opis objaśnienie, wyjaśnienie Metody problemowe – wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, metody aktywizujące – metoda przypadków, metoda sytuacyjna Metody eksponujące – film, ekspozycja Metody praktyczne – pokaz, ćwiczenia przedmiotowe
Narzędzia dydaktyczne	Wykłady: Film, prezentacjamultimedialna, Ćwiczenia: pokaz, ćwiczenia przedmiotowe, fantomy i modele, fotografie. Zajęcia praktyczne , praktyki zawodowe: opisy studium przypadków

Sposoby oceny (F - formująca, P - podsumowująca)	Wykłady- pozytywnaocena z egzaminu (testjednokrotnegowyboru/ pytaniaotwarte/ egzaminustny – do wyboruprzezprowadzącego Samokształcenie- przygotowaniepracy na jeden z podanychprzezprowadzącegotematów do opracowaniawgwytycznychprowadzącego **Zajęciapraktyczne**: -obecność na zajęciachpraktycznych, -przygotowanie do ocenypisemnejwersjiPrzewodnika do gromadzeniadanych o pacjencie z procesempielęgnowaniawybranegochorego z chorobąwiekudziecięcego, -zaliczeniezajęćprzezprowadzącego z wpisem do Dzienniczkaumiejętności, **Praktyki zawodowe**: -obecność na praktykach zawodowych, -przygotowanie do oceny pisemnej wersji Przewodnika do gromadzenia danych o pacjencie z procesem pielęgnowania wybranego chorego z chorobą wieku dziecięcego, -ocenaprzezopiekuna z przebiegutrwaniapraktykzawodowychpodsumowanawpisem do Dzienniczkaumiejętności.
Literatura	
Podstawowa	• Jaracz K., Kozubski W.(red). Pielęgniarstwoneurologiczne. PZWL Warszawa 2017 . • Jaracz K, Domitrz I PracazbiorowaPielęgniarstwoneurologiczne. PZWL, Warszawa 2019. • Kozubski W.: Neurologiakompendium. PZWL Warszawa 2014
Uzupełniająca	• Sienkiewicz-Jarosz H., Stanynagłe. Neurologia. Wyd. Medical Tribune 2020 • Ślusarz R., Jabłońska R.(red): Wybraneproblemypielęgnacyjnepacjentów w schorzeniachukładunerwowego. Wyd. Continuo, Wrocław 2022 • Beata Tarnacka B., Frasuńska J., Urazyrdzeniakręgowego. Powikłania i postępowanierehabilitacyjne. Wyd. InstytutPsychiatrii i Neurologii. Warszawa 2021

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	Punkty ECTS dla poszczególnych form zajęć
Udział w wykładach		40	2
Udział w zajęciach Praktycznychrealizowanych w	saliwysokiejwierności	5	3
	oddziale szpitalnym	75	
Udział w praktykach zawodowych		80	3
Samokształcenie		20	
Studiowanie literatury		10	
Przygotowanie do egzaminu		5	
Udział w egzaminie		1	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		**236**	
Punkty ECTS za przedmiot		**8**	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
DW1	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat objawów zagrażających życiu pacjentów w różnym wieku.	Student ma dostateczną wiedzę na temat objawów zagrażających życiu pacjentów w różnym wieku.		
DW2	Student nie ma dostatecznej wiedzy i nie potrafi nawet za pomocą nauczyciela wyjaśnić etiopatogenezy, objawów klinicznych, przebiegu, leczenia, rokowania i opieki pielęgniarskiej w schorzeniach.	Student ma dostateczną wiedzę i potrafi wyjaśnić etiopatogenezy, objawów klinicznych, przebiegu, leczenia, rokowania i opieki pielęgniarskiej w schorzeniach.		
DW3	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym,	Student ma dostateczną wiedzę na temat zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym, opiece paliatywnej.		

	neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym, opiece paliatywnej.	
DW4	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat rodzajów badań diagnostycznych i zasad ich zlecania.	Student ma dostateczną wiedzę na temat rodzajów badań diagnostycznych i zasad ich zlecania.
DW5	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat zasad przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych	Student ma dostateczną wiedzę na tema zasad przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych.
DW6	Student nie ma dostatecznej wiedzy w zakresie właściwości grup leków i ich działania na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	Student ma dostateczną wiedzę w zakresie właściwości grup leków i ich działania na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i drógami podania.
DW7	Student nie ma dostatecznej wiedzy w zakresie standardów i procedur pielęgniarskich stosowanych w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i	Student ma dostateczną wiedzę w zakresie standardów i procedur pielęgniarskich stosowanych w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.

	stanu zdrowia.	
DW8	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat reakcji chorego na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację.	Student ma dostateczną wiedzę na temat reakcji chorego na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację.
DW10	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej w Polsce).	Student ma dostateczną wiedzę na temat swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej w Polsce).
DW11	Student nie różnicuje etiopatogenezy najczęstszych schorzeń wieku podeszłego.	Student zna i rozumie etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego.
DW12	Student nie potrafi scharakteryzować narzędzi i skal oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasad ich aktywizacji.	Student zna i rozumie etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego.
DW18	Student nie potrafi scharakteryzować metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności.	Student zna i rozumie metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i Przytomności.
DW19	Student nie potrafi scharakteryzować etiopatogenezę i objawy	Student zna i rozumie etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych.

	kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych.	
DW20	Student nie potrafi scharakteryzować zasad obowiązujących przy zastosowaniu przymusu Bezpośredniego.	Student zna i rozumie zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego.
DW26	Student nie potrafi scharakteryzować podstawowych kierunków rehabilitacji leczniczej i zawodowej.	Student zna i rozumie podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej.
DW27	Student nie ma wiedzy na temat charakterystyki przebiegu i sposobów postępowania rehabilitacyjnego w różnych jednostkach chorobowych.	Student zna i rozumie przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach.
DW28	Student nie wykazuje znajomości standardów i procedur mających zastosowanie w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie.	Student zna i rozumie standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie.
DW32	Student nie potrafi scharakteryzować patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego,	Student zna i rozumie patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa).

	wstrząs, sepsa).	
DW33	Student nie potrafi scharakteryzować metod i skal oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia.	Student zna i rozumie metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia.
DW34	Student nie potrafi scharakteryzować metod i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie.	Student zna i rozumie metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie.
DW35	Student nie zna i nie rozumie zasad udzielania pierwszej pomocy i algorytmów postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (*Basic Life Support*, BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (*Advanced Life Support*,ALS).	Student zna i rozumie zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (*Basic Life Support*, BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (*Advanced Life Support*, ALS.

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym – wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
DU1	Student nie potrafi gromadzić informacji, formułować diagnoz pielęgniarskich ustalać celów opieki, wdrażać interwencji pielęgniarskich oraz dokonywać ewaluacji opieki.	Student potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozy pielęgniarskie ustalać celów opieki, wdrażać interwencji pielęgniarskich oraz dokonywać ewaluacji opieki.		
DU2	Student nie potrafi prowadzić poradnictwa w zakresie 359amo opieki w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	Student potrafi prowadzić poradnictwo w zakresie 359amo opieki w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczącego wad rozwojowych, chorób i uzależnień.		
DU3	Student nie potrafi prowadzić profilaktyki powikłań w przebiegu chorób.	Student potrafi prowadzić profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.		

DU4	Student nie potrafi organizować izolacji pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych.	Student potrafi organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych.
DU8	Student nie potrafi rozpoznać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych.	Student potrafi, ale popełnia poważne błędy w rozpoznawaniu powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych.
DU9	Student nie potrafi doraźnie podawać tlenu i monitorować stan pacjenta podczas tlenoterapii.	Student potrafi, ale popełnia poważne błędy w podczas doraźnego podawania tlenu i monitorowaniu stanu pacjenta podczas tlenoterapii.
DU10	Student nie potrafi wykonać badania elektro-kardiograficznego i rozpoznawać zaburzeń zagrażających życiu	Student potrafi, ale popełnia poważne błędy podczas wykonywania badania elektrokardiograficznego i rozpoznawania zaburzeń zagrażających życiu.
DU11	Student nie potrafi modyfikować dawki stałej insuliny szybko i krótkodziałającą.	Student potrafi modyfikować dawki stałej insuliny szybko i krótkodziałającą.
DU12	Student nie potrafi scharakteryzować narzędzi i skal oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasad ich aktywizacji.	Student potrafi przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych.
	Student nie potrafi dokumentować sytuacji zdrowotnej pacjenta,	Student potrafi dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną

DU15	dynamiki jej zmian oraz realizowanej opieki pielęgniarskiej, z uwzględnieniem informatycznych narzędzi do gromadzenia danych.	opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych.
DU18	Student nie potrafi rozpoznawać powikłań leczenia farmakologicznego, dietetycznego i leczniczo-pielęgnacyjnego	Student nie potrafi rozpoznać powikłań leczenia farmakologicznego, dietetycznego i leczniczo-pielęgnacyjnego.
DU20	Student nie potrafi prowadzić rozmowy terapeutycznej.	Student potrafi prowadzić rozmowę terapeutyczną.
DU21	Student nie potrafi prowadzić rehabilitacji przyłóżkowej i usprawniania ruchowego pacjenta oraz aktywizacji z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej.	Student potrafi prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej.
DU22	Student nie posiada umiejętności przekazywania informacji członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta.	Student potrafi przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta.
DU23	Student nie potrafi asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych.	Student potrafi asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych.
DU24	Student nie potrafi oceniać poziom bólu, reakcji pacjenta na ból i jego nasilenia oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postepowanie przeciwbólowe.	Student potrafi oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postepowanie przeciwbólowe.
DU25	Student nie potrafi	

	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta.	Student potrafi postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta.
DU26	Student nie potrafi scharakteryzować podstawowych kierunków rehabilitacji leczniczej i zawodowej.	Student potrafi przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.
DU27	Student nie potrafi udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia.	Student potrafi udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia.
DU30	Student nie potrafi wykonywać podstawowych zabiegów resuscytacyjnych u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatycznego defibrylatora zewnętrznego (*AutomatedExternalDefibrillator*, AED) i bezprzyrządowego udrożnienia dróg oddechowych oraz przyrządowego udrażniania dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nagłośniowych.	Student potrafi wykonywać podstawowe zabiegów resuscytacyjnych u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (*AutomatedExternalDefibrillator*, AED) i bezprzyrządowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nagłośniowych.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu**

	osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie ocenyzaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
KS1	Student nie potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne	Student potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne.		
KS2	Student nie potrafi oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;	Student potrafi oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka.		
KS3	Student nie potrafi ocenić funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej.	Student potrafi ocenić funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej.		
KS4	Student nie potrafi zidentyfikować błędów i barier w procesie komunikowania się	Student potrafi zidentyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się.		
KS5	Student nie potrafi wykorzystać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarskiej.	Student potrafi wykorzystać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece Pielęgniarskiej.		
KS6	Student nie potrafi stworzyć warunków do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki.	Student potrafi stworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki.		

KS7	Student nie dostrzega i nie rozpoznaje własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Student dostrzegania i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: III** **Semestr studiów: V i VI**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**8**
Cele przedmiotu	Zapoznanie studenta z organizacją i formami opieki nad osobami w podeszłym wieku. Zapoznanie studenta z fizjologicznym przebiegiem procesu starzenia. Przygotowanie studenta do realizacji zadań z zakresu promocji zdrowia oraz profilaktyki geriatrycznej. Kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktu interpersonalnego z osobą w podeszłym wieku. Kształtowanie umiejętności komunikowania się z pacjentem w podeszłym wieku z różnego rodzaju niesprawnością oraz jego rodziną i opiekunami. Kształtowanie umiejętności całościowej oceny geriatrycznej za pomocą zestawu skal. Zapoznanie studenta z odmiennościami przebiegu chorób w podeszłym wieku, zasadami rozpoznawania i leczenia chorób występujących często u osób starszych oraz tzw. Wielkimi zespołami geriatrycznymi. Zapoznanie studenta z zasadami leczenia w chorobach wieku podeszłego z uwzględnieniem odrębności farmakoterapii geriatrycznej. Przygotowanie studenta do sprawowania opieki pielęgniarskiej nad człowiekiem w starszym wieku zdrowym i chorym w różnych miejscach sprawowania opieki. Zdobywanie umiejętności współpracy interdyscyplinarnej z zespołem w opiece nad osobami starszymi Przygotowanie studenta do stosowania różnych metod usprawniania chorego, profilaktyki powikłań wynikających z długotrwałego unieruchomienia oraz metod aktywizacji.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Podstawowe wiadomości z zakresu geriatrii i pielęgniarstwa geriatrycznego
Symbol odniesienia do efektów uczenia się dla kierunku studiów	**Opis efektów uczenia się**

Wiedza: **W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**	
DW1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;
DW2	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach;
DW3	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie geriatrycznym;
DW4	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;
DW5	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;
DW6	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;
DW7	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;
DW8	reakcję pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;
DW9	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym;
DW10	zasady organizacji opieki specjalistycznej geriatrycznej;
DW11	etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego;
DW12	narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji;
DW13	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi;
DW18	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;
Umiejętności: **W zakresie umiejętności absolwent potrafi:**	
DU1 **MCSM**	Potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;
DU2 **MCSM**	Potrafi prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące chorób i uzależnień;
DU3	Potrafi prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;
DU4	Potrafi organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych.

Kompetencje społeczne: **W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:**	
KS1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
KS2	przestrzegania praw pacjenta
KS3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
KS4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe
KS5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
KS6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
KS7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
Treści programowe	
Forma zajęć: **Wykład**	**Klinika** 1. Wywiadkliniczny i specyfikabadaniapacjenta w starszymwieku. Całościowaocenageriatryczna. 2. Ogólnacharakterystykachorób w wiekustarszym. Odmiennośćsymptomatologii i przebieguchorób. 3. Główneproblemygeriatryczne: zespołymózgowenp. chorobaAlzheimera, zaburzeniafunkcjiukładuautonomicznego, stanyzaburzeniaświadomości. 4. Główneproblemygeriatryczne: nietrzymaniemoczu i stolca, odleżyny, chorobykości i złamania, upadki i zaburzeniachodu, chorobazwyrodnieniowastawów, żylaki i przewlekłeowrzodzeniapodudzi. 5. Wybraneproblemykliniczne w geriatrii: osteoporoza, zapaleniapłuc, POCHP, cukrzycatypu II, zespółAlzheimera i inne zespołyotępienne. 6. Wybraneproblemykliniczne w geriatrii: niedożywienie i otyłość , chorobaniedokrwiennaserca, nadciśnienietętnicze, niewydolnośćserca - diagnostyka, leczenie, profilaktyka. Suma godzin – **15** **Pielęgniarstwo** 1. Genetyczne i środowiskoweuwarunkowaniastarości. Teoriestarzeniasięczłowieka.

	2. Gerohigiena- profilaktykaprzedwczesnejstarości. 3. Systemyorganizacjiopiekigeriatrycznejorazrodzaje i formyświadczeń na rzeczosóbstarszych i ich opiekunów na świecie i w Polsce. Organizacjapielęgniarskiejopiekigeriatrycznej. 4. Standardy w geriatrii i procedurypostępowaniapielęgniarki w wybranychproblemachklinicznych w geriatrii. 5. Rodzinajakogłównyrealizatoropiekinadosobastarszą w domu- wydolnośćpielęgnacyjnoopiekuńczarodziny a zadaniapielęgniarki w realizacjiopieki w domu. 6. Problemysocjomedyczne w starszymwieku - możliwośćwsparcia w środowisku 7. Specyfikaprocesupielęgnowaniachorego w starszymwieku 8. Pielęgnowaniechorego w starszymwieku z chorobamiukładukrążenia 9. Pielęgnowaniechorego w starszymwieku z chorobamimetabolicznymi 10. Pielęgnowaniechorego w starszymwiekuzeschorzeniamineurologicznymi 11. Pielęgnowaniechorego w starszymwieku z chorobamizwyrodnieniowymistawów 12. Pilęgnowaniechorych w starszymwieku z zaburzeniamipsychicznymi 13. Procespielęgnowaniapacjenata w starszymwieku z zapaleniempłuc 14. Pielęgnowaniepacjentów w starszymwieku z zaburzeniamifunkcjonowaniaukładupokarmowego Suma godzin **– 25** Suma godzin **- 40**
Zajęcia praktyczne ANSG zapewnia studentom realizacje PZ z przedmiotu w :DPS nr 1, ul. Polna 56 lub DPS nr 2, ul. Jana Pawła 37 w Tomaszowie Maz.	1. Fizjologiaprocesustarzeniasię. Różnicemiędzystarzeniemsiękobiet i mężczyzn. 2. Wyznacznikipielęgniarskiejopiekigeriatrycznej. Ocenastanuzdrowia i badaniestarszegopacjenta. 3. Narzędzia, skalepielęgniarskiejocenygeriatrycznej. 4. Prozdrowotne style życia w starości: żywienie w starszymwieku. Zadaniapielęgniarki w promocjizdrowegożyciaosóbstarszych. 5. Aktywnośćfizyczna w starszymwieku. Zadaniapielęgniarki w aktywizacjiseniora. 6. Człowiekstary w szpitalu-procespielęgnowania w wybranychstanach. 7. Rola pielęgniarki w leczeniuszpitalnymczłowiekastarszego-procedurypostępowaniapielęgniarki wwybranychproblemachklinicznych. 8. Specyfikapracy z osobastarszą w wybranychoddziałachszpitala –specyfikaprzyjęciachorego w oddział. 9. Przygotowanieczłowiekastarszego do wypisuzeszpitala 10. Sylwetkapielęgniarkigeriatrycznej. Możliwośćspecjalizacji i formypodnoszeniekwalifikacji. Suma godzin **– 80 (75 h -oddział+5h w MCSM)**

Praktyki zawodowe ANSG zapewnia studentom realizacje zajęć praktycznych z przedmiotu w :DPS nr 1, ul. Polna 56 lub DPS nr 2, ul. Jana Pawła 37 w Tomaszowie Maz. lub student wybiera sam placówkę spełniającą kryteria wskazane przez ANSG w wykazie miejsc realizacji kształcenia praktycznego (zał. nr 1d do Regulaminu praktyk).	1. Standardy w geriatrii i procedurypostępowaniapielęgniarki w wybranychproblemachklinicznych w geriatrii. 2. Optymalnajakośćżyciaosóbstarszychprzewleklechorych, długotrwaleunieruchomionych. 3. Pielęgnowanieskóry i jejwytworów, błonśluzowych z zastosowaniemśrodkówfarmakologicznych i materiałówmedycznych u osób w podeszłymwieku. 4. Wdrożenieprocedurpostępowaniaprzeciwodleżynowego u chorychdługotrwaleunieruchomionych. 5. Opiekapaliatywna w geriatrii. Opiekaterminalnanadczłowiekiemstarszym. 6. Odrębnośćprzebieguchorób w starszymwieku. 7. Jakośćżyciaosóbstarszychprzewleklechorych. 8. Praca z osobąstarszą w oddziale. 9. Sylwetkiosóbstarszychcieszącychsięuznaniemjakoprzykładharmonijnie, pomyślnieprzebiegającegoprocesustarzeniasię. 10. Dokonywaniebieżącej i końcowejocenystanuzdrowia i skutecznościdziałańpielęgniarskich. Suma godzin **- 80**
Samokształcenie	1. Konsekwencjewynikające z przemiandemograficznychdlażyciaspołecznego i specyfikiopiekipielęgniarskiejnadzdrowiemświadczeniobiorców. 2. Człowiekstaryjakoautorytet. 3. Wartośćstarości w rodzinie i społeczeństwiejakopotencjałdlaopiekipielęgniarskiej. 4. Swoiste, indywidualnepotrzebyosóbstarszych i uwarunkowaniaspołeczne, któremogąłagodzićlubutrudniaćprzeżywaniestarościorazsposobywspomaganianiezależności w starszymwieku. 5. Problem wielochorobowości u osoby w starszymwieku. Suma godzin **-10+10=20**
Metody dydaktyczne	Wykład - Metody podające: metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie. Zajęcia praktyczne: metody aktywizujące: studium przypadku w warunkach naturalnych, metody praktyczne: instruktaż, pokaz, seminarium, symulacja medyczna. Praktyki zawodowe: metody praktyczne: instruktaż, pokaz, seminarium.
Narzędzia dydaktyczne	laptop i rzutnik multimedialny prezentacje multimedialne

Sposoby oceny **(F - formująca,** **P - podsumowująca)**	F 1. Odpowiedzi studentów na zadawane przez prowadzącego pytania F 2. Swobodne wypowiedzi studentów P 2. Praca pisemna zaliczeniowa- z samokształcenia wg kryteriów podanych przez prowadzącego P 3. Zaliczenie końcowe z oceną w formie odpowiedzi ustnej studenta na wylosowane zagadnienia przygotowane przez prowadzącego lub test jednokrotnego wyboru **Zajęciapraktyczne**: -obecność na zajęciachpraktycznych, -przygotowanie do ocenypisemnejwersjiPrzewodnika do gromadzeniadanych o pacjencie z procesempielęgnowaniawybranegochorego z chorobąwiekudziecięcego, -zaliczeniezajęćprzezprowadzącego z wpisem do Dzienniczkaumiejętności, **Praktyki zawodowe**: -obecność na praktykach zawodowych, -przygotowanie do oceny pisemnej wersji Przewodnika do gromadzenia danych o pacjencie z procesem pielęgnowania wybranego chorego z chorobą wieku dziecięcego, -ocena przez opiekuna z przebiegu trwania praktyk zawodowych podsumowana wpisem do Dzienniczka umiejętności
Literatura	
Podstawowa	• Wieczorowska-Tobis K., Talarska D.: Geriatria i pielęgniarstwogeriatryczne, PZWL ,Warszawa 2020. • KędzioraKornatowska K., Muszalik M.: Kompendium pielęgnowaniapacjenta w starszymwiekuWydawnictwo PZWL, Warszawa 2019.
Uzupełniająca	• Wieczorowska-Tobis K., Neumann-Podczaska A: Geriatria. Praktycznyprzewodnik, PZWL, Warszawa 2021. • Muszalik M., Kędziora- Kornatowska K. Pielęgnowaniepacjentów w starszymwieku, PZWL, Warszawa 2018 • B. Johnston, E. Losman, A. MacLullich, I. Murdoch, S. Turpin, Stanynagłe w geriatrii, Urban &Partner, Wrocław 2020

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności		**Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności**	**Punkty ECTS dla poszczególnych form zajęć**
Udział w wykładach e-learning (klinika)		40 (15 h=1 ECTS)	1+1=2
Udział w ćwiczeniach		0	
Udział w zajęciach praktycznych	w placówce	80	3
	w CSM w sali niskiej wierności	0	
	w CSM w sali wysokiej wierności	0	
Udział w praktykach zawodowych		80	3
Samokształcenie		20	
Studiowanie literatury		10	
Przygotowanie do egzaminu		5	
Udział w egzaminie		1	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		**236**	
Punkty ECTS za przedmiot		**8**(w tym 1 e-learning)	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
DW1	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat objawów zagrażających życiu pacjentów w różnym wieku.	Student ma dostateczną wiedzę na temat objawów zagrażających życiu pacjentów w różnym wieku.		
DW2	Student nie ma dostatecznej wiedzy i nie potrafi nawet za pomocą nauczyciela wyjaśnić etiopatogenezy, objawów klinicznych, przebiegu, leczenia, rokowania i opieki pielęgniarskiej w schorzeniach.	Student ma dostateczną wiedzę i potrafi wyjaśnić etiopatogenezy, objawów klinicznych, przebiegu, leczenia, rokowania i opieki pielęgniarskiej w schorzeniach.		
DW3	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym, opiece paliatywnej.	Student ma dostateczną wiedzę na temat zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym, opiece paliatywnej.		

DW4	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat rodzajów badań diagnostycznych i zasad ich zlecania.	Student ma dostateczną wiedzę na temat rodzajów badań diagnostycznych i zasad ich zlecania.
DW5	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat zasad przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych	Student ma dostateczną wiedzę na tema zasad przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych.
DW6	Student nie ma dostatecznej wiedzy w zakresie właściwości grup leków i ich działania na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	Student ma dostateczną wiedzę w zakresie właściwości grup leków i ich działania na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i drógami podania.
DW7	Student nie ma dostatecznej wiedzy w zakresie standardów i procedur pielęgniarskich stosowanych w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	Student ma dostateczną wiedzę w zakresie standardów i procedur pielęgniarskich stosowanych w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.
DW8	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat reakcji chorego na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację.	Student ma dostateczną wiedzę na temat reakcji chorego na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację.
DW9	Student nie potrafi charakteryzować procesu starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym.	Student charakteryzuje proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym.

DW10	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej w Polsce).	Student ma dostateczną wiedzę na temat swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej w Polsce).		
DW11	Student nie różnicuje etiopatogenezy najczęstszych schorzeń wieku podeszłego.	Student zna i rozumie etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego.		
DW12	Student nie potrafi scharakteryzowaćnarzędzi i skal oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasad ich aktywizacji.	Student zna i rozumie etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego.		
DW13	Student nie różnicuje patofizjologii, objawów klinicznych, przebiegu, leczeniai rokowania chorób: układu oddechowego, układu krążenia,układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi	Student różnicuje patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowania chorób: układu oddechowego, układu krążenia,układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznychi krwi.		
DW18	Student nie zna metod, technik i narzędzi oceny stanu świadomości i przytomności.	Student zna metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności.		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym – wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które**

	student nabył podczas zajęć	student nabył podczas zajęć	student nabył podczas zajęć	student nabył podczas zajęć
DU1	Student nie potrafi gromadzić informacji, formułować diagnoz pielęgniarskich ustalać celów opieki, wdrażać interwencji pielęgniarskich oraz dokonywać ewaluacji opieki.	Student potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozy pielęgniarskie ustalać celów opieki, wdrażać interwencji pielęgniarskich oraz dokonywać ewaluacji opieki.		
DU2	Student nie potrafi prowadzić poradnictwa w zakresie 375amo opieki w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	Student potrafi prowadzić poradnictwo w zakresie 375amo opieki w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczącego wad rozwojowych, chorób i uzależnień.		
DU3	Student nie potrafi prowadzić profilaktyki powikłań w przebiegu chorób.	Student potrafi prowadzić profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.		
DU4	Student nie potrafi organizować izolacji pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych.	Student potrafi organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych.		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie ocenyzaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

KS1	Student nie potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne	Student potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne.
KS2	Student nie potrafi oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;	Student potrafi oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka.
KS3	Student nie potrafi ocenić funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej.	Student potrafi ocenić funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej.
KS4	Student nie potrafi zidentyfikować błędów i barier w procesie komunikowania się	Student potrafi zidentyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się.
KS5	Student nie potrafi wykorzystać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarskiej.	Student potrafi wykorzystać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece Pielęgniarskiej.
KS6	Student nie potrafi stworzyć warunków do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki.	Student potrafi stworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki.
KS7	Student nie dostrzega i nie rozpoznaje własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Student dostrzegania i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Opieka paliatywna**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: III** **Semestr studiów: VI**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**5**
Cel przedmiotu	Przekazanie niezbędnej wiedzy z zakresu opieki paliatywnej i terminalnej, zasad leczenia bólu nowotworowego. Przygotowanie do działań w celu zapewnienia: - skutecznego wsparcia dla chorych objętych opieką paliatywną i ich rodzin, - najlepszej jakości życia osób z postępującą, zaawansowaną chorobą nowotworową lub inną w okresie terminalnym.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Wiadomości z zakresu: anatomii, fizjologii, patologii, podstaw pielęgniarstwa, interny i pielęgniarstwa internistycznego, psychologii – umiejętność komunikowania oraz udzielania wsparcia choremu i jego rodzinie, etyki zawodu – prawa pacjenta, tajemnica zawodowa, socjologii.
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	**Opis efektów kształcenia**
Wiedza: **W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**	
DW1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;
DW2	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach
DW3	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w opiece paliatywnej
DW4	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania
DW5	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach
DW6	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;
DW7	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia

DW8	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;
Umiejętności: **W zakresie umiejętności absolwent potrafi:**	
DU1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;
DU2 **MCSM**	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;
DU3 **MCSM**	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;
DU4	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;
Kompetencje społeczne: **W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:**	
KS1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
KS2	przestrzegania praw pacjenta
KS3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
KS4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe
Treściprogramowe	
Forma zajęć: **wykład**	1. Patofizjologia,objawyklinicznеipowikłaniachoróbnowotworowych. 2. Diagnostyka i główneprzyczynybólu w chorobienowotworowej. 3. Lekistosowane w leczeniubólu – „drabinaanalgetyczna” WHO, nowoczesneopioidy. 4. Leczeniewspomagającebólunowotworowego. 5. Leczeniebólunowotworowego u dzieci – przyczynybólu, zasadypostępowaniaprzeciwbólowego i przeciwlękowego. 6. Leczenieobjawówzestronyprzewodupokarmowego. 7. Sposobypostępowania w innychdolegliwościachzaawansowanejchorobynowotworowej. 8. Paliatywnachirurgia, radioterapia i chemioterapia. 9. Podstawowepojęcia z zakresuopiekipaliatywnej. 10. Rys historycznyrozwojuopiekipaliatywnej w Polsce i na świecie. 11. System opiekipaliatywnej w Polsce i na świecie. 12. Rola pielęgniarki w ocenie i leczeniubólunowotworowego, niefarmakologicznemetodyłagodzeniadolegliwościbólowych. 13. Pielęgnowaniechorego w zaawansowanejfaziechorobynowotworowej: opiekanadchorym, jegorodziną i bliskimi, dawcamiwsparcia. 14. Pielęgnowaniechoregounieruchomionego w stanieterminalnym/paliatywnymchoroby. 15. Reakcjeemocjonalne, psychicznechorych i ich potrzeby w okresieterminalnymchoroby.

	16. Problemypsychiczne, duchowechorych u kresużycia. 17. Pielęgnowaniechorego w stanieterminalnymchorobyukierunkowane na zapewnienienajlepszejjakościżycia. 18. Komunikacjainterpersonalna – zasadyprawidłowejkomunikacji z pacjentem i jegobliskimi. 19. Zespółinterdyscyplinarny – komunikacja, rolapielęgniarki. 20. Człowiek w obliczucierpienia i umierania. 21. Tworzeniewarunków do godnegoumierania, zapoznanie z procedurąpostępowaniazciałempacjentazmarłego. 22. Rola i zadaniapielęgniarki w opiecewspomagającej, w opiece w żałobieorazosieroceniu. Suma godzin - **35**
Zajęcia praktyczne ANSG zapewnia studentom realizacje zajęć praktycznych z przedmiotu w : NZOZ Opieka Paliatywno Hospicyjna, ul. Cekanowska 5 w Tomaszowie Maz.	1. Opiekanadpacjentem w zaawansowanejfaziechorobynowotworowej/ innej w okresieterminalnym. 2. Opiekanad: chorym, rodziną i bliskimi, dawcamiwsparcia. 3. Udziałpielęgniarki w terapiichorychobjętychopiekąpaliatywnąoraz w łagodzeniuwystępującychobjawów. 4. Rola pielęgniarki w leczeniubólunowotworowego, jegoocenie i obserwacji. 5. Stosowanieniefarmakologicznychmetodłagodzeniabólu. 6. Rehabilitacja w opiecepaliatywnej – udziałpielęgniarki. 7. Rola i zadaniapielęgniarki w różnychformachżywieniachorego. 8. Zasadykomunikowaniasię z chorym i jegobliskimi. 9. Stosowaniewybranychmetodradzeniasobie w sytuacjiprzewlekłegostresu. 10. Opiekawspomagająca – udziałpielęgniarki. 11. Towarzyszeniechoremu w ostatnichchwilachżycia, tworzeniewarunkówgodnegoumierania. 12. Wsparcie w osieroceniu i w żałobie. Suma godzin –**40 w tym 5w MCSM**
Praktyka zawodowa ANSG zapewnia studentom realizacje PZ z przedmiotu w :NZOZ Opieka Paliatywno – Hospicyjna, ul. Cekanowska 5 w Tomaszowie Maz. lub	1. Opiekanadchorym, jegorodziną i bliskimiorazdawcamiwsparcia. 2. Udział pielęgniarki w maksymalizacji komfortu fizycznego osoby chorej. 3. Udział pielęgniarki w ocenie i leczeniu bólu nowotworowego. 4. Stosowanie standardów, procedur opieki i praktyki profesjonalnej w opiece paliatywnej. 5. Komunikacja interpersonalna – zasady prawidłowej komunikacji z chorym i rodzinami. 6. Jakość opieki a jakość życia osoby u kresu życia i jego rodziny. 7. Rola pielęgniarki w leczeniuobjawowym. 8. Procespielęgnowania w opiecenadchorym w terminalnymokresiechoroby i nadjegobliskimi. 9. Wsparciepsychiczne i opieka w żałobienadrodzinązmarłego. Suma godzin - **40**

student wybiera sam placówkę spełniającą kryteria wskazane przez ANSG w wykazie miejsc realizacji kształcenia praktycznego (zał. nr 1d do Regulaminu praktyk).	
Samokształcenie	1. Sytuacja epidemiologiczna i prognozy na przyszłość występowania chorób nowotworowych. 2. Narodowy Program Walki z Chorobami Nowotworowymi – udział pielęgniarki w jego realizacji. 3. Udział pielęgniarki w wychwyceniu wczesnych zmian o charakterze nowotworowym poprzez badanie fizykalne. 4. Wsparcie pacjenta z chorobą nowotworową i jego bliskich w trakcie przygotowania do zabiegu operacyjnego i w trakcie rekonwalescencji po jego przeprowadzeniu. 5. Pielęgnowanie w chorobie nowotworowej i opieka nad chorym: w trakcie procesu diagnozowania, przyjęcia do szpitala lub oddziału onkologicznego, w trakcie adaptacji do warunków pobytu w szpitalu, w trakcie chemioterapii i radioterapii. 6. Wspieranie chorego i jego rodziny w trakcie pobytu w szpitalu. 7. Edukacja społeczeństwa na temat metod samobadania i samokontroli zdrowia w kierunku profilaktyki schorzeń nowotworowych oraz metod i sposobów unikania czynników ryzyka. 8. Styl życia a zagrożenie rozwojem chorób nowotworowych, metody obniżenia ryzyka zachorowania w przypadku istniejącego zagrożenia. 9. Rola pielęgniarki w przestrzeganiu praw chorego do korzystania z wszelkich dostępnych form, metod pomocy w sytuacji choroby przewlekłej, postępującej i daleko zaawansowanej. 10. Wpływ poziomu świadczonej opieki na jakość kresu życia chorych na zaawansowaną, postępującą chorobę nowotworową. Suma godzin -**20**
Metody dydaktyczne	wykładklasyczny,konwersatoryjny studium indywidualnego przypadku, ćwiczenia, pokaz z instruktarzem, metoda symulacji medycznej

Narzędzia dydaktyczne	projektor, laptop
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	Wykłady - egzamin pisemny/ pytania otwarte/ egzamin ustny do wyboru przez prowadzącego Samokształcenie: praca pisemnaprzygotowanaprzezstudenta na podane przezprowadzącegotematy i wg. Wskazanychkryteriów . **Zajęciapraktyczne**: -obecność na zajęciachpraktycznych, -przygotowanie do ocenypisemnejwersjiPrzewodnika do gromadzeniadanych o pacjencie z procesempielęgnowaniawybranegochorego z chorobąwiekudziecięcego, -zaliczeniezajęćprzezprowadzącego z wpisem do Dzienniczkaumiejętności, **Praktyki zawodowe**: -obecność na praktykach zawodowych, -przygotowanie do oceny pisemnej wersji Przewodnika do gromadzenia danych o pacjencie z procesem pielęgnowania wybranego chorego z chorobą wieku dziecięcego, -ocena przez opiekuna z przebiegu trwania praktyk zawodowych podsumowana wpisem do Dzienniczka umiejętności
Literatura	
Podstawowa	• de Walden – Gałuszko K., Kaptacz A. Pielęgniarstwoopiekipaliatywnej. PZWL, Warszawa 2016 • Krajewska – Kułak E., Dzierżanowski T., Krzyżanowski D., Cybulski M.: Opiekapaliatywna, wydDifin 2018 • Malec- Milewska M., Woroń J.: Kompemdiumleczeniabólu. Wyd. MedicalEducation Warszawa 2017
Uzupełniająca	• Wordliczek J i wsp. Farmakoterapiabólu u chorych na nowotwory – zalecenia Polskiego TowarzystwaBadaniaBólu. Ból 2017, Tom 18, Nr 3, s. 11-53, • Wordliczek J., Krajnik M., Malec-Milewska M.: Chory na nowotwór – kompendiumleczeniabólu. Wyd. MedicalEdukation, Warszawa 2013

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności		**Średnialiczbagodzin na zrealizowanieaktywności**	
Udział w wykładach		35	1
Udział w zajęciachpraktycznych	w placówce	35	2
	MCSM	5	
Udział w praktykachzawodowych		40	2
Samokształcenie		20	
Studiowanieliteratury		10	
Przygotowanie do zaliczenia		5	
Udział w zaliczeniu		1	
Sumaryczneobciążeniepracąstudenta		**151**	
Punkty ECTS zaprzedmiot		**5**	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
DW1	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat objawów zagrażających życiu pacjentów w różnym wieku.	Student ma dostateczną wiedzę na temat objawów zagrażających życiu pacjentów w różnym wieku.		
DW2	Student nie ma dostatecznej wiedzy i nie potrafi nawet za pomocą nauczyciela wyjaśnić etiopatogenezy, objawów klinicznych, przebiegu, leczenia, rokowania i opieki pielęgniarskiej w schorzeniach.	Student ma dostateczną wiedzę i potrafi wyjaśnić etiopatogenezy, objawów klinicznych, przebiegu, leczenia, rokowania i opieki pielęgniarskiej w schorzeniach.		
DW3	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym, opiece paliatywnej.	Student ma dostateczną wiedzę na temat zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym, opiece paliatywnej.		

DW4	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat rodzajów badań diagnostycznych i zasad ich zlecania.	Student ma dostateczną wiedzę na temat rodzajów badań diagnostycznych i zasad ich zlecania.		
DW5	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat zasad przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych	Student ma dostateczną wiedzę na tema zasad przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych.		
DW6	Student nie ma dostatecznej wiedzy w zakresie właściwości grup leków i ich działania na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	Student ma dostateczną wiedzę w zakresie właściwości grup leków i ich działania na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i drógami podania.		
DW7	Student nie ma dostatecznej wiedzy w zakresie standardów i procedur pielęgniarskich stosowanych w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	Student ma dostateczną wiedzę w zakresie standardów i procedur pielęgniarskich stosowanych w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.		
DW8	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat reakcji chorego na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację.	Student ma dostateczną wiedzę na temat reakcji chorego na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację.		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym – wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi**

	odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
DU1	Student nie potrafi gromadzić informacji, formułować diagnoz pielęgniarskich ustalać celów opieki, wdrażać interwencji pielęgniarskich oraz dokonywać ewaluacji opieki.	Student potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozy pielęgniarskie ustalać celów opieki, wdrażać interwencji pielęgniarskich oraz dokonywać ewaluacji opieki.		
U2	Student nie potrafi prowadzić poradnictwa w zakresie 385amo opieki w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	Student potrafi prowadzić poradnictwo w zakresie 385amo opieki w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczącego wad rozwojowych, chorób i uzależnień.		
DU3	Student nie potrafi prowadzić profilaktyki powikłań w przebiegu chorób.	Student potrafi prowadzić profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.		
DU4	Student nie potrafi organizować izolacji pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych.	Student potrafi organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych.		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie ocenyzaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności**

	umiejętności które student nabył podczas zajęć	które student nabył podczas zajęć	które student nabył podczas zajęć	które student nabył podczas zajęć
KS1	Student nie potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne	Student potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne.		
KS2	Student nie potrafi oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;	Student potrafi oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka.		
KS3	Student nie potrafi ocenić funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej.	Student potrafi ocenić funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej.		
KS4	Student nie potrafi zidentyfikować błędów i barier w procesie komunikowania się	Student potrafi zidentyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się.		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Podstawy rehabilitacji**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: III** **Semestr studiów: V**
Studia:	**Kierunek:** **Pielęgniarstwo**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**1**
Cel przedmiotu	Zasady planowania opieki nad osobami z niepełnosprawnością i przewlekle chorymi , z uwzględnieniem ich indywidualnego zapotrzebowania na opiekę pielęgniarską poprzez opracowywanie i wdrażanie programów opieki we współpracy z niepełnosprawnym i przewlekle chorym pacjentem, jego opiekunami, rodzinami bądź innymi pracownikami opieki.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Poziom wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z zakresu przedmiotów: Podstawy Pielęgniarstwa, Badanie fizykalne, Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne, Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne, Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne, Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo ginekologiczno - położnicze
Symbol **odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/**	**Opis efektów kształcenia**
Wiedza	

D.W 1 **Wykład/** **Samokształcenie**	czynnikiryzyka i zagrożeniazdrowotne u pacjentów w różnymwieku;
D.W 2 **Wykład/** **Samokształcenie**	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach;
D.W 3 **Wykład/** **Samokształcenie**	zasadydiagnozowania i planowaniaopiekinadpacjentem w pielęgniarstwieinternistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnejopiecemedycznej, opiecepaliatywnej, opiecedługoterminowej;
D.W 4 **Wykład/** **Samokształcenie**	rodzajebadańdiagnostycznych i zasady ich zlecania;
D.W 5 **Wykład/** **Samokształcenie**	zasadyprzygotowaniapacjenta w różnymwieku i staniezdrowia do badańorazzabiegówdiagnostycznych, a takżezasadyopieki w trakcieorazpotychbadaniach i zabiegach;
D.W 6 **Wykład/** **Samokształcenie**	właściwościgrupleków i ich działanie na układy i narządypacjenta w różnychchorobach w zależnościodwieku i stanuzdrowia, z uwzględnieniemdziałańniepożądanych, interakcji z innymilekami i drógpodania;
D.W 7 **Wykład/** **Samokształcenie**	standardy i procedurypielęgniarskiestosowane w opiecenadpacjentem w różnymwieku i staniezdrowia;
D.W 8 **Wykład/** **Samokształcenie**	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;
D.W 9 **Wykład/** **Samokształcenie**	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);
D.W 10 **Wykład/** **Samokształcenie**	zasadyorganizacjiopiekispecjalistycznej (geriatrycznej, intensywnejopiekimedycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowejoraz na blokuoperacyjnym);
D.W 11 **Wykład/** **Samokształcenie**	podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej
D.W 12 **Wykład/** **Samokształcenie**	przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach;

Umiejętności	
	Ćwiczenia
C. U 17	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik i metod
C. U 18	wykonywać gimnastykę oddechową i drenaż ułożeniowy, odśluzowywanie dróg oddechowych i inhalację;
D. U 19	wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia czynne i bierne;
D. U 21	prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;
	Efekty uczenia w zakresie umiejętności praktycznych osiągane są w ramach Zajęć Praktycznych i Praktyk Zawodowych z pielęgniarstw: internistyczne, chirurgiczne, opieki długoterminowej, neurologiczne, geriatryczne.
Kompetencje społeczne	
K. S 1 Wykład// Samokształcenie	kierowaniasiędobrempacjenta, poszanowaniagodności i autonomiiosóbpowierzonychopiece, okazywaniazrozumieniadlaróżnicświatopoglądowych i kulturowychorazempatii w relacji z pacjentem i jegorodziną;
K. S 2 Wykład/ Samokształcenie	przestrzeganiaprawpacjenta i zachowywania w tajemnicyinformacjizwiązanych z pacjentem;
K. S 3 Wykład/ Samokształcenie	samodzielnego i rzetelnegowykonywaniazawoduzgodnie z zasadamietyki, w tymprzestrzeganiawartości i powinnościmoralnych w opiecenadpacjentem;
K. S 4 Wykład/ Samokształcenie	ponoszeniaodpowiedzialnościzawykonywaneczynnościzawodowe;
K. S 5 Wykład/ Samokształcenie	zasięganiaopiniiekspertów w przypadkutrudności z samodzielnymrozwiązaniemproblemu;

K. S 6 **Wykład/** **Samokształcenie**	przewidywania i uwzględnianiaczynnikówwpływających na reakcjewłasne i pacjenta;
Treści programowe	
Forma zajęć : **wykład**	**Wykład** 1. Niepełnosprawność – definicje, klasyfikacje 2. Przyczyny , skutki zdrowotne i społeczne niepełnosprawności 3. Aktualna koncepcja rehabilitacji wg WHO, ONZ 4. Zadania i zasady współpracy realizatorów rehabilitacji zawodowej i edukacji dzieci niepełnosprawnych 5. Osoba rehabilitowana jako podmiot 6. Neurofizjologiczne procesy rehabilitacji medycznej 7. Środki metody i bariery rehabilitacji społecznej i zawodowej 8. Ogólna taktyka postępowania rehabilitacyjnego **Suma godzin: 20**
Forma zajęć : **ćwiczenie**	**Ćwiczenia** 1. Rehabilitacja kompleksowa: lecznicza , zawodowa, społeczna. Rola pielęgniarki w zespole rehabilitacyjnym. 2. Ocena chorego z niepełnosprawnością i jego środowiska dla potrzeb rehabilitacji kompleksowej. 3. Rodzaje i stopnie niepełnosprawności: jednorodna, skojarzona, niepełnosprawność narządu ruchu, narządu zmysłów, psychiczna. 4. Zaopatrzenie ortopedyczne i pomoce techniczne stosowane w procesie rehabilitacji osób z niepełnosprawnością. 5. Zasady pielęgnowania i rehabilitacji pacjenta po amputacji kończyn, po endoprotezoplastyce stawów biodrowego i kolanowego 7. Pielęgnowanie i rehabilitacja pacjentów po udarach mózgowych. 8. Problemy pielęgnacyjne w rehabilitacji pacjentów z chorobami reumatycznymi. 9. Zadania pielęgniarki w rehabilitacji pacjentów z chorobami przewlekle postępującymi: SM, choroba Parkinsona , choroba Alzheimera 10. Problemy pielęgnacyjne i zadania pielęgniarki w rehabilitacji pacjentów po urazach kręgosłupa. 11. Zasady rehabilitacji w opiece nad pacjentem ze schorzeniami układu krążenia. 12. Zasady rehabilitacji w pielęgnowaniu pacjenta ze schorzeniami układu oddechowego. 13. Zadania pielęgniarki w rehabilitacji osób niewidomych i niesłyszących. 14. Pielęgnowanie i usprawnianie dzieci z niepełnosprawnością. 15. Opieka nad pacjentem z upośledzeniem umysłowym. **Suma godzin – 15** **Samokształcenie** **1.** Najczęściej spotykane reakcje na utrwaloną niepełnosprawność. Udział pielęgniarki w akceptacji niepełnosprawności.

	2. Czynniki wpływające na kształtowanie i zmianę postaw wobec osób niepełnosprawnych. **3.** Udział pielęgniarki w kształtowaniu pozytywnych postaw wobec osób niepełnosprawnych. **4.** Etapy i elementy procesu rehabilitacji ze szczególnym uwzględnieniem adaptacji i integracji społecznej. **5.** Elementy rehabilitacji w procesie pielęgnowania osób niepełnosprawnych od urodzenia, po urazach, w następstwie chorób przewlekłych. **6.** Grupy wsparcia w rehabilitacji osób niepełnosprawnych (cele, zadania) **Suma godzin: 10**
Metody dydaktyczne	**Wykłady -** metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie.
Narzędzia dydaktyczne	1. Laptop i rzutnikmultimedialnyorazprezentacjemultimedialne
Sposoby oceny **(F- formująca,** **P- podsumowująca)**	F 1. Odpowiedzistudentów na zadawaneprzezprowadzącegopytania F 2. Swobodnewypowiedzistudentów P 1. Pracapisemnazaliczeniowa- z samokształcenia P 3. Zaliczenie końcowe z oceną w formie odpowiedzi ustnej studenta na wylosowane zagadnienia przygotowane przez prowadzącego lub test jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru/pytania otwarte do wyboru przez prowadzącego
Literatura	
podstawowa	1. Strugała M., Talarska D. (red). Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych.. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2018. 2. Rutkowska E.: Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych, PZWL Warszawa 2022
uzupełniająca	1. Księżopolska-Orłowska K., (red). Fizjoterapia w reumatologii . Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013 2. Leszek J., (red) . Choroba Alzheimera: wybrane zagadnienia biologiczne i kliniczne. Wydawnictwo Continuo, Wrocław 2016 3. Opara J. Fizjoterapia w chorobie Parkinsona. Wydawnictwo Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki, Katowice 2014

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnialiczbagodzin na zrealizowanieaktywności	Punkty ECTS dlaposzczególnych form zajęć
Udział w wykładach	**20**	**0,5**
Udział w ćwiczeniach	**15**	**0,5**
Samokształcenie	**10**	
Samodzielneprzygotowanie do ćwiczeń	**10**	
Studiowanieliteratury	**5**	
Przygotowanieprojektu	**5**	
Przygotowanie do egzaminu	**5**	
Udział w egzaminie	**1**	
Sumaryczneobciążeniepracąstudenta	**71**	
Punkty ECTS zaprzedmiot	**1**	

*Podaneformyaktywnościstanowiąjedynieprzykład, wykładowcawpisujeformyaktywności w zależnościodtego w jakiejformiedydaktycznejprowadzonyjestprzedmiot.

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
DW1	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat objawów zagrażających życiu pacjentów w różnym wieku.	Student ma dostateczną wiedzę na temat objawów zagrażających życiu pacjentów w różnym wieku.		
DW2	Student nie ma dostatecznej wiedzy i nie potrafi nawet za pomocą nauczyciela wyjaśnić etiopatogenezy, objawów klinicznych, przebiegu, leczenia, rokowania i opieki pielęgniarskiej w schorzeniach.	Student ma dostateczną wiedzę i potrafi wyjaśnić etiopatogenezy, objawów klinicznych, przebiegu, leczenia, rokowania i opieki pielęgniarskiej w schorzeniach.		
DW3	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym,	Student ma dostateczną wiedzę na temat zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym, opiece paliatywnej.		

	chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym, opiece paliatywnej.	
DW4	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat rodzajów badań diagnostycznych i zasad ich zlecania.	Student ma dostateczną wiedzę na temat rodzajów badań diagnostycznych i zasad ich zlecania.
DW5	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat zasad przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych	Student ma dostateczną wiedzę na tema zasad przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych.
DW6	Student nie ma dostatecznej wiedzy w zakresie właściwości grup leków i ich działania na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	Student ma dostateczną wiedzę w zakresie właściwości grup leków i ich działania na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i drógami podania.
DW7	Student nie ma dostatecznej wiedzy w zakresie standardów i procedur pielęgniarskich stosowanych	Student ma dostateczną wiedzę w zakresie standardów i procedur pielęgniarskich stosowanych w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.

	w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	
DW8	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat reakcji chorego na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację.	Student ma dostateczną wiedzę na temat reakcji chorego na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację.
DW9	Student nie zna zasad organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym.	Student zna zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym.
DW10	Student nie ma dostatecznej wiedzy na temat swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej w Polsce).	Student ma wiedzę na temat swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej w Polsce).

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym – wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
Efekty uczenia w zakresie umiejętności praktycznych osiągane są w ramach Zajęć Praktycznych i Praktyk Zawodowych z pielęgniarstw: internistyczne, chirurgiczne, opieki długoterminowej, neurologiczne, geriatryczne.				

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie ocenyzaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**

KS1	Student nie potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne	Student potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne.
KS2	Student nie potrafi oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;	Student potrafi oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka.
KS3	Student nie potrafi ocenić funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej.	Student potrafi ocenić funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej.
KS4	Student nie potrafi zidentyfikować błędów i barier w procesie komunikowania się	Student potrafi zidentyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się.
KS5	Student nie zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	Student zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.
KS6	Student nie ma zmysłu przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.	Student ma zmysł przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Podstawy ratownictwa medycznego**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: III** **Semestr studiów: VI**
Studia: pierwszego/drugiego stopnia	**Kierunek:PIELĘGNIARSTWO**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**2**
Cele przedmiotu	Przekazanie studentowi wiedzy niezbędnej do rozpoznania stanów nagłego zagrożenia zdrowia i życia. Wyposażenie studenta w wiedzę niezbędną do podejmowania działań ratunkowych w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego. Przekazanie wiedzy dotyczącej specyfiki działań i funkcjonowania jednostek ratownictwa medycznego. Przygotowanie studenta do pracy samodzielnej i zespołowej w czynnościach ratunkowych wynikających ze specyfiki ratownictwa medycznego. Przekazanie wiedzy i umiejętności umożliwiających realizowanie standardów i procedur postępowania w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego. Przygotowanie studenta do posługiwania się sprzętem i aparaturą medyczną mającą zastosowanie w ratowaniu chorego z nagłym zagrożeniem zdrowotnym, w tym w sytuacjach kryzysowych,
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Student przed rozpoczęciem nauki przedmiotu powinien posiadać wiedzę, umiejętności i kompetencje z zakresu przedmiotów określonych w ramach studiów: podstawowych oraz specjalistycznych (anatomia, fizjologia, patofizjologia, biochemia, piel. Internistyczne, piel. chirurgiczne, piel. anestezjologiczne i stanów zagrożenia życia)
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów	**Opis efektów uczenia**
Wiedza W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
D.W28.	Student zna i rozumie standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie
D.W35	Student zna i rozumie zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych

	zabiegów resuscytacyjnych (*Basic Life Support*, BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (*Advanced Life Support*,ALS);
D.W36.	Student zna i rozumie zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne
D.W37.	Student zna i rozumieproceduryzabezpieczeniamedycznegowzdarzeniachmasowychikatastrofachi innychsytuacjachszczególnych;
Umiejętności W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
D.U27.	Student potrafi udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia
D.U28.	Student potrafi doraźnieunieruchamiaćzłamaniakości,zwichnięciaiskręcenia orazprzygotowuje pacjentadotransportu;
D.U.29.	Student potrafi doraźniehamowaćkrwawieniaikrwotoki.
D.U30.	Student potrafi wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (*AutomatedExternalDefibrillator*, AED) i bezprzyrządowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nadgłośniowych
Kompetencje społeczne W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:	
K.S.1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
K.S.2.	przestrzegania praw pacjenta i zachowywania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem;
K.S.3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
K.S.4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
K.S.5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
K.S.6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
K.S.7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
Treści programowe	
Forma zajęć	
Wykład	1. FunkcjonowanieRatownictwamedycznego w Polsce i na świecie – historia, zagadnienia i regulacjeprawne,

	specyfikaratownictwamedycznego. 2. Resuscytacjakrążeniowo – oddechowa - algorytmypostępowania w zakresie BLS i ALS wgobowiązującychwytycznychPolskiej Rady Resuscytacji. 3. Ciałoobce w drogachoddechowych u dorosłych i dzieci – postępowanieratunkowe, rękoczynHeimlicha. 4. Zabezpieczeniepodstawowychfunkcjiżyciowych i przyrządoweudrażnianiedrógoddechowychchoregoróżnymimetodami, w tymmetodaminadgłośniowymi w staniezagrożeniażycia. 5. Elektroterapia w stanachzagrożeniażycia – defibrylacja, defibrylacja AED. 6. Wielonarządowe i mnogieobrażeniaciała, pojęciezłotejgodziny w ratownictwiemedycznym (urazygłowy, kręgosłupa, klatkipiers., brzucha, miednicy, ukłruchu, krwotoki, krwawienia, skaleocenychorego z urazem). 7. Chorywewstrząsieurazowym - zasadypostępowaniaratunkowego. 8. Postępowanieratunkowe w zagrożeniachśrodowiskowych – działanieniskich i wysokichtemperatur, utonięcie, porażenieprądem, piorunem. 9. Postępowanieratunkowe w ostrychzatruciach (dekontaminacja i eliminacjatrucizn, ogólnezasadypostępowania, zatrucialekami, substancjamichemicznymi, gazami, specyfikapostępowaniaratunkowego. 10. Odrębnościpostępowaniaratunkowego w stanachzagrożeniażycia u dzieci i kobietyciężarnej 11. Pomocmedyczna i organizacjadziałańratunkowych w zdarzeniachmasowych, katastrofach (rodzajezdarzeń w ratownictwiemedycznym, segregacjamedyczna w systemie START i Jump START, grupysegregacyjne, priorytetyleczniczo – transportowe w zdarzeniachmasowych, katastrofach). Suma godzin - 12h
	Ćwiczenia 1. Resuscytacjakrążeniowo - oddechowa BLS w warunkachsymulowanych u dorosłych w różnychstanachzagrożeniażycia. 2. Zasadyzastosowaniadefibrylatoramanualnego i AED w czasie RKO w warunkachsymulowanych. 3. Odrębności w prowadzeniuczynnościresuscytacyjnych w zakresie BLS u niemowląt, dzieci, kobietciężarnych. 4. Doraźneunieruchamianiezłamańkości,zwichnięćiskręceńorazprzygotowaniepacjentadotransportu w warunkachsymulowanych. 5. Doraźnetamowaniekrwotoków i krwawień (zakładanieopatrunkuosłaniającego, uciskowego i opaskiuciskowej). 6. Bezprzyrządoweudrażnianiedrógoddechowych. 7. Przyrządoweudrażnianiedrógoddechowychróżnymimetodami w tymmetodaminagłośniowymi. 8. Prowadzeniewentylacjizastępczej z zastosowaniemresuscytatora AMBU. Suma godzin: 18h
Praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela	Praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela 1. Postępowanieratunkowe u chorego z udaremcieplnym. 2. Postępowanieratunkowe w chorobiekesonowej.

	3. Ukąszenieprzezżmiję– pierwszapomocprzedszpitalna. 4. Owady, pajęczaki – ich ukąszenia, zasadypomocyprzedszpitalnej. 5. Zatruciegrzybami – zasadypostępowaniaratunkowego. 6. Chorobawysokościowa – objawy, patofizjologia, postępowanieratunkowe. 7. Postępowaniemedyczne w sytuacjachzagrożenia*Tactical Emergency Casualty Care* (TECC), 8. Studiowanieliteraturyprzedmiotu Suma godzin - **20**
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład z prezentacją multimedialną, wykład problemowy, pokaz, instruktarz, symulacja medyczna
Narzędzia dydaktyczne	algorytmy, komputer, rzutnik, filmy, zdjęcia, prezentacje w Power Point, trenażery, fantomy
Sposoby oceny **(F - formująca,** **P - podsumowująca)**	Egzamin – test jednokrotnego wyboru składający się z minimum 30 pytań Wykonanie ćwiczenia w warunkach symulowanych z tematyki ćwiczeń. Praca pisemna na zaliczenie z tematyki zawartej w samokształceniu w zakresie i wg kryteriów wskazanych przez prowadzącego
Literatura	
Podstawowa	1. Brown A., Cadogan M.: Medycynaratunkowa, diagnostyka i leczenia; Edra Urban& Partner Wrocław 2022. 2. Andres J. WytyczneResuscytacji 2021, Polska Rada Resuscytacji 2021. 3. Campbell J.Alson LR.: International Trauma Life Support Ratownictwoprzedszpitalne w urazach (ITLS). MedycynaPraktyczna Kraków 2022
Uzupełniająca	1. Sosada K., Żurawiński W.: Ostrestanyzagrożeniażycia w obrażeniachciała; PZWL Warszawa 2022 2. Gucwa J., Gruba M.: Postępowanie w stanachnagłych u dzieci. MedycynaPraktyczna Kraków 2020

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	**12**
Ćwiczenia w MCSM	**18**
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	**10**
Studiowanie literatury	**5**
Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	**5**
Udział w egzaminie/zaliczeniu	**2**
Praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela	**20**
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	**72**
Punkty ECTS za przedmiot	**2**

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
DW28	Student nie zna i nie rozumie standardów i procedur postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie.	Student zna i rozumie standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie.		
DW35	Student nie zna i nie rozumie zasad udzielania pierwszej pomocy i algorytmów postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (*Basic Life Support*, BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (*Advanced Life Support*,ALS).	Student zna i rozumie zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (*Basic Life Support*, BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (*Advanced Life Support*, ALS).		
DW36	Student nie zna i nie rozumie zasad organizacji i funkcjonowania systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego.	Student zna i rozumie zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne.		
DW37	Student nie zna i nie rozumie procedur zabezpieczenia medycznego zdarzenia masowych i katastrof i innych sytuacji	Student zna i rozumie procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych i katastrofach i innych sytuacjach szczególnych.		

	szczególnych.			
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym – wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
DU27	Student nie potrafi udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia.	Student potrafi udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia.		
DU28	Student nie potrafi doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowuje pacjenta do transportu.	Student potrafi doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowuje pacjenta do transportu.		
DU29	Student nie potrafi doraźnie zatamować krwotoku i krwawienia	Student potrafi doraźnie zatamować krwotok i krwawienie.		
DU30	Student nie potrafi wykonywać podstawowe zabiegów resuscytacyjnych u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (*AutomatedExternalDefibrillator*, AED) i bezprzyrządowe udrożnienie dróg	Student potrafi wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (*AutomatedExternalDefibrillator*, AED) i bezprzyrządowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nagłośniowych.		

	oddechowych oraz przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nadgłośniowych	

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie 405czenia405liczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym – wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
KS1	Student nie potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne	Student potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne.		
KS2	Student nie potrafi oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;	Student potrafi oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka.		
KS3	Student nie potrafi ocenić funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej.	Student potrafi ocenić funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej.		

KS4	Student nie potrafi zidentyfikować błędów i barier w procesie komunikowania się	Student potrafi zidentyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się.
KS5	Student nie zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	Student zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.
KS6	Student nie ma zmysłu przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.	Student ma zmysł przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.
KS7	Student niedostrzegania i nie rozpoznaje własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Student dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Badania naukowe w pielęgniarstwie**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: III** **Semestrstudiów: V**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**2**
Cele przedmiotu	Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta do napisania pracy dyplomowej, uczestniczenia w badaniach naukowych i wykorzystania wyników badań w pracy zawodowej.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Znajomość zagadnień z nauk społecznych; nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej, w tym: podstawy pielęgniarstwa, promocji zdrowia, podstawowej opieki zdrowotnej
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów	**Opis efektów kształcenia**
Wiedza: **W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**	
DW38	przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty pielęgniarstwa;
DW39	metody i techniki prowadzenia badań naukowych;
DW40	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej.
Umiejętności: **W zakresie umiejętności absolwent potrafi:**	
DU31	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych;
DU32	przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi.

Forma zajęć	Treści programowe
Wykład	1. Przedmiot, cel i obszarbadańnaukowych. 2. Paradygmatybadańnaukowych w pielęgniarstwie. 3. Rodzajebadańnaukowych- charakterystykabadańilościowych i jakościowych. 4. Etapypostępowaniabadawczego. 5. Metody, techniki i narzędziabadawcze (szczególniestudiumindywidualnegoprzypadkujakometodybadawczejwskazanej do realizacjipracy na kierunkupielęgniarstwo w standardzie). 6. Zasadyinterpretowaniadanychempirycznych i wnioskowania. 7. Etyka w badaniachnaukowych – prawoautorskie i własnośćintelektualna. Suma godzin**- 15**
Ćwiczenia	1. Źródłapierwotne i wtórne – klasyfikacja, dobór, zastosowanie; 2. Zasadysporządzaniaprzypisówbibliograficznychorazbibliografii w systemienumerycznym (vancouverskim) Suma godzin **- 10**
Samokształcenie	1. Pracawłasnastudenta: 2. Przygotowaniezałożeń do tematubadawczego: – zapoznaniesięliteraturąnaukową – zapoznaniesię z zasadamikonstrukcjinarzędzibadawczych – ustalenieharmonogramuprac, – przygotowaniezałożeńbadawczych i konstrukcjawłasnegonarzędziabadawczego, – opracowanie i analizadanych, – wykonaniezadańzwiązanych z prezentacją. Suma godzin **– 20**
Metody dydaktyczne	Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów (wykłady, ćwiczenia). Wykład problemowy. Praca nad projektem pracy.
Narzędzia dydaktyczne	Prezentacje multimedialne Tablica z kredą

Sposoby oceny **(F - formująca,** **P - podsumowująca)**	**Wykłady:** Warunkiem zaliczenia wykładu będzie zdanie testu z części teoretycznej zajęć **Ćwiczenia** Warunkiem zaliczenia ćwiczeń będzie wykonanie zasadania obejmującego prawidłowy zapis bibliograficzny wybranych przypisów bibliograficznych
Literatura	
podstawowa	• Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologiabadańnaukowych w pielęgniarstwie. Wyd. PZWL, Warszawa 2022 • Badania naukowe w pielęgniarstwie, ocena, synteza i tworzenie dowodów naukowych w praktyce pielęgniarskiej, Autor: Serafin L., Sak-Dankosky , Wydawca: Edra Urban & Partner , Wrocław, 2022,
uzupełniająca	• Badanianaukowe w pielęgniarstwie i położnictwie Tom 7 , I. Uchmanowicz, M. Przestrzelska, P.J. Gurowiec, Wydawca: Continuo, Rok wydania: 2020 • Badanianaukowe w pielęgniarstwieocena, synteza i tworzeniedowodównaukowych w praktycepielęgniarskiej , K. Wesołowska-Górniak , L. Serafin , M. Formela , N. Sak-Dankosky , • Wydawca: Edra Urban & Partner, Rok wydania: 2022, Wydanie: I • Studium przypadku w badaniachnaukowych, Robert K. Yin, WydawnictwoUniwersytetuJagiellońskiego, rokwydania 2015

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	**15**
Udział w ćwiczeniach	**10**
Samokształcenie	**20**
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	**45**
Punkty ECTS za przedmiot	**2**

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
DW38	Student nie zna i nie rozumie przedmiotu, celu, obszaru badań naukowych i paradygmatów pielęgniarstwa;.	przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty pielęgniarstwa;		
DW 39	Student nie zna i nie rozumie metod i technik prowadzenia badań naukowych;	metody i techniki prowadzenia badań naukowych;		
DW 40	Student nie zna i nie rozumie zasad etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowych regulacji prawnych z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej.	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej.		
UMIEJĘTNOŚCI				

	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym – wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
DU31	Student nie potrafi krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych.	Student potrafi krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych.		
DU32	Student nie potrafi przeprowadzić badania jakościowego, posługując się narzędziami badawczymi.	Student potrafi przeprowadzić badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi.		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Seminarium dyplomowe**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: III** **Semestr studiów: V,VI**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**2**
Cele przedmiotu	Celem przedmiotu jest praca ze studentem w toku pisania pracy dyplomowej, uczestniczenia w badaniach naukowych i wykorzystania wyników badań w pracy zawodowej.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Znajomość zagadnień z nauk społecznych; nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej, w tym: podstawy pielęgniarstwa, promocji zdrowia, podstawowej opieki zdrowotnej
Symbol odniesienia do efektów uczenia się dla kierunku studiów	**Opis efektów uczenia się**
Umiejętności: **W zakresie umiejętności absolwent potrafi:**	
DU31	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych;

DU32	przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi.
Kompetencje społeczne: **W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:**	
KS5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
Forma zajęć	**Treści programowe**
Seminarium	1. Kontynuacja pracy nad tematem wybranym do projektu w ścisłym powiązaniu z pielęgniarstwem i realizacja wybranej koncepcji badań. 2. Określenie celu i problemów badawczych pracy. 3. Wyznaczenie terenu i grupy badanych. Dobór metod i narzędzi badawczych. 4. Konstrukcja protokołu badania/ kwestionariusza wywiadu do gromadzenia danych o wybranym chorym. 5. Przeprowadzenie badań, analiza wyników, wyciąganie wniosków. Suma godzin- **50**
Metody dydaktyczne	Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów Wykład problemowy, Praca nad projektem pracy własnej
Narzędzia dydaktyczne	formularze, kwestionariusze, opisy przypadków
Sposoby oceny **(F - formująca,** **P - podsumowująca)**	**Seminarium:** Przygotowanie pracy dyplomowej metodą studium przypadku zgodnie z wytycznymi pisania prac dyplomowych ANSG. **P:** zaliczenie przedmiotu może uzyskać student, który przygotował/opracował prace studium indywidualnego przypadku wybranego podopiecznego.
Literatura	
Podstawowa	• RosińczakJ.;Jankowska –Polańska B.;Badanianaukowe w pielęgniarstwie i położnictwie Tom 3; Wrocław 2016

Uzupełniająca	• Górska K., Rożej A., Wybranemetodyempiryczne w naukach o bezpieczeństwie, „NaukiHumanistyczne i Społeczne na RzeczBezpieczeństwa” BiTP Vol. 30 Issue 2, 2013.

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	Punkty ECTS dla poszczególnych form zajęć
Udział w wykładach	**0**	
Udział w seminariach	**50**	**2**
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	**50**	
Punkty ECTS za przedmiot	**2**	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym – wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
DU31	Student nie potrafi krytycznie analizować publikowanych wyników badań naukowych.	Student potrafi krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych.		
DU32	Student nie potrafi przeprowadzić badania jakościowego, posługując się narzędziami badawczymi	Student potrafi przeprowadzić badania jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi.		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie 417czenia417liczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt czeniaw71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym – wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**

KS5	Student nie zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	Student zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.

PRZEDMOTY DODATKOWE

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Bezpieczeństwo i higiena pracy**
Rok studiów, semestr	**Rok I, Sem. I**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	-
Cel przedmiotu	Nabycie wiedzy przez studentów na temat przepisów, zasad i norm bezpieczeństwa i higieny pracy. Uczestnicy zajęć uzyskują wiedzę wynikającą z ustaw (przede wszystkim Kodeksu pracy) i rozporządzeń dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Brak wymagań wstępnych.
Symbol odniesienia do efektów uczenia się dla kierunku studiów;/	**Opis efektów uczenia się**
Wiedza:	
W_01	Posiada rozszerzoną wiedzę z podstaw bezpieczeństwa i higieny pracy
W_03	Zna i rozumie obowiązki wynikające z zakresu prawa pracy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy
Umiejętności:	
U_02	Wykorzystuje wiedzę z zakresu podstaw prawa pracy - bezpieczeństwa i higieny pracy do formułowania własnych opinii z

	wykorzystaniem krytycznej analizy danych i doboru metod badawczych
U_04	Posiada umiejętności poszukiwania źródeł w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy
Kompetencje społeczne:	
K_06	Ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej
Treści programowe	
Forma zajęć : wykład	1. Podstawowe obowiązki bhp pracodawcy i pracownika 0,5 h 2. Badania lekarskie w ramach medycyny pracy 0,5 h 3. Szkolenia bhp wstępne i okresowe 0,5 h 4. Czynniki środowiska pracy 1 h 5. Ocena ryzyka zawodowego 0,5 h 6. Wypadki przy pracy oraz choroby zawodowe 1 h Suma godzin **– 4**
Forma zajęć : ćwiczenia	Suma godzin - 0
Metody dydaktyczne	Wykład z wykorzystaniem platformy e-learningowej
Narzędzia dydaktyczne	Prezentacje multimedialne
Sposoby oceny (F- formująca, P-podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – zaliczenie
Literatura	

podstawowa	• Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodekspracy (Dz. U. z 1974 r., nr 24, poz. 141 z późnzm.) • Ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniuspołecznym z tytułuwypadkówprzypracy i choróbzawodowych (Dz. U. z 2002 r., nr 199, poz. 1673 z późn. zm.) • RozporządzenieMinistraPracy i PolitykiSocjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawieogólnychprzepisówbezpieczeństwa i higienypracy (Dz. U. z 1997, nr 129, poz. 844 z późn. zm.) • RozporządzenieMinistraGospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawieszkolenia w dziedziniebezpieczeństwa i higienypracy (Dz. U. z 2004 r., nr 2004, poz. 1860 z późn. zm.)
uzupełniająca	• Rączkowski B., BHP w praktyce, ODDK, Gdańsk 2021 *Dodatkowe, szczegółowe wskazówki bibliograficzne (w tym dostęp do baz danych i repozytoriów) udzielane są podczas zajęć i na konsultacjach z wykładowcami.*

Załącznik nr 1

Przewodnik po przedmiocie –Bezpieczeństwo i higiena pracy

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	**Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności**
Udział w wykładach	4
Udział w ćwiczeniach	0
Udział w ...	0
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	0
Studiowanie literatury	0
Przygotowanie projektu	0
Przygotowanie do egzaminu	0
Udział w egzaminie	0
...	0
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	4
Punkty ECTS za przedmiot	0

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
W_01	Student nie posiada rozszerzonej wiedzy z podstaw bezpieczeństwa i higieny pracy	Stdudent posiada rozszerzoną wiedzę z podstaw bezpieczeństwa i higieny pracy		
W_03	Student nie zna i nie rozumie obowiązków wynikających z zakresu prawa pracy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	Student zna i rozumie obowiązki wynikające z zakresu prawa pracy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**

U_02	Student nie potrafi wykorzystywać wiedzy z zakresu podstaw prawa pracy - bezpieczeństwa i higieny pracy do formułowania własnych opinii z wykorzystaniem krytycznej analizy danych i doboru metod badawczych	Student potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu podstaw prawa pracy - bezpieczeństwa i higieny pracy do formułowania własnych opinii z wykorzystaniem krytycznej analizy danych i doboru metod badawczych		
U_04	Student nie posiada umiejętności poszukiwania źródeł w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	Student posiada umiejętności poszukiwania źródeł w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności, które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności, które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności, które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym – wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności, które student nabył podczas zajęć**
K_06	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Podstawy bezpieczeństwa**	
Rok studiów, semestr	**Rok I, sem. I**	
Studia: I stopnia	Pielęgniarstwo	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	-	
Cel przedmiotu	Nabycie wiedzy przez studentów na temat obowiązków wynikających z prawa dla przedstawicieli służb medycznych w zakresie świadczeń na rzecz obronności RP. Uczestnicy zajęć uzyskują wiedzę wynikającą z ustaw i rozporządzeń dotyczących bezpieczeństwa Polski. Poza tym studenci otrzymują wiedzę w zakresie ochrony informacji wrażliwych, w tym informacji dotyczących pacjentów.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Brak wymagań wstępnych.	
Symbol odniesienia do efektów uczenia się dla kierunku studiów;/	**Opis efektów uczenia się**	
Wiedza		
W_01	Posiada rozszerzoną wiedzę z podstaw bezpieczeństwa.	
W_03	Zna i rozumie uwarunkowania współczesnego środowiska bezpieczeństwa, rozumie genezą współczesnych zagrożeń bezpieczeństwa.	
Umiejętności		
U_02	Wykorzystuje wiedzę z zakresu podstaw bezpieczeństwa do formułowania własnych opinii z wykorzystaniem krytycznej analizy danych i doboru metod badawczych.	

U_04	Posiada umiejętności poszukiwania źródeł w zakresie podstaw bezpieczeństwa.	
Kompetencje społeczne		
K_06	Ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej.	
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Służby medyczne, a obowiązek obrony Ojczyzny – 4 h 2. Bezpieczeństwo danych pacjenta – 4 h Suma godzin **– 8**	
Forma zajęć : ćwiczenia	Suma godzin - 0	
Metody dydaktyczne	Wykład	
Narzędzia dydaktyczne	Prezentacje multimedialne	
Sposoby oceny (F- formująca, P-podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – zaliczenie	
Literatura		
podstawowa	• Ustawa z dnia 11 marca 2022 r. o obronieOjczyzny. Dz.U. 2022 poz. 655	

uzupełniająca	• K. Liderman (red.), *Bezpieczeństwoinformacyjne*, PWN, Warszawa 2017. *Dodatkowe, szczegółowe wskazówki bibliograficzne (w tym dostęp do baz danych i repozytoriów) udzielane są podczas zajęć i na konsultacjach z wykładowcami.*

Załącznik nr 1

Przewodnik po przedmiocie – Podstawy bezpieczeństwa

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	0
Udział w ...	0
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	0
Studiowanie literatury	0
Przygotowanie projektu	0
Przygotowanie do egzaminu	0
Udział w egzaminie	0
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	8
Punkty ECTS za przedmiot	0

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY - nie dotyczy przedstawionego przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
W_01	Student nie posiada rozszerzonej wiedzy z podstaw bezpieczeństwa.	Student posiada rozszerzoną wiedzę z podstaw bezpieczeństwa.		
W_03	Student nie zna i rozumie uwarunkowań współczesnego środowiska bezpieczeństwa, rozumie genezą współczesnych zagrożeń bezpieczeństwa.	Student zna i rozumie uwarunkowania współczesnego środowiska bezpieczeństwa, rozumie genezą współczesnych zagrożeń bezpieczeństwa.		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**

	oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
U_02	Student nie potrafi wykorzystywać wiedzy z zakresu podstaw bezpieczeństwa do formułowania własnych opinii z wykorzystaniem krytycznej analizy danych i doboru metod badawczych.	Student potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu podstaw bezpieczeństwa do formułowania własnych opinii z wykorzystaniem krytycznej analizy danych i doboru metod badawczych.		
U_04	Student nie posiada umiejętności poszukiwania źródeł w zakresie podstaw bezpieczeństwa.	Student posiada umiejętności poszukiwania źródeł w zakresie podstaw bezpieczeństwa.		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności, które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności, które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności, które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym – wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności, które student nabył podczas zajęć**
K_06	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej.	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej.		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Projektowanie uniwersalne w pielęgniarstwie**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: I – Semestr studiów: II – moduł I** **Rok studiów: III – Semestr studiów: V i VI – moduł II**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przygotowanie studentów do prowadzenia praktyki medycznej i pielęgniarskiej w oparciu o stosowanie zasad uniwersalnego projektowania oraz zwiększanie dostępności własnej praktyki dla osób ze szczególnymi potrzebami. Szczegółowe cele przedmiotu obejmują: • kształtowanie świadomości studentów w zakresie różnorodności potrzeb osób funkcjonujących w społeczeństwie oraz związanych z tym różnorodnych barier korzystania z usług medycznych i pielęgniarskich przez osoby ze szczególnymi potrzebami, • poznanie przez studentów zasad uniwersalnego projektowania i savoir vivre w kontakcie z osobami ze szczególnymi potrzebami, • pozyskanie przez studentów wiedzy z zakresu diagnozowania dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej oraz praktycznego stosowania mechanizmu racjonalnych usprawnień w celu likwidacji istniejących barier, • praktyczne zastosowanie zasad projektowania uniwersalnego w projektowaniu dostępnych przedmiotów, usług i procesów medycznych i pielęgniarskich z wykorzystaniem metodologii design thinking – z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Ogólna wiedza interdyscyplinarna z zakresu nauk medycznych lub nauk o zdrowiu.

Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia
Wiedza:	
BW11	Zna i rozumie zjawisko dyskryminacji społecznej ze względu na wiek i poziom sprawności.
BW22	Zna i rozumie podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby
BW26	Zna i rozumie międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF).
BW15	Zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i praw osób ze szczególnymi potrzebami.
EDW1	Zna i rozumie zasady projektowania uniwersalnego i dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej i cyfrowej umożliwiające pacjentom korzystanie z pełni praw człowieka i praw pacjenta bez względu na swoje indywidualne możliwości w zakresie mobilności i percepcji.
EDW2	Zna i rozumie istotę stosowania terminologii niedyskryminującej oraz modele i style komunikacji interpersonalnej zgodne z savoir vivre wobec osób ze szczególnymi potrzebami.
EDW3	Zna i rozumie model komunikacji alternatywnej i wspomagającej dla pacjentów nie komunikujących się werbalnie.
EDW4	Zna i rozumie metodę Design Thinking jako narzędzie edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i osób dorosłych i metodę wypracowywania uniwersalnych rozwiązań w zakresie wsparcia pacjenta.

Umiejętności:	
EDU1	Potrafi proponować działania zapobiegające dyskryminacji ze względu na wiek i poziom sprawności obejmujące stasowanie zasad projektowania uniwersalnego, racjonalnych usprawnień lub dostępu alternatywnego.
EDU2	Potrafi stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF)
EDU3	Potrafi opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców – uwzględniając zasady projektowania uniwersalnego i zasady projektowania uniwersalnego i dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej i cyfrowej.
EDU4	Potrafi wykorzystywać techniki komunikacji alternatywnej i wspomagającej w opiece pielęgniarskiej.
EDU5	Potrafi oceniać światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych oraz zmian prawnych, a także potrafi stosować przepisy prawa związane z funkcjonowaniem osób z niepełnosprawnościami w codziennej pracy.
EDU6	Potrafi stosować zapisy Programu Dostępność Plus, Ustawy z 19 lipca 2019 o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz Ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców.
EDU7	Potrafi opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców z wykorzystaniem metody Design Thinking.
Kompetencje społeczne:	
KS1	Jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną.
KS2	Jest gotów do przestrzegania praw pacjenta oraz praw człowieka.

KS4	Jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.
KS5	Jest gotów do zasięgania opinii ekspertów ds. dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej i cyfrowej w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.
KS7	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych w zakresie dostępności.
EDKS1	Jest gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania zasad projektowania uniwersalnego i wynikających z nich wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem z różnymi typami niepełnosprawności.
EDKS2	Jest gotów do pełnienia funkcji koordynatora ds. dostępności w placówce medycznej lub wydziału ds. zdrowia/choroby/niepełnosprawności w instytucji władzy publicznej.
Treści programowe	
Forma zajęć : wykład	**Moduł I.** Osoby ze szczególnymi potrzebami 1. Zmiany w rozumieniu zdrowia, choroby i niepełnosprawności na przestrzeni wieków. 2. Społeczny model niepełnosprawności. Międzynarodowa Klasyfikacja Chorób ICD-10 i ICD-9. Międzynarodowa Klasyfikacja Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia. (3godz.) 3. Prezentacja wyników pracy warsztatowej dotyczącej opracowania prototypu dostępnego produktu, usługi lub procesu zaprojektowanego zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania wg metodyki design thinking (3 godz.). Suma godzin–**wykład 6 h (semestr II)** **Moduł II**. Założenia projektowania uniwersalnego 1. Dostępność. Wytyczne dla dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej i cyfrowej. 2. Zasady projektowania uniwersalnego. Mechanizm racjonalnych usprawnień. 3. Technologie kompensacyjne i asystujące. Modele i style komunikacji alternatywnej i wspomagającej dla pacjentów nie komunikujących się werbalnie.

	4. Prawa człowieka i prawa osób ze szczególnymi potrzebami wynikające z Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, Programu Dostępność Plus, Ustawy z 19 lipca 2019 o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz Ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.. 5. Procedury ewakuacji osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności w obiektach, w których realizowana jest działalność medyczna. Suma godzin **–wykład 15 h (semestr V -10 h i semestr VI-5h)**
Forma zajęć: ćwiczenia spotkania z osobami z niepełnosprawnością	**Moduł I**. Niepełnosprawność 1. Definicja, nozologia i status prawny osób z niepełnosprawnościami. System orzecznictwa w Polsce. Różnorodność osób ze szczególnymi potrzebami. Dyskryminacja społeczna ze względu na wiek i poziom sprawności. 2. Terminologia niedyskryminująca. Modele i style komunikacji zgodne z savoir vivre wobec osób ze szczególnymi potrzebami. Suma godzin **–3 (semestr II)**
Forma zajęć: Ćwiczenia	**Moduł I.** Praktyczne zastosowanie zasad projektowania uniwersalnego w projektowaniu dostępnych produktów, usług i procesów z uwzględnieniem potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami z wykorzystaniem metodologii design thinking 1. Design thinking – wprowadzenie do metody – etapy procesu, narzędzia wykorzystywane w procesie. 2. Design thinking jako metoda twórczego rozwiązywania problemów związanych z dostępnością do uniwersalnych rozwiązań. 3. Empatyzacja – zajęcia z wykorzystaniem symulatora ograniczeń osób ze szczególnymi potrzebami. 4. Praca w podgrupach: wykorzystanie Design Thinking w projektowaniu uniwersalnych produktów, usług i procesów pielęgniarskich/medycznych z uwzględnieniem potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami – opracowywanie prototypu uniwersalnego rozwiązania. Suma godzin **– 6 (semestr II)** **Moduł II.** Projektowanie uniwersalne w praktyce 1. Funkcje i zadania koordynatora dostępności w placówce medycznej i instytucjach władzy publicznej zajmujących się kwestiami zdrowia, choroby i niepełnosprawności. 2. Sieć instytucji działających na rzecz dostępności, seniorów i osób z niepełnosprawnościami – funkcje, zadania, uprawnienia. 3. Audyt dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej placówki medycznej z wykorzystaniem symulatora ograniczeń osób ze szczególnymi potrzebami. 4. Plan dostępności – struktura, harmonogramowanie działań związanych z likwidacją barier architektonicznych, informacyjno-komunikacyjnych i cyfrowych. 5. Wdrażanie i monitoring planu dostępności. Suma godzin**– 30 (semestr V i VI po 15 godzin)**
Metody dydaktyczne	Wykład multimedialny,

	dyskusja, spotkania z osobami o różnej sprawności – casestudy, wizyta studyjna, symulacja warunków funkcjonowania osób ze szczególnymi potrzebami (symulator), giełda pomysłów, praca w grupach, zajęcia projektowe, konsultacje bezpośrednie i z wykorzystaniem poczty elektronicznej/platform video on-line.
Narzędzia dydaktyczne	Prezentacje multimedialne Filmy video Karty z ilustracjami Podręczniki i literatura przedmiotu Narzędzia koordynatora ds. dostępności (tabela audytowa, tabela monitoringowa, wzór planu działań) Narzędzia projektowe design thinking (persona, karta testów, koło problemów, mapa korzyści) Symulator ograniczeń osób ze szczególnymi potrzebami Wizyta studyjna/spotkania z osobami o różnej sprawności
Sposoby oceny (F- formująca, P-podsumowująca)	(F) obecność 100% na wykładach i ćwiczeniach (P1) egzamin ustny – wykłady – semestr VI (P2) wykonanie ćwiczenia w warunkach symulowanych z tematyki ćwiczeń.
Literatura	
Podstawowa	• Mróz, Jak tworzyć produkty i usługi? Zrozumieć Design Thinking, Wydawnictwo Cztery Głowy, Gdańsk 2019. • Niezbędnik koordynatora dostępności, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Warszawa 2020.
Uzupełniająca	• B. Michalska-Dominiak, P. Grocholiński, „Poradnik Design Thinking – czyli jak wykorzystać myślenie projektowe w biznesie, Wydawnictwo Onepress, Gliwice2019. • M. Halicki, K. Maćkiewicz, Niezbędnik urzędu dostępnego, Poznań 2019. • P. Kowalski, A. Mikołajczyk, B. Zimny, Jak wdrażać Ustawę o zapewnianiu dostępności?, Spółdzielnia Socjalna FADO, Łódź 2019.

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS
PROJEKTOWANIE UNIWERSLANE

Forma aktywności*	**Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności**	
Udział w wykładach	21	1
Udział w ćwiczeniach	39	3
Udział w konwersatorium	0	
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń/konserwatorium	5	
Studiowanie literatury	8	
Przygotowanie projektu	6	
Przygotowanie do zaliczenia	8	
Udział w egzaminie/zaliczeniu	3	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	**90**	
Punkty ECTS za przedmiot	4	

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
BW11	Student nie zna i nie rozumie zjawisk dyskryminacji społecznej ze względu na wiek i poziom sprawności.	Zna i rozumie zjawisko dyskryminacji społecznej ze względu na wiek i poziom sprawności.		
BW15	Strudent nie zna i nie rozumie podstawowych pojęć z zakresu prawa i roli prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i praw osób ze szczególnymi potrzebami.	Student zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i praw osób ze szczególnymi potrzebami.		
BW22	Student nie zna i nie rozumie podstawowych pojęć dotyczących zdrowia i chorob	Student zna i rozumie podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby.		
BW26	Student nie zna i nie rozumie międzynarodowych klasyfikacji statystycznych, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10),	Student zna i rozumie międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF).		

	procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF).	
EDW1	Studemt nie zna i nie rozumie zasad projektowania uniwersalnego i dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej i cyfrowej umożliwiające pacjentom korzystanie z pełni praw człowieka i praw pacjenta bez względu na swoje indywidualne możliwości w zakresie mobilności i percepcji.	Student zna i rozumie zasady projektowania uniwersalnego i dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej i cyfrowej umożliwiające pacjentom korzystanie z pełni praw człowieka i praw pacjenta bez względu na swoje indywidualne możliwości w zakresie mobilności i percepcji.
EDW2	Student nie zna i nie rozumie istoty stosowania terminologii niedyskryminującej oraz modeli i styli komunikacji interpersonalnej zgodne z savoir vivre wobec osób ze szczególnymi potrzebami.	Student zna i rozumie istotę stosowania terminologii niedyskryminującej oraz modele i style komunikacji interpersonalnej zgodne z savoir vivre wobec osób ze szczególnymi potrzebami.
EDW3	Student nie zna i nie rozumie modeli komunikacji alternatywnej i wspomagającej dla pacjentów nie komunikujących się werbalnie.	Student zna i rozumie model komunikacji alternatywnej i wspomagającej dla pacjentów nie komunikujących się werbalnie.

EDW4	Student nie zna i nie rozumie metod Design Thinking jako narzędzia edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i osób dorosłych i metodę wypracowywania uniwersalnych rozwiązań w zakresie wsparcia pacjenta.	Student zna i rozumie metodę Design Thinking jako narzędzie edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i osób dorosłych i metodę wypracowywania uniwersalnych rozwiązań w zakresie wsparcia pacjenta.		
UMIEĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym – wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
EDU1	Student nie potrafi proponować działań zapobiegających dyskryminacji ze względu na wiek i poziom sprawności obejmujące stasowanie zasad projektowania uniwersalnego, racjonalnych usprawnień lub dostępu alternatywnego.	Student potrafi proponować działania zapobiegające dyskryminacji ze względu na wiek i poziom sprawności obejmujące stasowanie zasad projektowania uniwersalnego, racjonalnych usprawnień lub dostępu alternatywnego.		
EDU2	Student nie potrafi stosować międzynarodowych klasyfikacji statystycznych, w	Student potrafi stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF).		

	tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF).	
EDU3	Student nie potrafi opracowywać programów edukacyjnych w zakresie działań prozdrowotnych dla różnychgrup odbiorców – uwzględniając zasady projektowania uniwersalnego i zasady projektowania uniwersalnego i dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej i cyfrowej.	Student potrafi opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców – uwzględniając zasady projektowania uniwersalnego i zasady projektowania uniwersalnego i dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej i cyfrowej.
EDU4	Student nie potrafi wykorzystywać technik komunikacji alternatywnej i wspomagającej w opiece pielęgniarskiej.	Student potrafi wykorzystywać techniki komunikacji alternatywnej i wspomagającej w opiece pielęgniarskiej.
EDU5	Student nie potrafi oceniać światowych trendów dotyczących ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych oraz zmian prawnych, a także nie potrafi stosować przepisów prawa związanych z funkcjonowaniem osób z niepełnosprawnościami w codziennej pracy.	Student potrafi oceniać światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych oraz zmian prawnych, a także potrafi stosować przepisy prawa związane z funkcjonowaniem osób z niepełnosprawnościami w codziennej pracy.

EDU6	Student nie potrafi stosować zapisów Programu Dostępność Plus, Ustawy z 19 lipca 2019 o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz Ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców.	Student potrafi stosować zapisy Programu Dostępność Plus, Ustawy z 19 lipca 2019 o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz Ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców.
EDU7	Student nie potrafi opracowywać programów edukacyjnych w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców z wykorzystaniem metody Design Thinking.	Student potrafi opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców z wykorzystaniem metody Design Thinking.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie 442czenia442liczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym – wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**

KS1	Student nie potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne	Student potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne.
KS2	Student nie potrafi oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;	Student potrafi oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka.
KS4	Student nie potrafi zidentyfikować błędów i barier w procesie komunikowania się	Student potrafi zidentyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się.
KS5	Student nie zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	Student zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.
KS7	Student niedostrzegania i nie rozpoznaje własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Student dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
EDKS1	Student nie jest gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania zasad projektowania uniwersalnego i wynikających z nich wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem z różnymi typami niepełnosprawności..	Student jest gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania zasad projektowania uniwersalnego i wynikających z nich wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem z różnymi typami niepełnosprawności.

EDKS2	Student nie jest gotów do pełnienia funkcji koordynatora ds. dostępności w placówce medycznej lub wydziału ds. zdrowia/ choroby/ niepełnosprawności w instytucji władzy publicznej.	Student jest gotów do pełnienia funkcji koordynatora ds. dostępności w placówce medycznej lub wydziału ds. zdrowia/ choroby/ niepełnosprawności w instytucji władzy publicznej.

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Taktyczna pomoc ratunkowa na polu walki**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: III** **Semestr studiów: VI**
Studia: pierwszego/drugiego stopnia	**Kierunek:PIELĘGNIARSTWO**
Punkty ECTS	**0**
Cele przedmiotu	Przekazanie studentowi wiedzy niezbędnej do rozpoznania stanów nagłego zagrożenia zdrowia i życia. Przygotowanie studenta do pracy samodzielnej i zespołowej w czynnościach ratunkowych wynikających ze specyfiki ratownictwa medycznego w warunkach konfliktów zbrojnych. Przekazanie wiedzy i umiejętności umożliwiających realizowanie standardów i procedur postępowania w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego. na polu walki według zasad Tactical Combat CasualtyCare (TCCC).
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Student przed rozpoczęciem nauki przedmiotu powinien posiadać wiedzę, umiejętności i kompetencje z zakresu przedmiotów określonych w ramach studiów: podstawowych oraz specjalistycznych (anatomia, fizjologia, patofizjologia, piel. chirurgiczne, piel. anestezjologiczne i stanów zagrożenia życia, podstawy ratownictwa medycznego)
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów	**Opis efektów uczenia**
Wiedza W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
D.W28.	Student zna i rozumie standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie
E.DW5.	Student zna i rozumie zasady oceny stanu poszkodowanego charakterystyczne w czasie konfliktów zbrojnych i pola walki, podstawy podejmowania czynności ratunkowych, działań zabezpieczających, ewakuacyjnych, transportowych zgodnie z taktyczną pomocą rannym na polu walki (TCCC)
Umiejętności W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	

D.U27.	Student potrafi udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia
ED.U8	Student potrafi ocenić stan pacjenta i formułować diagnozę ratowniczą wg zasad taktycznej pomocy rannym na polu walki (TCCC), potrafi podjąć czynności ratunkowe w obrażeniach powstałych w warunkach pola walki, zgodnie z zasadami TCCC
Kompetencje społeczne W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:	
K.S.6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
K.S.7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
ED.K.3.	Identyfikacji specyfiki działań w zakresie realizacji działań ratunkowych, zabezpieczających, ewakuacyjnych i transportowych typowych w czasie konfliktów zbrojnych
Treści programowe	
Forma zajęć	
Wykład	12. Specyfikaobrażeń w medycyniepolawalki. 13. Odmienności w organizacjipostępowania ratunkowego na polu walki wg protokołu Marche 14. Taktycznapomocrannym na poluwalki*Tactical Combat Casualty Care* (TCCC), postępowaniemedyczne w sytuacjachzagrożenia*Tactical Emergency Casualty Care* (TECC), Suma godzin - 2h
	Ćwiczenia 9. Odrębnościczynnościratunkowych w zakresiebadaniaposzkodowanego, udrażnianiadrógoddechowych, postępowania w krwotokach, wstrząsie; balistyka ran postrzałowych i obrażeńdetonacyjnych, urazyklatkipiersiowej, jamybrzusznej i miednicy, głowy, kończyn, kręgosłupa, oparzenia; sposobyewakuacjiposzkodowanego w warunkachtaktycznych, farmakoterapia, dokumentacjamedycznazgodnie z zasadami TCCC Suma godzin: 8h
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład z prezentacją multimedialną, pokaz, instruktarz, symulacja medyczna
Narzędzia dydaktyczne	algorytmy, komputer, rzutnik, filmy, zdjęcia, prezentacje w Power Point, trenażery, fantomy
Sposoby oceny **(F - formująca,** **P - podsumowująca)**	Wykonanie ćwiczenia w warunkach symulowanych z tematyki zajęć

Literatura	
Podstawowa	4. Podlasin A. Taktyczneratownictwomedyczne; PZWL Warszawa 2023 5. Makowiec P., Czerwiński M. Podstawyratownictwataktycznego; WydawnictwoDifin Warszawa 2014
Uzupełniająca	1. Podlasin A., Stępka A.: Zdarzeniamasowe i konfliktyzbrojne; PZWL Warszawa 2022 2. Sosada K., Żurawiński W.: Ostrestanyzagrożeniażycia w obrażeniachciała; PZWL Warszawa 2022 3. Campbell J.Alson LR.: International Trauma Life Support Ratownictwoprzedszpitalne w urazach (ITLS). MedycynaPraktyczna Kraków 2022

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	**2**
Ćwiczenia	**8**
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	**5**
Studiowanie literatury	**5**
Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	**5**
Udział w egzaminie/zaliczeniu	**1**
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	**26**
Punkty ECTS za przedmiot	**0**

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
DW28	Student nie zna i nie rozumie standardów i procedur postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie.	Student zna i rozumie standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie.		
EDW5	Student nie zna i nie rozumie zasad oceny stanu poszkodowanego charakterystycznego dla konfliktów zbrojnych i pola walki, nie zna i nie rozumie podstaw podejmowania czynności ratunkowych, działań zabezpieczających, ewakuacyjnych, transportowych zgodnie z taktyczną pomocą rannym na polu walki (TCCC).	Student zna i rozumie zasady oceny stanu poszkodowanego charakterystycznego dla konfliktów zbrojnych i pola walki, nie zna i nie rozumie podstaw podejmowania czynności ratunkowych, działań zabezpieczających, ewakuacyjnych, transportowych zgodnie z taktyczną pomocą rannym na polu walki (TCCC).		
UMIEJĘTNOŚCI				

	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym – wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
DU27	Student nie potrafi udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia.	Student potrafi udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia.		
EDU8	Student nie potrafi oceniać stanu pacjenta i formułować diagnozy ratowniczej wg zasad taktycznej pomocy rannym na polu walki (TCCC), nie potrafi podjąć czynności ratunkowych w obrażeniach powstałych w warunkach pola walki, zgodnie z zasadami TCCC	Student potrafi oceniać stan pacjenta i formułować diagnozy ratownicze wg zasad taktycznej pomocy rannym na polu walki (TCCC), potrafi podjąć czynności ratunkowe w obrażeniach powstałych w warunkach pola walki, zgodnie z zasadami TCCC.		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie 450czenia450liczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym – wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**

KS6	Student nie ma zmysłu przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.	Student ma zmysł przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.
KS7	Student niedostrzegania i nie rozpoznaje własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Student dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
EDK3	Student nie identyfikuje specyfiki działań w zakresie realizacji działań ratunkowych, zabezpieczających, ewakuacyjnych i transportowych typowych w czasie konfliktów zbrojnych.	Student identyfikuje specyfikę działań w zakresie realizacji działań ratunkowych, zabezpieczających, ewakuacyjnych i transportowych typowych w czasie konfliktów zbrojnych.

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	**Podstawy Informatyki**
Rok studiów, semestr	**Rok studiów: I** **Semestr studiów: I**
Studia:	**Pielęgniarstwo I stopnia**
Punkty ECTS (Załącznik 1)	**1**
Cele przedmiotu	zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami z zakresu technologii informacyjnej; zapoznanie z informatyką (włącznie ze sprzętem komputerowym oraz oprogramowaniem używanym do tworzenia, przesyłania, prezentowania i zabezpieczania informacji), telekomunikacją, narzędziami i technologiami związanymi z informacją; dostarczenie studentowi wiedzy na temat narzędzi za pomocą, których może on pozyskiwać informacje, selekcjonować je, analizować, przetwarzać, zarządzać i przekazywać innym ludziom; uświadomienie potrzeby posługiwania się komputerem w społeczeństwie informacyjnym; wykształcenie umiejętności praktycznego wykorzystania wybranego oprogramowania komputerowego; wykształcenie umiejętności integracji TI w procesie uczenia się i wykorzystania jej do swoich potrzeb; przygotowanie do aktywnego funkcjonowania w tworzącym się społeczeństwie informacyjnym.; zapoznanie z zastosowaniem oprogramowania biurowego (MS Office), pozyskiwania informacji z sieci Internet, czy poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł oraz efektywnego posługiwania się technologią informacyjną.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Wstępna umiejętność obsługi komputera na poziomie podstawowym
Symbol odniesienia do efektów uczenia się dla kierunku studiów	**Opis efektów uczenia się**
Wiedza: **W zakresie wiedzy student zna i rozumie:**	
EDW6	zasady narzędzia i technologię informacyjne za pomocą których może on pozyskiwać informacje, selekcjonować je, analizować, przetwarzać, zarządzać i przekazywać innym ludziom oraz sprawnie posługiwać się komputerem w społeczeństwie informacyjnym;
Umiejętności: **W zakresie umiejętności student potrafi:**	

EDU9	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemu informacyjnego z wykorzystaniem podstawowych metod i technologii informatycznych;
Kompetencje społeczne: **W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:**	
KS4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
KS5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
Treści programowe	
Forma zajęć	
Wykład	1. Podstawypracy w Windows. Organizacjapracy w systemachoperacyjnych; 2. Wykorzystywaniemożliwościsieciowychkomputera. Metodywyszukiwaniainformacji w Internecie 3. Funkcjonowanieportalispołecznościowych o charakterzezawodowym (LinkedIn) **Suma godzin - 5**
Ćwiczenia	1. Edytortekstu MS Word: a. Zapoznanie z interfejsemedytora Word; b. Podstawowezasadyedycjitekstu: wprowadzenie i formatowaniezadanegotekstu, zmianaczcionkiustawieńakapitu, efektyspecjalne, praca z Word Art., wyszukiwaniewyrazów i fraz, poprawianiewyrazów; c. Tworzenielistnumerowanych i nienumerowanych: tworzeniedokumentówzawierającychpunktory i listy, punktacjawielopoziomowa; d. Wykorzystanienagłówka i stopki: formatowanienagłówka, wstawianierysunków, numerówstron, czasu i daty; Tworzenietabel w MS Word: rysowanietabeli, wstawianie i usuwaniekolumny i wiersza, formatowaniekomórki, wiersza i kolumny, cieniowaniepól; e. Wstawianie i edycjawykresów: wstawianie do dokumentuwykresuwykonanego na podstawietabeli; f. Automatyzacjaprac w edytorzetekstów: generowaniespisutreści. 2. Arkuszkalkulacyjny Excel: a. Zapoznanie z interfejsemprogramu Excel orazjegoogólnąfunkcjonalnością 3. Grafikamenedżerska i prezentacyjna a. Zapoznanie z interfejsemprogramu PowerPoint. b. Zasadytworzeniaprzejśćslajdów i animacjiobiektów: tworzenieanimacjitekstu: całyobiekt, wyrazami, literami, animowanieklipartów.

	c. Zmianaparametrówanimacji i przejśćslajdów: ustalanieparametrówczasowychanimacji i przejśćslajdów, rodzajeanimacji i przejśćslajdów. d. Tworzenieanimacjiwykresów: całyobiekt, seriamidanych, kategoriamidanych. e. Zapisywanieprezentacji w formacie .ppt i .pps. **Suma godzin - 10**
Samokształcenie	Tworzenietekstu – prezentacji na podstawiezdobytych na wykładzie i ćwiczeniachinfromacji Suma godzin – **15**
Metody dydaktyczne	wykłady: wykład z prezentacją multimedialną ćwiczenia: ćwiczenia laboratoryjne przy stanowisku komputerowym
Narzędzia dydaktyczne	Pracownia - rzutnik multimedialny, stanowiska komputerowe wraz z dedykowanym oprogramowaniem,
Sposoby oceny **(F - formująca,** **P - podsumowująca)**	**Ocena formująca-** na początkowych zajęciach prowadzący ocenia stan wiedzy studentów celem dostosowania programu do poziomu studentów celem uzyskania założonych efektów kształcenia. W trakcie zajęć prowadzący na bieżąco ocenia stopień przyswajania i zrozumienia prezentowanych zagadnień przez studentów a także umiejętność praktycznego skorzystania przez studentów z prezentowanych informacji. **Ocena podsumowująca-** zaliczenie z oceną. Warunkiem uzyskania końcowej oceny jest systematyczny udział w zajęciach. Końcowa ocena ustalona zostaje na podstawie ocen cząstkowych uzyskanych w ramach aktywności na zajęciach oraz końcowej, polegającej na realizacji zadania przy stanowisku komputerowym Samokształcenie: projekt przygotowany przez studenta na podane przez prowadzącego tematy i wg. wskazanych kryteriów .
Literatura	
Podstawowa	• Karpisz D. Wojnar L., *Podstawyinformatyki*, Kraków 2021
Uzupełniająca	• Zieliński A., *Edytortekstów Word odpodstaw,* Warszawa 2022 • Frye C., Lambert J., *Excel 2021 i Microsoft 365. Krokpokroku*, Warszawa 2022

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	**5**
Udział w ćwiczeniach	**10**
Samokształcenie	**15**
Przygotowanie do zaliczenia	**5**
Udział w zaliczeniu	**1**
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	**36**
Punkty ECTS za przedmiot	**1**

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	**Na ocenę 3 - 3,5**	**Na ocenę 4 - 4,5**	**Na ocenę 5**
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej**
CW39, CW40	Student nie zna i nie rozumie zasad,narzędzi i technologii informacyjnejoraz nie umie sprawnie posługiwać się komputerem w społeczeństwie informacyjnym	Student zna i rozumie zasady, narzędzia i technologię informacyjne za pomocą których może on pozyskiwać informacje, selekcjonować je, analizować, przetwarzać, zarządzać i przekazywać innym ludziom oraz sprawnie posługiwać się komputerem w społeczeństwie informacyjnym;		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczeniaw 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**

CU50	Student nie potrafi interpretować i stosować założeń funkcjonalnych systemu informacyjnego z wykorzystaniem podstawowych metod itechnologii informatycznych;	Student potrafi interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemu informacyjnego z wykorzystaniem podstawowych metod itechnologii informatycznych;

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie ocenyzaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**	**Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć**
KS4	Student nie jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	Student jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;		
KS5	Student nie jest gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	Student jest gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;		